

දැඩින
ඉරුද කාගුත්‍ය

ලිපි මාලාවක් ඇසුරින්

විහාරජූත්
වැඩ විභ පිස්සේ

අභ්‍යාර්ථ 6

විහාරජූත් වැඩ ලිඛ පිස්සේ

ඉදිරිපත් තිරෝ
ඉන්දුපිළින් සුබකිංහ

මහ රහතුන් වැඩි මග ඔස්සේ

අතහැරීම 6

(සතර අපායන් මිදෙමු)

ඉදිරිපත් කිරීම
ඉන්දුරිත් සුබකිංහ

දිවයින ඉරිඳා සංග්‍රහයේ
ලිඛි මාලාවක් ඇසුරිනි

© ඉන්දෝර්ත් සුබසිංහ

පලමුවන මුදුණය - 2014 මාර්තු
දෙවන මුදුණය - 2014 අපේල්
තෙවන මුදුණය - 2014 මැයි
සිවිවන මුදුණය - 2014 ජූනි
පස්වන මුදුණය - 2014 ජූලි
හයවන මුදුණය - 2014 අගෝස්තු
හත්වන මුදුණය - 2014 සැප්තැම්බර
අවවන මුදුණය - 2014 ඔක්තොම්බර
නවවන මුදුණය - 2014 නොවැම්බර
දහවන පලමු මුදුණය - 2014 දෙසැම්බර

ISBN 978-955-1118-11-2

පොත ලබාගත හැකි ස්ථාන

දිවයින පුරා ප්‍රධාන පොත් අගුවේ සැල්

විමසීම් - 071 2 199 900

(කාර්යාල වෛලාවන් හිදි පමණක් ඇමතිමට කාරුණිකවන්න)

ඡ්‍යායරේප

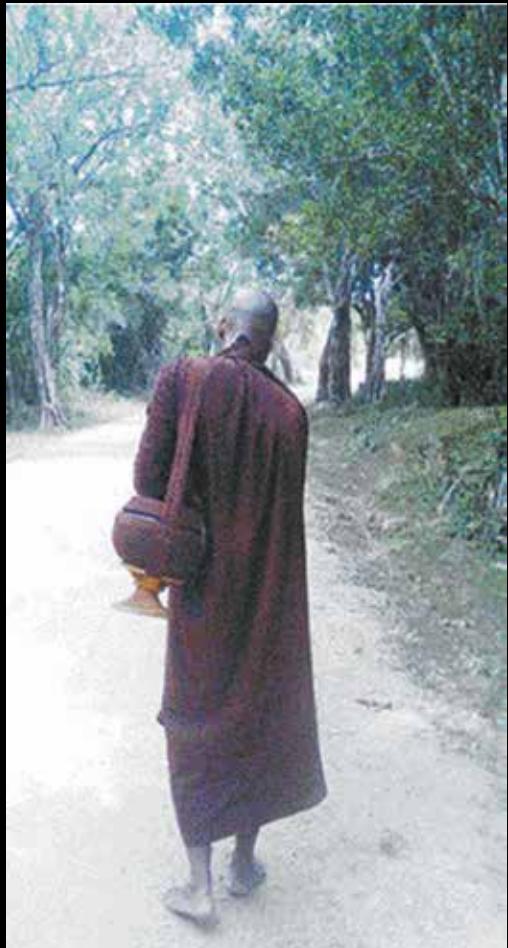
වාසර සේනාරන්න

මුදුණය සහ බෙදාහැරීම

විනෘත් ලිංක් පුද්ගලික සමාගම

473/1, සමුපකාර මාවත, පැලන්වත්ත, පන්තිපිටිය

දු. ක. 0777 551 911 (කාර්යාල වෛලාවන් හිදි පමණක් ඇමතිමට කාරුණිකවන්න)

විජයග්‍රෑහ වැඩි වාරු පිසක්

මේ මිය මාලාට ලිපු ස්ථානීය වාත්ත්සේ එම් වහා විට කොට්ඨ වැඩි සිටිනවාදය මෙ නොදැනීම්. එහෙන් උත්ච්චන්සේ එම් පින් ඩිලේ කුවන යෝ ගැඹුරු වනාගබික ඇම් කොට්ඨ, වැලුපුන් වැඩු ජ්‍යෙක විජාර්ග දැඩි පුව විදුල්වීන් සිටිනය මෙ වියට්ටාස කාඩ්ම්. මේ සේට්ස කුවුන සංසාරයේ සිය දායක මේ ආත්මයුදු සූයන දුකින් එනැංඡීම ඇදවන් ක්‍රිජනීම් සංසුරු නිවන් වෙනු ගෙන් ගෙන් කළ උත්ච්චන්සේ ලබා ඇත්ති වෙන එල ගැනී කියන්නට තාබ්ම මෙ සෘණත් නොවේම්. එහෙන් උත්ච්චන්සේ වැඩිය යුතු බැවුන් විවින උත්ච්ච බෙන් කියන්නට මෙ නොභාවිලාම්. තම ඇව්වේයිය වෙත්ම ඇත්තාකීම්ද උත්ච්චන්සේ සහනු සවිහන් භෞත් කිහිපයක සංස්කරණය නොකළ සවිහන් ලෙසින් වා ඇත්ම පත්කළ උත්ච්චන්සේ නොවන්නී ගියා. එහෙන් ඒ සවිහන් කෙනැං දැක්කාශීකරු, ගැඹුරුද, ආය්ච්චයෙකුද, නිවන් වෙනට එළිපුන් ගිස් තැවදි උපය පාස්ක්වයටම වෙය යුතා ප්‍රාග්ධන් වුතු ඇතාදයි වෙත් ප්‍රාග්ධන් සිහු කියයි. එම් සියලුම බැඳී වෙන ඉදිරිපත් වුවද එවා ලිපු උත්ච්චන්සේගේ නායු ගෙලී නොකළන සේ කෙන ලද ඇයදැකුවෙනු විය. ක්‍රිජන ඇඟුවන මුවද එම් සියලුම බැඳී ගැමන් යෙහෙන රැක්ක සියාම ඇති ඇත්තාකීම් සිජායය, ඒ තිසාම වා ලද ඒ ඇතියියෙන් යුතා දැඩි පවුදු භෞත් භෞත් ලෙසින් බැඳී ඇත්ම පත්කීම්මට මෙ ඉඩ දුන එනැන්!

(2012 ටොසන් යුතු පොන් දින)

ఈ గోర జ్ఞాన ఆవాగాన ఇంజురణి
 లీపడ్డు, ఏ అంతమాంచిల్లి
 జుబర్ క్రూకు శిఖ తొప
 శ్రూపులిగిల కాదుపు వేసి ఉండు
 యిల్లా రిం అండు “ధృతి”
 కింద ఇంద్ర ఆప్రమిల యంపు
 ఈ అంతమా ల్యూపులిగి
 బ్రాహ్మణులు లేలా, యంజులు లేలి,
 దంచులిగి లేలా
 నది యాండ శిఖులు భూమిలి
 నది అండులు ప్రథి శిఖులు లంటు లంగులు.
 ధృతి లో ల్యూపులు శ్రూపు అండు అండు
 యిల్లా లొకులు శిఖులు
 లీల లొకులు
 ప్రాగుర్వ అంతమాంచిల్లి,
 శ్రూపు అండు శిఖులు ల్యూపు
 శ్రూపు ల్యూపు అండు.
 వెర్ల ఇంజులు అండ అంతమాంచిల్లి
 లీల అండు యంజులు లేలా
 నూరు నూరు లేలిల కోల లంగులు.

(పిఠిలీన బిల లెన్నులీన లేల జలులీన నొఱ్చు శింజులీన వింగులీన లిష్టులీన.)

පිදුම

මේ අනන්ත වූ සංසාරයේ අප කරක් නොගැසු තැනක් වේද? අත් නොවිදී අත්දැකීමක් වෙද්ද? ඒ සා තැන්හි කරක් ගසා, ඒ සා අත්දැකීම් විද මෙලෙසින් තවත් උපතක් ලැබූ අපි මේ හට වකුයේ තවත් කැරකෙමුද? අප හැමදාම කැරකුනේ එකම තැනක් වටාය. විද්‍යාත්මක් ජාති, ජරා, ව්‍යාධි, මරණ.... වැනි එකම අත්දැකීම් පෙළති.

හිත හැරුණු අතේ, හිස හැරුණු අතේ....යන්නන් වාලේ ගිය මේ ගමනේ වෙහෙස යනු 'දුක' යැයි කියාදුන්, ඒ දුකට සමුදීමේ කුමවේදය 'දුක අවබෝධ කිරීම' යැයි කියාදුන්, දුක අවබෝධ කිරීමේ උත්සාහයට ව්‍යුත්‍යානය ව්‍යුත්‍යානයට හෝ ආදර්ශයෙන් හෝ සවිය දෙන කළයාණ මිතුයෙක් යැයි කියන්නා වූ යමෙක් වෙත්ද, ඒ කළයාණ මිතුයා වෙනුවෙන් මෙය පුදමි.

ඉන්ද්‍රිය

පටුන

මේ දුකම කියන දහමක්ද ? දුකෙන් මිදෙන දහමක්ද?	1
දුකසැප පෙරලෙන සංස්කාර	7
මට අවශ්‍යවයේ බුදුරජාණන්වහන්සේව තාප්තිමත් කිරීම පමණි	12
පි.වත් ඔබත් මෙතැනට එන්න	19
මේ මූල ලෝකයම කමටහනක් වූ මෙවලමක් කරගන්න	25
ඔබ ඔය සුරතල් කරන්නේ සතර අපායයි	32
මේ දුකම දැයි සිහියෙන් බලන්න	35
ආදීනට නොපෙනෙන ආශ්වාදයද ආදරය?	41
මරණ හියෙන් තොර මරණයක් උදේශා	45
ගුරුකමේ රග....	52
ප්‍රේතානුස්සතියද? දේවතානුස්සතියද?	61
තවත් පුතුන් කුමට පතන්.....	71
පොඩි කමට කළත් පව පොඩි නැත පුතුන්	75
ප්‍රයාවේ පහන් සිලෙන් රෙයෙහි අදුර දුරුකරන්න	80

හිලය සැබුවීන්ම කුමක් උදෙසාද?	86
වත්දනාවක සැගවුන රහස	90
මේ අකුසලය පොලී වෙන ලෝකයයි	94
පොඩි දෙයක් ආහාරයට ගන්න - ලොකු දෙයක් දත්තෙන්න	101
පව පහුරුගාමින් නොසිට කුසල නිධිය මතුකරගන්න	107
මබ ඔය එර්හුණා කරන්නේ සංස්කාරවලට බව දැනගන්න	112
මබ විනෝදය ලෙස දකින්නේ තෘප්ණාවේ ගින්දරයි	117
මබේ හඡ්මාවගේෂ පූජ්‍යත්වයට පත්කරන්න	121
අහසට පොලාවට දෙස්දී කුමකට?	126
මබේ ඔය මහන්සිය හිස් අතින් මැරෙන්නද?	132
ස්ථාවර සාමයක් උදෙසා...	141
ඇයේ! මබ පිංචන්ත නැතිද?	146

මේ දුකම කියන දහමක්ද ? දැකෙන් මිලෙන දහමක්ද ?

දරමයට අනුව පිංචත් ඔබ නිවැරදි වෙන්න. දරමය පිංචත් ඔබට නිරතුරුවම කපාකරන්නේ වඩාත් සැපයකට ඔබව ඔසවා තබන්න. ඒ ශිලය, දානය, ගුද්ධාව නමැති සැපයේ උපාදානය ඔස්සේ කුමානුකුලට ඔබව 'පංචලපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය දැකීම' කියන අවබෝධයට යොමු කිරීම පිණිසයි. සද්ධරමය කොතැනින් ගත්තත් හේතුඡ්‍ල දරමයන්මයි සකස්කර දෙන්නේ. ඔබ තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාව, ශිලය, දානය නමැති දරමතාවයන් ඔබේ ජ්විතය තුළින් අවංකවම ක්‍රියාත්මක කරනකාට එම හේතුන්ගේ ගක්තිමත්භාවය විසින්ම පංචලපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය ඔබ තුළින් වැඩිනවා. පිංචත් ඔබ සියල්ලටම පෙර පංචලපාදනස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය වැඩිමට යන්න එපා. මෙය මාර්ගයක්. එහි මූල මැද අග වශයෙන් කුමානුකුලට පෙරට යා යුතුයි. ඔබ ඉක්මන් වුණෙන් දරමය කෙරෙහි කළකිරේවි. එසේ නැතහෙත් තොයෙක් දාජ්‍රේ මතවාදවල සිරකරුවෙක් වේවි. ඔබ සැප ලබන්නට කැමැතිනම් මූලින්ම 'සැපය' කියන කාරණය හොඳින් සිහිනුවනීන් හදුනාගන්න. විශේෂයෙන් තරුණ පිංචත් පිංචතියන් මොකක්ද 'සැපය' කියලා උපාදානය කරගෙන සිටින්නේ. ඔබ ඔය 'සැපය' යැයි අල්ලාගෙන සිටින්නේ ලෝකයේ සැබැම සැපය සමග සසදා බලනවිට ඉතාමත් ප්‍රාථමික සැපයක්. ලෝකයේ සත්ත්වයා අත්විදින සැබැම සැපය යම් ද්වසක යය ඇස්වලින් දැක්කාන් ඔබ සිතාවි සැබැවින්ම ඔබ ඇස් ඇති අන්ධයෙක් කියලා. පිංචත් ඔබ උදාහරණයකට මේ මනුෂා ලෝකයේ ජ්වත්වෙන හොඳම රුප සූන්දරය ගන්නකෝ. රුපවාහිනි කැමරා සිය ගණනකින් ලෝකයාට

පෙන්වන ඇයගේ සුරුපි රුපය ගන්නකෝ. පිංචතුනි! දිව්‍ය ලෝකවල ඉන්නේ දෙවියන් දිව්‍යාංගනාවන් විතරක් නෙමෙයි. දිව්‍ය තිරිසන් සතුනුත් ඉන්නවා. දිව්‍යලෝකයේ උපත ලද දිව්‍ය අජානීය අශ්වයන් සිටිනවා. හිකුවක් සමාධියෙන් පසුවන විට දිව්‍ය තලයක දිව්‍ය අජානීය අශ්ව විමානයක් දරුණනය වෙනවා. දිව්‍ය අජානීය අශ්වයන් හතරදෙනෙක් එහි සිටියා. එම දිව්‍ය අශ්වයකුගේ උස අඩ් 7ක් පමණ ඇති. දිව්‍ය අශ්වයාගේ වර්ණය තනිකරම මනුෂා ලෝකයේ සිටින මොනරකුගේ වෛවරිණ පැහැයට සමානයි. කොළ, නිල් පැහැයන්ගෙන් අලංකෘතයි. ඔබ සිතන්න, මොනර පිල් කළම විසිපහක් පමණ එකතු කරලා මිටියක් බැන්දා කියලා. අන්න ඒ ප්‍රමාණයේ, හැඩයේ වල්ගයක් දිව්‍ය අශ්වයාට තිබෙනවා. එම වලිගය මුලින් පිට උඩ අතට තෙරලා තමයි පහලට වැටෙන ස්වභාවයෙන් තිබෙන්නේ. එය බොහෝම ගාමිෂිර පෙළරුෂයක් තිබෙන වල්ග පිහිටිමක්. එම දිව්‍ය අශ්වයාගේ පිට උඩ කොළ නාරටිය දිගටම අඩියක් පමණ දිග රෝම මොනර පිල් පැහැයට පහතට වැටී තිබෙනවා. මෙම අශ්වයින් ආසුෂ, වර්ණ, සැප බලයෙන් අනුන දිව්‍ය අශ්වයන්. පිංචතුනේ හිකුව සමග විරසක වෙන්න එපා! පිංචත් ඔබට ධර්ම මාර්ගයේ සැබැං සැපය ගැන කියන්නයි මෙය සටහන් කරන්නේ. පිංචත් ඔබ සැපයි කියා අල්ලාගන්නා රුප සුන්දරියගේ රුපස්ථියට වඩා අසිරිමත් සුන්දරත්වයක් ඒ දිව්‍ය අජානීය අශ්වයා තුළත් තිබෙනම්...

මෙම දිව්‍යලෝකයේ තිරිසන් සතෙකක් ගැනයි කපාකලේ. දිව්‍ය ලෝකයේ තිරිසන් දිව්‍ය සත්ත්වයාන් මනුෂා ලෝකයේ අපට වඩා රුපස්ථියෙන් ඉහළින් සිටිනවා. ඒත් පිංචත් ඔබ ලැජ්පාවෙන්න එපා. ඔබත් සැබැවින්ම පිංචත්. ඔබට ඔය රුපය ලැබුණේ පෙර පින නිසාමයි. නමුත් ඔබ ඔය රුපයෙන් මත් නොවී ධර්මය සිතන්න දක්ෂ වෙන්න. 'අර දිව්‍ය අශ්වයා මට වඩා ලස්සතයි' කියලා. එතකොට ඔබට පුළුවන්, තිතරම කිඩුවු වෙන, තිතරම සේද්දන, මේ රුපය ගැන කළකිරිලා, සැබැවින්ම කාලයකට කිඩුවු නොවෙන, වඩාත් ලස්සන දිව්‍ය රුපයක් කෙරෙහි උපාදානය සකස්කරගන්න. අවංකවම ඔබට එහෙම අවශ්‍ය නම් ඔබේ රුපයේ ජරා, ව්‍යාධි, මරණ වසා දමන රුපලාවන්යාගාරයෙන්, බාබර සාප්පුවෙන් මිදිලා ගුද්ධා, ගිල, දානය නැමැති සැබැවින්ම ඔබව

වර්ණවත් කරන මාර්ගයේ මුළු අදියරට එන්න. එතැනදී තරුණ හිමි පිංචතුන්ලාට බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන සැබැඳු සැපය කෙරෙහි විශ්වාසයක්, දැකීමක් ඇතිවෙනවා. තමා සිටින්නේ මුලාවක බව දෙනෙනවා. ඒ කියන්නේ ගුද්ධාවේ බ්ලේස ඔබ තුළ සකස්වෙනවා. මුලින්ම හිමින්සිරුවේ ඔතනට එන්න. ගුද්ධාව තමයි මෙලාව ග්‍රේෂ්‍යතම ධනය. ඒ ග්‍රේෂ්‍ය ධනයේ හිමිකාරිත්වය ලබාගන්න.

එවිට නිතැනින්ම හේතුව්ල ධර්මයන්ට අනුව සැප ලැබේමේ සැබැඳුම මාර්ගය ඔබ සොයාගෙන යාවි.

පිංචත් ඔබට සැබැඳු සැපය ගැන අවබෝධයක් ලැබේම පිණිස, එය ධර්ම මාර්ගය පටන්ගැනීමේ ගමනට අයෝමය ගක්තියක්වීම පිණිස, මේ ලෝක ධාතුව තුළ වෙසෙන වර්ණයන්, සැපයන්, බලයන්, රූපයන් ආස්ථා කාන්තාව ගැන සඳහනක් තබනවා. මේ රූපීයන් බෙලන නන් විසිතුරු මුතු, මැණික්, රන් ආහරණවල වටිනාකම දකින විට පිංචත් ඔබට සිනේවී ඔබේ ඔය බෙනිම් කිලිසම, කොණ්ඩා මෝස්තරය, ඉම්ලේජන් කරාඩු, මාල, වළලු, රනින් සඳු ආහරණ මොනතරම් අඩු ලංසුවේ තොවිනා දේවල්ද කියලා. ඔබ සැපයි කියලා විශ්වාස කරන සැපයන්, ලස්සනන්, ලොවිතරා ධර්මය තුළින් ගිහි පිංචතුන්ලා ඔසවා තබන සැබැඳු සැපයන් අතර පරතරය ඔබ හොඳින් අත්දකින්න. ඔබ ඉහත ඇශ්‍රුම් ආහරණ අයිති කරගන්න මොනතරම් රකිරක්ෂා ව්‍යාපාර කරලා මුදල් භම්බ කරන්න දුක් විදින්න ඕනද? පවුමක රන්මාලයක් ගන්න වර්තමානයේ තරුණයෙකුට, තරුණීයෙකුට මොනතරම් ගුමය වගුරවන්න ඕනෙද? රට අවශ්‍ය මුදල් භම්බකරගන්න, වර්තමාන සමාජයේ ඒවා අරාක්ෂාකරගන්න මොනතරම් වෙශෙසක් ගන්න ඕනෙද? රන් මාලයක් දීමාගෙන අද බියකින් තොරව මහජාරක යන්න පුළුවන්ද? ඔබ සැපය කියලා කියන්නේ ඔය කරදර පිඩා රසක් රුහුණු දුකට නේද?

නමුත් ධර්මයේ ගිහිපිංචතුන්ලාට දේශනාකරන සැපය තුළ ඇති ග්‍රේෂ්‍යම ලොකික සැපය ලබන කාන්තාව මනුෂ්‍ය කාන්තාවක් තොව දිවා කාන්තාවකි. ඇය අන් කවුරුත් තොව මුළු දිව්‍යතලයන්ටම අධිපති ගකු දෙවියන්ගේ අගබිසව සුජම්පති දිව්‍යාංගනාවයි. ඇය

වැනි අසිරීමත් සැපයෙන් ආඩ්‍ය දිව්‍යාංගනාවක් දිව්‍යතලයක තවත් සිටිය නොහැකිය. මේ සුජම්පති දිව්‍යාංගනාව සමාධියේ ඇසින් දුටු හිකුවක් ඇයගේ රුපූරුෂ පහත ආකාරයට දක්වන ලදී.

හිකුවට සමාධියෙන් ඇය දැරුණය වෙදදී ඇය අඩ් ගක් පමණ උස දිව්‍යාංගනාවකි. ඉන්දියානු තාට්‍යාංගනාවක් සාරිය අදින ආකාරයේ මෝස්තරයට සාරියක් ඇය පැළඳගෙන සිටියාය. එම සාරිය තිල්, කොළ, දම්, අඩ පැහැයෙන් සුත් වර්ණවලින් මිශ්‍රව දිලිසේන ස්වභාවයේ සාරියකි. වැළම්ට අසලට අත දිග ඉහත වර්ණවලින් සමන්විත හැටිටයක් ඇය ඇද සිටියාය. මෙම සාරියේ සහ හැටිටයේ එකම තැනා ඉහත වර්ණ මිශ්‍රවීමෙන් දැකිය හැකිය. සාරියත් හැටිටයත් අතරින් ගරීරය බාහිරට කොතුනාකවත් නිරාවරණය වී නොමැත. ඇය සාරියට උඩින් අගල් හතරක් පමණ පලල බලුපටියක් පැළඳගෙන ඇත. බලුපටියේ ඉදිරිපස දියුලන මැණිකකින් සාදන ලද රවුම් හැඩයේ ආහරණයකි. බඳ පටිය වට්ටිද මුතුමැණික් ඔබවා ඇත. ඇයගේ හිසකෙස් වැටිය දණහිස දක්වා දිගය. එය හොඳින් ගොතා පහළට දමා තිබිණ. හිසේ, උසින් අඩු ඔවුන්නකි. එය අතේ පළදින පේරස් මුද්දේ හැඩයට තැනු සුදු මැණික් ඔබවා ඔවුන්නකි. ඇගේ ගෙල මාල හතක්, දහයක් අතර ගණනක් ඇත. මේ සැම මාලයක්ම ඇයගේ කළවා ප්‍රදේශයට දිගය. මේ සැම මාලයක්ම ඉහත සියුම් මුතුමැණික් සහ රතින් ගෙත්තම් කර ඇත. මේ මාල සියල්ල අතර එක සුවිශේෂ වූ මාලයක් ඇත. එය එතුම්යගේ තාහිය ප්‍රදේශයට දිගැති මාලයකි. එහි අග සුදු පැහැති දොඩු ගෙවියක ප්‍රමාණයේ මැණිකකි. එම මැණිකෙන් වොට් 100 ක ප්‍රමාණයේ බල්බයකින් නිකුත්වන ආලෝක ධාරාවක් නිකුත්වේ. කොට්ඨාස ඇය දීජ්‍යමත් දුල්වෙන බල්බයක් ගෙල එල්ලාගත් දිව්‍යාංගනාවක් සේය. නමුත් එම ආලෝකය විහිදෙන්නේ ඇගේ ගෙල බැඳි මාලයක ඇති සුදු පැහැති මැණිකකිනි. ඇය මේසා ආහරණීන් රුපූරුෂයෙන් අග රේඛනක් වුවද ඇය නිරහාකාර තැන්පත් ගති ඇති පොරුෂයෙන් පිරිගිය දිව්‍යාංගනාවකි. සමහර දිව්‍යාංගනාවන්ගේ ඇති කෙලිලොල් බව, රුපූරුෂයේ ඇති රිද්මය, ලාලිත්‍යය වැනි දශකාර වරිත ලක්ෂණ ඇයට නැත. ඇය තැන්පත් මහේකාකා දෙව් දුවකි.

පිංචත් ඔබ ඉහත සටහන පිළිගත්තද නොපිළිගත්තද එය මේ ලෝකයේ ධර්මය තුළින් ගිහිපිංචතුන්ලාට ලැබිය හැකි සැබැම සැපය පිළිබඳව මනස අවධිකරවන අත්දැකීමකි. හිසුව පිංචත් ඔබට එසේ සඳහන්කළද මේ නිමේෂයේන් ඒ සූත්‍රය සුජ්‍රම්පති දෙව් දුවගේ රුපය හිසුව දැකින්නේ ඇට සැකිල්ලක් කොටය. ධර්මයේ සැබැඳුරුපය එතැනාය. එහෙත් පිංචත් ඔබ කළබල විය යුතු නැත. මේ අතිසුන්දර දිව්‍යාංගනාවට ඉහත සැකිකහාවය ලැබුණේ මහන්සිවෙලා රුකිරසා, ව්‍යාපාර කරලා නොවේ. අම්මා, තාත්තා, ස්වාමිපුරුෂයාගේ දැවැදුදට නොවේ. මේ සියලු සම්පත් ඇයට ලැබුණේ ලාවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ ගිහිපිංචතුන්ලාට ඇගිල්ල දිගුකර පෙන්වන ධර්ම මාර්ගයේ ගමන්කිරීම තුළින්ය. ඉද්ධාව, ශීලය, දානය, දේවතානුස්සතිය ඉහත සැපය ඔබට පෙන්වන මාර්ගයයි. පිංචත් ඔබ ඉත් බැහැරව බොරුවට මොනතරම් දැගලනවාද තුවිටුදෙක් සැපයක් සොයන්න.

බලන්නකෝ මොනතරම් අසිරිමත් සැපයකටද බුදුරජාණන් වහන්සේ ඔබලාට පාර පෙන්වන්නේ. ඇයි අපි 'ධර්මය දුක ගැන, මරණය ගැන, අනිත්‍ය ගැන පමණක්මයි කියන්නේ' කියලා ධර්මයෙන් ඇතැත යන්නේ. ධර්මය කෙරෙහි කළකිරෙන්නේ. පිංචත් ඔබ සැපය හැටියට දැකින අවුරුදු 10ක පමණ නවයෝවුන් තරුණ කාලයක් තිබේ ජරා, ව්‍යාධී, මරණයන්ට පත්වන ඕය "දුක" ලස්සන රුපයක හිමිකාරිත්වය ලබාගැනීමට ඔබත් කැමතිවෙන්න මුළින්ම.

එක පිංචත් පවුලක මහත්මයෙක් හිසුවගෙන් ඇසුවා 'හාමුදුරුවන් අපි ශීලය ගැනාම සිතමින්, අනිත්‍ය සංයුත දැකිමින්ම ජීවත්වුණෙන් අඟේ දරුජවුලට යන කළදසාව, ඒ ගොල්ලන්ගේ අනාගතය අදුරු වෙනවා නේද කියලා. බලන්න ඒ මහත්මයා ධර්මය මොනතරම් වැරදි අන්තයකින්ද අල්ලාගෙන ඉත්තෙන කියලා. තමන් ජීවත්වීමට නොදන්නාකමින් ඇතිවන ආදිත්ව ධර්මයේ ගිණුමට බැරකරනවා. සද්ධාව අඩුකම, විවිධිව්‍යාවෙන් සිතුවිලි පිරිලා, පංචතීවරණයන්ගෙන් සිත වැඩිලා. ඒ මහත්මයා ශීලය ගැන අනිත්‍යය ගැන කතාකළත්, අවම වගයෙන් ශීලය තුළවත් මහු නැතිය කියන එක ඉහත කාරණයන්ගෙන්

පැහැදිලිවෙනවා. සැම පවුලකටම ආදායමක් වියදමක් කියන කාරණයක් තිබෙනවා. කොතොක් ආදායම් ලැබුවත් වියදම රේ වැඩිනම් ජ්‍යෙන ප්‍රශ්න ඇතිවීම අනිවාරයයි. මෙය ධර්මයේ වරදක්, ශිලයේ, අතිත්‍ය සංයුත්‍යේ වරදක් නොවේ. එම මහත්මයා ලැබේමේ තරමට වියදම් කිරීමට නොදන්නාකමේ වරදයි. නමුත් අගුද්ධාව නිසා එම වරද පටවන්නේන් ධර්මයට. මූලින්ම පිංචත් ඔබ අවංකවෙන්න, ධර්මයෙන් තොරට ජ්‍යෙන්වෙමින් ඔබ විදින දුක තුවණීන් දකින්න. දුක දකින කෙනායි සැප ඇති මාරුගයට අවතිරෙන වෙන්නේ. දුකය කියමින් ධර්මයට ඔබ ද්වේර කළහොත්, සැක කළහොත් ඔබට අහිමිවන්නේ සැබැම සැපයයි.

අවංකව ධර්ම මාරුගයේ ගමන් කරන කිසීම කෙනෙකුට 'මට වැරදුණාය' කියල කියන්න තැනක් තැහැ. අතිත අකුසල් සංස්කාර හේතුවෙන් යම් තැනකදී වැරදුණෙන් එය හේතුවැල ධර්මයන්ට අනුව ජයග්‍රාහීව ජ්‍යෙන්තයට ගලපාගන්නවා. මෙය තමයි ගුද්ධාව තැමති පරම ධනයේ ලක්ෂණය. මෙන්න මේ ධනයේ හිමිකාරීත්වය මූලින්ම ඔබට ලබාගැනීම සඳහාමයි මේ සටහන තැබුවේ. මේ ධනයේ හිමිකාරීත්වය මූලින්ම ඔබ අයිතිකරගන්න. එවිට රුපියල්, ගත ඔබේ ජ්‍යෙන්තයේ දෙවැනි තැනට වැටෙවි. ගුද්ධාව ඇති පුද්ගලයාට ජ්‍යෙන්තය කියන කාරණයේදීත් මරණය කියන කාරණයේදීත් ජයග්‍රාහී අවසානයක්මයි ලැබෙන්නේ. එම නිසා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධර්මය දුක ගැන කථාකරන දහමක් නොව දුක අනිබවා සැප අයිතිකරගන්නා දහමක්. අවශ්‍යනම් දුකත් සැපන් දෙකින්ම මිදියන දහමක්.

ඉක් සැප පෙරලෙන සංස්කාර

වැස්ස බොහෝම හයියෙන් වහිනවා. තුන් බිත්ති කුටියේ ඉදිරිපස එල්ලා ඇති පැරණි සිවුර අතරින් මිදුමත්, වහලයේ කුමෙරය අතරින් වැහි බේදුත් කුටියට වැටෙනවා. පරිසරය මිදුමින් වැසිලා. හැඳුදී සූලග තවම නැහැ. වෙලාව පස්වරු 5.30 යි. දියසීරාව නිසා කුටියේ බිම සිමෙන්තිය තෙත්වෙලා. පාවහන් වලින් තොර නිර්වස්තු දෙපා, තෙතබරිත සිමෙන්ති පොලොවේ ගැටෙන විට සිතලක් දෙනෙනවා. මේ වැස්ස, සිතල, දියසීරාව, මිදුම හරිම අසරණයි. සරණක් ඇති ජීවිතයක් ඉදිරියේ මේවා කුමක් නම් පිඩාවක් කරන්නද...

ලන්තැරුම් එළියෙන් ලැං ඇද මිත වාචියේ මේ සටහන තබනකාට හිකුවගේ සිත පුදුමාකාර සැනසීමකින් පිරිලා. මේ රික සටහන් වුණේ වැස්ස නිසා. ඒ නිසාම හිකුව වැස්සට ආයිරවාද කරනවා. හිකුවට මතකය රේර රේරී ගාරාවල එක් රහතන්වහන්සේ නමක් උදාන වාක්‍යයක් ප්‍රකාශ කරනවා 'වැස්ස! ඔබ ඇතිතරම් වහින්න. ගොරව ගොරවා වහින්න. වැස්සට බැහැ මාව අපහසුවට පත්කරන්න. මම කුටිය හොඳින් සෙවිලි කරලයි තිබෙන්නේ' කියලා. වැස්සට ගුලිවෙලා, වකවුවෙලා වැස්සට බැන බැන ඉන්නවා වෙනුවට උන්වහන්සේ වැස්සට ආයිරවාද කළා. අපි වැස්සට කොවිවර කිවිවත් වහින්න එපා කියලා වැස්ස එය අහන්නේ නැහැ. වැස්සට ඇතිවෙන තුරාවට එය වහිනවා. වැස්ස වහිනතාක් පරිසරය, කුටිය හිරිකිබෙන්, මිදුමෙන්, දියසීරාවෙන් ආක්‍රමණය කරනවා.

මේ වැස්සට තෙමුණෝත් වැඩිම වුණෝත් උණක්, සෙම්ප්‍රතිශ්‍යාවක් හැදෙයි. ර්ට වඩා නැදෙන ලෙඩක් නැහැ. කොත්තමල්ලි රිකක් තම්බලා වළදලා, බටහිර බෙහෙත් පෙත්තක්, කරලක් වළදලා එය

සනීප වෙලා යාවි. තමුත් ඇස නිසා ඇතිවන කෙලෙස් වැස්සට, කන නිසා ඇතිවන කෙලෙස් වැස්සට නාසය, දිව, මනස, කය නිසා ඇතිවන කෙලෙස් වැස්සට පිංචත් ඔබ තෙමුණොත් මෙලොව, පරලොව දෙකේදීම අපි දුකට වැවෙනවා. අර අතිත රහතන් වහන්සේ සිංහනාද කරන්නේ 'මගේ කුටිය හොඳින් සෙවිලි කරලයි තිබෙන්නේ. වැස්ස ඇති තරම් වහින්න' කියලා.

අධ්‍යාත්මික රූපයත්, බාහිර රූපයත්, විද්‍යානයත් මේ කාරණා තුන එකතුවන එස්සය ලගැඳීම උන්වහන්සේ අනිත්‍ය දැකිනවා. එස්සය අනිත්‍යයයි කියලා අවබෝධයෙන් දැකින තැනදී විදිමක් සකස්වෙන්නේ නැහැ. ඉන් මෙහා අපි සැවාම එස්සය නිත්‍ය වශයෙන් ගෙන පංචලපාදානස්කන්ධය සකස්කරගන්නවා. ඒ කෙලෙස් වැස්සට තෙමෙනවා. විදිම කියන සෙවිලි නොකළ වහලය අපිව බරපතල ආකාරයට කෙළෙස්වලින් තෙමෙනවා. මෙහි එලය තමයි සංස්කාරයන්ගේ බලවත් රෝගාතුරහාවය. සංස්කාර හේතුවෙන් හටගන්නා රෝගාබාධ බෙහෙත්පෙති, කරල්, සිරප් වලදලා නම් සනීපකරගන්න බැහැ. කළුප ගණන් මිථ්‍යාදායුශ්‍යීකභාවය, දුෂ්පත්බව, කුසගින්න, විරුපිබව, ගින්දර, ගිනිඛුරු, ලෙස්දිය මත මදි නැතිව දුක් අනුහව කරලයි අවසන් වෙන්නේ. දුකත් සැපත් දෙකම සංස්කාරයන්ගේ එලයක් මයි. එම නිසා දුක, සැප දෙකම අපි සම සිතින් පිළිගත යුතුයි. අපි සූදානම් සැප සතුවින් පිළිගෙන, දුක අසතුවින් ප්‍රතිකෙෂ්ප කිරීමට නම් අපට කවදාකවත් ධර්මය කෙරෙහි ගුද්ධාවට පැමිණෙන්නට බැහැ. අනිත්‍ය සංඛ්‍යාවන්ගෙන් සෙවිලි නොකරන ලද ඇස නිසාමයි, කන නිසාමයි, නාසය නිසාමයි, දිව නිසාමයි, කය නිසාමයි, මනස නිසාමයි දුකත් සැපත් දෙකම අපට උරුමකර දෙන්නේ. අතිතයේ වැඩිසිටිය රහතන්වහන්සේ 'වැස්ස ඇතිතාක් වහින්න. මාගේ කුටිය හොඳින් සෙවිලි කරලයි තිබෙන්න' කියලා සිංහනාද කරන්නේ, උන්වහන්සේගේ කුටියට වැසිදිය නොවැවෙන නිසා නොව මිදුම, සිතල නොලින නිසාම නොව උන්වහන්සේ 'දැක්කාය' කියන තැනදීම, 'ඇසුණාය' කියන තැනදීම 'දැනුණාය' කියන තැනදීම එස්සය අනිත්‍ය වශයෙන් දැකීම පිණිස අවබෝධයෙන් සම්පූර්ණ උත්තමයකු නිසාය. 'මම' කියන පුද්ගලයා හේතුව්‍ය ධර්මයන්ගෙන් සකස් වූ එලයක් ලෙස

අවබෝධකරගනිදී, හේතුන් නිසා සකස්වූ එලයක් තුළ සත්ත්වයෙක්, පුද්ගලයෙක් වශයෙන් අර්ථයක් නොපෙනිදී කුමත් නිසා, කවිරැන් උදෙසා තාශ්ණාවක් සකස්වෙන්නද?

පිංචත් ඔබ දැස් හොඳින් විවර කර බලන්න. ඇසු, කන, නාසය, දිව, කය, මනස යන ආයතන නිසා සකස් වූ කෙලෙස් වැස්සට තෙමුණු සත්ත්වයින්ගේ ලෝකයයි ඔබ ඉදිරියේ දරුණනය වන්නේ. ධාරානිපාත වර්ෂාවක් ගහකොල පෙරලා, ඇල දොල ගංගා දෙගොඩිතලා, පස්කදු නායගොස් මහා විනාශයක් කරන්නා සේ ඇසු නිසා සකස්වූ කෙලෙස් වල බරපතල්‍යාවය නිසාම මොනාතරම් දුක් ගොඩික් සත්ත්වයා විදිනවාද? අපි එක මොහොතක්වත් ඇසු, කන, නාසය, දිව, කය, මනස නිසා වන දුක් ගැන මෙනෙහි කරනවාද? කථාකරනවාද? ඇසු, කන, නාසය, දිව, කය, මනස නිසා කෙලෙස් වැස්සට හසුවුණ අයමයි ඔය සිරගෙවල්වල, රෝහල්වල, යුධ තුම්වල, ගිහිගෙවල්වල, මගතොට් අපට මූණගැසෙන්නේ. ස්වභාව ධර්මයේ වැස්සෙන් නොතොමෙන්න අපි උපකුම යෝදුවාට, තාශ්ණාවේ කෙලෙස් වැස්සෙන් අප නිරතුරුවම තෙමෙනවා. අපි ලෙඩිවෙනවා. නොදුනුවත්කම නිසාම අසාධා රෝගින් බවට පත්වෙනවා. එහෙම රෝගින්ට බෙහෙත් කියන්නෙන් තවත් අසාධා රෝගියෙක්මයි. ඒ නිසා රෝගියා සහ වෙද්‍යවරයා දෙදෙනාම පුරුෂක් වෙළාවට විනාශය කරාම පියවර තබනවා.

එක තාත්තා කෙනෙක් සිටියා, ඒ තාත්තා දරුවන්ට බොහෝම ආදරේයි. ඔහු රජයේ සේවකයෙක්. මොහු දිලය ගැන එතරම් තැකුව කෙනෙක් නෙවෙයි. මාරයා විසින් සමාජය තුළ එලා ඇති තරගකාරීන්වය තමැති දැලට හසුවෙලා සිටි අයෙක් මොහු. යමක් අයිතිකරගැනීමට යන ගමනේදී මොහු බොහෝම වේගවත්. කොටින්ම මොහුට දවසේ පැය 24 ම වූණත් කටයුතු සඳහා ප්‍රමාණවත් මදී. මොහු තමන්ගේ දරුවෙක් වෙනුවෙන් බොහෝම මහන්සියෙන් නිවසක් හැඳුවා. නිවෙස් වැඩිකටයුතු අඩක් තීමාකර තීවියදී මොහු මියයනවා. අපි දන්න ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් සමාධිය කුළින් අරමුණු කර බලනවා මොහු මරණීන් මතු කොතැනක ඉපදිලා සිටිනවාද කියලා. එවිට එම ස්වාමීන් වහන්සේට අරමුණු වෙනවා මූල් ගලක් දැනින් අල්ලාගෙන

සිටි බහිරව ස්වභාවයේ ප්‍රේතයෙක්. මහු එරමිනියා ගොතාගෙන, මුල්ගල බදාගෙන ඉන්නවා වගයි දුරශනය වෙලා තිබෙන්නේ. අපි බහිරවයා යනුවෙන් හඳුන්වන සත්ත්වයෙක්.

මෙ කාරණයේදී හිකුව හඳුනාගෙන ඇත්තේ, වැඩි අවසන් නොවූ නිවසේ උපාදානය නිසා ඉහත උපත සකස් කරගත් බවයි. දැන් ඉතින් මුල්ගල මගේ කොටගෙන බහිරව ලෝකයේ ජ්වත්වෙනවා. මෙ මුල්ගල නිශ්චිත වගයෙන් එම නිවසේම මුල්ගලද කියන්න හිකුව දන්නේ තැහැ. බලන්න, නිවස නමැති රුපය නිසා සකස්වූ තෘප්තාව හේතුවෙන් ඇතිවූ කෙලෙස් වැස්සට හසුව ඔහුව ගසාගෙන ගොස් ර්ලාග හාවයේ ප්‍රතිසන්ධිය සකස්කර දැන් තැන. ‘උපාදාන පවිත්‍රයා-හවෝ’..... ඔබ ඉදිරියේ ඇති හයානකම අනතුරු තුවණීන් හඳුනානොගත්තොත් ඔබට දුකම උරුමකර දෙන ධර්මතාවය. මේ මහත්මයා මනසේ සකස් වූ කෙලෙස් වැස්සට හසුවීම නිසා සකස් කරගත් දුක කල්ප ගණනාවක් විය හැකිය නේද?

වර්තමාන සමාජයේ ජ්වත්වෙන පුළු දෙනෙකුට තමන්ගේ කටයුතු වලට ද්වසේ පැය 24 ත් මඳි. ඒ මඳි බව නිසාම සමහරු රාත්‍රියේ නින්දෙන් ගණන් හදනවා. දරුවන්ට, බේරිදට ආදරය කරනවා. මාරයා විසින් එලන ලද තරගකාරීන්වයේ දුලට හසු වී දුවන්නන් වාලේ දුවන වර්යාවෙන් මිදෙන්න. විවේකිව කෙලෙස් වැස්ස ගැන සිතන්න. සමාජය වේගයෙන් ලොකික වගයෙන් සංවර්ධනය වෙනවා. විසිතුරුහාවයෙන්, ගෘහ නිර්මාණ ගිල්පයෙන් එකිනෙක අහිඛා දුකුමිකල නිවාස ඉදිවෙනවා. ඔබගේ සූන්දර නිවස යම් සේ දුකුමිකලද, විසිතුරුද බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරනවා ඔබගේ සිත රටත් වඩා විසිතුරුයි කියලා. මොකද ඔබ තුළ ඇති තෘප්තාවේ දිග පළල නිසාමයි ඔයවැනි විසිතුරු නිවසක් නිර්මාණය වුනේ කියලා. ඉහත වැකිය සහන් කරනවිටම හිකුවට හිනාවක් ඇති වුණා. හිකුව මේ වෙලාවේ වැඩි සිටින කුරිය කැලෙයේ ඇති මැටි ගැසු කුඩා පැලක්. රජගෙදර ඉන්න රජතුමාට වඩා නික්ලේසි සැනසිල්ලක් හිකුව මේ මොහාත් අත්විදිනවා. තෘප්තාව ක්ෂයවුණ තැන නිස්සරණය, සැහැල්ලුව මිස දුක සැප එහි කොයින්ද?

වැස්ස, සුළග, සීතල, මිදුම එනවා. යනවා. ඒත් ඒ කිසිවකින් පිඩා විදින්න පුද්ගලයෙක් මෙතැන නැහැ. ‘එස්ස පවිත්‍රයා-වේදනා...’ එස්සය නිසා සකස් වූ විදිමත්, එස්සයත්, විදිමත් අනිත්‍ය ධර්මයන්මයි. මොන තරම් සරල සමිකරණයක්ද. විසිතරුහාවය වැඩිවන්න වැඩිවන්න, තෙශ්ණාව වැඩිවන බව ඔබ තේරුමිගන්න ඕනා. තෙශ්ණාව වැඩිවන්න වැඩිවන්න දුකයි වැඩිවන්නේ. දුක කියන්නේ අවිද්‍යාව නිසා අපිට රස්වෙන්නා වූ සංස්කාරයි. සංස්කාරයන් නිදහසේ භුක්තිවිදීමට අහය භුමියක් වෙමිනුයි ලෝකය පවතින්නේ. කුසල් සහ අකුසල් සංස්කාරයන්ට බාධාකරන්න කෙනෙක් ලෝකයේ නැහැ.

මට අවශ්‍ය වූයේ බුදුරජාණන් වහන්සේව තැප්තිමත් කිරීම පමණි

සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයක 'ගුෂ්ක විද්‍රෝහක' කියලා රහතන් වහන්සේලා වැඩසිටිනවා. අතිතයේ වැඩසිටියා වූ වක්කුපාල මහරහතන් වහන්සේ එවැනි ගුෂ්ක විද්‍රෝහක රහතන් වහන්සේ නමක්. සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයක අවසාන කාලවකවානුවලදී වතුරාරය සත්‍යය අවබෝධය කරන රහතන් වහන්සේලා මෙවැනි ගුෂ්ක විද්‍රෝහක ගණයට වැටීම ස්වභාවයක්. මෙවැනි අයට බුදුරජාණන් වහන්සේගේ, මහ රහතන් වහන්සේලාගේ ඇසුර, දරුණය ලැබීමක් නැහැ. ගුෂ්ක විද්‍රෝහක රහතන් වහන්සේ යනු මුළුන්ම තෙරුවන් කෙරෙහි අවල සද්ධාවට පැමිණ, ආරය අෂ්ද්‍යාගික මාර්ගය, සිය මාර්ගය කරගනිමින්, ලෝකය කෙරෙහි, නාමරුප ධර්මයන් කෙරෙහි දුඩ් කළකිරීම සකස්කරගෙන තම ජීවිත අත්දැකීම් කුළින්ම, ස්වේච්ඡාහයෙන්ම ජීවිත පරිත්‍යාගයෙන් නිවීමේ මාර්ගයේ සිටින කෙනෙක්. ලෝකය කෙරෙහි ඔහුගේ කළකිරීම කොතරමිද කියනවා නම් මොහු ජීවිතය අතහරිනවා වතුරාරය සත්‍යය අවබෝධය උදෙසා. මොහුගේ අරමුණ ඉලක්කය නිවීම, අවබෝධය පමණක්මයි. ජීවිතය කෙරෙහි ඇල්ලමක් නැහැ. ධර්මය කෙරෙහි විශ්වාසය තියුණුයි. මොහු අවංකවම සුදානම් ජීවිතය මරණයට දමා, මැරෙන මොහානේ හෝ ලබන අවබෝධය කුළ ලෝකයෙන් නිවී යන්න. තෙරුවන් කෙරෙහි අවල සද්ධාව නිසාම මොහු කුළ මේ විශ්වාසය සකස්වෙලයි තියෙන්නේ. එයත් ධර්මනාවයක්. ජීවිතයට ආගාවකුත් නැහැ. මරණයට කැමත්තකුත් නැහැ. ජීවිතයත් මරණයත් දෙකම අතහැරුණු තැන නිවීම කියන අවබෝධය සකස්වෙනවාය කියන දුඩ් විශ්වාසය තිබෙනවා. ජීවිතය අතහැරුල තිබෙන්නේ මරණයට. ජීවිතය

බැසගෙන තිබෙන්නේ මරණයට. නිවීමේ අරමුණ එතරම් ප්‍රබලයි. ගුෂ්ක විද්‍රෝහකට අවසාන මොහොතේදී මරණය පෙනෙනවා. නමුත් අම මල් රේණුවක තරම්වත් මරණයට බියක් තැහැ. මෙතැනදී ද්වන්ද සටනක් පවතින්නේ ලෝකය සහ අවබෝධය අතර. ඒ කියන්නේ මාරයා සහ නිවීම අතර. මාරයා ලෝකය දෙසට අදිනවා. ගුෂ්ක විද්‍රෝහක, නිවීම දෙසට භඩාගෙන යනවා. මේ නිහඩ ද්වන්ද සටනින් මරණය අතහැරී ඔහු අවබෝධය සාක්ෂාත් කරගන්නවා. වක්කුපාල මහ රහතන් වහන්සේ තමාගේ දැස් අන්දවෙන බව හොඳවම දැන දැන නිවීම උදෙසා දැස් අතහරිනවා. විරය සකස්වෙනවා. අධිජ්‍යානය තිවු කරමින් නාමරුපධර්ම විනිවිද දැකිමිනුයි මෙහෙයුම ක්‍රියාත්මක වෙන්නේ. ගුෂ්ක විද්‍රෝහක රහතන් වහන්සේ නිවන් අවබෝධය උදෙසා ජීවිතය අතහැරියත්, මරණය පෙනී පෙනී නිවීම දෙසටම යනවා. අවසන් මොහොතේ උන්වහන්සේ තුළ පුද්ගල සංයුත්ව තීනම වෙලා සියුම් නූල්පටක් වන් දෙයකිනුයි ලෝකයට බැඳිලා තිබෙන්නේ. ඒ මෝහය තැබුම් නූල්පටවින්.... උන්වහන්සේ තුළ මෝදු වූ ජන්දය, විරය, විත්තය විනිවිද දැකිම නිසාම වතුරාරය සත්‍ය අවබෝධය සාක්ෂාත් කරගන්නවා. ඒ අවබෝධය ලබන මොහොතේම ගුෂ්ක විද්‍රෝහක රහතන් වහන්සේ බලාපොරොත්තු රහිතවම තැවත ජීවිතයට ගොඩවෙනවා. අවබෝධයයි ජීවිතයයි දෙකම ලැබේලා.

මරණයට අතහැරපු ජීවිතය ගුෂ්ක විද්‍රෝහක රහතන් වහන්සේට තැවත ලැබෙන්නේ සංස්කාරයන්ගේ බලවත්හාවය නිසා. මාරයා මෙතැනදී දැඩි වෙහෙසක් ගන්නවා ‘ගුෂ්ක විද්‍රෝහක’ ධර්මාවබෝධය ලබනවාත් සමගම මරණයට තල්පුකර දමන්න. මොකද මාරයා දන්නවා මොහු ජ්වත් වුණෙන් තමන් අවබෝධ කරගත් ධර්මය ලෝකයාට දේශනා කරයි කියලා. එය මාරයාට දැඩි තර්ජනයක්. නමුත් මාරයාගේ අහියෝගය එතනදිත් පරාජය වෙන්නේ ගුෂ්ක විද්‍රෝහක රහතන් වහන්සේගේ අතිත සංස්කාරයන්ගේ බලවත් හාවය නිසා. කුසල් සහ අකුසල් සංස්කාරයන්ගේ බලවත්හාවයට මාරයා එතැනදී තැවත පරාජය වෙනවා. කොළඹක්කුදු මහ රහතන් වහන්සේ අතිත සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයකදී ඇතිකරගත් උපාදානයක් තිබුණා. ‘ගොතම සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයේ මුල්ම මහ රහතන් වහන්සේ මම

වෙනවා'ය කියලා. අනෙකුත් සැම හිකුත්, හිකුත්තී, උපාසක, උපාසිකා සිවිචනක් පිරිසම එවැනි අතිත උපාදානයන් සකස්කරගෙන රට අදාළ කුසල් ධර්මයන් වචවාගෙන තමයි ගොතම සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයට බැසගත්තේ. ඒ වගේම ගුෂ්ක විද්‍රෝශක රහතන් වහන්සේ කියන්නෙන් අතිත ගාසනයක ඉපදිලා, එම ගාසනය අතුරුදැහන්වීමට ආසන්න කාලයක දැඩිලෙස වීරය වඩා ගුෂ්ක විද්‍රෝශක රහතන් වහන්සේ නමක් බවට පත්වූ රහතන් වහන්සේ නමක් එහිදී දක් 'මමත් අනාගත සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයකදී ගුෂ්ක විද්‍රෝශක රහතන් වහන්සේ නමක් වෙනවා'ය කියන උපාදානය ඇතිකරගෙන රට අදාළ කුසල් පරිපූරණ කරගෙන පැමිණි අයෙක්. එම නිසා තමාගේම දැඩි වීරයයෙන් ගුෂ්ක විද්‍රෝශක රහතන් වහන්සේ නමක් බවට පත්වුවද, උන්වහන්සේලා තුළ අතිත ගක්තිමත් කුසල් සහ අකුසල් සංස්කාර සැශ්‍රවී තිබෙනවා. වක්ඩුපාල මහ රහතන් වහන්සේ විසින් මරණයට දුම් එකුමත්ගේ ජ්විතය, අවබෝධයට පත්වීමත් සම්ඟින්ම මරණයට යා තොදී නැවත ලබාදෙන්නේ කුසල් සංස්කාර විසිනුයි. නමුත් උන්වහන්සේගේ දැස් අන්ධාවයට පත්කරගන්නේ අකුසල් සංස්කාර විසින්. දෙයාකාරයක් වන සංස්කාර උන්වහන්සේට විපාකයන් සලස්වා දුන්නේ එහෙමයි.

සංස්කාරයන්ගේ විපාකයන්ට එරෙහිව යන්න මාරයාටත් තොහැකිව ඉහත කාරණයෙන් පැහැදිලි වෙනවා. නමුත් සංස්කාර රස්කර ගැනීමට ඔබට උපකාරී වෙන්නේත් මාරයාම බව ඔබ සිහි තබාගත යුතුයි. මාරයා අකුමැත්තන් හෝ කුසල් සංස්කාර රස්කර ගැනීමට ඔබට උපකාර කරන්නේ ඔබව ලෝකය තුළ සිරකර තබාගැනීමට මිස, හවයෙන් එතෙරවීමට අවස්ථාව ලබාදීමට තොවේ. රහතන් වහන්සේ යනු මාරයාට අහියෝග කළ උත්තමයෙක් වන්නේ මාර ධර්මය, මාර සැඩිපහර විනාශකර දමා, මුලාකර දමා සම්මා සම්බුද්ධ විෂයට අවතිරණ වන හෙයිනි. මාරයාගේ සැපය තැමති මුලාව උපයෝගී කරගෙන පෙරලා මාරයාවම පරාජය කිරීමයි. දුකත්, සැපත් තැමති මාරයා විසින්ම පෝෂණය කළ ධර්මතාවයන් දෙක, මුලාවෙන් තොරව නිවරුදිව හඳුනාගෙන දුකත්, සැපත් උපයෝගී කරගෙන දුකෙන්, සැපෙන්, උපේෂ්ඨාවෙන් මිදී නිවීම සාක්ෂාත් කරගැනීම දැක්ෂයාගේ දැක්ෂහාවයමයි.

මහත්මයෙක් ධර්ම සාකච්ඡාවක් කරන අතරතුර ප්‍රශ්නයක් යොමුකළා. 'ස්වාමීන් වහන්ස රෝහලේ වාට්ටුවල සමහර රෝගීන් සිටිනවා දින ගණනාවක් වේදනාවෙන් පණ අදින. ආහාරයක් නැහැ. නාසයට, මුබයට, මූත්‍රාමාර්ගයට බවදම්ලා. සමහරු මහා හයියෙන් කෙකුරිගානවා. හිතාගන්ත බැරි දුකක් මේ රෝගීන් විදින්නේ. මෙවැනි රෝගීයෙක් දුක්කහම චෙවුදුවරයෙක් වශයෙන් මට හිතෙනවා අනේ මේ රෝගීයා මැරුණෙක් හොඳයි කියලා. ස්වාමීන් වහන්ස, මෙහෙම සිතෙන එක මට පවක්ද? කියලා. දින ගණනාවක් රෝහල් ඇදෙක දුක්විදින රෝගීයෙක් දුකලා අපි සිතෙනවා නම මේ මනුෂ්‍යයා මැරෙන එක හොඳයි කියලා, එහෙම සිතන්නෙන් එම රෝගීයා කෙරෙහි ඇති අනුකම්පාව කරුණාව තිසා. ඒ අනුකම්පාව කියන්නේ දුඩීලෙස මෝහය මුසුඩා අනුකම්පාවක්. පිංවත් ඔබ ධර්මානුකුලව ඒ ජ්විතය දෙස බලන්නේ නැහැ. මේ රෝගීයා දින ගණනාවක් පණ අදිමින් මේ ගෙවන්නේ තමා විසින් අතිතයේ කළ අකුසල් සංස්කාරයන්ගේ එලයයි. ද්වේගය සකස් කරගතිමින්, අනුනගේ සැපයට ර්‍රේෂ්‍යාකරමින්, සත්ත්වහිංසාවන් කරමින්, දේමාපියන්ට ඇපැ උපස්ථාන තොකරමින්, රෝගීන්ට පිඩාකරමින් අතිත ජ්විතයේ තමා විසින්ම සතුවෙන් සිනාසේමින් කළ අකුසල් විපාකයන් තමයි ඔය රෝගී පුද්ගලයා ඇද මත වේදනාවෙන් අත්විදින්නේ. ඔහු විසින්ම කරගත් දෙයයි ඔහු අත්විදින්නේ. ඔතැන කිසිම අසාධාරණයක් නැහැ. 'අනේ පව්' කියන්න දෙයක් නැහැ. ධර්මානුකුලව බලනවිට ලෝකයේ සරව සාධාරණ වූ විපාකයක් ඔහු විදින්නේ. පිංවත් ඔබ සිතෙනවානම් එය අසාධාරණයක් කියලා, ධර්මයෙන් බාහිරවයි ඔබ සිතන්නේ. අකුසල් සංස්කාරයන්ගේ බියකරුව, විෂමබව, අපුලුව, දුක්බිතබව මෙවැනි රෝගීන් තුළින් දකින්නට ඔබ දක්ෂවෙන්න. හැකිතාක් එවැනි රෝගීන්ට උපස්ථාන, උපකාර කරන ගමන් ඔබට එවැනි උපතක් එපා යැයි කළකිරීම සකස්කරගන්න. එම රෝගීයාට ගෙවීමට අකුසලයක් ඇත්නම් එය සති ගණනාවක් හෝ විවේකිව ඔහුට ගෙවා දමා මියයන්න ඉඩපහසුකම් සලසන්න. සැම තත්පරයකදීම පිංවත් ඔබ මේ දුක්බිත සංස්කාර කෙරෙහි කළකිරීම සකස්කර ගන්න.

වර්තමාන ලෝකයේ සාකච්ඡාවට බලුන්වෙනවා, දුඩී දුක් විදින රෝගීන්ට මාරාන්තික මාෂධ එන්නත්කර ඉක්මනින් මරණයට පත්කිරීම සම්බන්ධව. මෙමතිය වේවා, ද්වේශය වේවා, කුමන හේතුවක් මූල්කරගෙන හෝ මරණාසන්නව දුක් විදින රෝගීයෙකුට බලෙන් මාරාන්තික මාෂධ එන්නත් කර අස්වාභාවික ලෙස මරණයට පත්කිරීම මනුෂා සාතනයක්මයි. රෝගියා දුක් විදින්නේ ඔහු විසින් කරගත් අතිත අකුසලයක් නිසාමයි. ඔබ ඔය උත්සහ ගන්නේ ‘අකුසලයට’ මාරාන්තික බෙහෙතක් එන්නත් කර මරාදුම්මටය. අකුසල් සංස්කාරයේ මරාදුම්මට ඔබට තොහැකිය. ඔබ එය සිදුකළහොත් මනුෂා සාතන අකුසලය විසින් ඔබට විපාකය සලස්වනු ඇත.

ලොවිතුරා ධර්මයට අනුව රුපය යනු මාරයාය. ඒ කියන්නේ රෝගියා ලෙස ඇමද් සිටින්නේ මාරයා යැයි දකින්න. අනුකම්පාව මෙමතිය තැමති මාර ධර්ම උපයෝගීකරගෙන මාරයා ඔය උත්සාහ කරන්නේ ඔබගේ දුක්ගොඩ වැඩි කිරීමටයි. කෙහෙක් අකුසලයේ යොදවා එහි විපාක ලෙස ඔහු දුක්විදිනවිට, ඔහු ඒ අකුසල් සංස්කාර ගෙවීමේ විපාකය තුළින් තවත් පිරිසක් අකුසලයේ යෙදවීම මාරයාගේ සිරිතයි. මාරයාගේ මේ දෙපිටකාටටු ත්‍රියාවලිය තුවණින් හඳුනාගන්න. මේ විෂම සංස්කාර කෙරෙහි කළකිරීම ඇතිකරගන්න. ඔබේ ඇසට භමුවන සැම සත්ත්ව රුපයක්ම සංස්කාරයන්ගේ එලයක් බව දකින්න. සංස්කාරයන්ගෙන් තොර ලෝකයක්, ලෝකයෙන් තොර සංස්කාරයක් තැකි බව දකින්න. එවිට ඔබට පෙනෙන්වී මාරයාත් සංස්කාරත් එකම කාසියේ දෙපැත්ත බව.

මේ සංස්කාර අප තුළින් සකස්වෙන්නේ අවිද්‍යාව නිසාමයි. වතුරාරය සත්තාය තොදුනීම... ලෝකය සැපයක් හැඳියට ගැනීම... මෙහි එලය තමයි සක්කාය දිවිධීය, මමත්වයේ දුඩ්ඩාවය.

පිංවත් ඔබට වසන් වෙමින් ඔබ තුළම සැගැලී සිටින හයානක සතුරෙක් සිටිනවා. ඔබ කොහොම බැලුවත් ඔබ තුළ මේ සතුරා සිටිනවාය කියලා හඳුනාගන්න බැහැ. මේ සතුරා තුළිනුයි ඔබ ලෝකය දකින්නේ. එම නිසා ඔබන් සතුරා වසන් වෙලයි සිටින්නේ. මේ වසන්වීම මොනතරම සිදුමිද කියනවානම් ඔබත් සතුරාත් දෙදෙනෙකු

නම් ඔබම වශයෙන්මයි ඔබට පෙනෙන්නේ. පිංචත් ඔබ දක්ෂනම් මේ සතුරා ඔබෙන් වෙන්කර හදුනාගන්න පුළුවන්. හදුනාගන්න පුළුවන් විතරක් නොවෙයි, මොහුව ජ්විතයෙන් තෙරපාදමෙන්නත් ඔබට පුළුවන්. ඒ සඳහා ඔබ කළයාණ මිතු ආගුය, සද්ධරුම ගුවණය කියන කාරණා ජ්විතයට එකතුකරගත යුතුයි. මෙතනදී තමයි තමා තුළ මෙවැනි සතුරෝක් සිටින බව ඔබ දකින්නේ. පිංචත් ඔබ ඔබන් සතුරාවත් වෙන්කර හදුනාගන්න. මේ සතුරා තමයි සක්කාය දිවියිය. සක්කාය දිවියිය නැමති සතුරා පිංචත් ඔබට අත දිගහැර සංස්කාර රස්කරගැනීමට උපකාරීවෙනවා.

දැන් විශ්ව විද්‍යාලවල, පාසල්වල ලුමයි අපට මූණගැහුණම අහන්නේ 'ස්වාමීන් වහන්ස, පංතියෙ අතෙක් ලුමයින් හොඳින් පාඩම් කරනවිට වැඩියෙන් ලකුණු ගන්නවිට මට හරි ඊර්ජනාවක් ඇතිවෙනවා. මේක මගේ අධ්‍යාපන කටයුතුවලටත් බාධාවක් වෙනවා. මේකට මොකද කරන්නේ' කියලා. පාසල් වියේදීම තරගකාරීන්වය නිසා දරුවන්ගේ ජ්විත සක්කාය දිවියියෙන් පිරෙනවා. මේ මමත්වයේ දුඩ්ඩාවය සකස් වෙන්නේ රැකියාව, විවාහය, අවසන් ඉලක්කය කරගෙනයි. අම්මා තාත්තාත් දරුවන්ගේ සක්කාය දිවියියට පොහොර දම්නවා. දරුවන්ට පොහොර දමන්නේ තමන් තුළත් අස්වැන්නට කුමත්ත තිබෙන තිසා. මොකක්ද මේ සමාජය බලාපොරාත්තුවන අස්වැන්න? ලෝහ, ද්වේෂ, මෝහ අකුසල මූලයන්.

මේ සටහන ලියන හිසුවටත් ගිහිජ්විතයක් තිබුණා. මගේ ලමා, තරුණ කාලයේ මගේ අම්මා තාත්තා බලාපොරාත්තු වුණෙන් ඉහත අස්වැන්නමයි. ඒත් අම්මා තාත්තා කියපුදෙය මමනම් කළේ නැහැ. දෙමාපියන් මෙහෙම කිවේ අවංකවම අපිට ඇති ආදරය තිසා. දෙමාපියන් සැප හැටියට දකින්නේ ඔතුනයි. ඒ පිවතුන්ට ඉන් එහාට ධර්මානුකුල දුක්මක් තිබුණේ නැහැ. නමුත් මොකක්දේ සංස්කාර කුසල් ගක්තියක් තිසා දෙමාපියන්ට නැති ඉවක් ජ්විතය ගෙන මට තිබුණා. දෙමාපියන් ඒ ගෙන අතාජ්තියෙන් හිටියේ. ඒත් මට අවශ්‍ය වුණේ දෙමාපියන්ගේ මෝහය තෘප්තිමත් කිරීම නෙමෙයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ තෘප්තිමත් කිරීම පමණයි මට අවශ්‍යවූයේ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ උදෙසා යමක් අතහරින්න පිංචත් මඟ බියවෙන්න එපා. මොකද අතහරින්න යමක් ඔබට තිබෙනවා නම් ඒ දෙය ඔබට ලැබුණේ සද්ධර්මය නිසාමයි. ඒ නිසා පිංචත් ඔබට ලැබුණුදෙය සද්ධර්මය උදෙසාම අතහැර, හවයේ මෙතෙක් නොලද එකම දෙය අයිති කරගන්න. ජීවිතයේ ඉතිරිව ඇති කෙටි කාලය, සතර අපායන් එතෙර වීම සඳහා කැපකර, අකුසල් සංස්කාර හේතුවෙන් සකස්වන කළේ ගණනාවක අතියය දුක්, විනාශකාරී ස්වභාවයන් නුවණීන් මෙනෙහිකර, වළක්වා ගැනීමට දැක්වන්න. ජීවිතයේ හිස්බව දක්මින්ම ජ්වත්වන්න. සිහිනුවන තිබෙන අම්මා තාත්තා දෙපලක් තම දරුවාගේ අධ්‍යාපනය උදෙසා වැයකරන වසර 15 ක පමණ කාලය එම දරුවාට සතර අපායන් මිදිමේ ධර්මතාවයන් ප්‍රගුණ කිරීම උදෙසා කැපකළහාත් ඔබේ දරුවාට මඟ සැබැම කළායාණ මිතුයෙක් වනවා. එම දරුවා ලෝකයාගෙන්, ප්‍රය්න්, දුක්, කමිකටොල්වලින් පිඩාවන් ලබන දරුවෙක් නොව, දෙව්බඩුන්ගෙන් වැඹුම් පිදුම් ලබන දරුවෙක් වෙනවා. මව කිරෙහි වන්දිය ගෙවූ දරුවෙක් වෙනවා. එපමණක් නොව උපරිම හව හතකට ජාතිය සීමාකරණත් මාර්ගල්ලලාහි දෙවියෙක්, දිව්‍යාංගනාවක් වෙනවා. මාර්ගල්ලලාහි දෙවියන් දිව්‍යාංගනාවන්ගේ ඇසුර ලබන පිංචතෙක් වෙනවා. පිංචත් දෙමාපියන් දරුවන් යොමුකිරීමට බලාපොරොත්තුවන දුක දෙසත්, ධර්මයේ පෙන්වාදෙන සැබැම සැපය දෙසත් නුවණීන් බලන්න. දරුවන් මේ විෂම, දුෂ්සීල, අන්තරාකාරී සමාජයේ අතරම් කරන්න එපා. පිංචත් ඔබේ දරුවා සැබැම පිංචත් දරුවෙක් නිසයි මේ මොහොතේ ඔබේ කුසෙන් ධර්මය සන්දිවියිකව තිබෙන මේ බිමට බැසගත්තේ. දරුවා ලැබූ ඒ උතුම් අවස්ථාවේදී දරුවාට නොමග නොව, ධර්මයේ සැබැම මග කියාදී, බුදු සම්ඳුන් තම රාජුල ප්‍රත්‍යුවන්ට මග පෙන්වූයේ යම් දිගාවකටද, පිංචත් ඔබන් ඔබේ දරුවාට දුකෙකන් තොර සැපයෙන්ම සහිරුණු දිගාව පෙන්වා දෙන්න. එතනාදී මඟ සැබැ බෙංද්ධ අම්මා කෙනෙන්, තාත්තා කෙනෙන් වෙනෙන්.

පිංචත් ඔබත් මෙතනට එන්න

‘පිංචත් ඔබත් මෙතනට එන්න’ කියලා කියපුවාහම ඔබට හිතෙන්න පුළුවන් කොතැනටද මේ එන්න කියන්නේ කියලා. හිසුව ඔබට මේ එන්න කියන්නේ ලෝකයේ සූත්දරම තැනට. මෙතන ඔබේ තැනකුත් නොවේ. ඔබේ නොවන තැනකුත් නොවේ. මේ මොහොතේ විවේකය ලබන තැනයි. හෙට මෙතනින් නික්ම යායුතුයි. ආපසු හැරී බැලීමක් තැත. හෙට තැන තැවුම් වුවත් විවේකයේ වෙනසක් නම් තැත. තැනත් නොතැනත් දෙතැනම ධර්මයේ ස්වභාවයෙන්මයි තිබෙන්නේ. ඔබට එන්න කියලා ආරාධනා කරන්නේ මෙතැනට.

මෙතැන පුද්ගලයක් සිටිනවා. ඔහු ලෝකය සමග තැවරිලා තැහැ. ලෝකයට මූහුවෙලා නැහැ. ලෝකයේ නොතැවරුණු මේ සූත්දර මිනිස්සු ජ්වත්වන්නේ සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයක, මේ සූත්දර ආර්ය අෂ්ට්‍යාගික මාර්ගයේ අර්ථය තුළ පමණක්මය. වවනයේ පරිසමාප්ත අර්ථයෙන්ම නිදහස තිබෙන තැනක් මෙතැන. ‘නිදහස’ කියලා කිවේ සිමා, මායිම්, වැටකඩුල්, පිශුරුපත් වලින් කොටුකරගත් නිදහසක් නොවේ. ගොඩිගසාගත් වස්තුව, දේපල, යුතින් ‘මගේ’ කරගත් තෘප්ණාවෙන් බැඳුණු නිදහසද නොවේ. මේ සියල්ල කෙරෙහි ඇලීම්, ගැටීම්, උපේක්ෂාවන් අවබෝධයෙන් අතහැරි නිදහසයි.

මෙහෙම සටහන් තබපුවහම ඔබට බිය හිතෙන්න පුළුවන්, හිසුව මේ ඔබට එන්න කියන්නේ මොක්න්ම තැති මුඩු තැනකටද කියලා. එහෙම හිතන්න එපා. මෙතැන ඉරත් තිබෙනවා. හඳත් තිබෙනවා. ආලෝකයත් අදුරත් තිබෙනවා. අම්මා, තාත්තා ඉන්නවා. කැපකරු, දායක පිරිස් ඉන්නවා. තැත්තේ මේවා කෙරෙහි ඇති තෘප්ණාව පමණක්මය. එනිසා සියල්ල අනිමිවනවාය කියලා, පිංචත් ඔබ

බියවෙන්න එපා. අහිමිවෙන්නේ දුකට හේතුවන තාශ්ණාව පමණයි. බලන්නකෝ, ලෝකය තිබියදී තාශ්ණාව සූයවෙලා. තාශ්ණාව කියන එකම කරුණෙනුයි ලෝකයට බැඳුණේ. 'නිදහස' කියලා කිවේ මෙතැනයි. ලෝකය තිබෙනවා. බැඳීම් නැහැ. ඇස තිබෙනවා. ඇස නිසා බැඳීම් නැහැ. ඔබම සිතන්නකෝ ඒ සිත මොන තරම් විවේකී, නිස්කලංක සිතක්ද? ඒකයි පිංචත් ඔබත් අරාධනා කළේ 'මෙතැනට එන්න' කියලා.

ලස්සන මාර්ගයක් තිබෙනවා. මෙතැනට එන එක තමයි මේ ලෝකේ සූන්දරම මාර්ගය. සැපයම හේතුවන මාර්ගය. විවේකය දිසාවට, සරල භාවයේ දිගාවට, නිවීමේ දිගාවට ඔබව රගෙන යන මාර්ගය. ඒ උතුම් මාර්ගය ආරය අෂ්යාංගික මාර්ගයමයි. වැලිකළුගල්, සිමෙන්ති, කොන්ත්ටිට් වලින් මිදුණු, ලයින්- මසින් සැදුණු ජ්විතයට අර්ථය ගෙනෙන මාර්ගයයි. මේ මාර්ගය දිගේ ඔබත් පෙරට එන්න. එතැනදී ඔබ මූලින්ම දැකින්නේ 'දුක' කියන කාරණයයි. 'දුක' කියන කාරණය මතින් ඔබ ගමන්කරන විට, ඔබ දැකිනවා දුකට හේතුව තාශ්ණාව කියන කාරණයයි කියලා. තාශ්ණාව නැතිකළාත් දුක නැතිවෙනවාය කියන කාරණය තමයි ඔබ ගමන් ආරම්භය. පිංචත් ඔබ මෙතැනට එනකාට දාන, ශිල, භාවනා මාර්ගය ජ්විතයේ කොටසක් කරගත්ත අයෙක්. මේ ආරම්භයත් සමඟ ඔබ දුකෙන් මිදෙන දිගාවටමයි ගමන් කරන්නේ. තමා කවිරැන් උදෙසාවත් ව්‍යාපාදය, කේන්තිය, ද්වේශය සකස්කරගත්නේ නැහැ. එයා දැකිනවා ව්‍යාපාදය තමාටත්, අනුන්තත් දුක පිණිසයි පවතින්නේ කියලා. තමාගේ කේන්තියවත් තමාට අයිති නැතිකොට එයා කවදාකවත් අනුන්තගේ කේන්තියක් තමාගේ කරගත්ත යන්නේ නැහැ. ඒ නිසා ඔහු නිරතුරුවම මනසින් සිදුවන මනෝකරුම ගැන අවදියෙනුයි සිටින්නේ. අනුතට ව්‍යාපාදය කිරීම තමා, තමාට කරගත්තා දරුණු පලිගැනීමක් බව ඔහු දැකිනවා. ව්‍යාපාදයට ඔහු බියවෙනවා. සතර අපාය ව්‍යාපාදයේ ප්‍රතිඵලයක් බව ඔහු දැකිනවා. ව්‍යාපාදය, ද්වේශය කියන අකුසල මූලයන් නිසාම මෙතෙක් නිවත් මාර්ගය දුරස් වූ බව ඔහු දැකිනවා. තමා තුළින් ඇතිකරගත්තා වූ ව්‍යාපාදය තමාවම ප්‍රමාද භාවයට පත්කරනවා.

ල් නිසාම තමා කාටවත් හිංසාවක් කරන්න යන්නේ තැහැ. තමන් දකිනවා හිංසාවක් කළුත් තමාත් අනුතුත් දුකට වැවෙනවා කියලා. හිංසාවට තමන් අකමැති සේම සියල් සත්ත්වයෝත් හිංසාවට ප්‍රිය නොවන බව ඔහු දකිනවා. තෙරුවන් ගුණයන් ගැනමයි ඔහු මෙනෙහි කරන්නේ. අසද්ධාව කියන්නේ තමා තමාට කරගන්නා ලොකුම හිංසාවයි කියලා ඔහු දකිනවා. එම නිසාම තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාව තව තවත් අර්ථවත් කරගෙන එය අවල ගුද්ධාවක් බවට බලගන්වාගෙන මුළින්ම තමා තමාට මෙත්තී කරගන්නවා.

නෙක්බම්මයටමය සිත යොමුවන්නේ. ලෝහ සිතක් පැමිණියෝත්, ද්වේශ සිතක්, මෝහ සිතක් පැමිණියෝත් එහි ආදිනව දුකලා එවා අතහැර දමනවා. ලෝහය, අලෝහය බවට පරිවර්තනය කරගන්න ඔහු දන් දක්ෂයි. ද්වේශය මෙත්තියක් බවටත්, මෝහය අමෝහය බවටත් පරිවර්තනය කරගන්න ඔහු තුළ දක්ෂතාවය තිබෙනවා. එයා දකිනවා මේ ජ්විතය තමාට අයිති නැතිනම්, එය උදෙසා කුමකට අකුසල් රස්කරගන්නවාද කියලා. තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාව නිසාම, මොහු සැබැම සැපය නෙක්බම්මය බව දකිනවා. සැබැම සැපයට ඇති කැමැත්ත නිසාම, සැපයට බාධා කරන සක්කායදිවියී, විවිකිව්‍යා, සිලබිත පරාමාස කියන බැඳීම් සිදෙන දිකාවටමයි ජ්විතය අර්ථවත් කරගන්නේ. මෙතැනයි නෙක්බම්මයේ සැබැම ආරම්භය. ඔහු දක්ෂයි “මම”කියන දුක් ගොඩ බිම තබා පරිවිෂ්ණුප්පන්නව ජ්විතය දෙස බලන්න. තව ඉදිරියට එනවිට කාම, රාග, පරිස, මෝහ කියන කාරණාත් ඔහුට බිම තබන්න සිද්ධවෙනවා. නෙක්බම්මයේ සැබැම අර්ථය ගක්තිමත් වන්නේ පංචලපාදනස්කන්දයේ අතිතා දැකීම අවබෝධය තුළින්ම බව ඔහු දන් දන්නවා.

මේ වන විට වවනය බොහෝම සංවරයි එයාගේ. එයා දන්නවා වගකීමකින් තොර එක වවනයක් හව ගමනේ මහා විනායක් කරනවා කියලා. දුකක් අත්කර දෙනවා කියලා. සැම වවනයක්ම මූලින් පිටකරන්නේ දැඩි විනයකින්. බොරුව ඔහුගේ තහනම් වවනයක්. එයා අනුතාට ප්‍රිය වවනයෙන්මයි කථාකරන්නේ. එවායේ විෂ තැහැ, මංමුලා කිරීම තැහැ. වවනය ඔහු උපයෝගිකර ගන්නේ සිලයේ,

දානයේ, භාවනාවේ ආතිසංස ගැන කථාකිරීමටයි. යහපතක්මයි ඔහු මූලින් ප්‍රකාශ කරන්නේ. නිවන් මාර්ගයට අදාළ ධර්මයක්මයි ඔහු සිතන්නේ. එයා කවදාකවත් ලෝකය, පංචලපාදානස්කන්ධය සැපය කියන බොරුව කියන්නෙන නැහැ. එයා බාහිර, අධ්‍යාත්මික රුපය තුළ සැප තිබෙනවාය කියන බොරුව කියන්නෙන නැහැ. අපි මේ ජීවිතයේදී කියන ලොකුම බොරුව තමයි 'ලෝකය සැපය' කියන බොරුව. ඔහු එය කවදාකවත් කියන්නේ නැහැ. තෙරුවන්ගේ අගුණයක් ඔහු කියන්නේ නැහැ. කර්මය කරම එළයන්ගේ විශ්වාසය ගැනමයි ඔහු කථාකරන්නේ. මව පිය ගුණයන් ඔහු නිරතුරුවම සිතනවා. අනුනට කියනවා.

කයෙන් සිදුවන වැරදි එයා කරන්නේ නැහැ. ප්‍රාණසාතය, සෝරකම, වැරදි කාමසේවනය, සුරාපානය ජීවිතයට අපුල දේවල්. ජීවිතයට දුගඳ දේවල් හැටියටයි දකින්නේ. එයා මේ විෂමාවාර වලින් මිදෙනවා පමණක් නොවේ අනුනටත් එවායේ ආදිනව කියනවා වගේම එවායේ යෙදෙන මනුෂයයින්ගෙන් දුරස් වෙනවා. පවත ඔහු බයයි. එයා කයෙන් යහපත් ක්‍රියාවක්මයි සිදුකරන්නේ. මේ වයසට යන ලෙඩිවෙන, මැරෙන කය නිසා අකුසල් සිදුකරගන්නේ නැහැ. සද්ධිරම ගුවණය, දානය, ශිලය, භාවනාව උදෙසාමයි කය ප්‍රයෝගනයට ගන්නේ. එයා අනුනගේ ජීවිතවලට භාති නොකරනවා වගේම තමාගේ ජීවිතයටත් භාති කරගන්නේ නැහැ. එයා දන්නවා සංස්කාර නිසාමයි සත්ත්වයා මැරෙමින් උපදිමින් ගමන් කරන්නේ කියලා. එයා මුළින්ම සක්කායදිවයි, විවිකිවිතා, සිල්ලිබෙත පරාමාස සංයෝජන ධර්මයන් දුරුකුරලා ජීවිත හතකට උපත සීමාකරගන්නවා.

එයා අන්සතු දෙයක් මගේ කරගන්නේ නැහැ. මේ ඇසු මගේ නොවේ. ඒ නිසා එයා ඇසු මගේ කරගන්නේ නැහැ. මේ රුපය මගේ නොවේ. ඒ නිසා රුපය මගේ කරගන්නේ නැහැ. මේ මනස මගේ නොවේ ඒ නිසා මනසේ ඇතිවෙන එස්ස, වේදනා, සංයු, සංඛාර, විශ්ද්‍යාණ තමාට අයත් නොවන දේවල් බවයි දකින්නේ. අන්සතු දෙය තමාගේ කරගෙන දුක්විදින්නෙන නැහැ. එවාට බැඳී යන්නෙන නැහැ. එවායෙන් මත්හාවයට

පත්වෙන්නේ නැහැ. එයා මොදින් දන්නවා ජීවිතය මත්කරන දේවල් මොනවද කියලා. සත්ත්වයා නිරතුරුවම රාග, ද්වේෂ, මෝහ ධර්මයන්ගෙන් මත්වෙනවා. මේ මත්වීම නිසා සත්ත්වයා කළුප ගණන් දුකට පත්වෙනවා. එක සිතුවිල්ලක් නිසා දුකෙන්මයි මත්වෙන්නේ. ඒ නිසා එයා නිහතමානී වෙනවා. මාන්නයට පත්වෙන්නේ නැහැ. එයා මිදුල අතුරුවත් එය අතුගාන්නේ තමාගේ සිතේ ඇති කුණු අතුගානවා කියන අදහසින්. එයා වැසිකිලිය සේදුවත් එය සේදන්නේ තමාගේ සිතේ රාග, ද්වේෂ, මෝහ සිතුවිලි සේදාහරිනවා කියන අදහසින්. පිරිසිදුහාවයට එයා හරි ප්‍රියයි. යමෙක් ජීවත්වෙන පරිසරය අපිරිසිදු නම් එයින් පෙනෙන්නේ ඔහුගේ සිතේ ඇති අපිරිසිදු භාවයයි. බාහිර පරිසරය පිරිසිදු වෙන්න, පිරිසිදු වෙන්න තමාගේ සිතත් පිරිසිදු වෙනවා, කැන්පත් වෙනවා. මේ හේතුව නිසාම නිහතමානීහාවය ඇතිවෙනවා. නිහතමානී කෙනා රාග, ද්වේෂ, මෝහ ධර්මයන්ගෙන් මත්වෙන්නේ නැහැ. ඔහු තාවකාලික සැපයක් උදෙසා දීර්සකාලීන දුකකට පාර පෙන්වන මෝහය දුරකරමින් යන කෙනෙක්. කයෙන් සිදුවන ප්‍රාණසාත, අද්‍යත්තාදාන, කාමය වරදවා හැසිරීම, සුරාපානය තුළින් දිවිහිමියෙන් වෙන්වන ඔහු දන්නවා ලෝහ, ද්වේෂ, මෝහ නිසාමයි අකුසලයෙන් සත්ත්වයා මත්වෙන්නේ කියලා. ඒ නිසාමයි පරපණත්, තම පණත් නසන්නේ දුක්දෙන්නේ කියලා. දුක පිණීස හේතුවෙන අන්සතු වස්තුව වගේම දුකදෙන සක්කාය දිවිධිය, විවිකිවිවාව, සිලබ්බත පරාමාස සංයෝජන ධර්මයන් මගේ කරගෙන ජීවත්වෙන්නේ කියලා. ඒ නිසා මොහු යහපත් සිහිය මත්කරන්නා වූ කයෙන් සිදුවන සියල් වැරදිවලින් මිදෙනවා.

පිංචත් ඔබ මීලගට සම්මා ආර්ථයෙහි යෙදෙනවා. වැරදි වෙළඳාම වලින් යැපෙන්නේ නැහැ. මස්, මාංඡ, සුරාව, වස-විස, වෙඩිබෙහෙත්, මනුෂයයින් ඇතුළු සතුන් වෙළඳාම මිචිඟා වෙළඳාම හැටියට ගැනෙනවා. ඔබ ගක්තිමත්ව මේ මාරුගයේ ගමන්කරනවීට ඔබ කවදාකවත් තමා විකුණන්නේත් නැති තමා විකිණෙන්නේත් නැති තත්ත්වයට පත්වෙන්න ඕනෑ. වෙළඳ හාණ්ඩියක ස්වභාවයෙන් ඔබ තීදෙන්න ඕනෑ. සැම විටම තමාගේ ජීවිතය ගලපාගන්නේ ධර්ම විනයත් සමගයි. මේ සඳහා ඔබට උපකාරී වෙන්නේ දිලයයි.

ගිහිපි.වතුන්ලාට නම් පංචිලය ගක්තිමත් භාවයට පත්වෙන්න ඕනෑ. සාමෙන්ර ස්වාමීන් වහන්සේ නමකට දස කිලයක් සේවියා 75 ත් තම උතුම් කිලය වශයෙන් ආරක්ෂා කර ගන්න ඕනෑ. උපසම්පදා ස්වාමීන් වහන්සේ නමකට ප්‍රාතිමෝස්ස කිලය තම කිලය වෙනවා. විනය කාරණා අප නිවයදීව දූනගෙන සිටිය යුතුයි. එසේ නොවුණහාත් අපින් විකුණන විකිණෙන කෙනෙක් බවටයි පත්වෙන්නේ. ප්‍රාතිමෝස්ස කිලය තුළින්මයි අපිව මේ අවදානමෙන් මුදවා දෙන්නේ. කිලය ගිලිහි ගිය තැනදි අප වැරදි ආර්ථියන්ට යොමුවෙනවා. සැම විටම අපේ ඉලක්කය ගැන අවධානය යොමුවිය යුතුයි. එසේ නොවුණ තැන කාම, හව, දිවයි, කිල, උපාදානවල සිරකරුවන් වෙන්න පුළුවන්. මේවා නිවන් මග සොයා යන පිංචතුන්ට මිවිජා ආර්ථියක්මයි. කිලය ඔබට පහසු බවක්මයි, සරල බවක්මයි ඇතිකරන්නේ.

මේ මූල්‍ය ලෝකයම කමටහනක් වූ මෙවලමක් කරගන්න

හිසුප්‍රවත මතකයි, හිසුප්‍රවත උපසම්පදා විනය කරමයට සහභාගී වී පැමිණි පසු ආරණ්‍යයේ වැඩ සිටි සාමණේර හිමිනමක් විමසුවා ‘බඩ වහන්සේ ර්‍යයේ උපසම්පදා වුණාතේ. දුන් බඩ වහන්සේ ලොක්කෙක් නේද?’ කියලා. ඒ දරුවා උපසම්පදාව කියන අර්ථය දුටු විතුයයි ඒ ප්‍රකාශ කළේ. ඒ මොහොතේ හිසුප්‍රවත කිවිවේ ‘දරුවේ, උපසම්පදා පිංකමෙන් පස්සේ මම තව කුඩා වුණා’ ය කියලයි. සරල වුණාය කියලයි. නිහතමානී වුණාය කියලයි. උපසම්පදා විනය කරමයෙන් පස්සේ මට වෙවිවි දෙයයි මම ප්‍රකාශ කළේ. ඒත්, ඒ දරුවා ඒක තේරුම් ගත්තේ තැහැ. ශිලය තුළට යන්න යන්න ඔහු නිවෙනවා. එය ශිලයේ ආශ්‍රිතයයි. ශිල්පය රකිනවාය කියන්නේ ජීවිතයට පහසුවක්මයි. හිසුප්‍රවත මේ මොහොතේ ඉන්න සරලභාවය ශිලයේ එලයක්. මෙතනට එන කෙනා අවබෝධයෙන් දත්තවා තමා තුළ විකුණ්නත්වත්, විකිණ්නත්වත් දෙයක් නොමැති බව. අපි විකුණ්නත්තේ ලෝහ, ද්වේෂ, මෝහ අකුසල් මූලයන් තුළින් ගොඩගොගත් ‘මගේ කුණුගොඩමයි. එහෙම කුණුගොඩක් තැකි තැන ඔහු නිදහස් පිංචතෙක්.

පිංචත් බඩ සම්මා වායාම කියන යහපත් ව්‍යායාමයක යෙදෙන කෙනෙක් වෙනවා. යහපත් ව්‍යායාමය කියන්නේ කුසල් ධර්මයන් දියුණුකරගැනීමත්, අකුසල් දුරුකරගැනීමත් කියන කාරණයයි. අකුසල් ප්‍රහානය කරන පිංචතා කුසලය තුළටමයි ජීවිතය රැගෙන යන්නේ. එයා කුසල් අකුසල් ගොඳින් හඳුනනවා. ඒ දෙකේ එල විපාකයන් ගොඳින් හඳුනනවා. දුන් මොහු දිවියධම්මවේදනීයට කුසලයේ එලයන් භක්ති විදින කෙනෙක්. ජීවිතයට සැනසිල්ල ලැබෙන්න ලැබෙන්න

තව තවත් කුසලය දිගාවටමයි ඔහු ඇදියන්නේ. මොහු ලෝකය තකන්නේ නැහැ. සන්දිවිධිකව ධරුමයේ ගුණයන් අත්විදිනවා. මොහු ආපසු හැරිබලන්නේ යමක් ඉගෙනගැනීමට පමණක්මයි. පසුතැවීමට නොවේ. මොහු බොහෝම ක්‍රියාදිලියි. හැබැයි අධිවේගි නැහැ. දිලය විසින් මොහුව තැන්පත්කොට තිබෙන්නේ. ඔබ දැන් දන්නවා කුසල් අකුසල් දෙකම සංස්කාරයන් බව. සංස්කාරයන්ගේ ස්වභාවය අනිත්‍යව. මේ දැක්ම නිසාම ඔබ උත්සහගන්නවා කුසල් අකුසල් දෙකෙන්ම මිදෙන්නට. ඔබ කළුපනා කරනවා කුමක් නිසාද කුසල් අකුසල් සිද්ධවෙන්නේ කියලා. රුපය කෙරෙහි අති ජන්ද රාගය නිසාමයි අපි කුසල් අකුසල් සිදුකරන්නේ. එයා තුවණීන් මෙහෙහි කරනවා රුපයේ අනිත්‍යව. දැන් එයා ව්‍යායාමයක යෙදෙන්නේ දැක පිණිස හේතුවන දේවල් අයිතිකරගන්න නොවේ. දුකෙන් මිදෙන දිගාවටයි ඔහු යොමු වී සිටින්නේ. ඔහු තෘප්ත්‍යාච ඉලක්ක කරගෙන, පංචලපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය දැකින්නයි උත්සාහ ගන්නේ. එතනමයි එයාගේ සම්මා වායාමය. කුසල්, අකුසල්වල එලය හටයමයි කියලා ඔහුට දැන් පෙනෙනවා. ඔහු සිත, කය, ව්‍යවහාර මෙහෙයවන්නේ ධරුමය තුළින් යමක් ඉගෙනගැනීමේ දිගාවටමයි. රුපය කාමය සඳහා නොව, ක්‍රිඩාව සඳහා නොව අවබෝධය සඳහාය කියන කාරණය ඔහු දැකිනවා.

ඔහු තුළ සම්මා සතිය යහපත් සිහිය ඇතිවෙනවා. මොහු හොඳ තරක තෝරාබේරා ගන්නවා. ධරුමය අධරුමය හඳුනාගන්නවා. විනයට අනුව ඇවත දැක ඒවා පිරිසිදු කරගන්නවා. මග නොමග තෝරුම් ගන්නවා. නවාතැන් පොළවල් නැති නිවන් මාර්ගය දැන් ඔහු හොඳින් හඳුනනවා. එයා දන්නවා ‘බුද්ධ සරණ ගවිජාම්’ කියන සරණාගමනයේ ඇති අර්ථය. එයා බුදුරජාණන් වහන්සේ තුළින් බුදුරජාණන් වහන්සේගේ රුපය නොමයි දැකින්නේ, උතුම් සම්මා සම්බුද්ධ ඇශානයයි. එයා දන්නවා ධරුමයේ අර්ථය අනිත්‍යයි කියලා. සංසරන්නය කියන්නේ විමුක්ති ඇශානදරුණනවල එලයයි කියලා. එයා කවදාකවත් පොත්ත සෞයාගෙන යන්නේ නැහැ. එයා සෞයාගෙන යන්නේ අරටුවයි. එයා දන් අරටුව හඳුනනවා. කාම රැඹී, අරැඹී හටාතුයන් පිළිබඳ මූලාවන් දැන් ඔහුගෙන් ඉවත්වෙලා. ඔහු ඒ සඳහා සක්කාය දිවිධීය, විවිකිවිජාව,

සිලබිත පරාමාස ධර්මයන් ජ්විතයෙන් සියුම්කර දුමනවා, තුවණීන් මෙනෙහි කරමින්. ඔහු නිවැරදිව දුන්නවා ඔහු ඉදිරියේ කාම, රාග, පටිස පලිබේදයනුත් තිබෙනවා කියලා. කලුෂණ මිතු ඇසුර ලබමින් මොහු ස්වයංක්‍රීයව ධර්මයේ ගක්තියෙන්ම ඉදිරියට යන්නේ. මොහුට භදිසියක් නැහැ, මොහු දුන්නවා ඉක්මන්කාර බවත් සිතිවිල්ලක්ය කියලා. ඒ සිතුවිල්ලත් අනිත්‍ය වශයෙන් දකිදි ඔහු දකින්නේ ධර්මයේ අර්ථයයි කියලා. වාද විවාද සිත ආකෘලේ තිබෙනවා. ඒවා විසඳෙන්නේ ධර්මානුකුලව, නිවැරදි දිසාචවමයි. මොහු ආපසු හැරෙන්නේ නැහැ. සම්මා සතියේ සැබෑම ආශ්චර්ය ඒකයි. ඔබ මේ මොහානේ මොන දේවල් අයිතිකරගෙන සිරියන් අවසානයේ ඒවා මතක සටහන් පමණක්මයි. ඒ මතක සටහන් හේතුවෙන් තවත් උපතකටයි ඔබ බැසශගන්නේ කියලා ඔහු දුන්නවා. මොහු කය දකින්නේ සතර මහා බාතුන් වශයෙන්, දෙතිස් කුණුපයන් වශයෙන්, ආයතන වශයෙන්, පංචලපාදානස්කන්දය වශයෙන්. මොහු වේදනාව දකින්නේ ඇලීම්, ගැටීම්, උපේෂ්ඨාචච්චාවන් හැටියට. විදීම නැති තැන මතස විසිතුරුයි. එහි සන රුප සටහන් නැහැ. රුප සටහන් ඇදුණුද ඒවා ඉතා ඉක්මනින් මැකියන සටහන්. එහෙයින් එතැනු ගැට්ල නැහැ. ගැට්ල ඇත්තේ තාෂ්ණාවේ තීන්ත විසින් රුප සන කර අදින තැනදිය. තාෂ්ණාවේ තීන්ත ස්යට්‍රූන තැනදි සන විතුයක් නැත. එහෙයින් සිත නිරතුරුවම ප්‍රහාෂ්වරයි. ඒ ප්‍රහාෂ්වර සිතිතුයි ඔහු දන් ලෝකය බලන්නේ. මේ මුළු ලෝකයම ඔහුට කමටහනක් වූ මෙවලමකි. එම සිත ඔබ මෙඩි ඔබාගත්තද එහි මඩ තැවරී නැත. තැවරෙන ස්වභාවයෙන් යුත් තාෂ්ණාවේ ලාංඡල එහි නැත. දායක මහත්මයෙක් මහත්මියක් මොනතරම් ලෙන්ගතුකම් පැවද, පිළ්වත් ඔවුන් සමග බැඳීමක් නැත. මන්ද බැඳීම ඇතිකරන්නාඩු තාෂ්ණාවේ මැවුම්කාරයට මරාදමා ඇති හෙයිනි. දන් ඔබ ලෝකයට ජයකාරයෙකු නොවේ.

මුල් අදියරේදී ඔහු දුකට හේතුවන සක්කාය දිවියිය, විවිතිවිෂාව, සිලබිත පරාමාස යන සංයෝගන ධර්මයනුත්, දෙවැනුව කාම රාග පටිග මෝහ ධර්මයනුත් හොඳින් හදුනන අයෙකි. මොහු දන් එක දෙයක් කරමින් තව දෙයක් හිතන අයෙක් නොවේ. එක දෙයක් කරමින් තව දෙයක් කරා කරන අයෙක් නොවේ. කළ යුත්ත නොකළ

යුත්ත වටහාගෙන කරන අයෙකි. තමාගේ අරමුණු මොහු තමා විසින්ම පාවා නොගනී. මොහුගේ ගමන ප්‍රසන්නය. ධර්මයේ හැඩතල පෙන්වන්නෙකි. සිතුවිලි විවේකිභාවයට පත්වූවෙකි. මොහු ඇවතක් වුවහොත් වහ වහා නිවැරදි වනවා, දුසිල්වත්න් මග හැර යනවා, තපුරු අවදානම් තැන් මග හැර යනවා, ශිලයට ඇති කැමැත්ත නිසාම.. ලෝකයෙන් තනිවුනාය කියල මොහු තකන්නෙන නැහැ. මොකද තනිවෙන්න කෙනෙක් මෙතන නැහැ. ස්ථීරව රැඳෙන්න පුළුවන් කෙනෙකුත් ලෝකයේ නැහැ. සිවිපසය පරිහරණයේදී මොහු මත්දාගාමියි. ඔහු දත්තවා වේගය තමාව ගොදුරක් කරගනීවි කියලා. ලාභ සත්කාර සර්පයෙක් වශයෙන් දකින්නේ. උච්චනා එපාකම් ගොඩාක් ගොඩිගසා ගන්නේ නැහැ. ලද දෙයින් සතුවුවෙනවා. ඉන්දිය සංචරය ඉතා දියුණුයි. උදේ, දවල්, රාශ්‍රී වශයෙන් මොහු කාලය දකින්නෙන නැහැ. මොහු දත්තවා මේ මොහොත උතුම්ම මොහොතයි කියලා. එය ගෙවී යනවා ලැබුවා වූ මොහොත ප්‍රයෝගනයට ගන්තවාය කියලා. මොහු ලෝකයාගෙන් සම්මාන ගොරව බලාපොරාත්තු වෙන්නෙන නැහැ. ඔහු දත්තවා නිකෙලස් ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සම්මාන ගොරවයට තමන් පාත්‍රවී ඇති බව. ඔහු සංකිරණව ජාති, ජරා, ව්‍යාධි, මරණ අභිබවාගිය අයෙක්. නිරතුරුවම ලෝකය වසර කරන දුක කියන කාරණයේ අර්ථය හෙළිකරගත් කෙනෙක් වෙනවා.

සමාධිමත් භාවයේ ආරම්භය ආශ්චර්යාස ප්‍රශ්නවාසයේ දිග භාවය, කෙටි භාවය, විවාර විතක්ක, ප්‍රිතිය සැපය පසුකිරමින් සිත උපේෂ්ඨාව කියන ඇලීම් ගැටීම්වලින් තොර ස්වභාවයට පත්වෙනවා. උපේෂ්ඨාව කියන තැන බොහෝම සුන්දර පැහැදිලි නම්‍යයිලි තැනක්. විද්‍රෝහනාව දෙසට හිත මෙහෙයවීමට අවශ්‍යනම් දත් සිත සුදානම්. ඔහු මුළුන්ම තමා උපේෂ්ඨාව දක්වා පැමිණී ආශ්චර්යාස ප්‍රශ්නවාසයේ දිග, කෙටි භාවය, විවාර විතක්ක, ප්‍රිතිය සැපය අනිත්‍යවූ හැරි විද්‍රෝහනාවෙන් දකිනවා. ඔහු එවාට ඇති ඇලීමෙන් මිදෙනවා. සැම රැජයක්ම අභියස අනිත්‍ය සංයුත්ව ඉස්මතුවෙනවා සිත තුළින්ම. කැමැත්තයි අතහැරෙන්නේ අවබෝධයයි ලබනෙන්. සතර මහා ධාතුවේ පැබැම වේගය, වික්ෂ්‍යාණ ධාතුවේ සැබැම වේගය ඔහු තම අවබෝධ පරියට

හසුකර ගන්නවා. සිත උපේක්ෂාව කියන තම්බයිලි තැනදී අවශ්‍යනම් මොහු වුතුප්‍රාතයානය, පුරවේනිවාසානුස්සති යානය, දිඛිලවක්බු යානය, දිඛිලසොත යානය ඔස්සේ සිත රගෙන යනවා. මස් ඇසෙන් නොදුක්ක ලෝකය සමාධියේ ඇසෙන් දකිනවා. සිත රඟ බවට පත්කරන පංචතීවරණයන්ගේ ගුහණයෙන් මිදුණ සිත ප්‍රහාෂ්වරයි. ආලෝකය තුළිනුයි මොහු ලෝකය දකින්නේ. සම්මා සමාධිය ලෝකයේ බොරුව නිශේෂ කර සත්‍යාවබෝධය අත්දුකීම් තුළින්ම ඔබට පසක්කර දෙනවා. එවිට ඔබ තුළ පැටලිලි ස්වභාවයන් තැකැ. ඔබ ඇත්ත ඇතිසැරියෙන් දකි. සම්මා සමාධියේ අසිරිමත් ස්වභාවයක් මෙහි සටහන් තබමි.

එක්තරා හිස්සුවක් සමාධියෙන් පසුවෙන විට මීට වසර දෙදහස් පන්සියයකට පෙරාතුව ජ්වලාන වැඩසිටි ලොවුතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ මොහානේ සමාධියෙන් දරුණනය කර ගෙන ඇත. ලොවුතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ පිරිනිවන්පා අවසානය. නමුත් මේ හිස්සුව ලොවුතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දකින්නේ පුරවේනිවාසානුස්සති යානය තුළින්ය. එම හිස්සුව මීට වසර දෙදහස් පන්සියයකට පෙර කාලයේ දැඩිව දී බුදුරජාණන් වහන්සේ ජ්වලානව දක තිබෙන්න පුළුවන්. එසේත් තැකිනම් ශ්‍රී ලංකාවට වැඩිමකළ අවස්ථාවක බුදුරජාණන් වහන්සේ ජ්වලානව දක තිබෙන්න පුළුවන්. එසේත් තැකිනම් දිවා තලයක දෙවියෙක් ලෙස ඉපිද සිට බුදුරජාණන් වහන්සේව ජ්වලානව දක තිබෙන්නට ඇත. ඒ අතිත දරුණනය පුරවේනිවාසානුස්සති යානය ඔස්සේ අරමුණු තොකරම ලොවුතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ එම හිස්සුවට දරුණනය වී ඇත.

ලෝකයේ ඇත්ත ඇතිසැරියෙන් පෙන්වීම සම්මා සමාධියේ ස්වභාවයයි. ඒ ඇත්ත ඉදිරියේ කුමන රුපයක් දුටුවද එම රුපය ස්වභාවයෙන් මතසින් මැකියන්නේ අනිත්‍ය සංයුත ඉස්මතුවීමත් සමගින්මය. කාස්ථාන් වහන්සේගේ රුපය ඉදිරියේ වුවද විදිම නිරැද්ද වී ගොස්ය. සම්මා සමාධිය ඔබට ලෝකයෙන් එතෙර කරන දක්මයි. අනිත්‍යයේ සියුම වේගය ප්‍රඥාවේ දැලට හසුකරගන්නා දක්මයි.

හිකුව පිංචත් ඔබටත් එන්න කියලා ආරාධනා කරන්නේ මෙතැනට. අතරු නවාතැන්පලවල්වල තැවති සිටිනවාට වඩා මොන තරම් ආරක්ෂාකාරී තැනක්ද?

පුද්ගලයෙක් සිටිනවා ඔහු ලෝකය සමග තැවරී තැහැ. ලෝකය සමග මුහුවෙලා තැහැ. ලෝකය කියලා කිවේ නාමරුප ධර්මයන්ට. ලෝකයට තොතැවරුණ, ඔබටත් මටත් පාර කියන මේ සුන්දර මිනිසා ජ්වත්වන්නේ සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයක. මේ සුන්දර ආරය අෂ්ටාංගික මාරුගයේ එලය තුළ පමණක්මයි.

දැන් වේලාව සවස 5.00 පමණ ඇති. කුරුල්ලන්ගේ හඩ බොහෝම වේගවත්. මේ කුටිය අවට කැලුළුරෝදේ කුරුල්ලන් සිය ගණනක් සිටිනවා. විවිධ වර්ගවල, හැඩවල, වර්ණවලට අයිති. මේ කුරුල්ලන් නගන විවිධ ගබා කිවිතිය හරිම මිහිරිය. ඒ මිහිර පක්ෂ වර්යාවන් තරඹන්න ඔබ හරිම කැමතියි. සමහරවිට එය ඔබේ විනෝදාංගයක්. නමුත් මේ කුරුල්ලන්ගේ මිහිර නාදය හිකුවට ඇසෙන්නේ අදෝතාවක් වගේ. නිකං අදෝතාවක් තොවේ. තිරිසන් අපා දුකේ අදෝතාවක් වගෙයි. ඔය කුරුල්ලේ අතුපතර රිංග රිංග සොයන්නේ ගස්වල සිටින පණුවන්, දලුමුවන්, කාමින්. ඒවා ඔවුනගේ රසවත්ම ආභාරයයි. ඔය ලස්සන පාට පාට සුන්දර එක කුරුල්ලේක් දිනකට අවම වශයෙන් පණුවන් පනස් දෙනෙක් පමණ ගිලදමනවා. ප්‍රාණසාත අකුසලයේ තොතැන්නක් පක්ෂ ජ්විතය. පණුවන් හොටෙන් අල්ලාගෙන එම හොටෙන් දෙනුන් වරක් අතුවලට තටුව කරනවා පණුවා මැරෙන්න. පණුවා මැරුණ පසුයි එය ගිලදමන්නේ. එම පක්ෂයා තුළ සත්ත්ව සාතන, සත්ත්ව හිංසා කියන වේතනා සියල්ල සකස් වෙලා තිබෙන්නේ. කරමය කරමල විශ්වාසය තමයි තැත්තේ පක්ෂයා තුළ. මේ පක්ෂන් කියන්නේ අකුසල් නියි. එම පක්ෂන් මිය යන වෙලාවේ එම පක්ෂන්ට මතක් වෙන්නේ පණුවන්ගේ රසය. ඒ උපාදානයට අනුව එම පක්ෂයා මරණීන් මතු පණු කුලයක, දලුමු, කාමි කුලයකයි උපත ලබන්නේ බොහෝවිට. එසේ වුණහොත් එම කරම එලය කුරුල්ලකුටම ගොදුරු වෙන්න ප්‍රාථමික්. බලන්න සුන්දර කුරුල් ජ්විතයක් තුළ මොනතරම් අසුන්දර කථාවක් සැගවිලා

තිබෙනවාද කියල. මෙවත් සුන්දර කුරුල් ගිතයක් තුළ මොනතරම් අමිහිරි අදෙනාවක් සැගවී තිබෙනවාද කියල. මෙවැනි අපුන්දර, අමිහිරි කුරුල් ලෝකය විනෝදාංගයක් කරගත්ත අපි විනෝදාංගයක් කරගන්නේ මෝහයයි. කමටහනක් කරගත සුතුදෙය විනෝදාංගයක් කරගන්නවා. මෝහය විනෝදාංගයක් කරගත්තාවූ ලෝකයාට අමෝහයේ සැබැම මග විවර කරදෙන්නේද උතුම් ආර්ය අඡ්වාංගික මාර්ගයමය. සත්ත්‍ය මරන මිනිස්සුන්ට පිළිකුල් කරන අපි සත්ත්‍ය මරන කුරුල්ලන්ට විනෝදාංගයක් කරගන්නවා. පක්ෂීන් යනු අපායේ යන කුරුල්ලන්ය. මන්ද ඒ සතුන් ඒ තරමටම ආහාරය සඳහා ප්‍රාණසාතය සිද්ධකරගන්නවා. ඇසට පෙනෙන දෙයින් එහාට දැකින්න. ඒ දක්ම ප්‍රයාවයි.

ඡබ මය සුරතල් කරන්නේ සතර අපායයි

ඉතාම ලෙන්ගතුහාවයෙන් සතුන් ඇතිකිරීමෙන් සිදුවන හයානක අනතුර නම් ජල්හිතිකාවවත්, මැලේරියා, බරවා, වැනි රෝගවත් නොවේ. ඒවා වෙබූ ප්‍රතිකාර ගැනීමෙන් සුවපත් විය හැකිය. සතුන් ඇතිකිරීමෙන් සිදුවන්නා වූ හයානකම අනතුර ගැන ඡබ අවධානයෙන් සිටිය යුතුය.

මබ සිතන්න ඡබ ඉතා ආදරයෙන් ඇති දුඩ් කරපු සතෙක් මය යනවා. මයගිහින් ඡබ ඇසුරේම ප්‍රේත සතෙක් ලෙස උපදිනවා ඡබ නොදන්නවාට මේ මේ ප්‍රේත සතා ඡබ ඇසුරේම ඔබේ නිවසේම ඉඩමේම ජ්වත්වෙනවා. මෙවැනි අවස්ථාවකදී ඡබද වයසට යාම නිසා වෙනත් රෝගී තත්ත්වයක් නිසා හදිසි අනතුරක් නිසා මරණීය තත්ත්වයට පත්වෙනවා. අපිට කියන්න බැහැ අපි කොහොම කොයි මොහොතේ මැරෙයිද කියලා. සමහරු ඉන්නවා හොඳින් ජ්වත්වෙලා මැරෙන මොහොතේ අසිහියෙන්, වේදනාවෙන් මය යනවා. මෙවැනි අවස්ථාවක තමාගේ මානසික තත්ත්වය බිඳ වැට්ලයි තිබෙන්නේ. එවැනි විටක තමා අහිබවා මය අමනුෂ්‍ය බලවේග ඉස්මතු වෙනවා. ඒ අය මනුෂ්‍යයාගේ දුරවල මතෙස්භාවයට පෙනී සිටිනවා. මෙවැනි අවස්ථාවක ඡබට ඔය ප්‍රේත සුරතල් සතාව දරුණුනය වුවහොත් ඡබ සුරතල් කළ, ආදරය කළ එම සතා කෙරෙහි ජන්ද රාගය ඇති වී තමාත් එම ප්‍රේත සතාගේ ලෝකයේ ඉපදීම සිදුවිය හැකියි. ජ්විතයේදී කාය, වලී, මතෙස් කුසල කරමයන් පුරුදු පුහුණුකර නොතිබුණහොත් අපි මැරෙන මොහොතේ අධ්‍යත්මිකව වැට්ල අසරණවෙන විට අපි ඉදිරියට එන ඕනෑම ප්‍රිය රුපයක් අල්ලා ගන්නවා, උපාදානය

කර ගන්නවා. අපිද එහිම බැසගන්නවා. තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාව නොමැති නිසා, සද්ධර්මය ගුවනය නොකිරීම නිසා කළුණාණමිතු සේවනය නොකළ නිසා සතර අපාය මොකක්ද කියලාවත් මේ අය දැන්නේ නැහැ. තමා ඉදිරියේ පෙනීසිටින ජේත සුරතලා, ජේවමානව සිටි සුරතලා වශයෙනුයි මේ අය හඳුනාගන්නේ. අවසානයේ ස්වාමියා ප්‍රේතයෙක් ලෙසත් ඔහුගේ ප්‍රේතලෝකයේ සුරතලා ප්‍රේත සතාත් බොහෝම සම්පව ප්‍රේත ලෝකයේ ජේවත්වෙනවා.

සතුන් කෙරෙහි තෘප්ණාව ඇතිකරගත් පිංචතුන් තමාත්, එම අසරණ සතුන්වත් දුකෙන් දුකට පත්කරනවා. ඉහත ස්වභාවයන් අවබෝධකරගෙන සතුන් ඇතිකිරීම දෙපාරුණවයටම යහපත් වෙනවා. එසේ නොවූණ හොත් සතර අපාය තව තව පිරීම හැර වෙනත් විකල්පයක් නැහැ. ලොවිතරා බුදුරජාණන් වහන්සේද හිකුෂුන් වහන්සේලාට තම පාතුය සෝදා ඉතිරිවන ඉදුල් වතුරටික පවා සතුන් නොමැති ජලයේ පා කර හරින්න යැයි අනුදන වදාලේ, සතුන් ඇතිඩ් කිරීමට නොහැකි ආකාරයට විනය නීති පැනවුවේ ගිහි පැවිදි සැමටම ඉහත සතුන් පලිබෝධයක් වන නිසාමය. අද සතෙකුට කැමට යමක් දුම්මෙමාත් එම සතා නැවත ඔබ සොයා එනු ඇතේ. මෙය නැවත නැවත සිදුවීමේදී සතා ඔබේ හිතවතා, සුරතලා වීම අතිවාර්යය. සතාගේ හිතවත් භාවය නිසා, අසරණ භාවය නිසා ඔබ එම සතාට ආහාර ලබාදෙයි. මෙහිදී සිදුවන්නේ තෘප්ණාව මත ඇතිවන ගනුදෙනුවකි. එම ගනුදෙනු ඔබට මුලා කරුණු විනා සත්‍යවබෝධය සඳහා නම් උපකාර නොකරයි. ජේත අලියාගේ ඉරණම සම්බන්ධයෙන් ඉහත සටහන තැබුවේ හිකුව එය ගලපාගත් ආකාරයටය. ඔබට එය වැරදියයි හැගේනම් පිංචත් ඔබට කැමති ආකාරයට එය ගලපාගත හැකිය. පිංචත් ඔබ කෙසේ ගලපාගත්තද සීමාව ඉක්මවා ගිය සතුන් කෙරෙහි බැඳීම ඔබේත් සුරතලාගේත් දුක පිළිසම හේතුවේ. සුරතලා කොහොමත් සිටින්නේ සතර අපායේය. එහොත් ඔබ උතුම් මනුෂ්‍ය ජීවිතයකය. මේ දෙක ඔබ පටලවා නොගතයුතුය. තමාවත් තමාට අයිති නැතිකොට සතර අපායේ සතෙකු තමාගේ කරගැනීමට යාම අනතුරුදායක බව මෙනෙහි කරන්න. ඔබේ සේවනේ වැඩින සුරතලා කුමන සතෙකු වුවද එම සතා පෙර ජාතියක මනුෂ්‍යයෙක්

බව හොඳින් සිහිකරන්න. එම මනුෂ්‍යයා තිරිසන් සත්ත්වයෙක් ලෙස සතර අපායට වැළැවෙන් පෙර මනුෂ්‍ය ජ්විතයේදී තිරිසන් සත්ත්ව සංඡා වැඩු නිසා වීම එක හේතුවක් විය හැකිය. මනුෂ්‍ය ජ්විතය ප්‍රපාතයට හෙලන මෙවැනි හේතුන්ගෙන් ඔබ අත්මධේන්න. තිරිසන් සත්ත්ව ලෝකය විවිධත්වයෙන් පිරි ඇත. මේ විවිධත්වය යනු එම සතුන් ගෙවන කරුම සහ කරුම විපාකයන්ගේ ස්වභාවයයි. මෙහි පර්යේෂණ කිරීමට, ඇතිදුඩ් කිරීමට, සුරතල් කිරීමට දෙයක් නොමැත. ඔබ සුරතල් කරන්නේ නම් ඒ ඔබ සුරතල් කරන්නේ සතර අපායේ කරුම විපාකයකි. ඔබ දැක් වන්නේ සතර අපායේ දුක තිරිසන් සත්ත්ව ලෝකයේ දුක දැක එය කම්ටහනක් කර ගෙන සතර අපායන් එනෙරවීමෙන්ය. එසේ නොකොට සතර අපාය සුරතල් කිරීමෙන් නොවේ.

මේ දැකම දැයි සිහියෙන් බලන්න

වනගත ආරණ්‍යවල පුදකලා වනවාසී කුටිවල වැඩසිටින ස්වාමීන් වහන්සේලා ගත කරන්නේ සමහරවිට දුෂ්කර ජ්විතයකි. මෙය සහන් තබන වේලාවේ හිසුව වැඩසිටින්නේ රහුණු ප්‍රදේශයේ වනගත ආරණ්‍යකය. මේ වන විට මාස කිහිපයකින් මෙහෙට වැසි නැහැ. පරිභෝජනයට ගන්න තිබෙන වැවි දෙකම හිඳිලා. ඒ හිඳිගිය වැවේ ඇති සුළු වතුර ප්‍රමාණයේ අලින් නානවා, සත්ත්‍ර වතුර බොනවා, කිමුල්පුත් බැසගෙන ඉන්නවා. ලුණු ගතිය වැඩි නිසා මාත්‍ර මැරිල උඩ පාවෙනවා. ඒ කියන්නේ දිනෙන් දින හිදෙන සීමිත ජල ප්‍රමාණයට අපවිතු දැ මිශ්‍රවෙනව වැඩියි. මෙම ජලය තමයි 'පිල්ටර' කරල සැවෙම වළඳන්නේ. ඒ උනත් මේ ජලය පිරිසිදුයි. අපුලක් දැනෙන්නේ නැහැ. සමහර වියලි කලාපයේ ආරණ්‍යවල ජලය හිග නිසා ගාරීරික අවශ්‍යතා සඳහාද ජලය සොයා ගන්නේ ගල් වලකින්, පොකුණකින්. බොහෝම තෘප්තියකින් තමයි පිංචත් ස්වාමීන් වහන්සේලා මෙහෙම, අවම පහසුකම් වලිනුත් තොරව තම නිවීමේ ප්‍රතිපදාවේ යෙදෙන්නේ. අපේ පිංචත් දායක මහත්වරුන් මෙවැනි හිසුන්ගෙන් අසන ප්‍රශ්නයක් තමයි 'මු වහන්සේලා කැලෙයට වෙලා දුක් විදින්නේ ඇයි' කියලා. හිසුවට තේරෙන්නෙ නැහැ ඇයි ඒ පිංචත් මෙහෙම අහන්නේ කියලා. කැලේ ජ්වත්වෙන විට සතියකට වරක් තමයි හිස රුවුල බාන්නේ. හිසුව දරා සිටින්නේ දුමුරු පාට විවරය. වියලි පරිසරය නිසා ගාරීරය වියලි ස්වභාවයක් තමයි දරන්නේ. මේ ස්වභාවයන් දැක්කම ගිහි පිංචත් සිතනවා හිසුන්වහන්සේලා දුක්විදිනවා කියල.

එක් අවස්ථාවක හිසුවට මතකයි මිනිස් වාසයෙන් පුරාක් ඇති ආරණ්‍යක වැඩසිටියදී කුටියේ සිට දානායට පිණ්ඩාත ගාලාවට

කැලය මැදින් වඩින විට වන්දනාවේ පැමිණි තබයක පිංචත් වයස අවුරුදු දොළහක් පමණ දුරියක් පාතුය එල්ලාගෙන පැමිණෙන හිසුව දක්ලා තමන්ගේ මවගෙන් අහනවා ‘මොකක්ද අම්මේ ඒ කියලා’ ඒ කියන්නේ ‘අමුත සතෙක්’ හැටියට තමයි ඒ පිංචත් දුරිය හිසුව දක්කේ. ඒ කරාව ඇසේදී මට හරි නිරාමිස සතුවක් දැනුණා. මට හිතුණා හිසුව මේ ලෝකයට අයිති නැති කෙනෙක්ය කියලා. හිසුව මේ ලෝකයේ හැමෝටම වඩා වෙනස් කෙනෙක්ය කියලා. කොයිහැරි වෙතත් ඔබ කවදාකවත් හිසුන්වහන්සේ නමකගෙන් එහෙම අසන්න එපා. එහෙම සිතන්න එපා. මොකද එය මේ ලෝකයේ තිබෙන ලොකුම මුසාවාදය වෙනවා. මෙය සටහන් තබන හිසුව මොනම කටුක පරිසරයකිදීවත් කවදාකවත් කැලයේ අසතුවින් හිද නැහැ. පිංචත් වනවාසී ස්වාමින් වහන්සේලා බොහෝම තාප්තියකින්, නිදහසකින්, පුදක්ලාවකින් තමයි කැලයේ නිවන් මග වඩන්නේ. දුකක් ගොතුනැද මේ පුදක්ලාව තුළ. මෙතනදී පිංචත් ගිහිපිංචතුන් පටලවාගෙන තිබෙන්නේ දුක සහ සැපයේ ස්වභාවය. තමන් ගෙවල් දොරවල්, ඉඩකඩී, දරුමල්ලන්, යුතින්, නිලතල, තනතුරු වැනි මහා දුක් ගොඩකට මැදිවෙලා. මේ සියල්ලෙන්ම මිදි නිදහස්ව නිස්සරණ ජීවිත ගත කරන හිසුන් වහන්සේලාගෙන් පිංචතුන් අසනවා ‘ඇය දුක් විදින්නේ?’ කියලා. අපි කිසිම දුකක් විදින්නේ නැහැ. බොහෝම සැනීසිල්ලේ තමයි මෙහි ජීවත් වෙන්නේ. අතහැරීම තුළ හිසුන් වහන්සේලා ලබන සැපය, සංහිදීම පිංචත් ඔබලාට සිතාගන්නවත් සමහරවිට බැරිවෙයි. ඔබත් ජීවිතයේ බැඳීම් අඩු අයෙක්නම් ඔබට මේ සැපය දැනී ඇත. එසේ නොවූණ අය හිසුන් වහන්සේලා කෙරෙහි ආදරයෙන් ඉහත ප්‍රශ්නය අහන්නේ.

හැබැයි මෙයත් සටහන් කරන්න ඕනෑ. වනවාසීව ආරණ්‍යගතව වැඩිසිටියත් යමක් කෙරෙහි තාප්තාවක් ඇතිකරගෙන නම් ජීවත්වෙන්නේ ඒ ජීවිතවලට සැපයක් නැහැ. දුක තමයි තිබෙන්නේ. මොකද කැලයේ පරිසරයට, වනසතුනට, ඇලදොළට, පුරාවස්තුවලට තණ්ඩාවෙන් මේවාට ඇලිල මේවා සොයන්න, ගවේෂණය කරන්න, ආරස්ථාකරන්න වෙහෙසන ස්වාමින් වහන්සේලාත් වැඩි සිටින්න ප්‍රශ්නත්. හැබැයි සැබැ ආර්ය අඡ්වාංගික මාර්ගය තුළ ගමන් කරන ස්වාමින් වහන්සේලාට කිසිම දුකක් වනවාසී ජීවිතය තුළ නැහැ.

ගිහි පිංචතුන් නිතරම තම වසරගේ තබාගත තොහැකි ඇසත්, කනත්, නාසයත්, දිවත්, මනසත්, කයත් මගේ කරගෙන ඒවාට ආහාර සොයන්න වෙහෙසෙනවා. මබට දැනෙන්නේ නැහැ ඇසත් ඇසට දෙන ආහාරත් අනිත්‍යව. අනෙක් ආයතන පහත් එසේමයි. ඒවාට ලබාදෙන ආහාරත් අනිත්‍ය වන දේවල්මයි. මේ නිසාම ඔබ නැවත නැවතත් වෙහෙසෙනවා මේවායේ කුසඟින්න නිවන්න. මේ ගින්දර අවුල්වන්නේ අධ්‍යාත්මික බාහිර රුප දෙකත් විස්තුතාණයත් හේතුවෙන් සකස්වෙන එස්සය නිසාමයි. මේ එස්සය වුණේ ගින්දරත් පිදුරුත් බව තොදුන ඔබ එස්සය හේතුවෙන් සකස්වූණ වේදනාව මගේ කරගන්නවා. නමුත් ඔබ මගේ කරගෙන තිබෙන්නේ ගිනි ගොඩක්. ඔබ ඒ ගිනි ගොඩවල් නිසාම වර්තමානයේ තැවෙනවා, දුම්දමනවා, රත්වෙනවා, ගිනිගන්නවා. වර්තමානය කියලා සටහන් කරනවිම ඒ සඳහන් කළ වර්තමානය අතිතයට ගොස් ඉවරයි. මේ අත්දකින්නේ රුපය අනිත්‍යභාවයට පත්වෙන වෙශයයි. මේ වෙශය පංචලපාදාන ස්කන්ධයටම පොදුයි. මේ අනිත්‍ය ස්වභාවයේ යථාර්ථය තමයි වනවාසී හිකුෂන් අත්දකින්නේ. මෙයින් අදහස් වෙන්නේ නැහැ වනවාසී හිකුෂන්වහන්සේලා අන්ද, ගොල්, ඩිජිටල් කියලා. උත්වහන්සේලා ආශ්වාදයේ කෙටි බව දැකලා, ආදිනවයේ දිගුබව වියරුබව දැකලා කාමයේ නිස්සරණයමයි සොයන්නේ. රුපයේ තිස්සරණයමයි සොයන්නේ. මෙතන තියෙන්නේ පලායාම තොවේ. මගැරීම තොවේ. අවබෝධයෙන් අතහැරීමයි. අතහැරීමෙන් නිදහස්වීමයි.

මේ මොඥාතේ හිකුෂව අත්දකිමට ලැබුණු සිද්ධියක් මතක්වූණ. දිනක් හිකුෂව කැලයේ කුටියක සිට පිණ්ඩාතය සොයා ගමට වඩින්නට පිටත්වූණ. හිමිදිරියේ කුටියෙන් එළියට බහිනවිට වැසිවෙින ලකුණක් පෙනෙන්ට තිබුණේ නැහැ. දුන් හිකුෂව කුටියෙන් එළියට බැහැල කිලෝමීටර දෙකක් පමණ ඇවිදින් තිබෙනවා පිණ්ඩාතය සොයන්න. කිලෝමීටර කාලක් යන්න හම්බවුණේ නැහැ. කැලය මැදදීම මහා වැස්සක් වසින්න පටන් ගත්තා. ලැබුණු අභියෝගයේදී හිකුෂව අධිජ්‍යතාතයක් ඇති කරගත්තා අනෙකු වැස්සක් වැස්සද වැස්සෙන් මිදිමට සෙවනකට තොයත්වා කියලා. දුන් වැස්සෙන් සිවුර, ගරීරය, පාත්‍රත්වවිකය හොඳවම තෙම්ලා. ගෙවල්

කිහිපයකට වැඩිමකරලා අවශ්‍ය ආහාර සොයාගත්තා. සමහර දායක පිංචතුන් ඇසුවා භාමුදුරුවෙන් කුඩායක් දෙන්නද කියලා. සමහරු කුඩායක් ඉහලලම දෙන්න උත්සහ කළා. හිසුව ප්‍රකාශකලා මහත්මයේ එළියට බසිනවිට වැසි වසිසි කියලා සිතුවේ නැති නිසා කුඩාය ගෙනාවේ නැහැ දන් ඉතින් හොඳවම තෙමිල නිසා කුඩායක් අවශ්‍ය නැහැ. මෙහෙමම කුටියට වඩිනවාය කියල. ඒත් ඒ සද්ධාවන්ත පිංචතුන්ට එය ලොකු දුකක් වුණා. ඒ මොහොතේ වැස්සට තෙම් සිටි හිසුව දුටුවා නම් ඔබ සිතන්නේ අනේ මේ භාමුදුරුවෝ වුවමනාවෙන් දුක්වීදිනව කියල. ගෞරවනීය, වන්දනීය නායක ස්වාමීන් වහන්සේලා පවා සමහර විට ප්‍රකාශ කරනවා කැලේට යන්නේ දුක් වීදින්නද කියලා. කැලේ වනවාසී ඒවිත දුකක් නොවන්නේ කොහොමද කියල හිසුව ඔබට පහදා දෙන්නම්. ඔබ දන්නවද බලාපාරොත්තු නොවූ ආකාරයට කඩාවැටුණු මහ වැස්ස තෙම් තෙම් තෙත බරිත වෙලා වඩින හිසුව මොනතරම් සංහිදීමකින්ද වඩින්නේ කියලා. ඔබට දන් ප්‍රශ්නයක් මතුවෙන්න පුරුවන් හිසුවට මොලේ අමාරුවක්ද කියලා. ඇයි භාමුදුරුවා කියනවා වැස්ස හොඳවම තෙමිල වඩින්නේ සංහිදීමකින් සැපයකින් කියලා. සත්‍යකින්ම එය ලෝකයේ ග්‍රේෂ්‍යීම සැපයක් ආර්යයන් වහන්සේලා පමණක් අත්වීදින සංහිදීමක්. ලෝකයට හොරා ලබන සංහිදීමක් සැපයක්. තමුත් දෙවියන්, බ්‍රහ්මයන් පමණක් දකිනා සැපයක්. ඔබ දන්නවද හිසුව එම සංහිදීම සැපය ලබන්නේ කොහොමද කියලා. මහ වැස්ස තෙතබරිත වෙවිව ගරීරය සිවුර බාහිරින් පෙනුණද හිසුවට ගරීරයේ එක රෝම කුපයකටවත් ගිතලක් දැනුණෙන නැහැ. දැනෙන්නේ නැහැ. හිසුවට වහිනවද තෙමිලද කියල තේරුමක් නැහැ. ඇයි දන්නවද? ලොවිතරා සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කර වදාල ප්‍රතිදාවේ ආශ්වර්ය ප්‍රාතිභාර්යන් නිසා. හිසුව කුටියෙන් පිටවෙලා වැස්ස පටන්ගත් මොහොත්ම තේරෝ මනසිකාරයට සම වැදිලයි වැඩියේ. හිසුව මුළු ගරීරයේම තේරෝ ධාතුවේ ක්‍රියාකාරීත්වය සිතෙන් වැඩි කරගන්නවා. ගරීයට දැඩි ලෙස උණෙන් පෙළෙන අයක් වගේ ගරීරය ඒවිට උණුසුම් වෙනවා. මේ උණුසුමට වැස්ස කෙසේනම් දුකක් දෙන්නද? මෙවැනි විටක වැස්ස නවත්වන්න කාවචක් බැහැ. එය ලෝක ස්වභාවයක්.

ලෝක ස්වභාවයන් වළක්වන්න නිවන්මග වඩන්නන්ට බැහැ. තමුත් එම ස්වභාවයන් අවබෝධයෙන් හඳුනාගෙන ඒවායේ නොඇලී නොගැටී ඉන්න හිසුවට පූජාවන් වෙන්න ඕනෑ. ආරයයන් වහන්සේ කියන්නේ වැස්සත් උෂ්ණත්වයත් ජයගත්ත කෙනෙක්. ලොව බලසම්පන්න පයවි, ආපෝ, තේපෝ, වායෝ ධාතුන් විනිවිද දුටු කෙනෙක්. උන්වහන්සේලා දන්නවා සතර මහා ධාතුව තමන්ට අවශ්‍ය ආකාරයට ගලපාගන්න, පෙරලාගන්න. ඇයි සතර මහා ධාතුවේ ස්වභාවය අවබෝධකර අවසන් නිසා. නිරතුරුවම වෙනස් භාවයට පත්වෙන සතර මහා ධාතුන් ප්‍රඟාව අවබෝධය හමුවේ අසරණයක්මය.

දැන් ඔබ මෙය ඔබේ ජීවිතයට ගලපාගන්න. වනවාසී හිසුන් දුක්විදින පිරිසක් නොවේය කියල දැනගන්න. සැබැං බුදුපුත්‍රනට පූජාවන් අවශ්‍ය අවස්ථාවක තේපෝ ධාතුවේ ක්‍රියාකාරීත්වය සිතින් වැඩිකර ගරීරය උණුසුම් කරන්න, ගරීරය ගිනි තබාගන්න, ගරීරය අඟ දුව්ලි හැටියට දකින්න. මුළු ලෝකයම තේපෝ ධාතුවෙන් ගිනිඅවුල්වා මුළු විශ්වයම, දස දිගාවටම ගිනිගාඩක්, අඟ ගොඩක් ලෙස දකින්න. අනෙක් ධාතුන්ද ඉහත ආකාරයට අවශ්‍ය අවස්ථාවේදී ක්‍රියාකාරීත්වය අඩු වැඩි කිරීමේ ගක්තිය ආරයයන් වහන්සේට තිබෙනවා. එම නිසා පිංවත් ඔබ නොදැනුවත්හාවය නිසා වනවාසී, ආරණ්‍යවාසී හිසුන් දුක්විදිනවාය කියනවානම් එය ලෝකයේ තිබෙන ලොකුම මූසාවාදය වනු ඇතේ. එම නිසා ඔබට වඩා දැමීමයකින් හරි ශිල, සමාධි, ප්‍රඟා මාර්ගයේ ඉදිරියෙන් සිටින පන්සල් වේවා ආරණ්‍ය වේවා පැවිදී උතුමෙකුට සහතික දීමට ඔබ ඉක්මන් නොවන්න. එය ඔබලාගේ සැපය පිණීසම හේතුවෙනවා ඇතේ. පිංවත් ඔබලාද කළයුත්තේ සතර මහා ධාතුවේ ස්වභාවය අවබෝධයෙන් හඳුනාගෙන අධික ශිතලද දැඩි රස්නයක් බවට පත්කළ හැකි, ඇතිවෙතින් නැතිවෙන සිතේ හැකියාවන් දියුණුකළ ප්‍රඟාවෙන් හඳුනා ගැනීමය.

මාර්ගය ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකර ඇතේ. එම ධර්මය අත්දැකීමට අපි සැවොම පිංකර ඇත්තේමු. මග වැඩු ගුරුවරයෙකුගේ, කල්‍යාණ මිතුයෙකුගේ ඇසුරකින් තොරව ඉහත ස්වභාවයන් ඔබ

අත්දැකීමට ගියෝත් කායික මානසික රෝගියෙක් වීමේ ඉඩකඩ වර්තමාන සමාජයේ ඉතා වැඩි බව සිහිතබාගන්න. ඉහත සටහන තබන හිසුවද කුඩා පාවතිවි නොකර වැස්සේ වැඩිය මූල්ම අවස්ථාව මෙන්ම අවසාන අවස්ථාවද එයම බව හොඳින් මතක තබාගන්න. රීට හේතුව වුයේද කුටියෙන් පිටවන මොහොතේ වැසි ලකුණු නොතිබුණු නිසාය. යම් හෙයකින් වැසි ලකුණු තිබුණානම් හිසුව අනිවාර්යයෙන්ම කුඩා සමගයි වඩින්නේ. මොකද මේ ආශ්චර්යමත් ප්‍රතිපදාවන් අවබෝධය ලබා අතහැරදුම්ම සඳහා මිස ලෝකයාගෙන් ලකුණු ලබාගැනීමට නොවන නිසාය. තමා කවුද යනු අවබෝධයෙන් හඳුනාගත් පසු තමා තමාවද අතහැරනු ඇත. මන්ද තමා තුළද ඇත්තේ හේතුව්ල ධර්මයන්ගෙන් සකස්වුවක් මිස සත්ත්වයෙක් මූළු නොදින නිසාය. සැම බුදු ප්‍රතෙකම පන්සලක වැඩසිටියද, ආරණ්‍යවාසීව වැඩසිටියද කෘෂිකාවෙන්, ඡන්දරාගයෙන් යමක් අල්ලා නොගෙන ආර්ය අභ්‍යාංගික මාර්ගයේ ගමන් කරන්නේ නම් උන්වහන්සේ ලබන්නේ සංහිදිමක්මය, සැපයක්මය.

ආදිනව නොපෙනෙන ආශ්චර්යා ආදරය?

තාරුණ්‍යය කියන්නේ බොහෝම සූන්දර තැනක්. ලස්සන, කඩවසම්, ලාලිත්‍යය, රිද්මය, ප්‍රහාෂ්වරබව තාරුණ්‍යයන් එක්ක ජීවිතයට එකතුවෙන ධර්මතාවයන්. ග්‍රීරය තුළ කුරුදුලේ නිපදවන හෝමෝන ක්‍රියාකාරීන්වය නිසා සතර මහා බාතුව හොඳින් දිජ්නිමත්ව හැඩවැබ වෙන කාලයක් මේ තාරුණ්‍යය. ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා ‘මහණෙනි, රුපයේ ආශ්චර්යායක් තිබෙනවා. මම රුපයේ ආශ්චර්යායක් තැහැ කියන්නේ තැහැ’ කියලා.

රුපයේ ආශ්චර්ය තමයි නව යොවුන් දරුවෙකුගේ, දුරිවියකගේ රුපයේ ලාලිත්‍යය, හැඩය, ප්‍රහාෂ්වරබව. මෙතන ආශ්චර්යක් තිබෙනවා. ඒ නිසාමයි සත්ත්වයා මේ තාරුණ්‍යයෙන් යුත් රුපයට බැඳී යන්නේ. ඒ රුපය තුළ බැසිගන්නේ. මෙන්න මේ රුපයේ ආශ්චර්යට මත්වෙන අපි රුපයේ ආශ්චර්ය වගේම රුපයේ ආදිනවයක්ත තිබෙනබව අමතක කරනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකරනවා රුපයේ ආදිනවය තමයි යිය ප්‍රහාෂ්වර කාන්තිමත් රුපය කුමාණුකුලට වයෝවදුධ්‍යාවයට පත්වීම කියලා.

වයස හැට පිරුණු විට රුපය වැහැරී මහල්ලෙක්, මැහැල්ලක් බවට පත්වෙනවා. රුපයේ ආශ්චර්ය කියන්නේ බොහෝම කෙටිකාලයක් පවතින දෙයක්. නමුත් එහි ආදිනව බොහෝම දිගයි. තාරුණ්‍යය නිසා අපි ඇතිකරගන්නා රාග, ද්වේෂ, මෝහ සිතුවිලි නිසා ආදිනවය කියන කාරණය කළේ ගණනාවක් දිග වෙන්න පුළුවන්. තාරුණ්‍යය සමග අත්වැල්බැඳුගන්න ධර්මතාවයක් තමයි ආදරය. තාරුණ්‍යයන් ආදරයන්

එකතුවෙවිව තැනදී ආශ්චර්යයෙන් මත්වීම නිසාම ආදිනවය දැකීම් භැංකියාව අන්ද වෙනවා. මේ අන්ධාවය නිසා ඇතිකර ගන්නා අනතුරු හේතුවෙන් අහිමිකරගත් ජ්විත, විනාශකරගත් ජ්විත සහ තම ජ්විත තුළින් රාග, ද්වේශ, මෝහ ආක්ෂල මූලයන් ගක්තිමත් කරගන්න සමාජයක් අපි ඉදිරියේ තිබෙනවා. මෙය ධර්මයේ කැඩ්පතක්. ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා ක්‍රමානුකූලව මනුෂ්‍යයාගේ ආයුෂ පිරිහිමට පත්වෙනවා කියලා. ඒ කියන්නේ අනාගතයේදී මනුෂ්‍යයාගේ පරමායුෂ අවුරුදු 10ක් බවට පත්වෙනවාය කියල. එම කාලයේදී වයස අවුරුදු 05 වන විට මනුෂ්‍යයෙක් විවාහ වෙනවා. වයස අවුරුදු 07 වන විට දරුමූණුබුරන් ලබල මැරිල යනවා. මොකද පරමායුෂ වසර 10යි. මෙන්න මේ තැනට ලෝකය දැන් යමින් පවතිනවා. අපි මේ රටේ ලෝකේ සිද්ධවෙන සිදුවීම දෙස කම්මුලට අත තබාගෙන බලා සිටින්නේ අදාළ ගන්නා බැරුව වගේ. ඒත් මේ අරුමයක් නොවෙයි. සම්මා සම්බුද්ධ මුවින් දේශනා කළ ලෝකයේ ගමන් මාර්ගයම තමයි. මනුෂ්‍යයාගේ ආයුෂ කෙටි වෙන්න, කෙටි වෙන්න වර්තමානයේ මනුෂ්‍ය වර්යාවන්ද කෙටි වෙනවා. අද කාලයේ දුරුවෙක් වයස අවුරුදු 7, 8 වන විට වැඩිහිටියට පත්වෙනවා. ඒ කියන්නේ ලාඛාල වයසේදීම දුරුවන් වැඩිහිටියන් බවට පත්වෙනවා. ලාඛාල වයසේදීම වැඩිහිටිහාවයට අදාළ මානුෂික අවශ්‍යතාවයන්ට ඒ අය බැඳී යනවා. ලමා වයසේදීම විරුද්ධ ලිංගිකයන් සමග ආදරයට හා ඒ හා සමාන බැඳීම්වලට බැඳීයනවා. දුරුවෙක් තුළින් වැඩිහිටියෙක් මෙන්ම එහි අනෙක් පැන්ත භැට්පාට වැඩිහිටියෙක් තුළින් තරුණයෙක් දැකීමට ඔබට සිද්ධවෙයි. මෙවා ආයුෂ පිරිහිමත් සමග ඇතිවෙන හේතුල්ල ධර්මයන්ය. මෙය වැඩිහිටි පරපුරට එක්තරා අහියෝගයක් වෙන්න ප්‍රාථමික. නමුත් සම්බුද්ධ ධර්මයට අනුව ගලපා බලනවිට මෙතන කිසිම අහියෝගයක් නැහැ. ලෝකය යායුතු ගමන භැංඩා වෙමින් යනවා. නමුත් මේ ගමන දක්කා සතුවුවෙන්ට ඔබට බැහැ. මෙවා හේතුල්ල ධර්මයන්ය. මිට වසර දෙදහස් පත්සියයකට පෙර අවුරුදු 160 ක් ආයු වැළඳ බක්කුල මහරහතන් වහන්සේ වැඩිසිටියා. ඒත් ඒවා දුර්ලභ පාරම් ගක්තින් නිසා සකස් වූ සිද්ධීන්.

එදා මනුෂ්‍යයාගේ පරමායුෂ පැවතියේ අවුරුදු 120 සි. නමුත් මේ මොහොතේ වසර දෙදහස් පන්සියයක් ගෙවුණ තැනදී මනුෂ්‍යයාගේ පරමායුෂ අවුරුදු 65 ක් දක්වා පමණ අඩුවෙලා. ඒ කියන්නේ මනුෂ්‍යයෙකුගේ ආයුෂ අඩුකට සමාන ප්‍රමාණයකින් අඩුවෙලා. මේ ගෙවුණා වූ කාලය ලෝකය අස්වාභාවිකත්වයෙන් කාර්මිකරණයෙන් දේශරගලා ගිය යුගයක් නොවෙයි. ස්වාභාවිකත්වය තුළ ලෝකය පැවති කාලයක්. නමුත් ඔබ වර්තමානය අනාගතය තුළ දිකින්නේ අතිශය අස්වාභාවික කාර්මිකරණය දේශරගලා ගිය ලෝකයක්. රසකාරක, කෘමිනාශක, වල්නාශක.... මත රුහුණු ලෝකයක්. ඒ හේතුව නිසාම මනුෂ්‍යයාගේ ආයුෂ අතිතයට වඩා මහා වේගයකින් හින වෙනවා. වර්තමාන ලෝකය ගමන් කරන දෑඩ් කාර්මිකරණය, කැටිම ආභාරකරණය දෙස බලනවිට තව වසර එක්දාහස් පන්සියයක් ගිය තැනදී මනුෂ්‍යයාගේ පරමායුෂ අවුරුදු 10 කියන තැනවත් වීමේ හැකියාව කාටවත්ම බැහැර කරන්න බැහැ. මොකද ගෙවීගිය වසර දෙදහස් පන්සියයට වඩා අතිශය ව්‍යාකුල එක්දාහස් පන්සියයක් ඉදිරියේ එළඹින්නේ.

අපි තරුණ කාලයේදී ආදරය කියන හැඟිමක් අප තුළ සකස්වූණේ අවුරුදු 20 පසු වුණාට පසුව. ඒත් අපි ආදරය ගැන කතාකරන්න බය වුණා ලැජ්ජාවුණා. නමුත් වර්තමානයේ අවුරුදු 15 වෙනවිට ආදරය කරල ආදරයෙන් පරාජයවෙලා මූහුදට, ගගට පැනැල, වස බිලා ජීවිත නැතිකරගන්න කොතෙක් තරුණ ජීවිත මේ සමාජයේ ඇතිදී? තමාට වූ ආසාධාරණය වසාගෙන ජීවන්වන වරිත සමාජයේ කොතෙක් ඇතිදී? මේවායේ ගණන් හිලවි වැඩිවිමක් මිස අඩුවිමක් සිතිම විහිඵලකි.

ලෝකය යමක් සුන්දරයි කියල දක්කහම අපි ඒ සුන්දරත්වයට රැවටෙනවා. ඔබ සිතන්නේ ඒ සුන්දරත්වය ලෝකයට අයිති දෙයක් කියලා. ඒ සුන්දරත්වය ලෝකයට අයිති දෙයක් නොව ඔබ තුළින්ම එම රුපය කෙරෙහි ඔබ සකස් කරගන්නා වූ ජන්ද රාගය නිසාම ඔබ තුළ සකස් කරගත් සිතුවිල සමුදායකි. මෙන්න මෙතනදී ඔබ රැවීමට ලක්වෙනවා. මොකද අනුත් නිසා ඔබ තුළින්ම සකස් කරගත්

හොඳයි කියන මිමිමක්, සීමාවක් තුළ සිට ලෝකයාට පුද්ගලයාට බැඳී යනවා. රැඟය නිසා තාම්ණාවෙන් බැඳුණ සිතට පුදුමාකාර හැකියාවක් තිබෙනවා ඇදුමකින් වසා තිබෙන කසල ගොඩක් රත්‍යං ගොඩක් කරලා දකින්න. මනුෂ්‍යයාගේ ආයුෂ පිරිහෙන්න පිරිහෙන්න මනුෂ්‍යයා සුදානම් නැහැ තමාගේ ආයුෂ අඩුවෙනවාය යන්න පිළිග න්න. එය සද්ධර්මය කෙරෙහි ඇති දුරස්ථාවය නිසාම සිදුවන්නක්. එවැනි අය යමෙක් අවුරුදු 50 - 60 ක් ජීවත්වෙලා මැරුණෙනාත් එම මරණයට කියන්නේ අකල් මරණයක්, හදිසි මරණයක් කියලා. ධර්මයේ යථාරථය සංස්කාර ධර්මයන්ගේ ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිගන්න සුදානම් නැහැ. තවත් පැත්තකින් මනුෂ්‍යයාගේ ආයුෂ පිරිහෙනවාය කියන කාරණය පිළිගන්න සුදානම් නැති නිසා සමහරු අවුරුදු 50-60 දි ආදරය සොයන කාමය සොයන වැඩිහිටියන්ගේ සමාජයකුත් තිබෙනවා. මොකද මේ අය දකින්නේ තවම පරමායුෂ අවුරුදු 120 ක් පමණය කියලා. මේ අය අවුරුදු 65 න් මියයාමේ බලාපොරොත්තුවෙන් නොවේ සැලසුම් සකස් කරන්නේ. මරණය ජීවිතයෙන් ගොඩක් ඇත්ත දුවනවා. ඒ කියන්නේ ධර්මයෙන් ඇත්ත යනවා. පුළුවන් තරම මරණය ජීවිතය කිවුවට ගන්න. එවිට ඔබ ධර්මයට සම්ප වෙනවා. කෙනෙක් ධර්මයෙන් හොඳවම දුරස්ථුණෙනාත් ඔහු හිතන්නේ නැහැ තමන් මැරෙනවාය කියල. මරණය ගැන හිතන්න බය කෙනා ඉවෙශීම ධර්මයෙන් ඇත්ත යනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ ධර්මය තුළ සිට ලෝකය දකින්න.

මරණ නියෙන් තොර මරණයක් උදෙසා

වර්තමානයේ කුමක්ද ලෝකය තුළ සිද්ධ වෙන්නේ? සිදුවෙමින් පවතින අඩි අකැමති දේවල් නැවත්වීය තොගැකිද? එසේත් තොමැතිනම් මේ ලෝක ධර්මතාවයන්ද?

තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාව සකස්කර ගන්න. එතකොට ඔබ බූදුරජාණන් වහන්සේගේ ධර්මයෙන් බැහැරවෙන්නේ නැහැ. ඔබ ලෝකය දැකළ කම්පාවෙන්නේ නැහැ. ඉපදීම තිබුණ තම් දුක තිබෙනවා. ඒ දුක නේද අඩි අත්විදින්නේ. මනුෂ්‍යයා තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවෙන් දිලයෙන් ඒවායේ අර්ථයෙන් ඇත්වෙනවිට ඒ හේතුවෙනුයි ආයුෂය පිරිහිමට පත්වෙන්නේ. එහෙමත් අඩි පිළිගන්න ඕනෑම අඩි තුළින් ඉහත අර්ථයන් අර්ථවත්ව කියාත්මක තොවන බව. සමාජය තුළින් ඇසෙන්නා වූ ආදරයේ විරහමේ හඩා, ලමා තරුණ පිරිස් සීමාවන් ඉක්මවා, වර්යාවන්ට යොමුවීමේ හඩා, වැඩිහිටියන් මේස්තරකරණයන්ට යොමුවීමේ ප්‍රවණතාවය යනු ආයුෂ පිරිහිමත් සමග ලෝකය තුළ ඇතිවන විකාතින්ය. මේවා හේතුව්ල ධර්මයන්ය. හේතුව ලෝකයා ධර්මයෙන් ඇත්වීමයි. දිලයට වටිනාකමක් තොදෙන ජනතාවක් බිජිවීමයි.

මෙය බොද්ධ ජනතාවට පමණක් වන අනතුරක් තොවේ. දුශ්කීල්භාවය තිසා මුළු ලෝකයාම මුහුණ දෙන අනතුරකි. දන් අඩිට මේ ධර්මතාවයන් තිවැරදි කරගන්න බැහැ. මිතිසා විසින් සිදුකරන අකුසල් බහුල බැවින් ඒවා විපාක දීමට සුදුසු ලෝකයක් අඩි ඉදිරිහිම ඇතිවෙන්නේ. කිරිසජ්ජයාගේ පටන් මනුෂ්‍යයා කයින්, වචනයෙන්, මනසින් සිදුකරගන්නා වූ අකුසල් කන්දරාව කොතෙක්ද? දරුවෙක්

දරුගැබේ සිටියදින්, දරුවා ලදරු පාසලට, පාසලට යාමේදින් දරුවා රකියාවට, විවාහයට, විවාහයෙන් අනතුරුව දරුමූණුබුරන් බලාගැනීම දක්වා ලෝහ, ද්වේග, මෝහ කියන අකුසලයන් කොතෙක් ඔබ අතින් සිද්ධවෙනවාද? සමාජය තුළ තිබෙන තරගකාරීන්වය නිසාම දරුවෙක් නිසා දෙමාපියන්ට, දෙමාපියන් නිසා දරුවෙක්ට සැනසෙන්න පුළුවන් ලෝකයක් ඉදිරියේදී ඩිහිවෙයිද? මෙය අසුහවාදීව සාණාත්මකව ලෝකය දකිනවා තොවේ. මෝහයෙන් තොරව සතියෙන් සිහියෙන් ලෝකය දැකීමේ ක්‍රමයයි මෙහි සටහන් කරන්නේ.

සමහර පිළිවතුන්ලා දුක විදිනවා. ඒන් දුක හෙළිකරගන්න, විවෘතකර දකින්න කැමති තැහැ. එට එකම හේතුව අකුසල් විපාකවල බලවත්හාවයයි. අනතුරෙන් මිදෙන දිකාවට යන්න ඉඩදෙන්නේ තැහැ. අනතුරුවලට කැමත්තෙන් බැසගන්නවා. රටේ ලෝකයේ සිදුවෙන සිදුවීම් දැකළා බිය ඇතිකරගන්න. එතනදී තමයි ඔබ දුක දක්කා, දුක හඳුනාගත්තා වෙන්නේ. දුක දුකක් බව හඳුනානොගෙන අපිට බැහැ දුකෙන් මිදෙන දිකාවට යන්න. එක තත්පරයක්වත් සතුවුවෙලා බලන්න පුළුවන් ලෝකයක් තොවේ අපි ඉදිරිපිට තිබෙන්නේ. කෙටි ආශ්චර්ජ සතුවු සිතින් පිළිගත්තොක් දිරිස වූ ආදිනවයන් පසුපසින් එන බව දකින්න. වර්තමානයට වඩා අනාගත ලෝකය විනාශකාරී ලෝකයක් වෙනවා. මිනිසා ශිලයෙන් පිරිහෙන්න පිරිහෙන්න විවේකිව යමක් සිතිමේ ගක්තිය මනුෂ්‍යයාට තැතිව යනවා. පිළිත් ඔබ කළබල තොවී විවේකයෙන් ලෝකය දකින්න. කළබලකාරීබව සහ ඉක්මන්කාරී බව ආශ්චර්ජයේම නිවුත් දරුවෝය. ඔවුන් පුරුෂූභාරිය, දගකාරය. එහෙත් ආදිනවය අපෙන් වසන්කර දුකෙන් අපිව මූලාවට පත්කරයි.

නිස්සරණය අතේ දුරින් තිබියදීම විවේකිව, සිහිබුද්ධියෙන්, ඉවසීමෙන් එම කෙටිදුර පියම්. තොකොට කෙලෙස් පිරිණු ලෝකයාගෙන්, මාරයාගෙන් ලකුණු ප්‍රංශයා බලාපොරොත්තුවෙන් අපි ගිහි ජ්විතයේදීද, පැවිදී ජ්විතයේදීද, පැවිදී වෙදීදී ඉක්මන්කාරී වූතොත් ධර්ම විනය ඉක්මවා කටයුතු කළාත් එය කාමයන් උදෙසා ආශ්චර්ජයක් වනවා විනා නිස්සරණය උදෙසා මාර්ගයක් නම් තොවන්නේය. අපි විරවරයන් විය යුත්තේ තරගය අවසානයේදීය. තරගය ආරම්භයේදීම විරයන් වීමට ගියහොත් ඒ 'අධි බලාපොරොත්තු'

සහ තොටුවසීම විසින්ම අපගේ ලැබිය හැකි ජයග්‍රහණයන් සහ දක්ෂතාවයන් මරා දමනු ඇත.

සැබැවින්ම ඔබලා දක්ෂයන්ය. අදක්ෂයන්ට එම දක්ෂභාවය විනාශකර දූම්මට ඉඩ තොදීමට පිංචත් ඔබතුම්න්ලා වගබලා ගත යුතුය. අදක්ෂයාද දක්ෂයෙක් බවට පත්කරගත හැක්කේ එවැනි ආදර්ශයන්ගෙන්ය. අප තුළ දක්ෂභාවය සැශේ තිබුණද අප සියල්ලෝම මුලා වූ සතත්වයන්ය. අපි අතර ඇති එකම වෙනස මුලාවේ අඩු වැඩිභාවය පමණි. එහෙයින් කිසිවෙකුටවත් වරද පැටවීම තොකල යුතුය. වැරදි කරන ලෝකය කැඩිපතක් කරගතන මඟ ඔබේ වැරදි හඳුනාගතන නිවැරදි විය යුතුය. ලෝකය විවේකිව නිවැරදිව හඳුනාගතහොත් ඔබ ලෝකයට රටටෙන්නේ නැත. එතෙක් ඔබ ලෝකය රටටෙන්නේය. අවසානයේ අප සියල්ලෝම රුවටේ ඇත්තේමූ.

මඟ නිරතුරුවම සිතත් එක්ක කථාකරන්න. සිතත් එක්ක තරක කරන්න. කුමක් ගැනද කථාකරන්නේ දුක ගැන, දුකෙන් මිදීම ගැන.

සැපය ඔබෙන් දුරස්කරන සැබැම සතුරා තෘප්තාව හඳුනාගතන්න. කාමයන්ට කුමති සිත ආශ්චරියම සෞයන සිත සතුරෝක් ලෙස දිකින්න. ඇසෙන් ලෝකය ඇත් කරන්න. කනෙන් ලෝකය ඇත් කරන්න. මනසින් සිතුවිලි ඇත් කරන්න. මේ ඔබෙන් ඇත්ත්වයේ තෘප්තාවයි. ඔබව විරයෙක් කරන තෘප්තාව ඇත් කරන්න. එවිට ඔබට පුළුවන් නිහතමානිත්වයේ පිහිටෙන්, පීඩාවකින් තොරව ලෝකය ඉදිරියේ දෙවනි තැනට වැටෙන්න. දුන් තමයි මොනම තරගයක් වූව ඇරීමට හොඳම වෙලාව. හැඳු මෙතනදී කතාකරන්නේ හටයෙන් එතෙරවීමේ තරගය ගැන. තෘප්තාවෙන් බැඳී යන කළ, ආශ්චරිය උදෙසාම ඇදියන සිත භොඳින් හඳුනාගතන්න. එවිට අපිට පුළුවන් විරයෙක් තොවී ජයග්‍රාහකයෙක් වෙන්න. එතෙක් අපි ජයග්‍රහණයක් තොලැබූ විරයන් වනු ඇත.

ඉක්මන් තොවී පිංචත් ඔබ ප්‍රග දකින්න. ඉක්මන් තීරණ දුකෙන් දුකටමයි අපිට පත්කරන්නේ. රැපයන් කෙරෙහි ඇතිකරගතන්නා තෘප්තාවේ තරමට අවවේකය වැඩිවෙනවා. මොහාතක් විවේකිව සිතත්න ඔබ ඔබට අනුකම්පා කරගන්න. ඔබ මේ හමුබ කරන්නේ

කාටද? ඔබ මේ වෙහෙසෙන්නේ කවුරුන් උදෙසාද? හේට උදේට ඔබට කුමක්වෙයිද කියන සහතිකය තිබෙනවාද? සංස්කාර හේතුවෙන් සකස්වූණා වූ වික්ද්‍යාණය නැමති ‘කොක්කේ’ එල්ලා ඇති රුපයක් මෙක. සංස්කාර හේතුවෙන්ම කොක්ක ප්‍රතිකියා දැක්වුව තැනදී රුපය වැටෙන්නේ මහ පොළවට. රේට වඩා දෙයක් මෙතැන නැහැ. මෙහෙම සිතිම ජීවිතයෙන් පලායාමක් නොවේ. පලායන ජීවිතය සැබැම අරමුණක් උදෙසා පෙළගැස්වේමකි. මේ ගැන සිතන්න විවේකි මනසක් තිබීම අවශ්‍යයි.

සිත විවේකයට කැමති නැහැ. අතිතය අරමුණක්, ධර්ම අරමුණක් මෙහෙහි කරන්න සිත මැලිකරනවා. ඒ නිසය ගිහිපැවිදි අපි ගොඩාක් වගකීම් කරපින්නාගත්තේ. පන්සලකට ගියත් ආරණ්‍යකට ගියත් සිල්සමාදන් වෙන්න ගියත් එතන යමක් හදන්න යමක් කරන්න තමයි වඩාත් කැමති. මේවා වැරදි කියලා කියනවා නොවේ. මේත් වඩා තිවුරදි දෙයක් ධර්මය තුළ තිබෙනවාය කියන කාරණයයි මේ අවධාරණය කරන්නේ. සිත විවේකයට අකමැති වෙන්නේ පංචතිවරණයන්ට සිත කැමති නිසා. පංචතිවරණයන්මයි ලෝකයේ යථාර්ථය ඔබෙන් වසන්කර තබන්නේ. මේ සතුරාගේ ස්වභාවය ඔබට මුලාවට පත්කිරීමයි. පොරුෂත්වය හේතුවෙන්, විශේෂ කිසලනා හේතුවෙන් සමහරවිට මේ මොකන්ම නොමැතිව තමා තුළ අධිවිශ්වාසයක්, මාන්ත්‍යයක් ගොඩනගා ගන්නවා. කාමවිෂන්දයන් අපිට උපකාර -කරනවා අල්ත් සැලසුම් කුමවේදයන් උපකුම තුළින් ඔබව දැනුවත් කරන්න. මේවා ක්‍රියාත්මක හාවයට පත්කිරීමට යාමේදී ඇතිවන ජය පරාජයන්හිදී තමයි ඔබ පිඩාවට පත්වෙන්නේ. දන් ඔබ අව්‍යුත් මනුෂ්‍යයෙක්. ඒ අවදානම තුළ සිටිමින්ම ධර්ම දේශනා අහනවා. පිංකම්කරනවා. හාවනාකරනවා. තමුත් ඒවායේ ප්‍රතිඵල දහනත්මක නැහැ. නමුත් ඔබ කැමති නැහැ පිළිගන්න ඔබ දුරවලයි කියලා. ඔබ කැමති කාමවිෂන්දයන් තුළින්ම තාප්තිමත්වන පරාසයක් තුළ ධර්මයන් ජීවිතයට එකතුකරගන්න. මෙතනදී අපි රවවේමට ලක්වෙනවා. මොනදේයක් ගැන අතිතයේ වර්තමානයේ සිතුවද ඒ භැම සිතුවිල්ලක්ම හිසදෙයක් පමණක්මයි. සංස්කාර ගොඩක් තවත්

සංස්කාර ගොඩවල් නිසා තව තවත් සංස්කාර රස්කරගන්නවා. සැම විතරකයක්ම භව ගමන දිග්කර ගන්නවා.

අවිද්‍යාව විසින් ගොඩනගා දුන් සම්මුති ලෝකය ඇස, කන, තාසය, දිව, මනස, කය සමගයි බැඳී පවතින්නේ. ඇස, කන යනු හිස්දෙයක්ය යන්න අපි දැකින්න ද්‍යුම්වූවහාත් ඇසෙන් දැකින සම්මුති ලෝකය හිස්දෙයක්ය යන්න ඔබ අවබෝධ කරගන්නවා. ඇසෙන් ලෝකය බැහැර කරමින් එතකාට ඇස ඇසේ ස්වභාවයෙන් පවතිවි. කනෙන් ලෝකය බැහැර කරන්න. එවිට කන කනේ ස්වභාවයෙන් පවතිවි. තාසය, දිව, මනස, කයෙන් ලෝකය බැහැර කරන්න. එවිට ඒවා ඒවායේ ස්වභාවයෙන් පවතිවි. දුන ඔබ ලෝකයෙන් මිදුණ මනුෂ්‍යයෙක්. මෙතන තමයි නිදහස්ම තැන. ලෝකයාට බැඳී යන විටයි ද්‍යකට ඔබ බැඳී යන්නේ. මෙතැන අවබෝධයෙන් දැකින්නයි ඔබ අප්‍රමාණව වෙහෙසෙන්නේ. නමුත් මේ ප්‍රංශ දෙය මහමෙරක් වගේ දෙනෙන්නේ තෘප්ත්‍යාව කියන එකම කාරණය නිසාමයි. මෙන්න මේ තෘප්ත්‍යාව නිසාමයි දරුවන් සිතන්නේ තමන් වැඩිහිටියන්ය කියලා. වැඩිහිටියන් සිතන්නේ තවම තමන් තරුණයි කියලා. රුපය කෙරෙහි ජන්ද රාගය නිසාම ජ්විතවලට වැඩි වටිනාකම අධි තක්සේරුවක් දෙනවා. මේ අධි වටිනාකම ජ්විතයට ලබාදෙන කිසිවෙකුටත් සුවපහසු මරණයකට නම් යන්න බැහැ. මොකද ඔහු මේ ජ්විතය මැරෙනවාය කියල දැකින්න සිතන්න කුමති තැනැ. මරණය කියන්නේ අපි කතාකරනවා, සිනාවෙනවා වගේ ලෙහෙසි පහසු දෙයක්, විනෝදකාම් දෙයක් තොවයි. ශිලයෙන් අපි පරිපූර්ණ තැනීනම් මරණය කාටත් මරණ ද්‍යුම්ඩායක් බවට පත්වෙනවා. මරණය කියන්නේ තමන් මගේ කොට අල්ලාගත් සියල්ල අත්හැරදුම්මට සිදුවන අවස්ථාවක්. මාර සිත ඔබට හවයේ වැඩි දුකක් කරා ඇදුදුම්මට අකුසල් සිත් මතුකර දක්වනවිට, ශිලයෙන් පරිපූර්ණ කෙනාමයි එම මාර අකුසල් සිත් යටපත්කර සුගතියට අවශ්‍ය කුසල් සිත් මතු කර ගැනීමට ද්‍යුවෙන්නේ.

මනුෂ්‍යයෙකුගේ අවසාන මොහාත බොහෝම සංකීරණ අවස්ථාවක්. මරණයට ඔබ සුදානම් වී තොසිටෙයාත් ඔබ අසරණභාවයට පත්වෙනවා.

දායක මහත්මයෙක් සූනාම් අවස්ථාවේදී මූහුණදුන් සිද්ධියක් මෙහි සඳහන් වෙනවා. මෙම දායක මහත්මයා වෙද මහත්මයෙක්. මොහු පන්සල් යන, දානය පුජාකරන බොද්ධ මහත්මයෙක්. වර්තමාන සමාජය 'බොද්ධයා' කියල සඳහන් කරන තැන හිටපු මහත්මයෙක්. සූනාම් අවස්ථාවේදී සූනාම්යට හසුවේ විනාශ වූ දුම්රියේ සිටි මගියෙක්. දුම්රිය මූහුදු වතුරෙන් පිරිලා මොහු වතුරේ ගිලිණු වෙලාවේ මොහුට එකපාරටම සිතුවිලි සකස්වෙලා තිබෙන්නේ ධර්මය බොරුයි කියලා. බුදුරජාණන්වහන්සේගේ සරණක් නැහැයි කියලා. බලන්න මරණීය අහියෝගය ඉදිරියේදී ධර්මයත් ප්‍රතිසෙෂ්පකලා. මේකට තමයි අමුලිකා සද්ධාව කියන්නේ. ජීවිතය ඉදිරියේ අහියෝගයක සෙවනැල්ල, මරණයේ සෙවනැල්ල වැවෙනවිට ධර්මයත් බුදුරජාණන් වහන්සේවත් ප්‍රතිසෙෂ්ප කරනවා. මෝහය මූහු සද්ධාව, මුල් ගක්තිමත් තොටු සද්ධාව අහියෝග ඉදිරියේ වෙනස්වෙනවා. ඒකයි බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ සද්ධාව කියන කාරණය මේ ලෝකයේ ග්‍රේෂ්ඩිම ධනයයි කියලා. තෙරුවන් කෙරෙහි ගුණයන් දුන පැහැදෙන ආකාරවති සද්ධාව කවදාකවත් ඔබව මූලාකරන්නේ නැහැ. ඔබ තුළින් වෙනස්වෙන්නේ නැහැ. එම පිංචත් වෙද මහත්මයා කියනවා දෙවැනි රු පහරට මහුව යටුවුණ වෙලාවේ අතිතයේ සිදු වූ සිදුවීම වේගයෙන් සිතට ගලාගෙන පැමිණියා කියලා. අතිතයේ තමා සමග රණ්ඩුවුණ මිතිස්සු තමා කරගත් ලෝහ, ද්වේග, මෝහ අකුසල් මැවී පෙනෙන්නට පටන් අරගෙන. බලන්න පළමුව මූහුදු රුට යටුවුණ වෙලාවේ එම අහියෝගය ඉදිරියේ සද්ධාව අහිමිකරගත්තා. දෙවැනි රු පහරදී සද්ධාව අහිමිකරගැනීම නිසාම සකස් වූ මිරියාදාෂ්ධිකභාවය නිසාම අකුසල් සිත්, ලෝහ, ද්වේග, මෝහ සිත් සකස්වෙන්න පටන් ගත්තා. නමුත් මොකක්දෝ වාසනාවකට එම වෙදමහත්මයා ජීවිතය බෙරාගත්තා. මහුම කියනවා ඒ වෙලාවේ මගේ ජීවිතය නැතිවුණා නම් මහා දුකකටයි තමා ඇදවැවෙන්න කියලා. වර්තමානයේ මේ වෙදමහත්මයා අමුලිකා සද්ධාවේත්, ආකාරවති සද්ධාවේත් වෙනස හොඳින් හදුනාගත් මහත්මයෙක්. නමුත් අතිතයේ මහුව තිබේ තිබුණේ තෙරුවන්ගේ ගුණයන් හොඳින් දුන ඇතිකරගත් ආකාරවති සද්ධාව තොටු අමුලිකා සද්ධාවයි. මේ ගැන පිංචත් ඔබ හොඳින් අවධානය

යොමුකරන්න. තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාව තුළ තොපිහිටියොත් මිල්‍යාදාශ්ධීකභාවයමයි උරුමවෙන්නේ.

එම නිසා තමා තමාවම රවටාගැනීමේ සංසාර බිය දැකලා, ලෝකය පත් විගෙන එන විකෘතිභාවය දැකලා එම ව්‍යසනයෙන් මිදීම උදෙසාම තෙරුවන්ගේ ගුණයන් යුතුනයන් හොඳින් දැන පැහැදිමෙන් ඇතිකරගන්නා සද්ධාවයි පිංචත් ඔබව සැපයට ඔසවා තබන්නේ. මහා වේගකින් මනුෂා ආසුෂ හිනභාවයට පත්වෙමින් විකෘතිභාවයෙන් යුත් පරිසරයක් ලෝකය තුළ ගොඩනැගෙන මෙවන් මොහොතක තරුණ වැඩිහිටි සැවෙම සද්ධර්මය තුළින්ම ජීවිතයට සැනසීම සොයන්න උනන්දු වූවොත් කෙටි ආශ්වාදයක් උදෙසා අත්විදින දිරිස කාලීන ආදිනවයන් වෙනුවට කාමයන්ගේ නිස්සරණය දෙසටම පියවර තැබ්වමට ඔබට හැකිවනු ඇත. මරණ බියෙන් තොර මරණයක හිමිකරුවෙක් විය හැකිය. එසේ තොවුණහාත් ඔබේ මරණයද මරණ දඩුවමක්ම වනු ඇත. රජයන්හි අවිහිංසක ප්‍රතිපත්තින් නිසා මරණීය දැන්වනය රටේ නීති පද්ධතියෙන් ඉවත් කළද ඔබ වැරදි කරනවා නම් ධර්මයේ නීතිය තුළින් මරණය දඩුවමක්ම වනු ඇත. මරණයට බිය ඇතිකරගන්න. බියෙන් තොර මරණයක් උදෙසා සද්ධර්මය ජීවිතයකර ගන්න. වර්තමාන සමාජයේ මිනිසුන් මැරෙන මොහොත් සමහරු අසිහියෙන් මැරෙන්නේ. තවත් සමහරු අකාරුණීකව මැරෙන්නේ. තවත් සමහරු කායිකව, මානසිකව මහා පිඩාවන්ට පත්වෙමින් මැරෙන්නේ. පිංචත් ඔබ මෙවා කමටහනක් කරගන්න. හඩුමින් මෙලොවට බිජිවුණ ඔබට පුළුවන්නම සිනාසේමින් සාදුකාරදෙමින් මියයන්න. හේතුල්ලධර්මයන් නිසා ඔබ රේඛට ලබන ජීවිතය සතුවෙන්, සිනාසේමින්, සාදුකාරදෙමින්මයි උපත ලබන්නේ. මන්ද ඔබ මව් කුසකට බැසගැනීමෙන් තොරවම ඕපපාතිකව සුළුක දෙවියන් අතර මාරුගැලුලාසී දෙවියන් අතරම උපත ලබන හෙයිනි. දැන්වනයෙන් තොර මරණයක් උදෙසාත්, හැඩිමෙන් තොර උපතක් උදෙසාත් පිංචත් ඔබ වහා වහා සද්ධර්මය තුළට පෙළගැසෙන්න.

ගුරුකෙමේ රුග...

කලෙක හිසුව මුද්‍රා වාසයෙන් මදක් ඇතින් වූ වැසි වනාන්තර ලක්ෂණ සහිත කුඩා ආරණ්‍යයක වැඩිසිටිය. හිසුව මෙම කුටියට වැඩිම කරලා තවම සතියයි ගතවුණේ. මෙම කුඩා ආරණ්‍යයේ මාස 15 කින් කිසිවෙක් වැඩිහිද නැහැ. පාඨවට ගිහින් තිබුණ ස්ථානයක්. ඉහත කාලය තුළ එක ස්වාමීන්වහන්සේ නමක් සති දෙකක් පමණ වැඩිහිද ඉවත්ව ගිහින් තිබෙනවා. මිට මාස පහලවකට පෙරාතුව මෙහි තනිවම වැඩිසිටි වයෝවදී ස්වාමීන් වහන්සේ අපවත්වීම නිසායි මේ ආරණ්‍යය පාඨවට ගිහින් තිබෙන්නේ. අපවත්වීමට පෙර උන්වහන්සේ වසර දහනවයක් පුදකලාව මෙහි වැඩිහිද තිබෙනවා. නේවාසික කැපකරුවෙක්වත් නොමැතිව, කැලයේ සැබැම ආරණ්‍යය ලක්ෂණ සහිත පුදකලාව රුජයන, කුඩාල්ලන් ගහණ පරිසරයක මෙම ආරණ්‍යය පිහිටියන් එහි දිර්ස කාලයක් වැඩිසිටි ස්වාමීන් වහන්සේ ගුරුකම්, යන්තු මත්තු, තෙල් බෙහෙත් මේවා තමයි කරලා තිබෙන්නේ. හිසුවකට අගෞරව කරනවා නොවේ. යම් පිවතෙක් එහෙම හිතනවානම් මට සමාව අවසර ලැබෙන්න ඕනෑ. මෙවැනි ඔබට පාඩමකට ගත හැකි සිද්ධියක් ඔබ හමුවේ තබන්නේ ඔබගේ යහපත පිණීසයි. ජ්වතුන් අතර නොමැති. කිසිවෙකුට අගෞරව කිරීමට නොවේ. මෙවැනි සිදුවීම් වසන් කළහොත් එය ජ්වත්ව සිටින අයට කරන අගෞරවයක් වනවා ඇත.

මෙම හිසුවට මාසික සලාක දානය ගම් දායක පවුල් උදේම ආරණ්‍යට ගෙන ගිහින් ප්‍රජාකරලා තිබෙනවා. බොහෝම දුරබැඳුරව සිට යන්තු මත්තු ගුරුකම් සඳහා ජනතාව මෙහි පැමිණ තිබෙනවා. වසර දහනවයක් තුළ මේ හිසුව මෙහි තනිවම වැඩිහිදලා

තිබෙන්නේ කිසිවෙකුට මෙම හිකුව සමග දිර්සව කටයුතු කිරීමට නොහැකි කේත්ති යන ස්වභාවයක් තිබෙන නිසා. මේ හේතුවෙන් ගිෂායයෙක් කැපකරුවෙක් හිද නැහැ. මෙහෙම කටයුතු කරලා තමයි අපවත්වෙලා තිබෙන්නේ. අපවත් වුණාට පස්සේ දායක පිරිස කුඩා කුටියේ අල්මාරිය විවෘතකරලා තිබෙනවා. එහි පාවිච්චි නොකළ සිවුරු 46 ක් තිබිලා තිබෙනවා. කල් ඉකුත් වෙවිව බිස්කට් පැකට්, තේ කොල පැකට් තිබිල තිබෙනවා. ඉහත සියල්ලෙන් කියවෙන්නේ කොරය, වෙරය සහිත ලෝහි වරිතයක ස්වභාවය තිබුණ බවයි. දැන් ඉතින් ඔය කථාව ඔත්තින් ඉවරයි. මේ කථාවේ දෙවැනි කොටස පටන් ගන්නේ එම හිකුව අපවත් වී අවුරුදුදි මාස තුනකට පසුව පාඨවට ගිය ආරණ්‍යයට හිකුව වැඩමකළාට පසුවයි. ඒ කථාව කීමට පෙරරාතුව හිකුව ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ උදෙසා අද වෙසක් පුරපසලාස්වක පෝය දිනයේ කළ උතුම් පුජාවක් ගැන සටහන් කරනවා. මෙය අහම්බෙන් කළ පුජාවක්. ඔබ තුළද මේ දක්ෂභාවයන් තිබෙනවා. ඒ නිසිය එය මෙහි සටහන් කරන්නේ. අද වෙසක් පොහොය ද්වස. අද ද්වසේ ගෞරවනීය ස්වාමීන් වහන්සේලා මොනතරම් ගිහි ඔබගේ ධර්මාවබෝධය සැනසීම උදෙසා ධර්ම සාකච්ඡා, මල් පහන්, සම්බුද්ධ පුජා, ගිහි පිංචතුන් මොනතරම් වෙසක් සැරසිලි, තොරණ්, දන්සැල්, පහන්කුඩා, භක්තිගිත, මේවා කරලා බොහෝම ගෞරවයෙන් ගුද්ධාවෙන් බුදුරජාණන් වහන්සේව සිහිපත් කරනවාද?, වන්දනාකරනවාද? මේ සියල්ල පිළිවත් ඔබ කළ යුතුමයි. මේවා තුළින් ඔබ සැමදෙනා තුළම ඇතිවෙන්නේ තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාවක්මයි. පුණ්‍ය සිතුවිලිමයි. එහෙත් මේ සටහන වෙසක් දිනයේ හිකුව අහම්බෙන් ලොවිතුරා බුදුසම්ඳුන්ට කළ පුජාවක්. වෙසක් දිනයේ ලැබූ අත්දැකීමක්. වෙසක් දිනයේ හිමිදිරියේ ගමට වැඩමකර පිණ්ඩාතය කරගෙන නැවත ආරණ්‍යයට වඩිනවිට කැලය මැද කළ ගලක් මත නැවති සිටින හිකුවට මෙහෙම සිතුණා. අද වෙසක් පොහොය ද්වස හිකුව ලබන සැනසිල්ල සංහිදිම ලෝකයාට දායාද කළ සම්මා සම්බුද්ධ රජාණන් වහන්සේගේ තෙමගුල සිදුවූ උතුම් දිනය. මේ මොහොත් ලොවිතුරා බුදුසම්ඳුන්ට මේ ආකාරයේ පුජාවක් සිදුකළා. රෝගී දහවල පටන් ආභාරයක් ගිලන්පසක් නොමැතිව හිමිදිරියේ පැන් වීදුරුවක්

වලදා කිලෝ මිටර් තුනක් පමණ වඩිමින් පිණ්ඩාතය සොයා ගොස් එන මේ ගමනේදී හිකුෂුව අත්දකින වෙහෙස, තෙහෙටුව සහිත මේ ජීවිතය සම්මා සම්බුද්ධ යුනය උදෙසා පූජාවේවා. මේ වෙහෙස තෙහෙටුව තුළ තිබෙන්නේ තාප්තියක් නොඇලීමක්. මේ පූජාව කරනකොටම හිකුෂුවට මහා ජච්චරක් ආවා. වෙහෙස තෙහෙටුව සංසිද්ධානා. දහදියෙන් තෙතබරිත සිවුර දරාගෙන ඉතිරි දුර ගෙවාගෙන ආරණ්‍යයට පැමිණියා. මේ පැමිණි ගමනේදී මේ දෙපට වීවරය තෙතබරිත වන්නට දාඩිය බිඳු කිදාහක් ගරිරයෙන් පිටවෙන්න ඇතිද? සැබැං සම්බුදු ප්‍රතිපදාවේ යෙදීම උදෙසා ඉපදෙන මේ දහදිය බිඳු තරම් නෙත්ම මල්, සමන්පිවිත මල්, රෝස මල් තව කොහින්ද? බුදු සම්දුන්ට පුදන්නට. මේ ප්‍රතිපදාවේ යෙදීම උදෙසා ඉපදෙන සැම දහදිය බිඳුවක්ම ලොවිතුරා බුද්ධගුණයට පූජාවේවා කියලා දෙවැනි පූජාව කළා.

වෙහෙස නිසා තෙහෙටුව නිසා පිණ්ඩාත ගමන නිසා හඳුවස්තුවෙන් නැගෙන බිග්, බිග් යන හඳු ස්ථානයේ හඩ මොනතරම් වේගවත්ද? මේ හදවතින් නැගෙන හඩට වඩා “ගබිද පූජාවක්” තවත් කොහින්ද? බුදුසම්දුන් පුදන්නට. සන්ටාර දසදහසක් නාදකලද, හේවිසි, මගුල් බෙර දසදහසක් නාදකලද එම හිකුෂුවකගේ සැබැං මධ්‍යම ප්‍රතිපදාවට කැපවීම උදෙසා හදවතින් නැගෙන හඩ ඒ සියලු ගබිද පූජා ඉක්මවා යන්නකි. හිකුෂුවගේ හඳුස්ථානයෙන් නැගෙන බිග් බිග් හඩ සම්මා සම්බුද්ධ යුනයට උත්තම ”ගබිද පූජාවක්” වේවා. තෙවැනි පූජාව කළා.

මෙවැනි පිණ්ඩාත ගමනකදී ගෙන් ගෙට යමින් තේ දළ කඩන දුප්තන් මිනිසුන් පූජාකරන බත් ව්‍යාපන පිඩ පිඩ ලබමින් ඒ අයට පිං අනුමෝදන් කරනවිට ගරිරයේ රෝම කුපයක් රෝම කුපයක් පාසා කුල්මත් කරන මෙමතිය කරම් තවත් ආලෝකයක් කොහින්ද සම්මා සම්බුදු යුනයට පූජා කරන්න. මේ “මෙමතියේ ආලෝක පූජාව” ලොවිතුරා සම්මා සම්බුද්ධ යුනයට පූජා වේවා. අද වැනි වෙසක් ද්‍රව්‍යක අස්සාරදාහේ පහන් පූජාවකින් දෙවියන් මනුෂ්‍යයින් සතුවු කළ හැකිය. සසර සැප ලැබිය හැකිය. නමුත් එය බුදු සම්දුන්ට කරනා සැබැං

පූජාවක් විය නොහැක. අද මේ වෙසක් දිනයේ හිමිදිරියේ හිකුෂුවක් ලොවිතුරා බුදු සම්ඳුන්ට කළ පූජාව මේ ලෙසින් කරන්නට ඔබත් උත්සාහ ගන්න. සමහර විට ඔබද මෙසේ සැබැලෙස ප්‍රතිපදාවේ යෙදී බුදු සම්ඳුන් පුද්න්නට ඇත. ඔබේ හඳුසාක්ෂියට තටුව කර බලන්න ඔබත් ඉන් එක් අයෙක්ද කියලා. එය එසේ නොවේ නම් එම පූජාව කරන්න ලබන වෙසක් පොහොය වෙනකම් ප්‍රමාදවෙන්න එපා. ඔබ එතෙක් ජීවත්වෙයිද මියයයිද කියන්න දන්නේ නැති නිසා. ඉහත ප්‍රතිපදාවන්ගෙන් බුදු සම්ඳුන් පිදුවෙන් ඔබට දැනුව් ඔබ බුදු සම්ඳුන් ගිය මග යන බුදුප්‍රතෙකයේ කියලා. මේ තුන් ලෝකයේ තවත් කුමකින් නම් මෙවැනි ආත්ම තාථ්‍යාක් ලබන්නද? මේ බුද්ධේධ්‍යත්පාද කාලයේ බොඳ්ධයෙක් ලෙස උපත ලැබුවේ පෙර ජීවිතයේ තෙරුවන් සරණ ගිය නිසාමය. එසේ තොටුණානම් ඔබ මේ ජීවිතයේ උපත ලබන්නේ අත්‍ය ආගමික මවකගේ කුසක වීමට තිබිණ. ඒ තෙරුවන්ගේ ආශ්චර්ය තොදන්නාතාක් කල් අපි බුදු සම්ඳුන්ට ගෙයකරුවන්මය.

ඉහත සටහන හිකුෂුව සැලසුම් කිරීමකින් තොරව පිණ්ඩපාත ගමනේදී කැලය මැද ගල් පඩියක් මත වෙහෙස නැවති සිටියදී ඇති වූ අදහසකි. එම හිකුෂුව සිදුකළ ලොවිතුරා පූජාව ඔබවත් දාන ගැනීමට සටහන් කළේමි.

දැන් නැවතත් කරාවේ මුල් කොටසට යමු. හිකුෂුව මේ ආරණ්‍යයට පැමිණ තුන්වන දිනයේදී රාත්‍රී 10.00 ට පමණ සමාධියෙන් පසුවෙනවිට හිකුෂුව ඉදිරියේ බිජකරු උල් නිකටක් සහිත විරුදු සිහින් දිග උල් දත් සහිත ප්‍රේතයෙක් දිස්විය. මේ ප්‍රේතයා වියරුවෙන් දූඩ් වේගයෙන් දත්මිටි කමින් රෝග ලෙස බලමින් හිකුෂුව ඉදිරියේ සිටියේය. දත් මිටි කන ප්‍රේතයා දුටුවිට දුරුවෝ ඔබ කරලා තිබෙන පව මද්වටද තවත් පවි කරගහන්නේ. යන්න පුත්‍ර යන්න කියලා හිකුෂුව ආමන්තුණය කළා. ප්‍රේතයා තොපෙනී ගියා. විනාඩි තුනක් පමණ ප්‍රේතයා දත්මිටි කමින් සිටියා. මෙතනින් මේ සිද්ධිය ඉවරයි. තවත් සතියකින් පමණ රාත්‍රියක මේ ප්‍රේතයා නැවත දරුණනය වුණා. හැබැයි පෙර දැක්මෙදී තිබූ රෝග දත්මිටි කැම, බිජකරු පෙනුම නැතිව උල් දත් සහිත මුඛය අයාගෙන හිකුෂුව දෙස බලා සිට විනාඩි දෙකකින් පමණ තොපෙනී

ගියා. පෙර සතියේ දුක්කාට වචා ප්‍රේතයා සන්සුන් වී ඇති ස්වභාවයක් දුටුවා. මේ සිද්ධියත් මෙතනින් ඉවරයි.

තවත් දින කිහිපයක් ගතවන විට රාජීයේ හිකුෂුව සමාධියෙන් ප්‍රසුවන විට හිකුෂුව ඉදිරියට අඩි හයක් පමණ උස හැඩි දැඩි කළම කළ ප්‍රේතයෙක් පෙනී සිටියා. මේ ප්‍රේතයා කර රවුම් දණහිස දක්වා දිග පැරණි ඉස්සෙක්ල මහත්වරු අදින ආරයසිංහල ඇඹුමක් සුදු සරමක් සමග පැලදාගෙන සිටියේ. මොහු ප්‍රතාපවත් ප්‍රේතයෙක්. ස්වරුපයෙන් හරියට උස, මහත, කළ පැරණි ගුරුමහත්මයෙක් වගේමයි. ඇස්දෙක හරි ලොකුයි. ඇසිපිය ගහන්නේ තැහැ. මොහු ඇස් ලොකුකරමින් උරහිස් දෙක මාරුවෙන් මාරුවට උස් පහත් කරමින් බෙල්ල දෙපැත්තට සොලවමින් නිතර ගැස්සෙන ස්වභාවයෙන් හිකුෂුව දෙස බලාපිටියා. මේ ප්‍රේතයාගේ ස්වභාවය අනුව මන්ද බුද්ධික ප්‍රේතයෙක්. ප්‍රේතයාගේ සෑම ඉරයවිවකම මන්ද බුද්ධික ස්වභාවයක් තිබුණා. අසරණ බැගැපත් ස්වභාවයක් දුක්වුවා. හිකුෂුව මේ ප්‍රේතයාට පිංුන්නා. විනාඩි තුනක් පමණ ද්රැශනය වී ප්‍රේතයා නොපෙනී ගියා. මේ සිද්ධියත් මෙතනින් ඉවරවුණා.

දැන් හිකුෂුවට ප්‍රශ්නයක්, අවස්ථා තුනකදී දරුණනය වූ මේ ප්‍රේතයන් දෙදෙනා ක්වද කියන එක. මේ වනවිට හිකුෂුව දාන සිටියේ තැහැ, වසර 19 ක් මෙහි වැඩසිට අපවත් වූ හිකුෂුව පිළිබඳව. එම හිකුෂුව කොහොම කෙනෙක්ද? ඇවතුම් පැවතුම් කෙසේද? කියලා. මොකද මේ ගමේ අය මේ ආරණ්‍යයට පැමිණියේ තැහැ. මිනිසුන් තුළද අමනුෂ්‍ය බියක් තිබෙන බව හිකුෂුවට දැනුණා. මෙහෙම වැඩ සිටිනවිට දිනක් ගමේ තරුණයන් දෙදෙනෙක් හිකුෂුව ගමට පිණ්ඩාතය වැඩිමට පෙර හිමිදිරියෙම දානය රැගෙන කුටියට පැමිණියා. එම තරුණයන් දෙදෙනා ප්‍රකාශ කළේ, මෙම ආරණ්‍යයේ වසර 19 ක් වැඩසිට හිකුෂුවගේ තොරතුරු තමයි මේ කඩාවේ මූලින්ම සටහන් කළේ. වසර 19 ක්, කෙක්ත්ති යන ස්වභාවයෙන් ගුරුකම්, වෙදකම් කළ, ලෝහී ස්වභාවයක් තිබු, අපවත්ව හිකුෂුවගේ තොරතුරු එම තරුණයන් දෙදෙනා සඳහන් කරනවිට, හිකුෂුව නිසැකයෙන්ම සිතුවා, ඉහත සටහන් කළ පරිදි දත්ම්මි කමින්, රෝග ලෙස දරුණනය වූ ප්‍රේතයා

වෙන කවිරුවත් නොව, කොයිදය වැඩු, මෙම ස්ථානය තණ්හාවෙන් උපාදානය කරගත් ඒ අපවත් වූ හිසුවම බව.

ගිහි පිංචතුන්ගේ උපස්ථාන ලබමින්, සිවිපසය ලබමින්, ගුරුකම් - වෙදකම් කරමින්, නිරතුරුවම කෙන්තියන ස්වභාවයේ අයෙක් වූ මේ හිසුව මරණීන් මතු, එහිම තැවත ප්‍රේතයෙක් ලෙස උපත ලබා ඇතැයි හිසුව අනුමාන කළා. මොහු වැනි වියරු ස්වභාවයේ ප්‍රේතයෙක් මෙහි සිටින නිසාමයි, මේ ස්ථානය අවුරුද්දයි මාස 3 ක් පාලවට ගොස් තිබුණේ. මෙය සහහන් තබන හිසුව ඉදිරියටද, මේ ප්‍රේතයා රෝග ස්වභාවයෙන් පැමිණියේ හිසුව බියගැන්වීමට විය හැකිය. එය ප්‍රේතයාගේ උපාදානයේ බලවත් බවයි. අසරණකමයි.

තමා වසර 19 ක් 'මගේ' කොටගෙන, ගහකොළ වවාගෙන, ඔස්සූ උයන් තනාගෙන, තණ්හාවෙන්ද කොයිදය සහිතවද ගතකළ ජීවිතය නිසා සහ ඒ සියල්ල කෙරෙහි පැවැති ජන්දරාගය නිසා ඉහත වියරු ප්‍රේත උපත සිදුවූවා විය හැකිය.

දෙවැනිව හිසුව ඉදිරියට පැමිණි රෝග භාවය අඩු, දමනය වූ ප්‍රේතයා මේ වියරු ස්වභාවයෙන් මිදුණේ වියරු ස්වභාවයෙන් යුත් පුරුම ද්රැශනයේ දුටු ප්‍රේතයාට සහ අපවත් වූ හිසුවට නිරතුරුවම පිං අනුමේදන් කළ නිසා විය යුතුය. ඉහත වියරු ප්‍රේතයා ද්රැශනය වූවාට පසුව හිසුව එම ප්‍රේතයා කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන් තම දුක්ඩිත ප්‍රේත ආත්මයෙන් යම් සහනයක් ලබාගැනීම සඳහා ප්‍රේත ජීවිතය දියුණුකර ගැනීම සඳහා තිරතුරුවම පිං අනුමේදන් කළා. මෙම ආරණ්‍යය පිහිටි ගම්මානය තේ දළ නෙලන, වගාකරන ජනතාව බහුල ගමකි. කවදාකවත් දානයක් දීමට අපහසු පිරිස් ද මෙහි සිටියහ. මෙවැනි පිණ්ඩාත ගමනකදී හිසුව තුළ ඇතිවන මෙමතීය ගක්තිය අති ප්‍රබලය. ගිහි පිංචතුන්ගේද ගුද්ධාව අධිකය. මේ දෙකම එකතුවීමෙන් රස්වෙන පින කුටියට ගිය විගස අපවත් වූ හිසුව සහ වියරු ප්‍රේතයා අරමුණුකරගෙන අනුමේදන් කළා. අවුරුද්දයි මාස තුනක් පාලවට ගිය මෙම ආරණ්‍යය අමතුළු පිඩාවක් ඇතොත් එම අමතුළුයයින් සතුවුකර සංසයාගේ පරිහරණයට සුදුසු ස්ථානයක් බවට පත්වීමට

හිකුව මෙසේ ක්‍රියා කළහ. හිකුව වචන සැබැඳු මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව දෙස බලන්න. හිකුවගේ අතහැරීමේ ගක්තිය දෙස බලන්න. ඒවා දැකිමින් ඔබද මය තපුරු රෝද ගති අතහරින්න. මේ පිං දැක සතුටුවෙන්න. මේ ප්‍රේතයා මත්‍යාෂ්‍ය ජ්වේතයේදී පිං ගැන කුසල් ගැන දන්න ඇයෙක්. නමුත් ඒවා යටපත් වෙලා තොරිය, වෙටරය වගේම ස්ථානය පිළිබඳ තණ්හාව නිසාම. ගුරුකම් කිරීම නිසා ඇතිවන පලිගැනීමේ ස්වභාවය නිසාම මේ දරුණු ප්‍රේත තත්ත්වයට වැටෙන්න ඇත්තේ. නමුත් දිගටම හිකුව එහි නේවාසිකව වැඩසිටිමින් හිකුවගේ සරල මෙත්‍රි සහගත ඇවතුම් පැවතුම් දැකිනවිට, පිං දෙනවිට ප්‍රේතයාට තමා ඇතිතයේ වඩු යහපත් දේවල් මතුවෙන්න ඇති. ඒ නිසාමයි ප්‍රේතයා අදියර දෙකකදී උසස් භාවයන් ලබාගත්තේ.

දැන් අපි බලමු තුන්වැනිව සුදු ආරිය සිංහල ඇඳුමක් ඇඳපු, කඩ, උස, මහත ප්‍රේතයා කවුද කියලා අනුමාන වශයෙන්. මුළුන්ම දරුණනය වූ රෝද ප්‍රේතයා දෙවන වර බොහෝම දමනය වූ ස්වභාවයෙන් දරුණනය වුණා. හිකුව තැවත තැවත පිං දීම නිසා ප්‍රේත ස්වභාවය අදියරෙන් අදියර උසස් වී පිනෙන් ඉහළ ප්‍රේතයෙක් ලෙස සඳුක භාවය ලැබුවා. මේ සඳුක බව ලැබුව ප්‍රේතයා තමයි තුන්වනවරට දරුණනය වූ ආරිය සිංහල ඇඳුම දමාගත් මන්ද බුද්ධික ප්‍රේතයා. මේ තුන් ආකාරයෙන් වරින් වර දරුණනය වූයේ අන් කවුරුත් තොට වසර දහනවයක් ආරණ්‍යයේ සිට අපවත් වූ හිකුව බවට අනුමාන කරනවා.

ඉහත සිද්ධිය ඩරභා මතුවන මේ කරාව බලට ගොඩාක් වටිනවා. ඇයි මේ ප්‍රේතයා පිං ගැනීමෙන් පසුවත් මන්දබුද්ධික ප්‍රේතයෙක් වුණේ කියලා. ඇයි මේ ප්‍රේතයා තද කඩ පැහැති ගේරයක් ලැබුවේ කියලා. අපවත්වුණ හිකුව නිතර ගුරුකම් කිරීම නිසාක් ස්වභාවයෙන් පිහිටි කේත්ති යන ස්වභාවය නිසාත් ඇතිවුණ වෙටරිබව, තොරිය නිසාමයි. එහි අකුසල් විජාක නිසා මේ කඩ පැහැය ලැබෙන්නේ. මේ වඩු තොරිය නිසාමයි මුල් අවස්ථාවේදී කිසිදු බිඟින්, වකිතයකින් තොරව හිකුව ඉදිරියට දත්මිටිකමින් වියරුවෙන් පැමිණෙන්න ගක්තිය ලැබුණේ.

ප්‍රේතයා මන්ද්‍රවූද්ධික ප්‍රේතයෙක් වුණේ ඇයි? මේ කරාවේ ඔබට වැදගත්ම පාඩම ඇත්තේ මෙතනය. මේ වික කියන්නයි මේ සහහන ඔබට ලිවිවේ. මියගිය හිසුව වසර දහනවයක් පුරාවට කලේ ගුරුකම්, යන්තු මන්තු, වෙදකම් වැනි ලොවිතරා බුදුරජාණන් වහන්සේ තිරස්වීන ධර්මය ලෙස ප්‍රතික්ෂේප කළ දේවල්මයි. මොහු මේවා කලේ උපසම්පදා හිසුවක් ලෙස දායකයින්ගේ සද්ධාවෙන් දෙන සිවිපසය ලබමින්. මෙම අකුසල් කර්මයේ විපාකය හැටියටයි මන්ද බුද්ධික ප්‍රේත ස්වභාවය ලබන්නේ.

සමාජය දෙස හොඳින් දැස්හැර බලන්න. මොනකරම් යන්තු මන්තු, ගුරුකම් ගිහිපැවිදි දෙපාර්ශවයම කරනවද? මිනිසුන් අතරට මේ බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් එපා කියන ලද තිරස්වීන ධර්මයන් පත්‍රවා හරිනවාද? ලොවිතරා බුදුරජාණන් වහන්සේ යමක් එපා යයි දේශනා කළා නම් ඒ දේශනා කලේ හේතුවක් ඇතිවය. එයින් ඇතිවන එලය ගැන අවබෝධයෙන්ම දත් හෙයිනි. ප්‍රඟාවේ ආලේකය වසා අවිද්‍යාවේ අදුරෙන් ජනතාව අන්ධකිරීම හේතුවෙන් මරණීන් මතු ලැබෙන එලය නම් මනුෂ්‍ය, ප්‍රේත, තිරසන් ජ්විතයක් ලැබුවත් මන්ද බුද්ධිකව ඉපදීමයි. ඉහත මන්ද බුද්ධික ප්‍රේතයාද තම ප්‍රේත ජ්විතය උසස් තත්ත්වයට පත්වුවද මන්ද බුද්ධික ස්වභාවයක් ලැබුවේ අතිතයේ කළ ගුරුකම්, යන්තු මන්තු වල කර්ම විපාකයක් නිසා වීමට හොඳවම ඉඩකඩ ඇත. ප්‍රශ්නය ඇත්තේ මෙතනය. මොහු තමා විසින් කළ අකුසල කර්මයන්ට දුක් විදීම සාධාරණය. මොහු නිසා තව කිදාහක් මෙම තිරස්වීන ධර්මයන් විශ්වාස කර ඒවා සරණගාස් ඇතිද? තම මරණීන් මතු මන්ද බුද්ධික ජ්විතයක් ලබනවා සේම අනුනාටද එම ස්වභාවය හිමිකරදීම අවාසනාවකි. වර්තමාන සමාජයේ වෙළඳ විද්‍යාව කොතෙක් දියුණු වුවද මන්ද බුද්ධික දරු උපත් වැඩිය. මෙවැනි දරුවන් නිසා දේමාපියන් විදින වේදනාවන්, සමාජ අපකිර්තිය අති විශාලය.

ඉහත සටහන කියවන ඔබට එය විශ්වාස නම් ඔබ කෙරෙහි අනුන් කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන් මෙම තිරස්වීන ධර්මයන්ගෙන් ඇත්වෙන්න. මේවා විශ්වාස නොකරන්න. ඒකම විශ්වාසය, සරණ තෙරුවන් කෙරෙහි ඇතිකරගන්න. ඉන් තොර විශ්වාසයක් ඇතැයි නොසිතන්න.

අදුනකට, අංශනමකට, ගුරුකමකට, කොඩිවිනයකට, ජීවමිකල තෙලකට සරණයැම යනු මත්තවයක ඔබ කැමත්තෙන්ම මන්ද බුද්ධික ජීවිතයක් ලැබීම බව හොඳින් වටහාගන්න. ඔබේම කැමත්තෙන් ඔබ මන්ද බුද්ධිකයෙක් නොවීමට ඉහත තිරස්වින් ධර්මයන්ට ඔබම වැට බදින්න. ඔබ ප්‍රශ්න පීඩා දුක් කමිකටොල වලින් දැවේ නම් තෙරුවන් කෙරෙහි විශ්වාසය තබමින් නිරුතුරුවම ශිලයක පිහිටා එය ආරක්ෂා කරමින් දත් දෙමින් ලෝකයට මෙමතිය වෙතන්න. ඔබේ ජීවිතයේ ප්‍රශ්න ගැටළු වැඩිවන්න වැඩිවන්න ඉහත ධර්ම ප්‍රතිපදාවේ වැඩි වැඩියෙන් යෙදෙන්න. අකුසලය පැරද්විය හැක්කේ කුසලයෙන්ම බව සිතන්න. කුසල් ගොඩ වැඩිකරගෙන අකුසල් බෙලහින කරගන්න. තමා දුක්විදින්නේ තමාම සංසාරයේ කරනලද හපන්කම් නිසා බව සිතන්න. ප්‍රතිඵලය දුක නම් දුකට අයිතිදෙය නොකරන්න.

සාස්තර කියනු ලැබේ, යන්තු මන්ත්‍ර, ගුරුකම්, අංශනම්, කොඩිවින, වහි ගුරුකම් බෛඩි ගසාගෙන ඔබ එනතුරු ආදායම සොයා ගැනීමට බලා සිටින “මන්ද බුද්ධිකයන් නිපදවන්නන්ට” ඔබ නොයවතෙන්න. යමෙක් මේ වනවිටත් තමාගේ පවුලේ අයෙක් මන්දබුද්ධික ස්වභාවයෙන් පෙළේ නම් ඒ අයගේ සූචිය පත්‍ර මේ තිරස්වින් ධර්මයන් පසුපස නොයන්න. තමාට මෙවැනි මන්දබුද්ධික භාවයක් ලැබූණේ පෙර හව වල මෙවැනි තිරස්වින් ධර්මයන් පසුපස යැම නිසා බව සිතන්න. සුදුසුකම් ලත් වෙවදා ප්‍රතිකාර සහ පිං දහම් වලම යෙදෙන්න. මෙසේ යෙදෙමින් තමා අතින් අතිත හවයන්හිදී කෙරෙන ලද ඉහත වැරදි ක්‍රියාවන්ට තමාම තමාගෙන් සමාව ගන්න. ඒවා කෙරෙහි ඇලිමට ගැටීමට නොයන්න. ඒවායේ ස්වභාවයන් ඒවාට ලෝකයේ පැවතීමට ඉඩහරන්න. ඔබ ඔබේ ස්වභාවයෙන් ජීවත්වෙන්න. ප්‍රයාවේ ආලෝකය වසා දමන අවිද්‍යාවේ සිතුවිලි වලින් මිදෙන්න. ප්‍රයාවේ ආලෝකය ලැබෙන සම්බුද්ධ වදන්ම ජීවිතයට ලංකරගන්න. ලෝකයාට නොඇලී නොගැටී ලෝකයෙන් එතෙරවන්න. තණ්හාව, වෙරය, තෙශ්ධය, ඔබ තුළින් වැඩින්නේ නම් මීළගට ඔබ ලබන උපතද තණ්හාවට, තෙශ්ධයට, වෙරයටම අයිති උපතක් බව හොඳින් මෙනෙහි කරන්න. ඉහත රෙජු ප්‍රේක්‍රියා ඔබ දේවදුතයෙක් කරගන්න ද්‍රුෂ්ඨවෙන්න.

ප්‍රේතානුස්සතියද? දේවතානුස්සතියද?

වර්තමානයේ මනුෂ්‍යයාගේ ආයුෂ ප්‍රමාණය අවුරුදු 75 ක් පමණ වෙනවා. මේ කෙටි ආයු කාලය මනුෂ්‍යයෙක් ගෙවන්නේ මූලින්ම තමන්ගේ දෙමාවියන්ගේ ගෙදර. අවාහ විවාහ වූණාට පස්සේ තමන්ගේ ගෙදරක. වැඩිමහළ වියට පත්වුණාම තමන්ගේ දරුවන්ගේ ගෙදරක. සමහරු ජීවිතකාලයම අනුත්‍ය අයිති කුලී ගෙදරක ජීවත්වෙනවා. තවත් සමහරු මහල නිවාසයක්, වැඩිහිටි නිවාසයක් තම අවසාන කාලයේදී නිවස කරගන්නවා. මේ කොතුනාක ජීවත්වුවද පිංචතුනි ඔබ මනුෂ්‍ය ජීවිතය වසර 75 ක් වැනි කෙටිකාලයක් තමයි ගතකරන්නේ. මේ කාලය කෙටිය කිවිවේ දිව්‍ය, බුන්ම සතර අපාය සමග සසඳා. ඉහත ලෝකවල ආයුෂ බලන විට මනුෂ්‍යයාගේ ආයුෂ හරිම අල්පයි. මේ මොහොතේ ලෝකයේ දියුණු අති නවීන විද්‍යාගාරවල විද්‍යාඥයින් බොහෝම වෙහෙසෙනවා මනුෂ්‍යයාගේ ආයු කාලය වැඩිකරුගැනීමට ක්‍රමවේදයක් සෞයාගැනීමට. වැඩිපුර වසර පහක් දහයක් මනුෂ්‍ය ආයුෂ වැඩිකරදෙන්න. එහෙත් අවාසනාව කියන්නේ මේ විද්‍යාඥයින්ට සිතාගන්නවත් බැරි විදිහට මා, තරුණ, වැඩිහිටි මනුෂ්‍යයන් සිය ගණනින්, දස දහස් ගණනින් මාරුන්තික රෝග, ස්වභාවික විපත් වරින් වර මතුවෙමින් අසරන ලෙස මරා දුනවා.

මේ වරින් වර මතුවෙන ස්වභාවික විපත්, වසංගත රෝග හමුවෙ ඉහත විද්‍යාඥයින් හරිම අසරණයි. මේ අසරණහාවයට ඔවුන් පත්වෙන්නේ පොතපතේ දැනුමෙන් සියල්ල දැනගත්තත් ධර්මය නොදකින නිසාමය. මේ අයගේ ඇති අවිද්‍යාවේ ප්‍රාථ්‍යා දැනීම සම්භාරය නිසා හිතනවා මනුෂ්‍යයෙක් යනු ජ්‍ව විද්‍යාත්මකව ඇතිවුණ සත්ත්වයෙක් පමණක්ද

කියලා. ඉන් එහා කර්මයක්, කර්ම එලය ගැන, හේතුව්ල ධර්මයක් ගැන ඒ අයට දැනුමක් තැහැ. ඒ නිසා මේ අය නිරතුරුවම උත්සාහ ගන්නවා තමා උපාදානය කරගත් තම දැනුම උපයෝගී කරගෙන ඇතිකරගත් මමත්වයේ දැඩිභාවය නිසාම මිනිසාගේ ජාති, ජරා, ව්‍යාධී, මරණ පාලනය කරන්න. මේ උත්සහය නිරර්ථක උත්සහයක්.

හැබැයි මනුෂ්‍යයින් හැටියට අපිට සතුවුවෙන්න පුළුවන්. මන්ද, සතර අපායේ සත්ත්වයා විදින දුක්, වේදනාව, කටුක බව සමග සසදා බලනවීම මනුෂ්‍යයා යනු සැප විදින පිරිසක්මය. අනාථ කදුවුරක කැද උගුරක් පමණක් ලැබේ ඒවත්වන මනුෂ්‍යයාද විදින්නේ සැපයක්මය. අවිද්‍යාවේ කුමවේදයන් විසින් පුහුණුකරන ලද ඉහත විද්‍යායියින් ආචාර්ය, මහාචාර්ය මහත්වරුන් සත්ත්වයා සතර අපායේ විදින දුක් වේදනා දකින්නේ නම් අවිද්‍යාව නිසා සතර අපායේ තමා උපදීනබව දන්නේ නම් ඔය පර්යේෂණ සියල්ල ත්‍රිත්‍යා දමා සතර අපායන් මිදිමේ ආර්ය පර්යේෂණයේ යෙදෙනවා නියතය.

හිකුව ඉහත සහන් කලේ පසුගිය වස් සමයේදී හිකුව වැඩිසිටිය රුහුණු පුදේශයේ කැලැබද ආරණ්‍යය භූමියේදී හිකුවට දරුණනය වූ ජ්‍යේත සත්ත්වාතයක් ගැන ඔබව දැනුවත් කිරීමටය. හිකුවගේ හිකුව ජ්‍යේතයේදීම වැඩිම ජ්‍යේතයින් ප්‍රමාණයක් දරුණනය වූණ කාලය මෙයයි. මෙය කෙටි මනුෂ්‍ය ජ්‍යේතය තුළින් ලබන ජ්‍යේතයේ දීර්ඝබව කියන කරාවක්. හිකුව සමාධියෙන් පසුවනවිට ජ්‍යේතයින් සියය, දෙසියය දරුණනය වූනා. මේ සැම ජ්‍යේතයෙක්ම ඉතාමත් විකෘති ජ්‍යේතයින්. එක්කෙනෙකුට එක්කෙනෙක් විකෘතිය. විකෘති මුහුණු, විකෘති හිස. ජ්‍යේත ලෝකයේ අත්විදින ආදිනවයන්ගේ විවිධත්වය භාදින් දකින්න පුළුවන්. මේ හැම ජ්‍යේතයෙක්ම උඩු කයට ඇඳුමක් තැනිවයි සිටියේ. යටි කය වසාගෙන සිටියෙන් කෙටි සරාම් කැබැල්ලකින්. පිනක් දහමක්, දැකල, ලැබිල, නැති එවැනි සංඛ්‍යා තුහුරු ඒ නිසාම අනත්ත දුක්විදින විකෘති, අවිචාරවත් ජ්‍යේත සත්ත්වාතයක්. මේ ජ්‍යේතයන්ගේ පිං මඟ අසරණභාවය දැකලා මේ අය අරමුණු කරලා පිං අනුමෝදන් කලා.

හිකුව සොයා බැලුවා මේ තරම් අසරණ ප්‍රේත සන්නිපාතයක් එම පුදේශයේ සිටින්නේ ඇයි කියලා. මේ අවස්ථාවේ කල්‍යාණ මිතු ස්වාමීන්වහන්සේ නමකගෙන් පහත තොරතුරු දාන ගන්නට ලැබූණා. මේ යාල වනෝද්‍යානය ආශ්‍රිත පුදේශ අතිතයේ සඟිත ගොවිනීම් සහිත ජනාකීරණ ජනාචාස සහිත පුදේශයක්. බැමිනිතියාසාය පැමිණී වෙලාවේ මේවායේ ජ්වන් වූ ජනතාව. ඒ දුෂ්ච බමුණා විසින් ඒ අයගේ ගොවිනීම් කුරිරු ලෙස විනාශකරලා ජනතාව අමුණුවේ සාතනාය කර තිබෙනවා. ඉන්පසුව මෙම පුදේශ කැලයට ගිහිල්ලා. මේ අවාසනාවන්ත ලෙස මැරිව්ව මිනිස්සුන්ට පිනක් අනුමෝදන් කරන්න කෙනෙක් ඉතුරුවෙලා තැහැ. තමන්ගේ ගොවිනීම්, දුවා-දරුවන් කෙරෙහි ඇතිකරගත් ජන්දරාගය, ආක්‍රමණීකයන් කෙරෙහි ඇති කරගත් වෙටරය, තොර්ධය සමඟ අවසන් පුස්ම හෙලා තිබෙනවා. ඔබම හිතන්නකෝ, තමන්ගේ නිජභූමියේ ගොවිතැන් කරගෙන ජ්වන්වූණ ගම්වැසියන් ආක්‍රමණීකයන් සියල්ල විනාශකර දමා ගිනිබත් කරනවිට හදවතේ ඇතිවන වෙටරය, තොර්ධය, තෘප්ත්ණාවේ ගිනිදිඹ ගෙවල් දොරවල් හව බොර ගිනිගෙන තැගෙන ගිනිදිඹවලට වඩා ප්‍රබලයි තේදි? ගම්බිම කෙත්වතු ද්‍රවා අඟ කළ ගින්න මොහොතුකින් නිවී ගියද ඒ අය මැරෙන මොහොතේ හදවතේ අවුවත්වාගත් වෙටරයේ, තොර්ධයේ ගින්න තවමත් තොකඩවාම ඒංගයට පිඩාවට පත්කරනවා. නිවියන ගින්නක් උදෙසා බුර බුරා තැගෙන දුක් ගින්නක් ‘මගේ’ කරගන්නවා. ඉහත අවාසනාවන්ත ප්‍රේතයින් ලෙස උපත ලබා තිබෙන්නේ අතිතයේ මේ ගම්බිමවල ජ්වන්වූණ මිනිස්සු කියලා හිකුව අනුමාන කරනවා. ආභාර, ඇඳුම් අභේනිය නිසා ඉන ද්‍රවාගත් සරම් කැබැල්ල පිටින්ම ප්‍රේත ලෝකයේ උපදින්න ඇත්තේ ඒ නිසා විය යුතුය. කැලෙයේ දඩියමේ යන, මේ වද, මිශ්‍ය සොයන්න කැලෙට වදින මිනිස්සු තොයෙක් හේතුන්ගෙන් මියයනවා. මෙවැනි මිනිස්සුද මැරෙන්නේ වෙටරයෙන් බියෙන් නිසා විකාති ස්වභාවයන් පිහිටන්න ප්‍රාථමික. හිකුවට දරුණනය වූ ප්‍රේත ලෝකයේ ප්‍රේතයින්ගෙන් ඉතාමත් අපුලම ප්‍රේතයින් මේ ප්‍රේත සන්නිපාතය තුළ සිටියා. එය විකාතියේ ලෝකයක්. එක ප්‍රේතයෙක් හිකුව ඉදිරියේ වැඩි වේලාවක් දරුණනය වූණා.

හිසුව ඔහුගෙන් ඇසුවාම ඔබ කවුද කියලා මේ ප්‍රේතයා ගොතශසන ස්වභාවයෙන් වචන පිටකරන්න උත්සාහ කළා. හිසුවට තේරුණේ 'කථාකරන්න බැහැ' කියනවා වගේ. එහෙම කියන විටම දැක්කේ එම ප්‍රේතයාගේ උඩුතොල සහ යටිතොල කට වටේම කුණුවෙලා හරියට හොරිදාල වගේ කට කුණුවෙවිව ප්‍රේතයෙක්. මේ ප්‍රේතයාට කවුරුන් බෙහෙත් කරන්නයද? කවුරුන් සූව දුක් විවාරන්නයද? කට කුණු වෙවිව චේදනාව විදිමින් කරම විපාකය ගෙවනවා.

වචනය සංවරකර නොගත් නිසා මුසාවාද, පිසුනාවාව, පරුෂවචන, සම්පුළාප භාවිතා කළ නිසා අනුත්ව දුන් දුක් තමන් ප්‍රේත ලෝකයේ විදිනවා. මේ කථාව කියවලා ඔබ දන් හිතන්න ඕනෑම මේ ප්‍රේතයා විදින දුක් නොවේ. ඒ ගැන හිතාලා වැඩක් තැහැ. ඔහුව ගොඩිගන්න ඔබට බැහැ. තමා කැමත්තේතන්ම සකස්කරගත් හේතුන් නිසා ලබුණු එළය තමා ප්‍රේතයා විදින්නේ. මේ දුක් අසල ඔබ කල්පනා කරන්න ඕනෑම ඔබේ වචනයත් සංවරද කියලා. සමහර පිංචතුන්ගේ දිව හරියට දැලිපිහියක් වගේ. සමාජයේ සෑම සේෂ්‍යයකම තමාගේ පැවතීම, බලය, ආත්ම ගරුත්වය උදෙසා මේ දැලිපිහියෙන් මොනතරම් අහිංසක ජ්විත රිද්වනවද? රට්ටීමට ලක්කරනවාද? විශේෂයෙන් දේශපාලනයේදී එහෙම.....

සමහර දිනවල හිසුව උදේට පිණ්ඩානේ වඩිනවිට ගෙවල්වල ක්‍රියාත්මක කර ඇති රේඛියෝවේ බොහෝම වෙශවත්ව අදහස් ප්‍රකාශ කරනවා ඇසෙනවා. ඒ හඩවල්වල ඇති තියුණු, වෙශවත්, ප්‍රහාරාත්මක බව ඇසෙන විට එම හඩවල් අයිති අයිතිකරුවන් මොනතරම් දේවල් ජන්දරාගයෙන් අයිතිකරගෙන තිබෙනවාද? තව අයිතිකර ගැනීමට බලාපොරොත්තු වෙනවාද? ඒවා රුකුගැනීමට උත්සහ ගන්නවාද කියල පෙනෙනවා. ඔබ අනුත්ව හදන්න යන්න එපා. මේ අව්‍යාරච්චට් දෙන ප්‍රේතලෝකය ගැන සිතාලා බිය ඇතිකරගන්න. ඔබ තනි තනිවම තිබුරදී වෙන්න. ඔබේ කටින් පිටවෙන වචනයකින් තව කෙනෙක්ව රිද්වන්නේ, මුලාකරන්නේ තැහැය කියලා. එම විශ්වාසය තුළ ජ්විත් වන්න. ජ්විට ඔබ ඔබටම ලියාගන්නා සහතිකයක් ඔබ උග තිබෙනවා. කට කුණු වෙවිව ප්‍රේත උපතක් ඔබ නොලබනවා

කියලා. මේ ආරණ්‍යයේදී දරුණනය වූ ප්‍රේතයින් අතර තව විශේෂ ප්‍රේත පිරිසක් සිටියා. ඒ හිසුම් සහ හිසුම්හි ස්වරුපයේ ප්‍රේතයන්. මේ අය අතර විදේශීය ජාතික හිසුම් හිසුම්හි ප්‍රේතයන් සිටියා. දරුණනය වුණ එක ප්‍රේත හිසුම්හියක් හිස සම්පූර්ණයෙන්ම මුඩුකර සිටියේ. නමුත් හරියට හිස මැද හිසකේස් රොඳක් ඉතිරිකර තිබෙනවා. එක අතකට මිට මොලවා ගන්න පුළුවන් ප්‍රමාණයේ එම කෙස් රොඳ ගොතළා තිබෙන්නේ. සිවරු කොටට පෙර වූ ප්‍රේත හිසුම්හි විදේශීය අය බව හොඳින් හඳුනාගත්තා. මේ ප්‍රේත හිසුම් හිසුම්හි විකාති දේහයන් සහිත අය තොවේ. මේ අයට විකාති ගිරිරික ලක්ෂණ තොලැබුණේ යමක් කෙරෙහි ඇතිකරගත් ඡන්ද රාගය නිසා ප්‍රේත ලෝකයට බැසැගත්තත් තමන් විසින් කරන ලද පුද පූජාවල කුසල් විපාකයන් ක්‍රියාත්මක වීම නිසා විකාති ස්වභාවයෙන් තොර ප්‍රේත ස්වභාවයන් ලැබෙන්න ඇතැයි හිසුම්ව අනුමාන කරනවා. මේ හිසුම්හි ප්‍රේතයින් හරිම කඩිසරයි. ඒකෙන්ම පෙනෙනවා මොවුන් යමක් නිත්‍යභාවයෙන් ගෙන එය අයිති කර ගැනීමට අයි ක්‍රියාත්මක හාවයෙන් කටයුතු කර ඇති බව.

ඉහත ආරණ්‍යය පුරාවිද්‍යාත්මක සාධක අනුව ප්‍රකාශ වෙනවා අතිතයේ විදේශීය හිසුම් හිසුම්හින්ගේ අධ්‍යාපනයට කැපවී තිබු බව. ඔබට ජේනවා නේද ගිහිපැවේද හේදයකින් තොරව දේශීය විදේශීය හේදයකින් තොරව අපි හිහින් පැදිවිවෙන ස්ථානයක් තමයි කියලා ප්‍රේත ලෝකය. විදේශීය රටවලින් ඇව්විල්ලත් මහණකම තොවේ කරල තිබෙන්නේ. බුද්ධානුස්සතිය, ධම්මානුස්සතිය, සංසානුස්සතිය, තොවේ වඩා තිබෙන්නේ ‘ප්‍රේතානුස්සතිය’ යි. මොවුන් අතහැරිම තොවේ කරල තිබෙන්නේ. මොවුන් මේ අල්ලාගෙන ඉන්නේ කුමක්ද? ආරණ්‍යයද, පන්සලද, ඉඩකඩමිද, සිවිපසයද, පූජාවස්තුද මෙවා තොවේ. මෙවාට වර්තමානයේ අයිතිකරුවන් සිටිනවා, බලධාරීන් සිටිනවා. එසේ නම් මොවුන් මේ වසර එක්දාහස් තුන්සියයක් වැනි අතිතයක සිට මගේ කර අල්ලාගෙන බොහෝම කඩිසරකමින් ප්‍රේත ලෝකයේ ජ්වත්වන්නේ රුපය කෙරෙහි තමා තුළ ඇතිවූ ජන්දරාග නිසයි. රුපය කෙරෙහි ඇති ඇල්මයි. රුපයට ඇති විදිම ආත්මයක් කරගෙන විවරයක් දරාගෙන ප්‍රේත ලෝකයේ ජ්වත්වෙනවා.

මේ අයට වෙහෙස බවක් පෙනෙන්නේ නැහැ. මෙතැනින් මිදෙන්න අවශ්‍ය බවක් පෙනෙන්නේ නැහැ. ඒක හරියට මේ වගේ දෙයක්. පිටකොටුවේ යාචක අම්මා කෙනෙක් ඉන්නවා. තම කුඩා දරුවන් සමග ජ්වත්වන්නේ සිගාකාලා. නිදාගන්නේ කඩ පිළක. දහය තිබෙන මහත්මයෙක් ඇවිල්ලා මේ යාචක අම්මාගෙන් දරුවා හදාගන්න ඉල්ලනවා. පාසල් යවල හොඳට උගන්වන්නම්, අනාගතය බාර ගන්නම් කියලා. එත් ඒ යාචක අම්මා දරුවා දෙන්නේ නැහැ. ඒ යාචක අම්මා දරුවා ගෙන්නේ නැහැ දරුවා දෙන්නේ නැහැ. ඒ යාචක අම්මාගේදී දරුවාගේ කර්ම ගක්තිය සැපය කර අල්ලාගත් උපාදානය. ප්‍රේත හිසුපූඩීන්ගේ ස්වභාවයත් එසේමයි. ප්‍රේත ලෝකයේ උපතක් යනු කර්ම විපාකය නිසා සකස්වන ඔබගේ කැමැත්තයි. එය හරියට මත වතුර පානය කර කාමයේ වරදවා හැසිරීම නිසා මාරාන්තික රෝගයන්ගෙන් විනාශවන ජ්විත වගේය. මුළුන් සැපයක් කර අල්ලා ගන්නේ දුකක්ය. කෙටි ආශ්වාදයත් දිරිස ආදිනවයන් යන දෙකම තමාම විධිය යුතුය. කෙටි ආශ්වාදයට ඇති ජන්ද රාගය ඔබට දිරිස ආදිනවය වසන්කරයි. මත්වතුර කෙරෙහි තාෂ්ණාව ඇතිකරගත හොත් ඔබේ විනාශයන්, ඕඟායිය පානයක් කෙරෙහි ඔබ තාෂ්ණාව ඇතිකරගත හොත් ඔබේ සැපයත් ඇතිකරයි. විනාශයන් සැපයත් දෙකම ඇතිකර ඇත්තේ තාෂ්ණාව විසින්මය. මේ හේතුවල ධර්මයන් ඔබේ ජ්විතයට ගලපා ගැනීමට ඔබට හැකියාව ලැබෙන්නේ ධර්මයේ හැසිරීම තුළින්මය. ප්‍රේත ලෝකයේ විකාති දුක් බව, විවිධත්වය යැයි කියන්නේ මනුෂ්‍යයා විසින් කරගන්නා කාය, ව්‍යු, මනෝ කරමවල විවිධත්වයයි. එහි එලයයි. ප්‍රේත ලෝකයේ දුක් යනු ඔබගේ අකුසල් කරමයන්ගේ ප්‍රතිචිම්බයයි. එය හරියට කණ්නාඩිය ඉදිරියට ගොස් ඔබ දකින ඔබගේම රුපය වගේය. ඔබ ඔබටම වගකිව යුතුය. ඔබ බියවිය යුත්තේ ප්‍රේත ලෝකයේ උපතකට නොවේ. ප්‍රේත ලෝකයේ උපතකට හේතුවන අකුසල කරමයන් සිදුකිරීමටය. ඔබ අතින් එවැනි අකුසල කරමයක් සිදුනොවෙනම් ඔබ සතර අපායන්ම නිදහස්වීමේ නිදහස ලබයි. එය ඔබට ලොවුනු බුදුසම්ඳුන් ලබාදෙන සහතිකයයි. මනුෂ්‍ය ලෝකයේදී ඔබ කාමයන් තුළින් කෙටි ආශ්වාදයක් හෝ ලබන තමුත් බහුතරයක් ප්‍රේතයින්ට මේ කෙටි ආශ්වාදයද අනිමිය.

යම් හෝ කෙටි ආශ්චර්යක් ලැබුණද එය ඒඩිස් රෝගියෙක් සමග කාමයේ වරදවා හැසිරුණු අයෙක් ලබන සැපය වගේය. කෙටි ආශ්චර්ය උදෙසා මූල්‍ය ජීවිත කාලයන්, පරලොවත් එහි ආදිනවයන්ගෙන් වන්දි ලැබිය යුතුය. ආශ්චර්ය ලැබුවේ විනාඩි 05 ක කාලයක් වීමට පුළුවන. එහි ආදිනවය කළුප ගණනාවක් දිරිස්ථීමට පුළුවන. මේ කෙටි සැපය සහ දිරිස් ආදිනවය අවිද්‍යාව නිසාම ඔබ ස්වක්මැත්තෙන්ම තෝරාගත්තෙකි.

මෙම කළුපනාකර බලන්න ඉහත සිදුවීම් ඔස්සේ පසුගිය වසර 40 ක පමණ කාලය තුළදී උතුරු තැගෙනහිර යුධ කළාපවල සාතනාය වන ලද සැම ජාතියකම මිනිසුන් ප්‍රමාණය දෙස බලනවිට මොන තරම් අසරණ ප්‍රේතයෙක්, ප්‍රේතියෙක්, යක්ෂයින් ඔය ප්‍රදේශවල දුක්විදිනවා ඇතිද? සරණක් පිහිටුවක් නොමැතිව ද්වේශය, වෙරය තව තවත් වඩුම්න් ජීවත්ව සිටින මනුෂ්‍යයින් ඉන්නේ වෙරය, ද්වේශයට වඩා මියගිය නොපෙනෙන ලෝකයේ සත්ත්වයින්ගේ වෙරය, ද්වේශය අධිකය. මන්ද ඔවුන්ගේ වෙරය, ද්වේශය ඇවේලනවා මිස නිවීමට අවශ්‍ය සාක්‍ය සතර අපායේ නොමැති නිසාය. ඔවුන්ගේ දහම අධ්‍යරුමයයි. ඔවුන් දන්නා ගුණධරුමයක් නැත. ජීවත්ව සිටින මිනිසුන් සුබිත මුදිත කරනවා වගේම නොපෙනෙන ලෝකයේ සිටින වෙරය, ද්වේශය වඩා සත්ත්වයින්ද සුවපත්කිරීම වැඩිදායකය. හැඳුණ මේවා ඉවරයක් කළ නොහැකි වැඩිය. හොඳම දෙය හැකි උපරිම ගක්තිය යොදා ඔබ සතර අපායන් මිදි යාමය. එහෙත් සැම විටම ඔබ තෝරාගතන්නේ මෙහි කණ පිටය. තමා තමාට මෙමත්‍ය කරගන්නේ නැතිව අනුත්‍ය මෙමත්‍ය කරගන්නට යාමය. ඔබගේ ඇස ප්‍රකාශී ස්වභාවයෙන් තිබුණත් ඇසේ සුද වර්ධනය වෙලා නම් ඇස පෙනෙන්නේ නැතු. ධර්මය ලෝකයේ පැවතුණද ඔබ ධර්මයේ සරණ නොයන්නේ නම් එයත් සුද වසාගත් ඔබේ ප්‍රකාශී ඇස් දෙක වගේය. අපි එයට අවිද්‍යාවේ අන්ධාවයයි කියමු. එහෙත් ඔබ ජාති අන්ධයෙක් නොවන බව තරයේ සිහි තබා ගත යුතුය. සතිය නැමති සැත්ත්ම කතුරින් අවිද්‍යාවේ සුද ඉවත්කර සද්ධාව නැමති කාවයක් ඇසුට පැලදුවහොත් ඔබට නැවතත් විද්‍යාවේ ආලෝකය දෙසට ගමන් කිරීමට හැකිවනු ඇත. එහෙත් එයද නැවත මැරෙන ඇසක්

බව ඔබ දැනගත යුතුය. දැන් ඔබට වැටහෙනවා ඇති හිසුම් මේ සටහන මූලදී සඳහන් කළ අවුරුදු හැත්තැපහක් ජ්වත්වන මනුෂ්‍යයාට වසර පනහකින්, දහයකින් තම ආයුෂ දිරිස කරගැනීමට විද්‍යායුයින් මොන පරයේෂණය සිදු කළද ලෝකයාට කළ යුතු වඩාත්ම විනාම පරයේෂණය නම් සතර අපායන් මිදීමේ පරයේෂණය කියල. එසේ නොවුණහොත් මිනිසා වැඩිපුර ජ්වත්වන සැම තත්පරයකිදීම ඔහු විසින් රස්කරගන්නේ සතර අපායට යාමට අවශ්‍ය සාධකමයි. නවීන විද්‍යාවේ නාමයෙන් කෙරෙන අවිද්‍යාවේ කුමවේදයන් මනුෂ්‍යයා දුක දෙසටම ඇද දමනවා. සතර අපායටම ගාල් කරනවා. නවීන විද්‍යාව කියන්නේ, තාක්ෂණය කියන්නේ සතර අපායට පිරිස් බලය සපයන නියෝජිතයේ, ඒඡන්තවරු. හැබැයි අවසානයේදී මේ නියෝජිතයේත්, සේවාදායකයේත් සතර අපායන්ට ගාල්වෙනවා. සේවාදායකයේත් සතර අපායේම ගාල්වෙනවා. සේවාදායකයේ ප්‍රේත ලෝකයේ සරෝමි කැබැල්ලක් හරි දච්චගෙන ඉන්නවිට ඒඡන්තවරු නිර්වස්තුව ප්‍රේත ජීවිත ගතකරනවා. සේවාදායකයේ තිරිසන් ලෝකයේ කිහිලෙකක්ව ඉපදෙනවිට ඒඡන්තවරු කිහිලා ජ්වත්වන ජලාගයේම මාඟ වෙලා ඉපදිලා කිහිලාට ගොදුරු වෙනවා. මොකද කරම විපාක ඔය මනුෂ්‍ය ලෝකයේ වගේ සන්නේෂමක්, අල්ලසක් දිල වෙනස්කරගන්න බැරි නිසා. එහෙයින් කයින් ක්‍රියාවක් කිරීමට පෙර, වචනයක් ප්‍රකාශකිරීමට පෙර, මතකින් සිතුවිල්ලක් සිතීමට පෙර සතර අපායේ දුක ගැන මොහොතක් මෙනෙහි කරන්න. එවිට එම ක්‍රියාව නිවැරදි කරගන්න ඔබට ප්‍රාථමික නිවැරදි කරගන්න සැම සුගතීන් දෙසටය.

අපි හොඳින් කාලා, හොඳින් ඉගෙනගෙන, හොඳින් ජ්වත්වෙලා හොඳින් මැරිල යමු. මෙය වර්තමාන සමාජයේ ජනප්‍රිය සුන්දර සටන් පායියක්. සටන් පායියක් යනු මූලා වූ සත්ත්වයා තම මෝහයේ ස්වභාවය ලෝකයාට හඩ ගැමය. සටන් පායිය සුන්දර වුවද ධර්මයෙන් තොරව ජ්වත්වන ඉහත පිරිස් ඇත්තේන්ම හොඳින් භම්බකරා, හොඳින් කාල්පිල, හොඳින් ජ්වත්වුණත් ඔබ හොඳින් නිරීක්ෂණය කරලා බලන්න මේ කුවුරුවත්ම හොඳින් මැරෙන්නේ නම්

තැහැ. අනෙක් සියල්ල අවංකවම හොඳින් කෙරිලා. හැබැයි ප්‍රශ්නය හොඳින් මැරෙන්නේ නම් තැහැ. අන්න දුකට බයට පත්වෙලා. ලෙඩි, රෝග, ව්‍යාධීන් හැදිලා. සිහිමුලා වෙලා. තමාට තමාට කරදරයක් පිඩාවක් බවට පත්වෙලා තමයි මේ අය මිය යන්නේ. මෙහෙම මැරිලා නැවත උපදින තැන ගැන මොනවා කරාකරන්නද? නමුත් ලොවිතුරා බුදු සම්ඛ්‍යන් දේශනා කරනවා යමෙක් ශිලයෙන් පරිපූර්ණ නම් එම පිංචතා සිහිමුලාවෙන් තොරවයි මියයන්නේ කියල. එය ජීවත්ව සිටියදීම තමා උපදින සුගතිභුම් දකිනවා. සතුටුවෙනවා. සාඩුකාර දෙනවා. මේවා සටන් පාය නොවේ. හේතුෂ්ල ධර්මයන්. හේතුව, එලය පැහැදිලියි. විවෘතයි. ලෝකයා තොරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවෙන්, ශිලයෙන්, කර්මය, කර්ම එල විශ්වාසයන්ගෙන් ඇත්තෙවන්න ඇත්තෙවන්න ලෝකයේ මිනිස් ජනගහණය සිසුයෙන් වැඩිවෙනවා. මෙහි සුවිශේෂී ලක්ෂණය තමයි ලෝක ජනගහණය ඉහළ යන විට එරවාදී බොද්ධ ජනතාවගේ සංඛ්‍යාව සිසුයෙන් පහළ බසිනවා. ඒ කියන්නේ වැඩිවන හැම උපතක්ම සිදුවන්නේ හින්දු, මුස්ලිම්, ක්‍රිස්තියානි, මහායාන ධර්මය, අවධාව ධර්මය කරගත්ත මවිකුසක් තුළින්. මෙලෙස බිජිවන ලෝකයා නිරතුරුවම රාග, ද්වේෂ, මෝහයෙන් වෙලාගත් කායික, මානසික, ස්වභාවික ව්‍යසනයන්ගෙන් පිඩා විදින ඉන්දියන් පිනැවීමට වෙහෙසෙන ජනතාවක් වෙනවා. ඒක ලෝක ධර්මතාවයක්. ලෝකය නිරතුරුවම සකස්වෙන්න් දුක දෙසට. සත්ත්වයා විසින් අවධාව නිසා අකුසල් කිරීම වැඩිවන තරමට ඒවා විපාක දීමට සුදුසු ලෝකයක් ඉදිරියේ බිජිවන්නේ. මේ ගමන අවබෝධකර ගන්නේ සම්මා සම්බුද්‍ය රජාණන් වහන්සේ නමක්මයි. උන්වහන්සේ පිරිනිවී ගාසනය දුරවලව යන විට මාරපාක්ෂික ධර්ම ලෝකය බැහැගන්නවා. මේ මොහාතේ සිදුවෙමින් පවතින්නේ මේ ක්‍රියාදාමයයි. මේ මොහාතේ ක්‍රිස්තියානි, මුස්ලිම්, හින්දු, මහායාන ආගමවල විශාල ප්‍රවාරාත්මක ගුණාත්මක හාවයක් බාහිරින් පෙනෙන්නට කිඩුණු එම ගුණාත්මක හාවය මායාවක්. එරවාදී බුදුදහමට සහ එහි ඉගැන්වීම්වලට මුහුණ දීම සඳහා ඇතිකරගත් ආරක්ෂක ක්‍රමවේදයක්. අනාගතයේදී නිවන අරමුණ කරගත් සැබැ එරවාදී බුදු දහම ධර්ම විනය දෙක මාරපාක්ෂික ධර්මවලට යට වී

යනවිට ඉහත ආගම් වල ගුණාත්මක භාවයද පිරිහි යනවා. මොකද ඒ පිංචාත්‍යන්ට තරග කිරීමට අභියෝගයක් එල්ල වීමට නිවන අරමුණු කරගත් මනාව හේතුවේ දේශනා කර වදාළ ධර්මයක් ලෝකයේ නොමැති නිසා. පෙරවාදි බුදුහම ලෝකයේ පවතින නිසය අනු ආගම්වල ගුණාත්මකභාවයක් සඳහා ඒ අය ක්‍රියාත්මක වෙන්නේ. ඉදිරි ලෝකයේ ස්වභාවය තුවනීන් දැක මෙද ලෝකයෙන් එතෙරවීමට අවශ්‍ය සාධක ජීවිතය තුළින් පරිපූර්ණ කරගන්න. තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාව, ශිලය, දන්දීම ජීවිතයේ කොටසක් කරගන්න. ඔබේ දුව, පුතා, බිරිඳි, ගේදාර ඔබ ඔබේ ජීවිතයේ කොටසක් කරගෙන ජීවත්වනවා වගේම ජීවායේ සුහසාධනය උදෙසා වෙහෙසෙනවා වගේම එම කටයුතුද අලස නොවී ඉටුකරමින් ඉහත තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාව, ශිලය, දන්දීම ඔබේ ජීවිතයේ කොටසක් කරගෙන ජීවත්වන්න. අතිතයේ කළ පිංකම්, නිරතුරුවම සැම රාත්‍යකම මෙනෙහි කරන්න. එම පිංකම් ආරක්ෂා කරගත්තා වූ ශිලයන්, දුන්නා වූ දානයන් පිළිබඳ මතකයන් නිරතුරුවම අභිත් කරගන්න. ඔබ සිදුකළ පිංකම් අමතකව යාමට ඉඩ නොදෙන්න. ජීවිතය තුළින් දේවානුස්සතිය වඩන්න. ඔබ මේ ගමන් කරන්නේ සතර අපායන් මිදෙන දිඟාවට බව සිහිකරන්න.

තවත් පුතුන් කුමට පතන්...

හිකුෂුව හමුවීමට පැමිණි තරුණ තාත්තා කෙනෙක් හිකුෂුවගෙන් බොහෝම සංවේදී ප්‍රශ්නයක් ඇහුවා. හාමුදුරුවනේ මම කුඩා දරුවෙක් ඉත්ත තාත්ත කෙනෙක්. දරුවාගේ වයස අවුරුදු 4 යි. මේ පූංචී දරුවා හරිම දශකාරයි. එයා එක වෙළාවකට සන්ඩුකරනවා. තව වෙළාවක සේල්ලම් කරනවා. තවත් සමහර වෙළාවට අම්මා සමග ගාරා කියමින් බුදුරජාණන් වහන්සේ වන්දනා කරනවා. මේ දරුවා සේල්ලම් කරන වෙළාවට නිතරම මම හාවා, මම මුවා, මම අලියා ආදි වශයෙන් සතුන් අනුකරණය කරමින් සේල්ලම් කරනවා, නැසිරෙනවා. මේ මහන්මයා අහනවා මගේ දරුවා සතුන් අනුකරණය කරමින් සේල්ලම් කිරීමට ප්‍රියවීම හේතුවෙන් මගේ දරුවාට යම් ප්‍රශ්නයක් වේවිද කියලා. මේ මහන්මයාට තිබෙන ප්‍රශ්නය තමයි යම් හෙයකින් දරුවා මියියගොන් එම දරුවා හාවෙක්, මුවෙක් වෙළා උපත ලබයිද කියන කාරණය. මේ හේතුව නිසා දරුවාගේ අම්මා දරුවා මම හාවෙක්, මම මුවෙක් කියලා සේල්ලම් කරනවීට නැහැ මගේ ප්‍රතා දෙවියෙක්, දිව්‍යාංගනාවක් කියලා දරුවාගේ මනෝභාවය වෙනත් දිගාවකට යොමුකරනවැළු. තම දැනේ නැළවෙන කුඩා බිජිදා තුළින් අනාගත වෙළුවරයෙක්, ඉංජිනේරුවරයෙක්, පරම්පරාවේ ගැලවුම්කරුවෙක් බලාපොරොත්තුවන අම්මලා තාත්තලා අතර ඉහත අම්මා තාත්තා සුවිශේෂී වෙනවා.

පිංවත් ඔබ හාවෙක් කියන තැනින් මුදවලා දෙවියෙක් කියන තැනයි සිත පිහිටුවන්න උත්සහ කරන්නේ. ඒ කියන්නේ අනතුරකින් මුදවලා තව තවත් අනතුරකටයි ඔසවා තබන්නේ. හිකුෂුව දත්තා තරමින් මෙවැනි දෙමාපියන්ට දාව උපදීන දශකාර භුරුබුහුරී ලදරුවෙක්

තමන් ප්‍රියකරන සත්ත්ව සංඡාචක් සකස්වෙලා මියගියහොත් එම දරුවා කවදාකවත් තිරිපත් ලෝකයේ හාවෙක්, මූලෙක් වෙලා උපත සකස්වෙන්නේ නැහැ දිව්‍ය ලෝකයේ උපත දිව්‍ය හාවෙක්, මූලෙක්, අශ්‍රවයෙක් ලෙස උපතක් සකස්වීමට තමයි ඉඩකඩ වැඩිපුර තිබෙන්නේ. දිව්‍යලෝකයේ වැඩසිටින්නේ දෙවියන් පමණක් නොවයි ඉහත ආකාරයේ දිව්‍යමය සත්ත්ත්ද වැඩසිටිනවා. ඉහත ප්‍රශ්නය තුළින් දරුවාට පෙර මධ්‍යියන් මියගිය හොත් මධ්‍යියන්ගේ අවසාන සිත තෘප්ත්තාව නිසා කුමක් උපාදානය කොටගෙන සකස්වයිද කියන කාරණයත් වැදගත්. මොකද පිංවත් මධ්‍යිය දෙපල දරුවා අනිත්‍යයයි කියලා දකිනවා වගේම දරුවාගේ අනාගත සුරක්ෂිතහාවයක් ගැනත් සිතනවා. එතනදී බාහිරට ප්‍රකට නොවන උපාදානයක් ඇතුළතින් පෙනෙනවා. මෙන්න මේ ප්‍රකට නොවී සැශ්‍රවී තිබෙන උපාදානය මතුකරගන්න දක්ෂවෙන්න අවශ්‍යයි. පිංවත් දෙමාපියන් දරුවා මගේ කියන තැන ඉදෙගෙනයි දරුවා සුගතියට ඕස්වා තබන්න උත්සහ ගන්නේ.

මෙතනදී ඔබ දරුවා පටිච්චසමුජ්පන්නව ගන්න. අවිද්‍යා පව්‍යා සංඛාරා, සංඛාර පව්‍යා වික්ෂ්‍යාණ, වික්ෂ්‍යාණ පව්‍යා නාමරුප. සුරතල් දරුවා තුළින් හේතුවැල ධර්මයන් දකින්න. මෙතනදී ඔබ නියත වශයෙන් දකිනවා හේතුත් නිසා සකස්වුණ ඔබට අයිති නැති දරුවෙක්. බිරිද ස්වාමී පුරුෂයා මතක්වෙන විට එම රුප පටිච්ච සමුජ්පාදය තුළ විසුරුවා දකින්න. සත්ත්වයෙක් පුද්ගලයෙක් නැති හේතුවැල ධර්මයක් දකිනවිට මමය මගේ යන දාජ්යීයෙන් ඔබ බැහැරට යනවා. එසේ නොවන තාක් කල් ඔබ එම අනතුර තුළ සිටිමින්මයි අනතුරෙන් මිදෙන්න උත්සහ ගන්නේ. එම නිසා එම පිංවත් දෙපාල මේ මොහොතේ තම දරුවාට දිව්‍ය සංඡාචක් සකස්කොට දීම අනතුර තුළ සිටිමින්ම අනතුරෙන් මිදීමේ මාර්ගය සෙවීමක් වෙනවා. එම නිසා පටිච්ච සමුජ්පන්නව දරුවාගේ ජීවිතය දකින්න. දරුවා මට අයිති නැති බව දකිමින් දරුවාට අවශ්‍ය යහපත් මාර්ගය කියලා දෙන්න. නිතිපතා මල් කඩින්න, බුදු පහන පත්තු කරන්න, බුදු සම්දුන් වන්දනා කරන්න, වැඩිහිටියන්ට ගරු කරන්න තිරතුරුවම දරුවාට හවුල් කරගන්න. දෙමාපියන් ධර්ම මාර්ගය තුළ දරුවනට

ආදර්ශමත් වෙන්න. ලමා වියේ දගකාරකම් උපේක්ෂාවෙන් දකීමින් අනතුරුදායක හාවයන් නුවණීන් මෙහෙහි කරමින්, ලැබුණු දරුවා මේ හට ගමනේ අවසාන දරුවා කරගන්න. මේ ස්වාමි පුරුෂයා මේ හට ගමනේ අවසාන ස්වාමිපුරුෂයා කරගන්න. බිරිදි මේ හට ගමනේ අවසාන බිරිදි කරගන්න. දරුවාව කමටහනක් කරගෙන දරුවන්ගෙන් මිදෙන්න. දූඩ් විත්තයක් ඇතිකරගන්න හට ගමනේ අවසාන දරුවායි මා මේ දරන්නේ කියලා. දෙමාපියන්ට අප්‍රමාණ සහර දුක සකස්කර දෙන ලොකුම කාම වස්තුව වන දරුවා කෙරෙහි තාශ්ණාව හිතාව තිය කළ ඔබ සම්පූර්ණ වනුයේ ලෝකයේ මිදී යන දියාවටයි. දරුවා සමාජයට යහපත් දරුවෙක් වශයෙන් හඳුන ගමන් ධර්මාවබෝධය සඳහා දරුවා උපකාර කරගන්න. ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දරුවාට කියන්නේ දේව දූතයෙක් කියලා. ඒ කියන්නේ ඔබට හටයෙන් මිදී යන්න පාර කියන දේවදූතයෙක්. හටයෙන් මිදී යන්න පාර කියන්න ආප්‍ර දේවදූතයෙක්ට ඔබ ඔබට හටයා බැඳ තබන වර්පණක් බවට පත්කරගන්නවා. හිකුෂුවට කුඩා දරුවෙක් දැක්කාම එම දරුවා තුළින් දුක් කන්දක් පෙනෙනවා. හටයේ ගොඩාක් ඇත්ත දුරක් පෙනෙනවා. දරුවාගේ කෙළිලොල් හාවය තුළ සැගවී ඇති අනතුරමයි පෙනෙන්නේ. තමන්ගේ දගකාර දරුවා සත්ත්ව සංයුත්වන් සකස්කරගෙන සෙල්ලම් කරන්වීම එම දරුවා මියගියහොත් හාවක්, මුවක් වෙලා උපදියිද කියන කාරණය හිතන්න දැක් දෙමාපියන්ට ඉහත කාරණ ජ්විතයට එකතුකරගන්න අපහසුවක් නැහැ. මොකද ඔබ ධර්මය තුළ සිටින නිසාමයි තම දරුවාවත් ධර්මය තුළින් දකින්නේ. පිංවත් ඔබ දරුවා කෙරෙහි ධර්මානුකුලව දකිනවීම ඉන් සකස්වෙන කුසල් ගක්තිය ඔබව ධර්මාවබෝධය දෙසටත් එම කුසල් ගක්තිය හේතුවෙන් දරුවාට දිරසායුෂත් අනිවාරයයෙන්ම හිමිවෙනවා. සැබැවින්ම ඔබලා දැක් දෙමාපියන්. දෙමාපියන් හැමවිටම උත්සහ කරන්නේ දරුවා පැවිදි කරලා දෙමාපියන් සැනුසෙනවාය කියන කාරණයේදී අපි වඩා ගන්නේ තාශ්ණාවයි. හැමවිටම ආශ්වාදය කොට ජ්විතයක යථාර්ථයම ධර්මානුකුලව දකින්න. එතනදී තමයි ගාසනයක අර්ථය ජ්විතයට එකතු කරගත්තා වෙන්නේ. මගේ පුතා මේ උතුම් ගාසනයේ පැවිදි උතුමන් වහන්සේ තමක් හැටියට දකිනවාට වඩා එම පුතාවම

පටිච්චමුව්පාද ධර්මය කුල විසුරුවා දකින්න දක්ෂවූණොත් ඔබගේ පුතා තුළින්ම ධර්මය දකිමේ ගක්තිය ඔබට තිබෙනවා.

හිකුවක් සමාධියෙන් වැඩිසිටිනවිට දිවුතලයක වැඩිසිටින අභානීය අශ්ව පැවියෙක් දුරුණය වෙනවා. අඩි තුනක් පමණ උසැති මෙම දිවු අශ්ව පැවියා කොළ සහ නිල් පැහැයෙන් යුත් වර්ණයෙන් යුක්තයි. හරියටම මොනරේක්ගේ වර්ණය. කොදුනාරටිය දෙපසට නොරාගිය දිගැති රෝම, රෝමවලින් පිරිගිය වලිගය..... බොහෝම දුරුණීය දිවු අශ්ව පැවියෙක්. මේ සටහන ලියනවිට මේ දිවු අශ්ව පැවියා පෙර ජ්විතයේ අශ්වය ගෝන් වික් වික් වික් කියන ලමා උපාදාතය දරාගෙන මියගිය දරුවෙක් වෙන්න පුළුවන්. හිකුව ස්ථීරව එළව කියන්න දන්නේ නැහැ. නමුත් උපාදාත පවිච්ච හෙවිය කියන ධර්මතාවය සත්ත්වයා මෙවැනි උපත්වල සිරකරනවා. මේ කිසිවක් අපිට හිතල ඉවරකරන්න බැහැ. අවබෝධයෙන්මයි අවසන් කර ගතයුත්තේ. තමන්ගේ දරුවා තමන්ට අයිති නැහැය කියලා දකින තැනදි තමා තමාට අයිතිය කියන තැනක් සකස්වෙනවා. පටිච්චමුව්පාද ධර්මයමයි මේ අවුල අපිට නිරවුල් කරදෙන්නේ.

පොඩී කමට කළත් පව පොඩී නැත පුතුනේ

වයස අවුරුදු 15 ක පමණ පිරිමි දරුවෙක් හිසුවගෙන් විමසුවා ‘හාමුදුරුවනේ මම මෙත්‍යි භාවනාව, බුදුගුණ භාවනාව පුරුදු පුහුණු කරනවා. මට අනිත්‍ය භාවනාව ගැන කියල දෙන්න’ කියලා. ඒ වෙළාවේ හිසුව එම දරුවාගෙන් ඇසුවේ ‘මිල පැවිදි වීමේ අදහසක් තිබෙනවාද?’ කියල. එවැනි අදහසක් නොමැති බව ප්‍රකාශ කළ නිසා හිසුව එම දරුවාට මතක් කමළේ ‘මිල අනිත්‍ය සංයුව වඩින්න යන්න එපා. එය ඔබේ අධ්‍යාපන කටයුතුවලට බාධාවක් වෙයි’ කියල. අනිත්‍ය සංයුව භාවනාවක් ලෙස වඩන සිතක තිරකුරුවම කළකිරීම සකස්වෙනවා. එවැනි කළකිරීමක් සකස්වූණාත් එය ඔබේ අධ්‍යාපන කටයුතුවලටත් බාධාවක් වේවි. ඒ නිසාම දෙමාපියනුත් දුකට පත්වේවි. එම නිසා තිබුණතා පංචිලය ආරාක්ෂාකරගනීමින් මෙත්‍යි භාවනාව, බුදුගුණ භාවනාව වඩිමින් ගෙදර වැඩිහිටියන් සමඟ බුදුරජාණන් වහන්සේ වන්දනා කරන්න. වැඩිහිටියන්ට ගැකිරීමට පෙළමින්න. මේ කාරණා තුළින් තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාව සකස්කරගන්න. මේ මාර්ගය හොඳවම ප්‍රමාණවත් ඔබගේ වයසේ වරමට.

ඉහත කාරණාවන් සූවසේ ඔබගේ ජීවිතය තුළින් වැඩිනවීට අවශ්‍ය වෙළාවේදී අනිත්‍ය සංයුවන් මතුවෙළා ඒවි. අපි මෙහෙම අනාගතය ගැන බලාපොරොත්තු ඇතිකරගන්තත් බලාපොරොත්තු කියන්නේ මායාවක්මයි. සියල්ල අනිත්‍යවන නිසාමයි අපි සිහිනුවණීන් ජීවිතය පරිහරණය කළයුත්තේ. එසේ නොවූණහොත් ධර්මයත්, අධ්‍යාපනයත් යන දෙකම අපගෙන් බේද වැවෙන්න පුළුවන්. ඒ නිසාම මේ දෙමාපියන්ද අසරණහාවයට පත්වෙන්න පුළුවන්.

ඉහත ගුණදම් සමග දරුවන් කෙරෙහි සද්ධාව ඇතිකරගෙන සංසුන් මනසක් පිංචත් ලමා ඔබ ඇතිකරගතහොත් එතැන ඉදන් ඔබට පුළුවන් ගුරුවරුන්ට, දෙමාපියන්ට, අතිකරු සිතක් සකස්වෙන විට, අධ්‍යාපන කටයුතුවලට අලස කම්මූලි සිතක් සකස්වෙනවිට, සිත අනිතා වශයෙන් දකිමින් එහි ආදිනව දකිමින් අතහරින්න. එවිට ඔබ තුළින් ගුණාත්මක දරුවෙකුත් තමාට ගැලපෙන පරිදි අනිතා සංයුත් ජීවිතයට එකතු කර ගත්තා වෙනවා.

ලමා ජීවිතය කියන්නේ කුසල් නිධිය ගැන ලමයින්ට භැගීමක් නැහැ. ඒ නිසාම දරුවන් ලමා කාලයේදී ප්‍රමාණ අකුසල් සිද්ධකරගන්නවා. මේ ලමා කුසල් නිධිය දෙමාපියන් ගුරුවරුන්ට ගරුකිරීම, සැලකීම නිසාම තව තවත් ගක්තිමත් කරගන්න දරුවන්ට අවස්ථාව තිබේ නොදැනුවත්හාවය නිසාම දරුවන් ලමා කාලයේදී ගොඩාක් අකුසල් සිද්ධකරගන්නවා. වර්තමානයේ නොදැනුවත්හාවය නිසාම දරුවන් දෙමාපියන්ට මානසික පිඩාවන් ඇතිකරනවා.

වර්තමානයේ ගුරුවරයා කියන්නේ දරුවන්ගේ ප්‍රාණ ඇපෙයට යටත් පිරිසක් වගේ. භාද තරක කියල දෙන්න පුළුවන් කමක් නැහැ. දෙමාපියන්ගේ ගුරුවරුන්ගේ සිත රිද්වන එක තරම් අකුසලයක් තවත් නැහැ. දරුවන් නිසා මානසික පිඩාවට පත් අම්මලා, තාත්තලා කොතෙක් අපිට මූණගැසීල තිබෙනවාද?

රාජුල ප්‍රංශි භාමුදුරුවේ හැමදාම උදයට වැළි දේශක් අතට අරගෙන එය උඩ දම්ලා ප්‍රාර්ථනාවක් ඇතිකරගන්නවා අද ද්වැස් මේ වැළිකැට ප්‍රමාණයට මට අවවාද අනුශාසනා ලැබේවා කියලා. ප්‍රංශි සිතක සකස්වූණ ලොකු ගුණයක් අප දැක්කේ අතිත හවයන්හිදී මහා පාරමී ගක්තියක් වඩාගෙන පැමිණී දරුවෙක්ගෙන්. ඒ දරුවායි රාජුල මහෝත්තමයන් වහන්සේ. එවැනි පිංචත් දරුවන් පහළ වෙන්නේ කාලය, ද්වීපය, දේශය, කුලය, මව කියන කාරණා ගුණාත්මකව පවතින සුදුසුම කාලයක. එම නිසා පිංචත් ලමා ඔබ සිතන්න ඕනෑම ඔබත් මේ ජීවිතේ මධ්‍යස්ථාන බැසිගත්තේ, උපත සකස්කරගත්තේ, සුදුසු කාලය බලලාය කියන කාරණය. මොකද තවමත් මේ කාලයයි, ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ. තවමත් මේ ද්වීපයයි, සද්ධර්මය සුරක්ෂිතව

පවතින. තවමත් මේ දේශයයි උතුම් මහ සංසරත්තාය ජීවමානව වැඩසිටින. තවමත් මේ කාලයයි ලෙළාකික සමඟ දිවිධිය සකස්කරගත් මෙශ්‍යසක මව් පදනම් ලැබේමට.....

පෙර ජීවිතයේ සුගතියේ සිට සුදුසුකාලය බැලීමෙන්ම ලැබූ උපතක් මෙක.

ඡමා කාලය කියන්නේ, වැඩිවියට පත්වීමෙන් පසු විපාක පිණිස සකස්වෙන, අකුසල් ගොඩක් සිද්ධවෙන කාලය. අම්මා, තාත්තා, ගුණවත් ගුරුවරුන්ගේ, ගුණවත්හාවය නිසාමයි ඒ අකුසල් ගුරුවන්ට සිද්ධවෙන්නේ. දෙමාපිය ගුරුවරුන්ගේ ගුණයන් ඒ තරමටම ග්‍රේෂ්‍යයි. ඡමා කාලයේදී අපට උගන්වපු ගුරුවරු පන්ති කාමරයේදී අධ්‍යාපන කටයුතු අතපසුකළහම ගහපු වේවැළ්පාරවල් මේ මොහොන් මතකයට නැගෙනවිට ඒ ගුරුවරන් උදෙසා ගරුත්වයක්මයි සිත තුළ සකස්වෙන්නේ. මේ සටහන් කරන සැම අකුරක්ම ගුරුවරයාගෙනුයි ඉපදුණේ. ගම් පන්සලේ ලොකු ස්වාමීන් වහන්සේ ලගට ගිහිල්ලා මුලින්ම අකුරු කරන්නට ‘අ, ආ’ ඉගෙනගන්න දච්සේ අම්මා, තාත්තා කොතෙක්ම බලාපොරොත්තු දරුවන් තුළින් ඇතිකරගන්නවාද? තමන්ගේ දරුවා රෝහලේ ඇදක් මත සැන්කමක් කිරීම හේතුවෙන් ජීවිතයත් මරණයත් අතර සටනක යෙදෙනවිට මේ දරුවාගේ තාත්තා පුතුට සම්පවෙලා කියනවා ‘පුතේ ඔබ වෙනුවෙන් අපායට යන්න වුණත් මම ලැහැසේතියි’ කියලා. දරුවා කෙරෙහි ඇති ලෙන්ගත්හාවය නිසාම මේ තාත්තාට අපායේ ඇති ගිනි රස්නය අමතකව ගියා. ගින්දර ලෝදිය අමතක කරන්න පුළුවන් ගක්තියක් දරුවන් වෙනුවෙන් අම්මා තාත්තා තුළ තිබෙනවා. මේ අයෝමය ගක්තියට අකිකර්හාවයෙන් ලමා ඔබ අහියෝග කරන්න නරකයි. ඡමා කාලයේ අපි අතින් සිදුවෙන වැරදි හඳුනාගැනීමට අපහසුයි. බරපතල බවක් නොහගවාම ඒවා අපිට මගහැරී යනවා. මේ අකුසල් විපාක පිණිස සකස්වෙන්නේ දරුවා වැඩිවියට පත්වුණාට පස්සේ.

ඉහත කාරණය නුවණීන් විමසලා දරුවන් තමන් තුළ දෙමාපියන්ට, ගුරුවරුන්ට අකිකරු සිතක් පහළ වන විට එය අනිත්‍ය වශයෙන් දැකලා එම සිත අතහැර දුම්මට දක්ෂ නම්, ඔබ ඔබේ ඡමා ජීවිතය

අකුසලයන්ගෙන් ඇත්කරගත් ජ්විතයක් බවට පත්කරගත්තා වෙනවා. මේ සටහන ලියන්නේ පාසල් දරුවෙක් ඇසුව ප්‍රශ්නයකට පිළිතුරක් ව්‍යයෙන්. එම නිසා දරුවන්ගේ ජ්විතයට අදාළවයි මේ පිළිතුර. වැඩිහිටියන් මේ පිළිතුර තමන්ගේ ජ්විතයට ගලපාගන්න එපා. දරුවෙක් තුළින් අපි මූලින්ම උත්සහ ගතයුත්තේ ඔහුට ලේකික සම්මා දිවිධීය සකස්කරගැනීමට අවශ්‍ය මාරුගය සකස්කර දෙන්න. අපිට දරුවාට කියන්න බැහැ ජාති, ජරා, ව්‍යාධී, මරණ ගැන පංචලපාදානස්කන්දයේ අනිත්‍යභාවය ගැන. ඉහත කාරණාවලටයි දුකකි කියලා කියන්නේ කියලා. මොකද එව්වර දුරක් හිතන්න එම දරුවන්ගේ ඉන්දිය ධර්මයන් වැඩිලා තැහැ. එම දරුවාගේ ඉන්දිය ධර්මයන් ක්‍රමානුකූලව දියුණුකරගත්තා අපි උපකුමකිලි වෙන්න අවශ්‍යයි. එව්වයි අපිට පුළුවන් වෙන්නේ දරුවා තරුණ වියට පත්වෙනවිට ලේකික සම්මා දිවිධීය සකස්කරගත් දරුවෙක් බවට පත්කරගන්න. මෙතනදී දරුවා අධ්‍යාපන කටයුතු වෙනුවෙන් උදාසීන අලසභාවයක් ඇතිකර ගතහාත් එයයි 'දුක' ලෙසින් තේරුම් ගත යුතු කරුණ. අධ්‍යාපනය අඩාල වුණෙන් අනාගතයේදී යහපත් පුරවැසියෙක් ගත්තිමත් ආර්ථිකයක් සහිත ජ්විතයක් අහිමිවෙනවා. දෙවනුව දුකින්න මේ 'දුක' කුමක් නිසාද සකස්වෙන්නේ කියලා. දෙමාපියන්ට ගුරුවරුන්ට අකිකරුහාවය නිසාමයි. එහෙනම් ඔබ ඉහත දුකෙක් මිලදෙන්න මේ අකිකරුහාවයෙන් මිලදෙන්න ඕනෑ. ඒ සදහා ඔබ ගමන් කළ යුත්තේ දෙමාපියන් ගුරුවරුන් කෙරෙහි කිකරුහාවය ඇතිකරගනිමින්. නිරතරුවම උදේට තේරුමක් ඇතිව පංචිලය සමාදන් වෙමින් එම සිල්පද ආරක්ෂා කරගනිමින්. සටහන නිතිපතා දෙමාපියන් සමග ලොවිතරා බුදුරජාණන් වහන්සේට මල් පහන් ප්‍රජාකරමින්, වන්දනා කරමින් තේරුවන් කෙරෙහි සද්ධාව සකස්කරගන්නා මාරුගය තුළ ඔබ ගමන් කරන්න ඕනෑ. පාසල්, පංසල් පිංකම්වලට ක්‍රියාත්මකව දායකවෙන්න ඕනෑ. පුළුවන් ආකාරයට මෙමත් භාවනාව, බුදුගුණහාවනාව ජ්විතයට එකතුකරගන්න ඕනෑ. ඉහත කාරණා පිංවත් ලමා ඔබට පහසු ආකාරයට ජ්විතයට ලංකරගතහාත් ඔබ තරුණ වියට පත්වන විට ධර්මයේ අවබෝධන්මක දිගාවකට අවශ්‍ය ඉන්දිය ධර්මයන් ඔබ තුළ වැඩිලයි පවතින්නේ.

ලොකික සම්මා දිවිධීය සකස්කරගැනීමට අවශ්‍ය තෙරුවන් කෙරෙහි විශ්වාසය, කර්මය කර්මල්ල කෙරෙහි විශ්වාසය, දානයේ ශිලයේ ආනිංස පිළිබඳ විශ්වාසය, අම්මා තාත්තාගේ ගුණය පිළිබඳ විශ්වාසය, මරණීන් මත උපදිනවාය කියන විශ්වාසය ඔබ තුළ සකස්වෙනවා. ධර්ම මාර්ගය තුළ ගමන් කිරීමෙන් දෙමාපියන්ට, ගුරුවරුන්ට කීකරුහාවයත්, කීකරුහාවය නිසාම ගුණාත්මක අධ්‍යාපනයකුත්, මේ සියල්ල හේතුවෙන් ලොකික සම්මා දිවිධීය සකස්කරගත් ගුණාත්මක වැඩිහිටියෙක් බවටත් ඔබ පත්වෙනවා.

මෙතැන සිට ඔබට පුළුවන් ඔබට අවශ්‍ය ආකාරයට ධර්ම මාර්ගයේ පෙරට යන්න. ඉහත මාර්ගයේ හික්මේමෙන් ඔබ පෙරට පැමිණියොත් පමණයි තරුණ ජීවිතයේදීම වතුරාරිය සත්‍යය ධර්මයේ සැබැම අර්ථය ඔබ ඔබේ ජීවිතයට එකතු කරගන්න දක්ෂවෙන්නේ. එසේ නොවුණහාත් පින, පට හදුනන්නේ තැනි අනාගත ලෝකයේ සාමාජිකයෙක් වෙන්න ඔබටත් සිදුවේවි.

ප්‍රඟාලේ පහන් සිලෙන් රැයෙහි අදුර දුරකිරන්න

හිසුවක් ධර්ම සාකච්ඡාවක් රාත්‍රීයේ පවත්වන විට එක මහත්මයෙක් නිතර නිතර ඔරලෝසුව දෙස බැඳුවා. එම පිළිවත් මහත්මයාගේ හැසිරීම තුළින් හිසුව අදහස් කළේ ‘දැන් පරක්කු වුණා’ කියන කාරණයයි. දැන් එම මහත්මයාට අවශ්‍ය ගෙදර ගිහින් නිදාගන්න. මේ වගේ රාත්‍රීන් ලක්ෂ කියක් අමේ ජීවිත සමග ගෙවීයන්න ඇතිද? ගෙවීගිය සැම රාත්‍රීයක්ම අවසන් වූයේ එමුවේමෙන්ය. නින්ද පමණක්මයි රාත්‍රීයේ අර්ථය වුණේ. දවල් සහ රාත්‍රී කියන්නේ අපි සාදාගත් සම්මුතින් දෙකක් පමණයි. ධර්මාවබෝධයට දවල්ද, රාත්‍රීයද කියලා වෙනසක් නැහැ. ධර්මාවබෝධය ලැබූ උතුමන් වහන්සේලා ධර්මය අවබෝධකරගන්නේ ඩුගාක්ම ඉර පැයිමට පුරුම අඩ්‍යම කාලයේදී. ඒ කියන්නේ සංකීරණ වූ ද්‍රාවලට වඩා රාත්‍රීයේ අවසන් යාමය ධර්මාවබෝධයට හිතකර නිසාමයි.

මාරයා නොයෙක් කාම සිතුවිලි වලින් ඔබේ රාත්‍රීය පුරවා තිබෙන්නේ. කාමයේ දොරගුල් විවර කරගැනීමට රාත්‍රීයට අතවනන ඔබ, ධර්මයට හිතකර රාත්‍රීයක් හැමදාමත් මාරයාට පාවා දෙනවා. රාත්‍රීය සුන්දරවෙන්නේ ඇසු නිදි නොගන්වා කෙලෙස් නිදිගැනීවීමට ඔබ දැක්ෂ වූවහාත් පමණි. කෙලෙස් නිදිගැන් වූ රාත්‍රීයක සිතක ඇතිවන අපුරුෂ ධර්මයේ රටා නින්දේ නිස් අර්ථය අනිබවා හිය, ලෝකයේ නිස් අර්ථය පිළිබඳ සිතුවිලි වලින් ඔබව අවදිකරවනවා.

හිසුවගේ හිසු ජීවිතයේ සුන්දරම මොඩාත එක්තරා රාත්‍රීයක් කිවොත් එය නිවැරදියි. හිසුවගේ ගිහි ජීවිතයේ ගෙවා දුමු සමහර

රාත්‍රීන් හරිම තුවිෂයි. ඒවා මාරයාටම අයිති රාත්‍රී කාලයන්. මාරයාට අයිති රාත්‍රීන් කමටහන් කරගෙනයි හිසුව මාරයාගෙන් රාත්‍රිය උදුරාගත්තේ. කාමයන්ගේ නිරුවත හඩා යන සුපුරුදු අවිචාරවත් රාත්‍රියක, කාමයන් සකස් කරදෙන සිතේ නිරුවත හෙලි කරගැනීමට, ඒ අතිත අත්දැකීම් ගොඩාක් උපකාරී වූණා. රාත්‍රියක ඇති නිහැඩියාව තුළ සැශැලී ඇති ධර්මයේ රසය, නිදි තොලබා අවධිභාවය තුළින්මයි ඔබ මතුකරගත යුත්තේ. එවැනි සුන්දර රාත්‍රියක් ‘නිදිමතයි’ කියලා හිසුව එදා අතහැරියානම් නින්ද විසින්ම මේ සටහන ලියන සුන්දර රාත්‍රියත් ගොරව ගොරවා නිදින රාත්‍රියක් බවට පත්වෙනවා. රාත්‍රියේ නිහැඩියාව ගොරහැඩී නින්දකට යට තොකර පිබිදුණා වූ මතසකින් නින්දේ ආදීනව දකින්න. දිරස නින්ද ඔබට කර ඇති විනාශය සුළුපටු තොවන බව ඔබට පෙනෙනු ඇත.

තොනිදා පහන්කරන රාත්‍රියකමයි ඔබත් මමත් කවදාහරි ධර්මය අවබෝධ කරගන්නේ. ඒ නිසා නින්දට දෙන වටිනාකම තොනින්දට දී තොනිදින රාත්‍රියක පිවත් ඔබ ධර්මය අවබෝධ කරගන්න. හිසුව මේ සටහන ලියනවිට වේලාව රාත්‍රී 1.30 යි. බදුල්ල කොළඹ මාරග යේ ගමන් කරනා බසයක් වේගයෙන් යනවා ඇතින් ඇසෙනවා. මේ මොඥානේ බසයේ රියදුරු මහතා හැර අන් සියල්දෙනාම නින්දේ පසුවෙනවා ඇති. රියදුරු මහතාටත් නින්ද ගියොත් කුමක් වේවිද? නින්ද නිසා ඔබ විතරක් තොවේ සියල්ලන්ම විනාශයටයි ප්‍රමාදයටයි පත්වෙන්නේ. මේ නිදිගත් රාත්‍රියේදී සුන්දර වූද, අසුන්දර වූද, බියජනක වූද සිහින ඔබ දකිනු ඇත. එම සිහින නිසාම දිවා කාලයේදී ඔබ ලැබුවාට වඩා වැඩි සතුවක් ලබනු ඇත. නමුත් ඔබ මේ දකින්නේ එම්වෙන සිහිනයකි. ඒත් පිවත් ඔබ මේ රාත්‍රියේදී සමාධිමත් සිතක් සකස් කර ගෙන අවධියෙන් පසුවූණා නම් ලෝකයේ සුන්දර අසුන්දර දේ ඔබට සමාධියෙන් පෙනෙනු ඇත. සුන්දර වූ දෙවියන්ද අසුන්දර වූ අමතුෂ්‍යයින්ද ඔබට පෙනී තොපෙනී යනු ඇත. ඔබ මේ දකින්නේ එම්වෙන සිහිනයක් තොව නින්දට වටිනාකමක් දෙන ලෝකයාට තොපෙනෙන යථාර්ථයයි.

සමනාල වැව ජලාශය දෙසින් හමා එන සිහින් සුං රැලි නින්දකට අවශ්‍ය සියල් පහසුකම් සැපයුවත් පංචනිවරණ යටපත්ව ගිය සිත

නින්දකට මැලිකමක් දක්වනවා. නොනිදා පහන් කරන්න කිවාම ඔබ වැරදි අර්ථයෙන් ගන්න එපා. සෑම මනුෂ්‍යයෙකුටම නින්ද අවශ්‍යයි. තමුත් එය දීර්ස ගොරහැඩි නින්දක් නොව උපරිම පැය පහකට සීමා විය යුතු නින්දක්. රාත්‍රිය නොනිදා සිටීම මානසික රෝගීන්ගේ ලක්ෂණයක්. එහෙයින් ඔබ ප්‍රවේශම් විය යුතුයි. අත්‍යවශ්‍ය කෙටි නින්දකට ඔබේ ජීවිතයේ ඉඩ ලබාදෙන්න. එසේ නොවූණහොත් ඔබ මානසික රෝගීයෙක් විය හැකිය. ඔබ සිතන සෑම සිතුවිල්ලක් තුළම වික්ද්‍යාණය බැසුගෙන ඇත. වික්ද්‍යාණය නැමති මැඹක්කරුවා උපාසක, උපාසිකා කියන රුපයක් තිරමාණය කරනු ඇත. ධර්මයේ අර්ථය සෑම විටම අන්තයට නොඟය මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව තුළට ගොනු වී ඇත. එහෙත් ඔබ ධර්මය අවබෝධ කරගන්නා රාත්‍රිය නම් නොනිදා පහන් කරනු ඇත. එය ඔබ නිදිගත් හව ගමනේ නොනිදා පහන් කළ අර්ථවත්ම රාත්‍රිය වනු ඇත. මේ කරුණු ඔබට සටහන් කරන්නේ ඔබ තුළ විරයක් ඇතිකරගනිමින් ධර්ම මාර්ගයේ පෙරට යන්න අවශ්‍ය ගක්තිය ලබාදීමටය. අතිතයේ වැඩිසිටි රහතන් වහන්සේලාගෙන් සමහරක් රහතන් වහන්සේලා අවුරුදු පහක දහයක කාලයක් කවදාකවත් නිදාගෙන තැහැ. වෙදා මතයන් අනුව නම් වර්තමානයේ ඉහත කරුණු ප්‍රතික්ෂේප වෙන්තන් පූජාවන්. ජීවිතයට අවශ්‍ය සැබැම නින්ද, සැබැම විවේකය ජීවිතයට ලැබෙන්නේ සමාධිමත් සිතෙන්මයි.

දහවල් කාලයට හිසුව වැඩිසිටින කුටිය ඉදිරිපිට සමන්ල වැව ජලාගය හොඳින් පෙනෙනවා. ජලාගයේ ජලය ප්‍රාගාක් අඩුවෙලා. ජලය ගලායාමක් නැහැ. එක තැන නතරවෙලා. මේ රාත්‍රියේ හිසුවගේ සිතත් ඒ වගේමයි. සිතුවිලිවල ගලායාමක් නැහැ. සිතුවිල්ලක් සකස් වුණොත් එය ධර්ම මනසිකාරයක්මයි. පංචනීවරණයි සිතුවිලි ඉදිරියට තල්ලු කරන්නේ. පංචනීවරණ යටපත් වූ සිතට ගලායන්න තල්ලුවක් ලැබෙන්නේ නැහැ. පංචනීවරණයි සිත හවයට තල්ලුකරන්නේ. දීර්ස සුවදායක නින්දක් ඔබ බලාපොරාත්තුවන්නේ හෙට ද්‍රව්‍ය වඩාත් වැඩි වටිනාකමක් අයිතිකර දෙන්නටයි. ඔබ නිදාගන්නේද තාශ්ණාව කරේ තබාගෙනය.මෙවන් මොහොතක ඔබ නිදිපුදුරේදී මිය ගිය හොත් උපාදානය සකස් වෙන්නේ හෙට ද්වසේ යොදාගත් වැඩි රාජකාරීන්ටමය. බලාපොරාත්තු සහගත නින්දේ ඇති නොවටිනාකම

දැකිමින් අතිත, අනාගත, වර්තමාන පංචලපාදානස්කන්ධයේ අනිත්තව දැකිමින්ම ලබන නින්ද සුවදායීම නින්දබව ලොවිතරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. එහෙයින් සැම රාත්‍රියකම සිත බලාපොරොත්තුවලින් හිස් කර නිදාගැනීමට පූහුණුවන්න. නාසය අගට සිත යොමුකරමින් ආශ්ච්චාසය ප්‍රශ්ච්චාසය දැකිමින්ම නින්දට යන්න. ධර්ම මාරුගයේ ගමන් කරන යෝගාවවර පිංචත් ඔබට ඒනම්දිය පහව ගිය නොතින්දේ වටිනාකම තොදින් වැටහිලා ඇති.

රාත්‍රිය ගැන කතාකරන විට රාත්‍රිය ආලෝකවත් කරන පහන් ආලෝක 28 ක් අවිසි බුදුරජාණන් වහන්සේලා වෙනුවෙන් හිසුව වැඩසිටින කුරියට පෙනෙන නොපෙනෙන මානයේ පත්තුවෙනවා. මේ සුන්දර මොහොතේ අවිසි බුදුරජාණන් වහන්සේලා උදෙසා ද්වසේ 24 පැයේම පහන් ආලෝක 28 ක් දැල්වන අපි අතිතයේ වැඩසිටියා වූ ලක්ෂ ගණනාවක් වූ බුදුරජාණන් වහන්සේලා උදෙසා පහන් ආලෝක දැල්වීමට ගියහොත් එය කෙසේනම් අවසන් කරන්නද? සංසාරයක් පුරාවට බුදුරජාණන් වහන්සේලා උදෙසා අපි දැල්වූ පහන් ආලෝකයන් එක පිඩක් කොට ගතහොත් එය සුරුයාගේ ආලෝකය පරාද කරනු ඇති. සුරුයාගේ ආලෝකය අහිබවා යාමට සමත් ආලෝක පූජාවන් සංසාරයක් පුරාවට අතිත බුදුරජාණන් වහන්සේලා උදෙසා පූජාකර ඇති අපි මේ මොහොතේ බුදුරජාණන් වහන්සේ උදෙසා දැල්වන පහන් ආලෝකය සද හිරු නොමැති කඩවර රයක නිවිහිය හොත් අපට අන්ධකාරයේ අතපත ගැමට සිදුවනු ඇති. එයින් අදහස් වන්නේ දැල්වූ සැමැ පහන් වැටියකම නිවි ගොස් ඇතිය යන්නයි. එසේනම් පිංචත් ඔබ දින් මෙතනින් නවතින්න. ලොවිතරා බුදුරජාණන් වහන්සේ ඔබ ඉදිරියේ තබා ඇති මාරුග පිළිගන්න. සියලු සංස්කාරයේ අනිත්තයයි කියන සම්බුදු වදනම ඔබේ ජීවිතය තුළින් අර්ථයක් දෙමින් සංස්කාරයන්ගේ ශක්තිය සංස්කාර තිරෝධය උදෙසාම ප්‍රයෝගනයට ගන්න. සුදත්ත සිවතුමා තම මිතුරාගෙන් බුදුරජාණන් වහන්සේ යාබද නගරයක වැඩසිටිනවාය කියන වචනය ඇසුණ සැනින් සද, හිරු නොමැති රයක ආලෝක කිරීමට සමත් සිතේ ප්‍රහාෂ්චරණවය තුළින් ආලෝකය උපදාවාගෙන ගණ අන්ධකාර රාත්‍රියක් ආලෝකමත් කළ ආකාරයට පංච නීවරණ යටපත් වූ සිතෙන් කෙලෙස් අදුර විනිවිද යන

ප්‍රයාවේ ආලෝකය තමා තුළින්ම නිපදවා ගැනීමට දක්ෂ වෙන්න. අතිත සංසාරයක් පුරාවට බුදුරජාණන් වහන්සේලා උදෙසා ඔබ දැල් වූ පහන් ආලෝකයන්ගේ සංස්කාර ශක්තිය ඔබගේ හවයට කැමති සිතට බයේ සැඟවී ඔබ තුළ බලාසිටින්නේ මෝදු වී විපාක දීමට සුදුසු පරිපරයක් ඔබ තුළ ඔබ ගොඩනගාගන්නා තුරුය. ප්‍රමාදය ඇත්තේ ඔබ තුළමය. මේ ප්‍රමාදයෙන් ඔබව අප්‍රමාදීභාවයට පත්කරන්නේ සද්ධාවත්, විරයත්, හිරිඹත්ප්‍රකියන කාරණා පමණක්මය. අපි මේ මොඩොත් ප්‍රමාදයට පත් වුණෙන් අනාගතයේ ඇතිවන අඛුද්ධේය්ත්පාද කාලවලදී ඔබ මනුෂ්‍ය ලෝකයේ සිටියද, දිව්‍ය ලෝකයේ සිටියද තෙරුවන් කියන වචනය එහි අර්ථය අතුරුදහන් වනු ඇත. එදාට අපට සිදුවනුයේ මිට්‍යාදාශීක ධර්මයන්ට පහන් පත්තු කිරීමටය. අතිතයේ අඛුද්ධේය්ත්පාද කාලවල අපි ගත කළ මෙවැනි මිට්‍යාදාශීහාවයන්ද ඒවායේ ආහාරයන්ද මෙතෙක් අපිට ධර්මය අවබෝධ කර ගැනීමේ මාරුගයෙන් බැහැරව තැබීමට හේතුවනවාද විය හැකිය. මේ සියල්ල තුළින් අපි දැකිය යුත්තේ හවයේ අනතුරුදායක බවයි. තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවෙන් තෙරුවන් උදෙසා ඔබ ජ්විතය අතහරින්න බියවෙන්න එපා. ජ්විතය මරණයට ද්‍රමන්න. ඒ කියන්නේ ඔබ කෙලෙස් සිද ද්‍රමන්න. ජ්විතය බැඳී තිබෙන්නේ තෘප්ත්‍යාව නිසාමයි. මතන තමයි අවබෝධයේ මග සැඟවී තිබෙන තැන. ඔය තැන ඔබ පහදා ගත යුතුමයි. ඔබ තවමත් බුදුරජාණන් වහන්සේ උදෙසා ජ්විතය අතහැරීමට සුදානම් තැකිනාම් එහි තෙරුම ඔබ තවම බුදුරජාණන් වහන්සේ කවුද කියන කාරණය තවම අවබෝධ කරගෙන නැහැ. ඔබ තුළ බියක් තිබෙනවා, සැකයක් තිබෙනවා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ ධර්ම මාරුගය කෙරෙහි. කොට්ඨම තවම සුදානම් මදිය කියන විවිකිව්‍යාව තිබෙනවා. මේ කුමන ආකාරයේ සිතුවිල්ලක් සකස්වුවද එය සිතක් පමණක්ම බව දැකින්න. රෝයේ ද්‍රව්‍යෙස් ඔබට කේත්තියක් ඇතිවූණා නම් මේ මොඩොත් එම සිත තිබෙනවාද? එම සිත දුන් ඔබට අයිති නැහැ. කේත්ති සිත අතිතය වී ගියා. නමුත් ඉන් සකස්වුණ අකුසලය ඔබට විපාක පිණිස ඔබ පසුපසින්ම එනවා. කේත්තිය ඔබට අයිති නැතිවූණාට එහි අකුසල් විපාකය ඔබට අයිතියි. අතිත්‍යවන දේවල් තිත්‍යභාවයෙන් ගැනීම නිසාම හවාගාමී සංස්කාරවලින් අපිට පිරෙනවා. සංස්කාරයන්ගේ

බර දුරාගන්න බැරි වික්‍යුත්කාණය නිරතුවම වේගවත් භාවයෙන් ක්‍රියාත්මක වෙන්නේ. සිතක් හදුනාගන්න පෙරාතුව තව තව සිතුවිලි සකස්වෙනවා. මෙතනදී අප උදාසීන වෙනවා. වැළ යන අතට මැස්ස ගහනවා වගේ සිතට ආයාලේ යන්න ඉඩෙනවා. දැන් සිත හවයට තෝතැන්නක්. පිංත් ඔබ ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ උදෙසා දැල්වන සැම පහන් ආලෝකයක් තුළින්ම බුදුරජාණන් වහන්සේගේ රුපකාය නොව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කර වදාල ධර්මය දකින්න දක්ෂවෙන්න. පහනේ ආලෝකයට ඔබ බැඳුණොත් ඔබ ඒ බැඳෙන්නේ හවයටය. එම පහනේ ආලෝකය අනිත්‍ය යන දක්ම ඔබ තුළ ඇතිකර ගතහාන් දැල්වුණා වූ පහන් ආලෝකය තුළින් ඔබ දකින්නේ ධර්මයයි. ආමිස පුජාවන් පැවත්වීමට කැමත්තක් දක්වන සියල් පිංතුවන්ල බුදුරජාණන් වහන්සේ උදෙසා කරන ආමිස පුජාවන් තුළින් අනිත්‍ය සංඡා මතුකර ගැනීමට දක්ෂවෙන්න.

කිලය සංඛ්‍යාවේ තුළක් උදෙසාද?

කිලය කියන්නේ බොහෝම ආකර්ෂණීය දෙයක්. සිතු සිතු සම්පත් ලැබෙන දෙයක්. එය කිලයේ දිවියධම්මවේදනීය කුසල් විපාකය.

නමුත් කිලය තුළින් ඇතිවන හික්මේමක් තිබෙනවා. ඒ හික්මේම පෝෂණයවෙලා තිබෙන්නේ නෙක්ඩම්මය තුළින්. මේ නෙක්ඩම්ම සිත විසින්, සිල්පද ආරක්ෂා කරගැනීම නිසා දායක පිරිස්වලින් ලැබෙන සිවිපසය විනයානුකූලව පාලනයට යටත්කර ගන්නවා. එම හික්මේම නිසාම හිකුෂුන් දක්ෂ වෙනවා කිලය, සමාධිය උදෙසාම තමා තුළින් පෙළගස්වා ගැනීමට. එම දක්ෂභාවය තැනිකෙනා කිලයේ දිවියධම්මවේදනීය කුසල් විපාකයන් ලැබෙන විට කිලය නිසාම කිලයෙන් පිරිහෙනවා. කිලයේ උතුම් හරයන් ආරක්ෂා කරගෙන ජ්වත්වෙන ගොරවනීය ස්වාමීන් වහන්සේලා පන්සල ආරණ්‍ය හේදයකින් තොරව අප්‍රමාණ සංඛ්‍යාවක් මේ පිංතුමේ වැඩසිටිනවා. එය අපි කාටත් සැනසීමක්. කිලයෙන් පරිපූර්ණ හිකුෂුව දක්ෂවෙන්න ඕනෑම මුළු ලෝකයම තමාට ලැබුණ්න් තමාගේ ප්‍රමාණය මොකක්ද කියලා දැනගන්න. අපගේ ප්‍රමාණය තමයි සතර රියනක ප්‍රමාණය. මේ මොහොත් හිකුෂුව වැඩසිටින පැදුරේ ප්‍රමාණය මගේ ප්‍රමාණය කියලයි හිකුෂුව සිතන්නේ. සුබෝපහෝගී හාවයන් අපට ලැබෙන්නේ පින නිසා. ජීවිතය තුළින් රකින කිලයේ ආනිසංඟ නිසා. කොට්ඨාස මේවා සංස්කාර. සංස්කාර වල ස්වභාවය අනිත්‍යයි. අනිත්‍යවන දේවල් අපිට ලැබෙනවිට අපි ඒවාට බැඳුණෙන් දුකටයි අපි බැඳෙන්නේ.

පිංත් ඔබ මෙහෙම සිතන්න ප්‍රාථමිකයි. ලෝකයාගෙන් ලැබෙන සුබෝපහෝගී බව අපි පරිහරණය කළාට අපි මේවාට ඇලෙන්නේ

නැහැනේ කියලා. අවංකවම ඔබ නොඅැලෙන කෙනෙක් වෙන්න පුළුවන්. ඔබ එවැනි සුවිශේෂී පුද්ගලයෙක් නම් ඔබ ධර්මයට පරමාදරු පුද්ගලයෙක් වෙන්න යිනේ. එවැනි පරමාදරු පුද්ගලයෙක් කවදාකවත් තමා ප්‍රමාදයට පත්නොවුණෙන්ත්, තමා අනුගමනය කිරීමෙන් අනුන් ද ප්‍රමාදයට පත්වේය යන්න සිතමින් ඉන් බැහැරවෙනවා. මෙතැනදී තමන්ගේ පහසු විහරණයන් අනුයන් කෙරෙහි ආදර්ශනත් හාවයත් දෙකම සිදුවෙනවා. මහා කාශ්‍යප මහරහතන් වහන්සේ ගතකළ උතුම් වර්යාවන් තුළින් ඉහත ආදර්ශයන් අපේෂීවිතවලට හොඳින් ගලපාගන්න පුළුවන්. ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ වර්ණනා කරනවා මහා කාශ්‍යප මහරහතන් වහන්සේවම ආදර්ශයට ගන්න කියලා.

ශාසනික පිරිහිමි මැද ධර්ම විනය දෙක දරාගෙන සිටින්නාටමයි මහා සංසරත්නය කියන්නේ. මන්ද උන්වහන්සේලා ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ ඉක්මවා යන්නේ නැහැ. ලෝකයා කෙරෙහි පූදු කරුණාව, අනුකම්පාව, මෙමතිය හේතුවෙන් බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකර වදාල ධර්ම විනය මාර්ගයෙන් බැහැරට යනවා නම් ඒ මොහානේදීම අපි ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ මහා කරුණා ගුණය අනියෝගයට ලක් කරනවා.

අපි අනුකම්පාව වශයෙන් දකින්නේ මෝහය මුසු අනුකම්පාව. ඉන් කෙරෙන්නේ පුද්ගලයා දුකට ඇද දුම්මක්මයි. බුදුරජාණන් වහන්සේලාගේ මහා කරුණාව සත්ත්වයා දුශ්‍රීකෙන් බැහැරට ගැනීමයි. ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේලාගේ මහා කරුණාව නිසාම වැරදි කරන්නා එකවරම ප්‍රතික්ෂේප කරන්නේ නැහැ. විනය කාරණා තුළින් නැවත නැවත පිරිසිදු හාවයට පත්වෙන්න අවස්ථාව ලබාදෙනවා. වැරදි කරන ස්වභාවයෙන් යුත් සිතකුයි අපි වැරදි නොකරන ස්වභාවයකට පත්කරගන්න උත්සහ ගන්නේ. එතනදී වැරදි ස්වභාවිකයි. නමුත් වැරද්ද වැරද්ද වශයෙන් දකිමින් නිවැරදි වීමට අවශ්‍ය උවමනාව අපි තුළ තිබිය යුතුයි.

ගෞතම සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයේ අග්‍ර දායිකාව වන විශාලා උපාසිකාවගේ හෙළිකිරීම නිසා හිසු, හිසුනීන්ට විනය කාරණා කිපයක්ම බුදුරජාණන් වහන්සේ පනවා නිබෙනවා. මේ හෙළිකිරීම

ඇය සිදුකලේ ගාසනය කෙරෙහි සැබැම් ගරුක්වය නිසා. මේ සියල්ල තෙරුවන් කෙරෙහි අවල සද්ධාව සකස්වූණ සන්තානවල ලක්ෂණයක්මයි.

මේ ලෝකයෙන් ප්‍රාතිමෝස්ස ශිලය සම්පූර්ණයෙන්ම අතුරුදහන්ව යන්නේ තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාව ඇතිකරගත් අවසාන උපසම්පදා ස්වාමීන් වහන්සේ අපවත්වන මොහොතේයි. ඉන් පසු ලෝකයේ ඇත්තේ ශිලය ප්‍රතික්ෂේප කළ අර්ථයෙන් ගිලිහුණු බුදුදහමකි. සැබැ ධරුමය අතුරුදහන්ව ගොස්ය. වතුරාරු සත්‍ය ධරුමයේ මුල්ම ආරු සත්‍ය වන දුක වෙනුවට 'ලෝකය සැපය, එම සැප සුවසේ විදින්න. තරගකාරී ලෝකයේ ඔබත් හොඳ තරගකරුවෙකු වන්න. අවසානයේ මැරිලා නිවන් දකින්න' කියන ධරුමයක් එවිට ඔබට ඇසෙනු ඇත. අපි මේ ගාට ගාට යන්නේ ඔය තැනටය. අතිත සම්මාසම්බුද්ධ ගාසන දහස් ගණනක් අතුරුදහන් කරවීමට අපිත් හවුල් වෙලා ඇති. එත් මේ ගොතම සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනය එක දිනයක් හෝ වැඩිපුර ආයුෂ ලබාදීමට මම සිල්වත් වෙනවාය කියන අධිෂ්චානය අපි එකිනෙකා ඇතිකරගතහාත් ඒ කුසලයෙන්ම තෙරුවන් කෙරෙහි අවල සද්ධාවට ඔබ සම්පූර්ණ ඇති ප්‍රතික්ෂේප සිල්වත් වන ගාසන අතුරුදහන්වීම්' තව තවත් ඇතට තල්පුකර දම්මින් උතුම් සිල්වත් ජීවිත ගතකරන උපසම්පදා ස්වාමීන් වහන්සේලා දහස් ගණනක් මේ මොහොත් මේ උතුම් දේශයෙන්ත් ලෝකය තුළත් වැඩිසිටිනවා. මෙතැනින්මයි ගාසනයේ අර්ථය සුරකිව පවතින්නේ.

හිහි පිංවත් මහත්මයෙක් හික්ෂුවගෙන් විමසුවා හාමුදුරුවනේ ශිලයෙන් තොරව ධරුමය දැකීමේ හෝ ධරුමය අවබෝධ කරගැනීමේ හැකියාව තිබෙනවාද කියල. යම් පිංවතෙක් ප්‍රකාශ කරනවානම් ශිලයෙන් තොරව ධරුමය දැකීමේ හැකියාවක් තිබෙනවාය කියල එය මිල්‍යාදාඡ්‍යීයක්. ඔහු හෝ ඇය නිවන් මාර්ගය වන ආරු අෂ්ටාංගික මාර්ගයයි ඒ ප්‍රතික්ෂේප කරන්නේ. ආරු අෂ්ටාංගික මාර්ගය ප්‍රතික්ෂේප කළ සැනීන් ඔහු හෝ ඇය බුදුරජාණන් වහන්සේත්, උන්වහන්සේ දේශණා කර වදාල ධරුමයත් යන දෙකම ප්‍රතිකෙෂේප කරනවා. ආරු අෂ්ටාංගික මාර්ගයේදී කාරණා 3 ක්ම උතුම් ශිලය

උදෙසා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. ඒ කාරණා නම් සම්මා වාචා, සම්මා කම්මන්ත, සම්මා ආප්ට්ව කියන අංග තුනයි. මේ තුනෙන් තොරව ආර්ය අෂ්ටාංගික මාරුගයක් තැහැ. ඁිලය තුළින්මයි සමාධීමත් සිතක් සකස්කර දෙන්නේ. සමාධීමත් සිතමයි ඔබව ප්‍රයාව දෙසට යොමුකරන්නේ.

ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ ජීවමානව වැඩසිටින කාලයේදී එක් ගාරාවක් ඇසු පමණින් ධර්මය අවබෝධ කරගත් උතුමන් සිටියා. ඒ ගොතම සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයම ඉලක්ක කර පැමිණි උතුමන්. ඒ අය තම අතිත හවයන්හිදී ඁිලය සම්පූර්ණ කරගෙනයි පැමිණ තිබුණේ. වර්තමානයේදී අපි එහෙම තොවේයි. අතිත හවයන්හිදී විරයය මද්හාවය නිසාම, ලොකිත සැපයන් උදෙසාමයි ඁිලය ආරක්ෂාකරගෙන තිබෙන්නේ. ඒ නිසා ඒවා කුසල් සංස්කාර හැටියට විජාක දිලා අවසන් වෙලා. එම නිසා වෙනත් අර්ථයන් තුළින් නෙමෙයි, තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාවන්, ඁිලයත් තුළින්මයි ඔබ නිවීමේ මාරුගය අර්ථවන් කරගත යුත්තේ. ආර්ය අෂ්ටාංගික මාරුගයේ ප්‍රයාව වැඩීම උදෙසාම ගැනෙන සම්මා සංක්පේෂ අංගය පෙශ්ඨය වන්නේද, වැඩෙන්නේද, ඁිලය තුළින්මය. ඁිලයෙන් තොරව අවසානය, අවහිංසා, තොක්බම් සංක්පයක් ගැන සිතීම විහිතවකි. මේ නෙක්බම් සිතමයි, පිංවත් ඔබට අතිත ඁිලයන්ගේ ගක්තිය, අනිත්‍යබව අවබෝධකර දෙන්නේ.

ශිලය නැමැති සංස්කාර ධර්මයේ අනිත්‍යභාවය අවබෝධකරගැනීමට පිංවත් ඔබට මේ මොහොතේ උපකාර වන්නේද ඁිලයයි. මේ උතුම ඁිලය තුළින්මයි ඁිලයෙද අනිත්‍යභාවය ඔබට පසක් කරදෙන තොක්බම් සිත සකස්වෙන්නේ. ඒ නිසාම ඁිලය කියන කාරණය, දස කුසල් කියන කාරණය දක්වාම ඉදිරියට ගෙනයැමට පිංවත් ඔබ දක්ෂවෙන්න ඕනෑම්. ඁිලයෙන් තොරව ලබන සමාධිය මේවිතා සමාධියක්මයි. එය ඔබට ආර්ය අෂ්ටාංගික මාරුගයෙන් බැහැර කරනවා. ඁිලය තුළින් විකසිත වූ සම්මා සමාධියමයි නිවීමේ මාරුගයේ අර්ථය වෙන්නේ.

වන්දනාවක සැගලුහා රහස්‍ය

තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාව සකස්කරගත් ජීවිතයක් ගිහිවේවා පැවිදි වේවා කවදාවත් අසරණ වෙන්නේ තැහැ. ඔහු ගක්තිමත් පොරුෂත්වයක් ඇතිකරගන්න කෙනෙක් වෙනවා. මොකද ඔහු ධර්මය තුළින් බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ගුණයන් ඇළානයන් දක්ක කෙනෙක්. මේ ලෝක ධාතුව තුළ ඇති අයෝමය ගක්තිය සරණයිය කෙනෙක්. ඔහුට පෙනෙන්නේ සුගතියමයි. දුගතිය ඔහුට පෙනෙන්නේ තැහැ. ඔහු කරාකරන්නේ ධර්මයමයි. ඇඩර්මයක් කරාකරන්නේ තැහැ. තෙරුවන්ගේ අයෝමය ගක්තිය සරණයිය පිංචතා, පිංචතිය අනුනගේ මුහුණ බලමින් කාගෙන් මට සරණක් පිහිටක් ලැබේයිද සොයුමින් නොයන බව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. තමාගේ පොරුෂත්වයෙන් බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ගක්තිය පසුපසින් ඔහු තැගිසිටිනවා. නිරතුරුව සුගතිය දකිමින් ජීවත්වන නිසා මොහුට බියක් දැනෙන්නේ තැහැ. තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවෙන් බැහැරව ගිය කාට වුවද බිය සකස්වෙනවා. එහෙම කෙනාමයි දකින දකින මනුෂ්‍යාගේ දකින දකින දේව රුපයන්ගේ මුහුණ බලමින් කාගෙන් මට පිහිටක් ලැබේයිද සොයුමින් පිහිට සොයා යන්නේ. පිංචත් කලුණ මිතුයෙක් ඇසුරු කරමින් ධර්මය දෙස බලමින් ජීවත්වෙන්න. මෙතනදී ධර්මය කියන්නේ රුප, වේදනා, සංයු, සංඛාර, වික්‍රීද්‍යාණ ධර්මතාවයන්ගේ අනිත්‍යාචාරයයි. කාගේ මුහුණ බැපුවත් ඔබට පෙනෙන්නේ ඔව්වරයි. ඔබ තුළ සකස්වෙන්නේද ඔව්වරයි. ඒ නිසා අනුනගේ මුහුණ බැලීම නවතා දමා අනුනගේ මුහුණ බලන්න කියල අණ කරන ඔබේ සිත දෙස බලන්න. එවිට ඔබට දැන්වී තමාගේ මුහුණවත් ඔබට අයිති තැති බව. එහෙම එකේ අනුනගේ මුහුණ බලලා මොනවා අයිති කරගන්නද? හිසුව මේ මොහාතේ වැඩසිටින කුටියේ

ගොඳුරුගමේ උපාසිකාවක් සිටිනවා. ඇය වයෝච්ච්ද කාන්තාවක්. ඇය තමයි ගමේ පන්සලේ ප්‍රධාන උපාසිකාව. පසලාස්වක පොහොය ද්‍රව්‍යය සිල් සමාදන් වූණා. පිරිසට මුද්‍රිත කොළවල ඇති බුදුග්‍රෑහී භාවනාව ගබඳ නගල කියාදෙන්නේ ඇයමයි. පසුගිය දිනයක ඇය දුඩී ලෙස රෝගාතුරවෙලා රෝහලේ නවත්තලා. රෝහලේදී ඇයට ගොඩාක් අසාධා වෙලා තුෂ්ම ගැනීමේ අපහසුව ඇතිවෙලා. ඇය හිතලා තිබෙන්නේ ඇය මැරෙන්නයි යන්නේ කියල. ඒ තරමට ඇය අසාධා වෙලා. නමුත් කොහොමඟරි ඇය මිය ගියේ තැහැ. නියමිත දිනයේදී හිකුෂුව ඇයගේ නිවසට පිශ්චපාතයට වඩිනවිට ඇය කියනවා භාමුදුරුවනේ මැරෙනවාය කියන කාරණය මේ තරම වේදනාත්මක දෙයක් කියල තමා හිතුවේ තැහැය කියලා. මැරෙන්න යන වෙලාවේ තමන්ට ආප්‍ර බය මට කියාගන්න බැහැය කියල. ඇයට එම අසාධාය අවස්ථාවේදී තමා කරපු පිංකමක් මතක් වෙලා තැහැ. ලොකික බැඳීම්මයි මතකයට ඇවිත් තිබෙන්නේ. ඒවා දමල යන්න බැහැය කියන බියමයි සකස්වෙලා තිබෙන්නේ. බලන්න ඇය ගමේ පන්සලේ ප්‍රධාන උපාසිකාව. අනුනට බුදුග්‍රෑහී කියාදුන්නත් තමා අමුලිකා සද්ධාව තුළයි ඉදල තිබෙන්නේ. ඒ කියන්නේ කොළයක් බලාගෙන බුදුග්‍රෑහී ප්‍රකාශ කළත් බුදුරජාණන් වහන්සේගේ, ධරුමරත්නයේ, සංසරත්නයේ සැබැඳු ගුණයන්, ඇුතයන් කෙරෙහි විශ්වාසය සකස්වෙලා තැහැ. ඒ තිසාම ශිලයෙන් පරිපූර්ණත්වයට පත්වෙලා තැහැ. මේ හේතු දෙක තිසාමයි මරණ වෙලාවේ බිය සකස්වෙන්නේ. පි.වත් ඔබ අනුනගේ මුහුණු බලමින් යන්න එපා. තෙරුවන්ගේ ගුණයන් දෙස බලමින් ඉන් සකස්කොටගන්නා ගක්තියෙන් මරණ බිය පරාජය කර දමන්න. මරණ බිය ඔබෙන් බැහැර කරන්නේ දොස්තර මහත්තයාවත් ඕජධවත් නොව තෙරුවන් කෙරෙහි ඇතිකරගත් සද්ධාව විසින්මයි.

හිකුෂුව වැඩසිටිය කුටියේ සිට ගමට වඩින බොරඹ සහිත ගරු පාරේ වඩිනවිට පාපැදි දෙකකින් පැමිණී තරුණ යුවලක් හිකුෂුව සොයා පැමිණියා. එම දෙපළ මේට කිලෝමීටර් 7 ක් පමණ එහා ගමක බව ප්‍රකාශ කළා. දුඩී අව රුම්මියෙන් සහ තෙහෙටුවෙන් විභා විදිමින් සිටි මේ දෙපළ මාර්ගය අසල ඇති දියකඩ්තකින් දැන් දෙපා දේවනය කරගෙන වහා වහා පැමිණ බොරඹ පොළව මත පසග පිහිටුවා දීර්ස

ගාරා පෙළක් කියමින් හිසුවට වන්දනා කළා. එය එසේ මෙසේ වන්දනාවක් තොට හදවතින්ම කළ වන්දනාවකි. අවංකව හිසුව මැවුන් ප්‍රකාශ කළ ගාරා පෙළ කටපාචිමින් කියන්න දන්නේ නැහැ. මහ අවකාශ්යිකයේ බොරඹ ගුරු පාර මත නළල බීම තබා පසග පිහිටුවා එම තරුණ දෙපළ වන්දනා කරනවිට හිසුව සිතුවේ මොවුන් දෙදෙනා මොනතරම් ගොරවයෙන්ද මේ වන්දනා කරන්නේ කියලා. මොවුන් දෙදෙනා හිසුව කෙරෙහි යම් විශ්වාසයක් පෙරදුරිවයි මේ වන්දනා කරන්නේ. ඔවුන් විශ්වාස කරන්නා වූ ඒ ගුණය හිසුව තුළ තොත්තිබානම් ඒ වන්දනාව ලබනවිටම හිසුවගේ හිස පුපුරාව් කියල හිසුවට සිතුණා. අපි සිතමු ඒ දෙපළ විශ්වාස කළා හිසුව ශිලයෙන් පරිපුරුණ කෙනෙක්ය කියල. එහෙම සිතල ඒ අය කරන ගොරවනීය වන්දනාව ලබන හිසුව ශිලයෙන් පරිපුරුණ තැකිනම් ඒ ගොරවනීය වන්දනාව ඉදිරියේ හිසුවගේ හිස පුපුරායාව්. මෙතනදී හිසුවගේ හිස පුපුරනවාය කියන්නේ හිස කැලී කැලී වලට කැඩියනවා තොටේ. හිස මානසික වශයෙන් අවුලෙන් අවුලටම පත්වෙනවා. රේඛපස්සේ තමා කරන්නේ මොනවාද කියල තමා දන්නේ නැහැ. කරා කළ යුතු දෙය කරාකරන්නේ නැහැ. කරා තොකළ යුතු දෙය කරා කරනවා. කොටින්ම ඔහු මානසිකව අවුල් හාවයට පත්වෙනවා.

පිළ්පලී කියන බමුණු තරුණයා සියතින්ම සිවුරු පොරවාගෙන බුදුරජාණන් වහන්සේ වැඩි සිටින ස්ථානය සොයාගෙන යනවා. ඔහුට ඇතින් පෙනෙනවා බුදුරජාණන් වහන්සේ වැඩිසිටිනවා. මින් පෙර බුදුරජාණන් වහන්සේ දක තොතිබුණ පිළ්පලී තරුණයා තමා සොයන උතුම් ගාස්තාන් වහන්සේ ප්‍රමා දක්මෙන්ම හඳුනාගන්නවා. ඒ හඳුනාගත් මොහොතේ පටන් බුදුරජාණන් වහන්සේ උදෙසාම මගේ පැවිද්දවේවා කියල සියතින් පැවිදිහාවයට පත්වී සිටි තරුණයා බිම දිගාවී දොහොත් මුදුන් තබා මහපොලට මත පසග පිහිටුවා වන්දනා කරමින්මයි බුදුරජාණන් සම්පයට පැමිණෙන්නේ. එසේ පැමිණ පිළ්පලී තරුණයා බුදුරජාණන් වහන්සේට දක්වන ගොරවය දකුපු බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකරනවා පිළ්පලී තරුණයා කරනලද ගොරවනීය වන්දනාව මා සම්මා සම්බුද්ධත්වය අවබෝධ තොකාට ලැබූවානම් මගේ හිස සත් කඩිකට පුපුරා යාව් කියල. යම් හිසුවක් තමා

තුළින් ඇතිකරගත්තා වූ ගුණයන්, එම ගුණයන් උදෙසා ගිහි පිංචතුන් විශ්වාසයෙන් කරන්නා වූ වන්දනාවන් පූජනීය දෙයක්. ඒ වගේමයි අපි මේ කාරණා දෙක වරදවා ගතහොත් එය ඒ තරමටම හයානක දෙයක් වෙනවා. අපිට වන්දනා කරන පිංචතුන් බලාපොරොත්තුවන ගුණයන් අපි ලග නොමැතිනම් වැදුම් ලබාගැනීමේදී අපි පරිස්සම් වෙන්න ඕනෑම්. අපි හැකිතාක් දිලයෙන් ගක්තිමත් වෙමින් සුදානම් විය යුතුයි. ලෝකයාගෙන් ලබන ගොරවතීය වන්දනාවන් දරාගැනීමේ ගක්තිය ඇති කරගැනීමට. එසේ නොවුණහොත් අපේ හිස අවුල්වේවි. එවැනි ගොරවතීය වන්දනාවක් ලබන මොහොතේදීවත් දස දිසාවට මෙමතීය පතුරුවමින් ඒ අයට ආයිරවාද කරන්න අපි දක්ෂ වෙමු. එවිට අපට පූජවත් අවදානමින් යම් පමණකට මිදෙන්න. වන්දනා කිරීමත්, වැදුම් ලබාගැනීමත් ඒ තරම ලෙහසි පහසු කටයුත්තක් නොවනබව නුවණින් මෙනෙහි කරමු. ඒ වගේමයි සමහර පිංචතුන්ලා සිටිනවා සිටගෙන වදිනවා, තවත් සමහර පිංචතුන්ලා සිටිනවා දෙකට නැවැලා වදිනවා. ස්වාමීන් වහන්සේ නමකට නොවැදුම සිටිනවාට වඩා එහෙම වන්දනා කරන එකත් හොඳයි. නමුත් මේ සියලු කාරණා සිද්ධවෙන්නේ තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාව තවම සකස් නොවීමේ හේතුවයි. නමුත් වර්තමානයේ ගොඩක් පිංචතුන්ලා ස්වාමීන් වහන්සේලාට පසග පිහිටුවලා වන්දනා කරනවා. පිංචතුන්ලා ඒ වන්දනා කරන්නේ ඔබ තුළ ඇතිකරගත් උතුම් ගුණයන්ටමයි. ඔබ ඔබටම කරගන්නා කළයාණ මිතු භාවයක් එම වන්දනාවන් තුළ සැයලුලා තිබෙනවා.

මේ අකුසලය පොලී වෙන ලෝකයයි

ගමක ජ්වත්වන මැදි වයසේ මහත්මයෙක් හිකුතුව මූණගැසීමට පැමිණ දුක්ගැනවිල්ලක් ඉදිරිපත් කළා. ‘හාමුදුරුවනේ මගේ බිරිඳට මාව රැස්සන්නේ නැහැ. මම කියන දෙය අහන්නේ නැහැ. මේ ගැන කල්පනා කරලාම දැන් මගේ මතක හිටිමේ ගක්තියත් අඩු වෙළයි තියෙන්නේ’ කියලා. හිකුතුව බලාපොරොත්තු වුණේ මේ මහත්මයා හිකුතුව හමුවීමට පැමිණියේ ධරුම කාරණයක් දුනාගන්නය කියලා. නමුත් ඉදිරිපත් කළේ පවුල් ප්‍රශ්නයක්. දායක මහත්මයා මේ ප්‍රශ්නය ඉදිරිපත් කරලා ඒ තුළින් සැනසීමක් ලැබීමටද බලාපොරොත්තු වුණේ. මෙවැනි අවස්ථාවක විනය කාරණා ගැන සිතල ඔහුව ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට අපිට බැහැ. හිකුතුවක් සැමවිටම දායක පිංවතෙක් සතුවුකරන්න ඕනෑම ධරුමය තුළින්මයි. ධරුමයෙන් බාහිරව කෙනෙක් සතුවුකිරීමේ අයිතියක් හිකුතුවකට නැහැ. මෙය සටහන් තබන හිකුතුවට මතකයි කුඩා කාලයේදී මගේ අම්මා තාත්තා ගේ ඇතුළේ, වචනවලින් ස්ක්‍රීන්වෙනවා. එහෙම වෙළාවට ප්‍රං්ඡ්‍ය අපිට හර බයක් දැනෙනවා. නමුත් රික වෙළාවකින් දෙදෙනා යාභවෙලා. ඒ අනීතයේ ඇතිවුණාව් දෙන්නා දෙමහල්ලන්ගේ ස්ක්‍රීන්වල ස්ටහාවය. නමුත් වර්තමානය මිට වඩා ප්‍රශ්නක් වෙනස්. උගත් තුළත් හේදයකින් තොරව දුෂ්පත්, පොහොසත් හේදයකින් තොරව පවුල් ජ්විතවල සම්පහාවය දුරස්වෙලා. වරෙක පිංවත් මහත්මයෙක් හිකුතුවට ප්‍රකාශකරනවා ‘මට හොඳවම අසනීප වුණා. ඒත් බිරිඳ මොකද කියලවත් ඇසුලවේ නැහැ. මම තනිවම ගිහින් බෙහෙත් අරගෙන පැමිණියා. දැන් සනීපයි. ඒත් බිරිඳ තවම දන්නේ නැහැ මම අසනීපයෙන් සිටි බවක්වත්. එය ඇය දුනසීටියත් දන්න බවක් හගවන්නෙත් නැහැ’ කියලා.

සමහර පිංචතුන්ලා ගිනියම් වූ පවුල් ජ්‍යෙත උරුම කරගන්නේ සද්ධර්මයෙන් ඇත්තේම නිසාමයි. ශිලය තුළින්මයි ඔබේ සිතේ ඇතිවන කෙලෙස් ගිනි නිවාදමන්නේ. මෙතනදී ඉක්මගියා වූ මනෝකර්ම කියන කාරණය ගැන අවධානය යොමු කරන්න ඕනෑ. මනෝකර්ම කියන්නේ ලෝහ, ද්වේග, මෝහ කියන කාරණාවන්. මනසින් සිදුවන මේ අකුසල් තුන නිසාමයි මේ කෙලෙස් ගිනි ඇවිලෙන්නේ. ලෝකය තුළින් කවදාකවත් පිංචත් ඔබට මේ ප්‍රශ්න වලට විසඳුම් ලැබෙන්නේ නැහැ. මුළු මහත් සමාජයම අර්ථුදයකට යවලා එම අර්ථුදයන් තුළින් මතුවන සමාජ සංකීරණතා නැවත නැවත ආදායම් උපද්‍රවන මාරුගබව පත්කරගන්න සමාජයක් තුළයි ඔබ ජ්‍යෙත්වෙන්නේ. මේක තමයි ධර්මයෙන් තොර ආර්ථිකයක දියුණුව කියන්නේ. දෙන්නා දෙමහල්ලේ රණ්ඩුකරන විට අඩුම වශයෙන් දෙදෙනාගේ න් එක්කෙනෙකුට වස කුඩ්පියක් හරි විකුණාලා ආර්ථිකය දිව්‍යීමයි ලෝකය බලාපොරොත්තු වන්නේ. සමාජය තුළ මෙම බිඳුවැටීම් සිදුනාවනවානම් ආර්ථිකය තුළ තව ආදායම් මාරුග ඇතිවෙන්නේ නැහැ. එම නිසා සමාජය හැමවිම ඔබලාට අත දිගු කරන්නේ ප්‍රශ්න ඇතිවන දිගාවටයි. අපි සමාජයෙන් පලාතියේ විසිතුරු ලෙසින් පෙනෙන මෙම ලෝකය හෙළිකරුනීම නිසාමයි. මනුෂ්‍යයා තුළ විසිතුරුහාවය ඇතිකරවන්නේද තෘප්ත්‍යාවෙන් හරිතවු මනුෂ්‍යයා තුළම සකස්වෙන පංචපාදානස්කන්ධය නිසාමයි. එම ලෝකයාට ඉදිකුටු තුඩික තරම්වත් බැඳෙන්න අප නැවත කැමති නැහැ. ආර්ථිකය විසින්ම අපව රණ්ඩුකරන පරිසරයකට යොමුකරලා අපිටම වස විකුණාලා. අපටම ආයුධ විකුණනවා. අපේම ගුණකථන කියලා දියුණුව මනින ලෝකයක් තුළයි පිංචත් ඔබ ජ්‍යෙත්වෙන්නේ. වාසනාවට බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධර්මය තවමත් ජ්‍යෙමානව තිබෙනවා මිතුරු වෙසින් සිටින කුරිරු ලෝකයේ වෙස්මුහුණ අපිට හදුනාගන්න. ලෝකය කවදාකවත් මේ මොහොතේ පවතින තත්ත්වයට වඩා හොඳවෙන්නේ නැහැ. ඒ නිසා පිංචත් ඔබ ලෝකය තුළින් විසඳුම් බලාපොරොත්තු වෙන්න එපා. විසඳුම් අනාගතයට හාරකරන්න එපා. පිංචත් ඔබ ධර්මයේ කැඩිපතින් ලෝකය හදුනාගන්න. එතැනයි ප්‍රශ්නයට ස්ථීර විසඳුම් තිබෙන්නේ. ඔබේ ස්වාමිපුරුෂයා, බිරිද ඔබට අකිකරු නම්

මල තව තවත් ඔහුට හෝ ඇයට සම්ප වෙන්න. ඔබ අනෙකාට සම්ප වෙන්න සම්ප වෙන්න අනෙකා තවත් ඇත් වෙනවා නම් ඔබ තව තවත් සම්පවෙන්න. අනෙකා ඔබට බැන්නොත්, පහරක් ගැසුවොත්, එත් ඔබ තව තවත් ඒ තැනැත්තා හෝ තැනැත්තියට සම්ප වෙන්න. ඔබ ආත්ම ගරුත්වය ගැන සිතන්න ඒපා. මොකද ඔබ සම්ප වෙන්නේ ඔබගේ බිරිදිට, ස්වාමිපුරුෂයාට නොවේ ධර්මයටයි. මැවති තැනකදී ඔබව අනෙකාගෙන් දුරස් කරන්නේ මමත්වයේ දුඩ්ඩාවයයි. සැමියා බිරිදිට සම්ප වුණාය කියලා ඔබලාට ලැබෙන සුගතියක් නැහැ. ඔහුගේ හෝ ඇයගේ අකිකරුහාවය උපයෝගී කරගෙන පිංචත් ඔබ ධර්මයට සම්පවෙන්න. ඔබලාගේ පවුල් ජ්විතවල අරුමුද මතුවෙනවානම් ඒවා ඔබලා විසින්ම අතිතයේ කරන ලද අකුසල් සංස්කාරවල ප්‍රතිඵලයන්මයි. අතිත හවයන්හිදී අනුත්තගේ පවුල් ජ්විත අවුල්කරලා, සැකයේ බිජයන් ඇතිකරලා, ඒරුෂ්‍යා කරලා, එකිනොකාගේ යුතුකම් පැහැරහැරලා ඇතිකරගත් අකුසල්වල හේතුවෙන්මයි මේ අරුමුද මතුවී එන්නේ. වර්තමාන සමාජ පරිසරයන් තුළින් එම අකුසල් තව තවත් අකුසල් වැඩින දිගාවටමයි යොමුකරන්නේ.

මමත්වයේ දුඩ්ඩාවය නිසාමයි අකුසල් විජාකදෙන අවස්ථාවන්හිදී අපි දුඩ්ව ගැටෙන්නේ. සිහිනුවනීන් ධර්මානුකුලට ඔබ එය තේරුමිගත යුතුයි. ඔබ විසින්ම කරගන්නා ලද අතිත අකුසල් සංස්කාර හේතුවෙන් ඔබලා දුක්විදින විට ඒවා තව තවත් අකුසල් බවට පත්කර නොගැනීමට ඔබලා දැක් විය යුතුය. එම නිසා ඔබ ආත්මරාපකාමිවන්න නැවත බිරිදික්, ස්වාමි පුරුෂයෙක්, විවාහයක් එපාය කියන අධිෂ්ථානයට එන්න. එම අධිෂ්ථානය සම්ල කරගැනීම සඳහා මේ ජ්විතයේ බැඳුණ බිරිදිට ස්වාමිපුරුෂයාට මොනතරම බාධක මධ්‍යයේ වුවද තව තවත් සම්පව යුතුකම් ඉටුකරන්න. මනුෂ්‍යයා සිල්පද වලට වරිනාකමක් නොදෙන අනාගත සමාජයේදී විවාහයක් යනු ගිනි ගොඩක්ම වනු ඇති. මේ ගිනි නිවීමට ඔබට නොහැකිය. මත්ද මේවා සංස්කාර ධර්මයන්ය. මනුෂ්‍යයා අකුසල්කිරීම වැඩිවන්න වැඩිවන්න එම අකුසල් විජාකදීමට සුදුසු ලෝකයකිය අප ඉදිරියේ බිඡිවන්නේ. මනුෂ්‍යයා කාමය වරදවා හැසිරීම වැඩිවන්න වැඩිවන්න එහි අකුසල් විජාකදෙන ලෝකයයි කදුල්, අදෙළ්නා අපවාර මැදින් මේ කළ එලි බසින්නේ. ඔබට

මේ මොහොතේ ලැබේ ඇති ස්වාමිපුරුෂයා, බිරිඳි ඔබට ලැබිය යුතුම කෙනාමය. කිසිදු අසාධාරණයක් ඔබට සිදුවී නොමැත. එය හොඳ වුවද නරක වුවද එය ඔබේ ලැබීමයි. මේ ලැබීම ඔබට සකස්කරදෙන්නේ ඇතිත කුසල, අකුසල් සංස්කාරයන් විසින්මය. ලැබුණ දෙයට නොගැවෙන්න. ගැවෙන සිත හඳුනාගන්න. ගැවෙන සිතක් යනු අකුසල් සංස්කාරයක්ම බව දකිමින් කුසල් සංස්කාරයන්ම ජීවිතයට එකතුකරගන්න.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා රුපය කියන්නේ මාරයාය කියලා. එසේ නම් ඔබ ඉදිරියේ ඇති රුපය කාගේ වුවද එම රුපය මාරයාමය. මාරයා තිරතුරුවම උත්සහ ගන්නේ ඔබට අකුසල් රස්කරදීමටය. ඔබ ප්‍රවේශම් විය යුතුය. මාරයා පරාජය කළ හැක්කේ රුපය සමග ගැටීමෙන් නොව රුපය අවබෝධ කරගැනීමෙන්මයි. ගැවෙන තාක්, සණ්ඩු වෙන තාක් අපි ගැවෙන්නේ සණ්ඩු වෙන්නේ මාරයා සමගය. මාරයාගේ බලවත්හාවය හමුවේ මාරයා සමග ගැටීමට යාම අනුවණ කමකි. මාරයා ගැටීම නැමැති දෙයට බොහෝම කැමතිය. මන්ද මාරයාගේ ලෝකයේ ප්‍රාග්ධනය අකුසලයම වන හෙයිනි. එහෙයින් ඔබට ලැබුණ බිරිඳි ගැටීම උදෙසා නොව අවබෝධය උදෙසාම පරිහරණය කරන්න. ඔහු හෝ ඇය කේත්ති ගත්වීට ඔබ සිනාසේමින් අධිෂ්ථානයිලිව පෙරට යන්න.

සිටු ගෙදරට මස් සපයන මස් වැද්දෙනුගේ හැඩිදුඩ් රුපයට කාමයෙන් බැඳී මස්වැද්දා සමග කැලයට පලා ගිය සේවාන් එලයට පත් සිටු දියණීයක් එම වැද්දාට සුවව කිකරු බිරිඳික්ව ඔහුගේ සියලු කටයුතු නොපිරහෙලා ඉටුකරමින් ඔහුත් සමග දරුමල්ලන් හඳාගෙන ජ්වත්වෙමින්, අවසානයේදී ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ මහා කරුණා ගුණයෙන් වැද්දාත් දරු තියදෙනාත් සේවාන් එලය අවබෝධ කරගත් කථාවක් මේ අවස්ථාවේදී හිකුෂුවගේ මතකයට එනවා. අපේ ජීවිත හිති ගන්නා සියලුම අවුල් වියවුල් ගැටීම ඇතිවෙන්නේ අප කුළ ඇති සක්කාය දිවියීය නිසාමය. අප කොතෙක් නිවැරදි පාර්ශවයන් වීමට උත්සහ ගත්තද ගැටීම සකස්වෙන්නේ මමත්වයේ ඇති දුඩ් භාවය නිසාමය. ඉහත සිටුදියණීය මමත්වයේ දුඩ්හාවය නැති කළ

තැනැත්තියක් නිසා ගැටීමකින් තොරව මස්වද්දාත් සමග සමගියෙන් පවුල් ජ්වලතියක් ගත කිරීමට ගක්තිය ලැබිණ. ඇයගේ එම ධරුම ගක්තිය නිසාම අවසානයේ පවුලේ සියල්දෙනාම ධරුමය දැකීමෙන් සැනසීමට පත්විය. මස්වද්දාත් දරුවනුත් දිලයේ පරිපුරණත්වයට පත්විය. සක්කාය දිවිධිය සිදුනු තැන, දන් ඔබ මාරයාව හඳුනාගෙන ඇත. දන් ඔබ මාරයාගේ උගුල්වලට අසුවන්නේ නැත. දන් ඔබ ගමන් කරන්නේ හඳුනාගත් මාරයා අවබෝධකරගන්නා දිඟාවටය.

පවුල් ප්‍රශ්න ගැන සිහිපත් කිරීමේදී ප්‍රශ්නයට පෙරාතුවත් ප්‍රශ්නයට පසුවත් ඇතිවන ප්‍රධාන අනතුර තමයි කාමයේ වරදවා හැසිරීම. මේ අනතුරේ හයානකබව දැක්වා සමගියෙන් අපි ජ්වත්වෙන්න ඕනෑම. කාමයේ වරදවා හැසිරීම අප්‍රමාණ දුක් විපාක වශයෙන් ගෙන දෙන අකුසලයක්. වර්තමාන සමාජය මේ සිල් පදයට දෙන වටිනාකම ගොඩාක්ම අඩුවෙලා. ශිල්පදයට දෙන වටිනාකම අඩුවෙන්න අඩුවෙන්න එහි දිවිධිම්ම වේදනීය අකුසල් විපාක සමාජය තුළින් හොඳවම පෙනෙනවා. වැරදිකාම සිතුවිල්ලක් සකස්වෙන මොහානේම ඇයේ අන්ධවෙනවා, කන් නැසී යනවා, මනස වේගවත් වෙනවා. දන් මෙතන ඉන්නේ සිතුවිල් වේගවත් වෙවිව ජාති අන්ධයෙක්. ඔහුට හරි වැරද්ද පෙනෙන්නේ නැහැ. හොඳ තරක ඇහෙන්නේ නැහැ.

අතිතයේ වැඩිසිටිය ඉසිදාසී මහරහත් හිසුෂුණීන් වහන්සේ ආත්ම හාව හතක් පුරාවට කාමයේ වරදවා හැසිරීමේ වරද නිසා ගිනිගත් හට ගමන් ගිනියම් වූ දුක් පීඩාවන් පුරුවෙනිවානුස්සති යානයෙන් දැක්වා ප්‍රකාශ කරනවා. උතුම් අරිහත් උත්තමාවියකගේ මේ සිංහනාදය කරමය කරම්ථල විශ්වාසයෙන් බැහැරව ගිය වර්තමාන සමාජයට කාමයේ වරදවා හැසිරීම විනෝදාංශයක් කරගත් සමාජයට වටිනා පාඩිමක් වේවි. ඉසිදාසී රහත් තෙරණීන් වහන්සේ ප්‍රකාශ කරනවා මේ පිරිම්හාවය උපයෝගී කරගෙන කාමය වරදවා හැසිරීම නිසා මරණීන් පසු කළුපයක් තිරයේ පැසුණු. නිරයෙන් වූත වෙලා එළිවිවියෙකුගේ කුසේ පිරිම් එත්පැටවකු වෙලා උපත ලැබුවා. මේ එම ජ්වලතියේදී මම මිය ගියේ පුරුෂ ලිංගය කුණුවෙලා. මම නැවත වැදිරියකගේ කුස වඳුරු පැටවකු වෙලා

ඉපදුණා. මම පුෂ්‍රි කාලයේම රැලේ නායක ව්‍යුරා මගේ පුරුෂ ලිංගය හපල කඩාගැනීම නිසාම දුකට පත් වී මරණයට පත්වූණා. රේඛගු මම එළදෙනෙකුගේ කුසේ වසුපැටවෙක් වෙලා උපත ලැබූවා. වසුපැටවා තරුණ වයසට පැමිණෙන විට ලිංග බිජේරණයට ලක්වූණා. ඒ ආත්ම භාවයේදී මම මියගියේ පුරුෂ ලිංගය පණුවන් ගසලා. මෙම වසුකුලයෙන් අනතුරුව මම මත්‍යාංශය අම්මා කෙනෙකුගේ කුස ජාති නපුංසකයෙක්ට ඉපදුණා. ඉන් පසු භවයේ මම කාන්තාවක්ට ඉපදුණා. එතනැදින් මම මගේම ස්වාමිපුරුෂයාගේ දෙවැනි බිරිඳට රීරුංශයා කළා. ඒ හේතුවෙන් මේ ජීවිතයේදීත් මාව ස්වාමිපුරුෂයන් දෙදෙනෙක්ම ප්‍රතික්ෂේප කළා. බලන්න කාමය වරදවා හැසිරීම නම් වරද මොනතරම් නම් දුක් කන්දරාවක් අත්කරලා දෙනවාද? ඔහුම පිරිමියෙක් කාන්තාවක් බවට පත්කිරීමේ ගක්තිය කාමයන් වරදවා හැසිරීම කියන වරද කුළ සැගැවී තිබෙනවා. වර්තමාන ලෝකයේ පිරිමි ජනගහනය පරදවා කාන්තා ජනගහනය ඉහළ යන්නේ ඉහත හේතුව්ල ධරුමයන් නිසාමයි.

ලෝකය දෙස හොඳින් දැස් හැර බලන්න. ඒ ඔබ දකින්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකර ව්‍යාල ධරුමයයි. මේ කැලැවුල වැඩසිටින විට අපට පෙනෙනවා, ව්‍යුරු රංචුවල නායක ව්‍යුරා තම රැලේ වැදිරියකට පිරිමි පැටවෙක් ඉපදුනෙන් එම පිරිමි පැටවා මරාදුම්ම උදෙසා මොනතරම් වෙහෙසක් ගන්නවාද කියල. කාමය උදෙසාම නායක ව්‍යුරා අකුසලයන් රස්කරගන්නාවිට ව්‍යුරු පැටියා කාමය වරදවා කළ අකුසලයක විපාකය ගෙවනවා. ලෝකය පුරා පැතිරියන සමාජරෝග ගත්තන් ඒඩිස් වැනි හයානක රෝගය ගත්තන් මේවා කාමය වරදවා හැසිරීමේ දිවිධාමමවේදනීය විපාකයි. ලෝකයා දුස්සිල වෙන්න දුස්සිල වෙන්න අනාගත ලෝකයේ උණ, සෙම්පුර්තියාව, තරමට ඒඩිස් රෝගය පැතිරිලා යාවි. මහා වේගයකින් පවුල් සබඳතා බිඳවැටී යයි. මේ අපි දකින්නේ සංස්කාරයන්ගේ ස්වභාවයයි. පිංවත් ඔබ දක ඇති ඒඩිස් රෝගින්ට දාව, සමාජ රෝගින්ට දාව උපදීන කුඩා දැවන්. අපි ඒ මරණයන් සමග සටන් කරන දරුවන් දකිනවිට අනේ අපොයි කියලා කම්මුලට අත ගසාගන්නවා. මේ දරුවා එවැනි අන්තරාකාරී රෝගී මව් කුසක උපත ලැබූවේ මහු පෙර ජීවිතවල කරන ලද

කාමයන් වරදවා හැසිරීම නිසාමයි. කාමය වරදවා හැසිරීම වැඩිවීම නිසාම කාන්තා පක්ෂයේ ගහනය සහ ජාති නපුංසකයන්ගේ ගහනයද වර්ධනය වනු ඇත. වැරදි කාම සිතක් සකස්වෙන මොහොතේදීම නිවැරදි කර්මය කරමෙලය විශ්වාසයෙන් ඔබ තුළ ඇතිකරගන්න. හිකුෂුව මේ සටහන තබනවිට මන්දේශ්තසහගත බවක් ඇතිවෙනවා. ලෝකය නිවැරදි කරන්න අපට බැහැ. ලෝකය දිහා බලල අපි නිවැරදි එතේ. කාමය වරදවා හැසිරීම සම්බන්ධව හිකුෂුවට ගිහිපිවිතයේ ගොඩාක් අත්දුකීම තිබෙනවා. ඒ නිසා හිකුෂුව අත්දුකීමෙන්ම දන්නවා එය මොනතරම් අවදානම් කාර්යයක්ද කියන ඒක. මෙතැනදී කාමය වරදවා හැසිරීම කියා කියු ඒ කාමයන් තුළින්මයි කාමයේ නිරෝධය දෙසට පාර සොයාගත්තේ. මේ මොහොතේ හිකුෂුව ඒ අතිතය සිහියට තයාගැනීමට යනවිට හිකුෂුවට පෙනෙන්තේ මැකි ගිය අතිතයක්. ජීවිතය තුළින් කළා වූ කුසල් හෝ අකුසල් සංස්කාර මනසින් මැකිලා ගිහින්. එම නිසාම හිකුෂුවට බියක් කියල දෙයක් සකස්වෙන්නේ නැහැ අතිතය ගැන සිතාලා. අතිතයක්, අනාගතයක්, වර්තමානයක් නැහැ. විපාක පිණිස සකස්වෙන අතිත සංස්කාර ලෝගුවක් නම තිබෙනවා. ඒකට තමයි ජීවිතය කියන්නේ. සංස්කාර තැමති ඉන්ධන වලිනුසි ජීවිතය දුවන්නේ. ඉන්ධන ඉතිරිව තිබෙන තාක්කල් ජීවිතය දුවාවේ. එතෙක් දිරායාම පමණක්මයි ජීවිතයට බැඳීලා තිබෙන්නේ.

වරක ගිරිරයේ පයිචිය ඉදිමෙනවා. එම ඉදිමිමට ආපේ, තේජේ, වායේ ධාතුනුත් සහෝදරත්වයෙන් උපකාරීවෙනවා. මේ හතර දෙනා බොහෝම සහෝදරත්වයෙන් ජීවන්වෙන්නේ. සතරමහා ධාතුවත් හරියටම ධර්මයෙන් ඇත්වෙවිව මනුස්සයෙක් වගේ නිතර කිපෙනවා. කිපීම නිසාම රතුවෙනවා, පුපුරනවා අවසානයේදී කුණු සැරව ඕජාව ලෙස ගලායනවා. අවසානයේ අංත් හැඩියකින් අංත් වටිනාකමකින් සතර මහා ධාතුවටම එකතුවෙනවා.

පොඩි දෙයක් ආහාරයට ගන්න මොකු දෙයක් දැන්දෙන්න

හිසුව සොයා පැමිණී එක් තරුණ මහත්මයෙක්, තමා තාවකාලිකව පැවිද්ද ලැබේමට බලාපොරොත්තුවෙනවා, එය සුදුසුද කියලා විමසුවා. හිසුව ප්‍රකාශ කළේ මේ ගාසනය තුළ ‘තාවකාලික පැවිද්ද’ කියලා දෙයක් නොමැති බවයි. තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවේ හිනහාවය නිසාම සකස්වෙන විනය කාරණා ප්‍රතිකෙෂ්ප කිරීමේ දුර්වලතාවය හේතුවෙන් මෙවැනි දේවල් සමාජයේ සිදුවෙනවා වෙන්න පුරුත්වන්. නමුත් තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවට පැමිණී කෙනා කවදාකවත් ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ උතුම රහතත් වහන්සේලා දුරු කසාවත් විවරය තාවකාලික අරමුණකින් දරන්නේ නැහැ. එය මහා පාපකාරී හියාවක්. කෙනෙක් තාවකාලිකව පැවිද්ද ලබන්නේ සතියකින් එසේත් නැතිනම් මාසයකින් නැවත ගෙදර යාමේ බලාපොරොත්තුවෙන්. නැවත යුතින් සමග බිරිඳි දරුවන් සමග කාමලෝකය අත්විදින මතෙන්හාවයෙන්. ඔහු එම කාමසම්පත් දින කිපයකට පමණයි පැත්තකින් තබලා තිබෙන්නේ. ඒත් ඒවා සිතෙන් තිබෙන්නේ තමා ලගමයි. මෙවැනි කෙනෙක් මහා සංසරත්නය පෙරවූ උතුම ඩීවරයක් දැරීම ඩීවරයට දක්වන්නා වූ අගෞරවයක්මයි. එවැනි අගෞරවයක් දක්වන කෙනෙකුට කවදාකවත් සංසරත්නයේ ගුණයන්, යුතායන් පිළිබඳ සද්ධාව සකස්කරගන්න බැහැ. මොකද ඔහු සංසය දැකින්නේ අඩු තක්සේරුවකින්. එම නිසා ඔබ තුළ සද්ධාව හිනහාවයට පත්වෙන්නා වූ තාවකාලික පැවිදි දිවියකට යන්න එපාය කියල හිසුව ඔහුට මතක් කළා.

වැදගත් දෙය කුමක් ව්‍යවත් සමාජය තුළ ඕනෑතරම් මෙවැනි දේවල් සිදුවේවි. ඒකට තමයි ධර්මය කියන්නේ. ධර්මය තිබෙන්නේ ගැටෙන්න නොවේ. එම නිසා සමාජය තුළ ඕනෑම දෙයක් සිදුවෙන්න දෙන්න. ඒවා නිවැරදි කරන්න ඔබ යන්න එපා. ඔබ නිවැරදි වෙන්න. එම නිවැරදිහාවය තුළින් සද්ධාව සකස් කරගන්න. තම තමන් තනිවම ගැලවෙන්න තිබෙන අවස්ථාවක් මේක. අත්වැල් බැඳෙගෙන ගියෝත් ප්‍රමාදී හාවයටයි පත්වෙන්නේ. පිංචත් ඔබට අවශ්‍ය නම් ගිහි බැඳීම් වලින් තාවකාලිකව ඉවත්වෙලා ශිලයක් තුළ ජ්‍යෙන්වෙන්න, සුදුසු ගුරුවරයෙක් යටතේ සුදුවත හෝ සුදුසු පැහැයක් දරාගත් දසුනිලයේ පිහිටන්න. එවිට ඔබට පූජාවන් අවශ්‍ය අවස්ථාවක්ද ශිලයන් පවාරණය කරලා තැවත සුදුසු ජ්‍යෙනිතයකට පැමිණෙන්න. ඒ ආකාරයට කටයුතු කළාත් ඔබ තුළ වැඩින තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවට හානියක් වෙන්නේ නැහැ.

අතිතයේ වැඩසිටියා වූ අති උතුම් මහරජතන් වහන්සේලා දුරු උතුම් අරිභත් ධර්මයට අගොරවයක් නම් කරන්න එපා. වීවරයට පූජනීයත්වයක් ලබා දෙන්නේ කාමයන් බිමින් තැබූ සිරුරක්මයි. කාමයන් බිමින් තැබේමට වෙර වඩා සිරුරක්මයි විනයානුකුලව සැකසු වීවරයක් දුරීමට සුදුසු බව සිතන්න. උතුම් වීවරයට අගොරවයක් කළාත් සංසාරයේ ඩුගක් ඇතැම යන තුරාවට උතුම් පැවිදි ජ්‍යෙනිතයක් ලැබේමේ වාසනාව අහිමිවේවි. සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයක පැවිද්ද කියන්නේ බොහෝම දුර්ලභ දෙයක්. එම නිසා ගිහි ජ්‍යෙනිත ගතකරන පිංචතුන්ලා උතුම් වීවරයට ලබාදිය යුතු ගෞරවය උතුම් කොට සලකන්න සින.

එක දායක මහත්මයෙක් හික්ෂුවගෙන් විමසුවා ස්වාමීන් වහන්ස තනිවම වියදම් කර දෙන දානයද හවුලේ පූජාකරන දානයද ආනිසාය වැඩි කියලා. මෙහිදී අපි සිතන්න අවශ්‍යයි දන්දීමේ මූලිකම පරමාර්ථය තාජ්ණාව අඩුකරුගැනීම බව. දානයන් තුළින් අප දන් දිය යුත්තේ අප තුළ ඇති දුකට හේතුවෙන තාජ්ණාවයි. තනිවම පූජාකරන දානයන්ට වඩා හවුලේ පූජාකරන දානවලින් තාජ්ණාව කියන කාරණයෙන් ඔබ තවත් බැහැරවෙනවා. නමුත් හවුලේ දෙන දානය පූජා කිරීමේදී අපේ පිංචතුන් මේ කාරණය දානගත යුතුයි. ඒ දානයේ අර්ථයන් සම්භ්‍ර කරගැනීමට.

මෙහ සිතන්න කෙනෙක් දානයක් පුරාකරනවා පෞද්ගලිකවම. එම දානය සඳහා ඔහුට රු. 500 ක් වැයවෙනවා. මොහුට සිතෙනවා මින් පස්සේ පිරිසක් හවුල් කරගෙන දානය පුරා කරනවා කියලා. මේ පිංචත් මහත්මයා තම හිතවතුන් තුන්දෙනෙක් දානයට හවුල්කරගන්නවා. මේ හවුල්වෙන පිංචතුන් තුන්දෙනා රුපියල් 100 බැඟින් රුපියල් 300 ක් දෙනවා. ඉතිරි රුපියල් 200 ඉහත දානය හිමි මහත්මයා යොදලා දානය පුරා කරනවා. තති පුද්ගලයා දානය පුරා කරනවිට වැයකලේ රුපියල් 500 යි. පුද්ගලයන් හතරදෙනෙක් එකතුවෙලා දානය පුරා කරන විටත් වැයකලේ රුපියල් 500 යි. මෙතනදී මොකද සිද්ධ වුණේ. දානය හිමි මහත්මයා රුපියල් 300 ක් ඉතිරිකරගන්තා පමණයි. මේ ආකාරයට පුරාකරන දානය හවුලේ පුරාකරන දානයක් වෙන්නේ නැහැ. එය අර්ථවත් හවුලේ පුරාකරන දානයක් බවට පත්වෙන්නේ දානය හිමි පිංචත් මහත්මයා රුපියල් 500 ම දානයට යොදවනවා නම්. හවුලට එකතුවෙන පිංචතුන් තුන්දෙනාගේ රුපියල් 300 ත් එයට එකතුවෙනවා නම්. එවිට දානයට රුපියල් 800 ක්ම වැයකරනවා. එතකොට එය පිරි ඉතිරිගිය දානයක්. එම දානයයි හවුල් දානයේ ආනිසංග පක්ෂය වැඩි කර දෙන්නේ. එසේ නොවූණහාත් හවුල් දානයේ නාමයෙන් අපි ඇතිකරගන්නේ තාශ්ණාවමයි.

දානය ගැන සටහන් කරනවිට ලුණු ඇශ්චිල් නිසා දුක්වෙන මහත්මයෙක් ගැන මතක්වූණා. හිකුෂුව වැඩසිටිය කුටියක කැපකරු මහත්මයෙක් හිකුෂුව උදේම ගිලන්පස වැළඳවාට පස්සේ සහ දානය වැළඳවාට පස්සේ ඇවිත් අහනවා 'හාමුදුරුවනේ' ගිලන්පසට සිති ඇතිද? වැඩිද? දානයට ලුණු වැඩිද? කියලා. මේ සුපුරුදු දින වර්යාව දින කිහිපයක්ම සිදුවූණා. හිකුෂුවත් තේරුණා ගිලන්පසවල සිති ඩුගාක් වැඩි බවකුත්. එත් හිකුෂුව ඒ ගැන තැකීමක් කළේ නැහැ. කැපකරු මහත්මයා නැවත දිනපතා එම විමසීම කරන නිසා 'අයි මහත්තයෝ නිතරම සිති, ලුණු වැඩිද අපුරු කියල අහන්නේ' කියලා.

එතකොට එම දායක මහත්මයා කියනවා 'ස්වාමීන්' වහන්ස, අපි දානයේ ලුණු ඇශ්චිල් බලන්නේ නැහැ. එහෙම බැලුවාත් පවි සිද්ධ වෙනවා' කියලා. ඒ මහත්මයා පුරුදුවෙලා තියෙන්නේ මහා සංසරත්නය කෙරෙහි ඇති ගොරවය වැඩිහාවය නිසාම ලුණු ඇශ්චිල්

තොබලන්න. ඒ වෙලාවේ හිකුතුව ප්‍රකාශ කළා ඔබ ගොරවයෙන් පූජා කරන දානයේ පූජා ඇමුල් අඩු වැඩි වුණෙන්ත් කොහොමද ස්වාමීන් වහන්සේලා දානය වළඳන්නේ. ඔබ ඔය ඇතිකරගෙන තියෙන ගොරවය මෝහය මුසු ගොරවයක්. පිංචත් ඔබ දානයේ පූජා සිනි ගැන හැමදාම හාමුදුරුවන්ගෙන් විමසන්නේ ඔබ තුළ සැකයක් ඇති නිසා. එම නිසා පිංචත් ඔබ බුද්ධීමත් වෙන්න, ලොවිතුරු බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ වේතනාවයි කර්මයට මුල්වන්නේ කියලා. ඔබ දානයට පිළියෙල කරන ආහාරවල පූජා සිනි රස බලන්නේ ඔබ ආහාරයට ඇති කැමැත්ත නිසාවත්, ඔබගේ කුසට ආහාරයක් පිණිසවත් තොවේ. ස්වාමීන්වහන්සේලාට දානය වැළඳීමට පහසුව ලබාදීම පිණිසයි. එවැනි වේතනාවකින් ඔබ දානය පිළියෙල කරන වේලාවට අවකා නම් පූජා ඇමුල් බැලීමෙන් ඔබ තුළ ඇතිවෙන්නේ මෙත් සිතක්මයි. සංසරත්නය කෙරෙහි ගොරවයක්මයි. එය කවදාකවත් ඔබට අකුසලයක් වෙන්නේ නැහැ. මෙවැනි ප්‍රං්ඡා කාරණා ඔබ සිහිනුවණීන් විසදා ගතයුතු වෙනවා. මොකද ආහාරය කියන්නේ දුකක්ම නිසා.

අපි ආහාර ගන්න ගමන්, ගන්නා වූ ආහාරය අවබෝධ කරගැනීමටත් උත්සහ ගන්න ඕනෑම්. ආහාරය අවබෝධකර ගැනීමෙන්ම ඔබට සම්මාද්‍යියෙට පත්වීමට හැකි බව සාරිපුත්ත මහ රහතන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. ආහාරයට ඇලීම හේතුවෙන් ආහාරවලම බිජිවන ගුල්ලෙක්, ආමාගෙත පූජාවෙක් වීමේ අවදානමද තියෙනවා. එහයින් ආහාරය ප්‍රයෝගනයට ගත යුත්තේ තෘප්තාව සිනකර ගැනීම සඳහාමය. එසේ තිබියදී පූජා ඇමුල් තොබැලීම වැනි කාරණයක් උතුම ධර්ම කාරණයක් වශයෙන් අල්ලාගෙන සිටිමේදී ධර්මයේ සැබැං අර්ථයන්ගෙන් ඇත්වීම පමණක්මයි සිද්ධ වෙන්නේ. පූජා ඇමුල් බැලීමෙන්ම විවිතිව්‍යාවෙන් මිදෙන්න. විවිතිව්‍යාව නැති වූ සිතකමයි ධර්මයක් වැඩෙන්නේ.

දත්දීම කුළින් ඔබට එහි ආනිසංග ලෙසින් ලැබෙන්නේ ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලයයි. ඔබ මෙතැනැදී දැක් වෙන්න ඕනෑ ඉහත ගක්තිය ග්‍රද්ධා, විරෝධය, සති, සමාධි ප්‍රයා කියන ඉන්දිය ධර්මයන් ගක්තිමත් කරගැනීම උදෙසාම ප්‍රයෝගනයට ගන්නට. දානය ගැන ක්‍රාකරලා

ගුද්ධාදී ඉන්දිය ධර්මයන් කියන තැනටයි නැවත පැමිණියේ. එහෙම නම් දානය කියන්නේ සතර අපායෙන් මිදිමේ මාරුගයට ශක්තිමත් සාධකයක්මයි. බතක් දන් දීමෙන් ලබන ශක්තියෙනුයි ඔබ කවදාහරි සිතක් දන්දෙන්න ශක්තිය ලබන්නේ. එහෙයින් තෘප්තාව හිතවන දිගාවටම දානයේ අර්ථයන් ප්‍රයෝගනයට ගන්න දස්‍ය වෙන්න.

ලොච්චිතුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරනවා, ත්‍යාගයට දුෂ්කර දේ දන්දෙන තැනැත්තා, මනාප දේ ලබාගනී කියලා. උතුම් දේ දෙනුයේ උතුම් දේ ලබාගනී, අග දේ දෙනුයේ අග දේ ලබාගනී, ග්‍රේෂ්ඩ දේ දෙනුයේ ග්‍රේෂ්ඩ දේම ලබාගනී කියලා. ලොකික සැප සම්පත් බලාපොරාත්තුව දන් දෙන්නා සිතු සිතු සම්පත් ලබාග න්නා අතර එම ලොකික සැපසම්පත් වල අනිත්‍යභාවය නුවණීන් මෙනෙහි කිරීමට දස්‍ය තැනැන්තා දානය තුළින්ම සතර අපායෙන් මිදිමද සාස්‍යාත් කරගනී.

තෘප්තාව හේතුවෙන්ම සකස්වෙන ආහාරය නිසා මත්‍යාලා තුළ සකස්වන පංචලපාදානස්කන්ධයේ අනතුරුදායකබව දැකළයි බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරන්නේ ප්‍රතු මාංශය අනුහව කරනවා යන හැඟීමෙන් ආහාරය පරිහරණය කරන්න කියලා. දිරිස කාන්තාර ගමනකදී මංමුලාවට පත්ව ආහාර, ජලය නැති වී කාන්තාරය මැද අතරම් වූවහොත්, ජීවත්වීම උදෙසාම තමාගේ එකම දරුවාගේ මාංශය එම දෙමාපියන් අනුහව කරන්නේ යම් අඩුයාවයකින්ද, යම් අකමැත්තකින්ද තම ජීවිතයේ සැපය, මදය, ජවය පිණිස තොවන්නේද ජීවිතය බෙරාගෙන කාන්තාරයෙන් පිටවීම සඳහාමය.

ලොච්චිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන ඉහත කාරණයේදී ආහාරය තුළ සැගලී ඇති අනතුරුදායක බව හොඳින් පෙනෙනවා. නමුත් වර්තමාන සමාජය තුළ ආහාර කෙරෙහි ඇති ‘සුන්දරත්වය’ වැඩි වෙන්න, වැඩිවෙන්න සමාජය ඉහත අනතුරු තුළමයි ගමන් කරන්නේ. ආහාරය ඇතිවන්නේත් තෘප්තාව නිසාමය. ඒ කියන්නේ ආහාරයේ අර්ථය දුකය කියන කාරණයයි. දුකට හේතුවෙන ආහාරය අප ප්‍රයෝගනයට ගතයුත්තේ දුකෙන් මිදිමේ මාරුගය උදෙසාමයි.

පිංචත් මබ පොඩි දෙයක් ආහාරයට ගන්න. ලොකු දෙයක් දන් දෙන්න. එවිට ඔබේ ගතත් සිතත් දෙකම පිරේවි. ඒ මතුකොටගත් පිරුණු සිතමයි, ඒ සිතුවීලි පරම්පරාවමයි සතර අපායන් මිදීම උදෙසාම ගක්තිමත් කරගත යුත්තේ.

පව පහුරුගාමීන් නොසිට කුසල නිධිය මතුකරගන්න

මෙ සටහන තබන වේලාවේ හිසුවට මතක් වෙනවා හිසුව
ගිහිකාලයේ ගම් පුරාණ විභාරයේ වැඩසිටි අපවත් වී වදාල
ගෝරවනීය නායක ස්වාමීන් වහන්සේව. උන්වහන්සේ සැම වසරකට
වරක්ම තම කුටිය හිස් කරනවා. එය සිද්ධකරන්නේ වාර්ෂිකව
පැවැත්වන දානමය පිංකමට. කුටියේ ඉතිරිව තිබූ සැම පිරිකරක්ම
පිංකමට වඩින ස්වාමීන් වහන්සේලාට පුරා කරනවා. මට මතකයි
ල් ක්‍රියාව තුළින් උන්වහන්සේ පිංකමට පස්සේ ලොකු ආශ්චර්යක්
ලබනවා. ලොච්චාවලා පුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කර වදාල විනය
කාරණාවලට යටත්ව සිටිමින් තමන්ට ලැබෙන අතිරික්ත සිවිපසය
ල්වා හිග පාඩු ස්වාමීන් වහන්සේලාට බෙදාදීම විනය කාරණා
ආරක්ෂා කරගැනීමෙන් අපිට ගොඩාක් උපකාරී වෙනවා. නායක
ස්වාමීන් වහන්සේ මට කියලා තිබෙනවා රස්කොට තබාගැනීමට
වඩා බෙදා දීමෙන් මහා සැපයක් නිදහසක් ජීවිතයට ලැබෙනවා
කියලා. පැවැදිවීමට පෙරාතුව වසර පහක් පමණ මම ගම් පුරාණ
විභාරස්ථානයේ දායක සහාවේ සහාපතිවරයා හැටියට කටයුතු කළා.
ල් කාලයේ නායක ස්වාමීන් වහන්සේ මා කෙරෙහි ලොකු විශ්වාසයක්
ඇතිකරගත්තා. ඒ නිසාම පන්සල උපයෝගී කරගෙන මහා පිංකම්
රාජියක් සිදුකරගත්තා. ඉන් එක් ගොරවනීය පිංකමක් තමයි ලොකු
පිංකමක් සිදුකරලා කුඩා සාමණේර ස්වාමීන් වහන්සේලා එකලොස්
නමක් පැවැදි කිරීමේ පිංකම. මේ වෙලාවේ උන්වහන්සේලාගෙන් කී
නමක් පැවැදි භාවය තුළ ඉන්නවාද කියන්න හිසුව ද්‍රන්නේ නැහැ.
නමුත් එම පිංකම තුළින් ලැබුණා වූ කුසලය මට ලැබුණාය කියන

විශ්වාසය මා තුළ තිබෙනවා. ලෝකය උපයෝගී කරගෙන ලැබූණු අවස්ථාව ප්‍රයෝගනයට ගෙන මගේම නිදහස් පාර සෞයාගෙන ගියා. මෙතන තමයි ඔබ හඳුනාගත යුතු ද්‍යුම්හාවය තිබෙන්නේ. මේ කාලයේදී මට මතකයි වයස අවුරුදු අසුවක් පමණ වූ වයෝවද්ද නායක ස්වාමීන් වහන්සේ දුඩි ලෙස ගිලන් වූ අවස්ථාවක්. ගිහියෙක් හැරියට හරියටම අවුරුදුදාක කාලයක් ද්‍යුම්හාවය හැර ද්‍යුම්හාවය සඛන්ගාල ඇග අතුල්ල උන්වහන්සේට නාවල තිබෙනවා. ඒ සැම දිනකම උන්වහන්සේ සිවිරු අදන සේදාල තිබෙනවා. උන්වහන්සේට දානය වැළදීමට දැක් වෙවිලන අවස්ථාවන්හිදී උන්වහන්සේට සියතින් දන් වළදවල තිබෙනවා. අවශ්‍ය ප්‍රතිකාර සඳහා වෙවදා මහත්වරුන් ලැගට රැගෙන ගොස් තිබෙනවා. නමුත් මේ මොහොතේ උන්වහන්සේ මොන ලෝකක කවුරුන් වශයෙන් ඉන්නවද කියන්න හිකුව දන්නේ නැහැ. නමුත් උන්වහන්සේට උපස්ථානය කිරීම තුළින් රස්වුණා වූ කුසලය හිකුවට ලැබූණාය කියන විශ්වාසය වර්තමානයේ හිකුවට තිබෙනවා. වයෝවද්ද නායක ස්වාමීන් වහන්සේ පුංචි දරුවෙක් වගේ උන් වහන්සේට නාවන්න එන තුරු තම උස ආසනයේ වාඩිවී ජන්ලයේ කවුලුවෙන් බලාසිටින දරුණනය මට තාම මතකයි. උන්වහන්සේගේ ඒ බැල්ම තුළ ආදරය, රකවරණය, ආරක්ෂාව, කරුණාව ගැබුවෙලා තිබූණා. එහි දිවියධම්ම වේදනීය කුසලය තිසාම ඒ හැම දෙයක්ම හිකුවට මේ මොහොතේ ලෝකයෙන් ලැබෙනවා. ලෝකයේ ශේෂේයිම ආයෝජනයට ජීවිතය යොදවල එහි ප්‍රතිලාභයන් ලබන කෙනෙක් හිකුව. හිකුවට මතකයි ජීවිතයේ එක්තරා රාත්‍රියකදී විභාරස්ථානයේ අධිෂ්ථාන ප්‍රජාවක් සංවිධානය කළා. සුප්‍රසිද්ධ ගොරවනීය ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් පිංකමට වැඩිම කළේ. පන්දහසක් පමණ ගිහිපිංවතුන්ලා මේ පිංකමට සහභාගී වුනා. රාත්‍රී 8.00ට විභාරස්ථානයේ සියලුම විදුලි ආලෝකයන් නිවියනවිට පන්දහසක් පමණ ගිහිපිංවතුන්ලාගේ දැනේ පහන් හෝ ඉටුපන්දමක් දැක්වූණා. ගණාන්ධකාර රාත්‍රියක් පහන් ආලෝක පන්දහසකින් ආලෝකමත් වෙනවිට එම පිංකම සංවිධානය කළ මම හිස් දැකින් පන්දහසක් පහන් ආලෝක දෙස බලාසිටියා පමණක්මයි කළේ. මේ පිංකම තිසාම සිල්වත් පන්දහසක් පමණ පිංවතුන්ලාගේ හදවත් තුළ ඇතිවුණ අධිෂ්ථාන ගක්තිය මා ලෝකයාට

හොරෙන් තනිවම අනුමෝදන් වුණා. වෙහෙස මහන්සි වී පිංකම් සංවිධානය කර අනුන් පිංකම්වල යොදවා ඒ අයට සෞරා මා මගේ කුසල් පක්ෂය ගක්තිමත් කරගත්තා. පිංකම් පුදු ආශ්චර්යක් කරගත්තේ නැහැ. අතිතයේ දළඩා පහන් ආලෝක පන්දහසක් මොහොතකින් නිවිගියත් නිවිගිය පහන් ආලෝක දෙස බලමින් මා ඇතිකරගත්තා වූ අනිතතයේ බිජය ප්‍රඟාවේ ආලෝකයක් බවට පත්වී තවමත් නොනිමි හිසුව තුළ දළැවනවා. පන්සලේ වේවා ආරණ්‍යයේ වේවා ගිහිගෙදර වේවා ඔනෑතරම් කුසල්නිධි තිබෙනවා සැරවිලා. මේවා සෞයාගෙන ගිහිල්ලා සුවසේ හාරගන්න. ලෙඛික්, මහල්ලෙක්, පිංකමත් දෙස ඔබ නොබලා යනවා කියන්නේ කුසල් නිධියක් මගහැර යනවා කියන කාරණයයි. වසරක් එරම්ණිය ගොතාගෙන කායානුපස්සනා හාවනාව වැඩුවත් නොලැබෙන අවබෝධයක් දිනක් ලෙඛික්, මහල්ලෙකුට උපස්ථාන කිරීමෙන් ලැබීමට හැකිව හිසුව අත්දැකීමෙන් දන්නවා. තමුත් එකිනෙකාගේ ඉන්දිය ධර්මයන්ගේ ස්වභාවය අනුව මෙය වෙනස් වෙන්න පුළුවන්. කායානුපස්සනාව කියන කාරණය, අසුහය කියන කාරණය හිසුව වඩාත්ම අත්දක්කේ ගිහි ජ්විතයේදී රෝගීන්ට උපස්ථාන කිරීම තුළින්මයි. අවබෝධයම අරමුණු කරගත් අවංක වෙතනාවෙන් රෝගීන්ට උපස්ථානය කිරීමේදී කවදාකවත් රෝගියාගේ අඹුව්, මුතුවල ගදක් අපුලක් දුනුණේ නැහැ. කුසලයේ ගක්තිය විසින් අඹුව්, මුතුවල දුගැඳත් තිශේද කරනවා. මේ සටහන අවසන් කරනවිට මේ දෙයත් සඳහන් කරන්න ඕන. තරුණ කාලයේ ආවේගයිලි හාවයන් නිසාම ස්වාමීන් වහන්සේලා සමග ගැටුමුත් එකක් දෙකක් ඇතිකරගෙන තිබෙනවා. ඒවායේ අකුසල් විපාකත් සමහරවිටදී ඉදිරියේදී විපාක දෙන්න පුළුවන්.

හුග ද්වසක් පේන්නේ නැතිව සිටි වලිකිකිලි අම්මලා දෙන්නෙක් ආයෙමත් රංවුව සමග කුටිය සම්පයට එන්න පටන් අරගෙන. වෙනදාට නැති කිවි, බිවි ගාන හඩ ඇසිල බලනවිට එක වලිකිකිලි අම්මාට කෙනෙකුට කුඩා පැටවි හතර දෙනයි. අනෙක් වලිකිකිලි අම්මාට පැටවි එක්කෙනයි. අලත් සාමාජිකයේ පස් දෙනෙක් වලිකුතුල් රෙනට එකතුවෙලා. මේ පස්දෙනාම ගැහැණු සත්ත්. වලිකුතුලන්ගේත් පිරිම් ජනගහණය අඩුවෙනවා වගේ ඒ අයගේත් කාමයේ වරදවා

හැසිරීමේ ක්‍රියාවන් වැඩිවෙලා ඇති. ප්‍රංචි පැටවි හතරදෙනෙක් ඉන්න වලිකිකිලි අම්මා වෙනදාට වඩා බොහෝම කඩිසරයි. වේගයෙන් පොලුව පහුරුගාමින් ආහාර සොයනවා. වෙනදාට තමාට පමණයි කැම සොයන්න වෙහෙසුණේ. දැන් එසේදෙනෙකට කැම සොයන්න ඕනෑම. කැම සොයන ගමන්ම පැටවින්ගේ ආරක්ෂාවත් බලන්න ඕනි. ඒ නිසා වලිකිකිලි අම්මා තියුණු අවධානයකින් නිතර පසුවෙන්නේ. වෙනදා තරම් හිකුෂුව සම්පයට එන්නෙන් නැහැ. ඒ තරමට ඇය පැටවින්ගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ අරමුණු කෙරෙහි අවධානයෙන් පසුවෙන්නේ. ඒ තියුණු අවධානයත් හරියට දිලයෙන් තොරව සකස්වෙන මිරා සමාධියක් වගේ. දුක ආරක්ෂා කරගැනීම උදෙසායි. ඒ තියුණු අවධානය හේතුවෙන්නේ වලිකිකිලි අම්මා වගේම පැටවුනුත් බොහෝම උපකුම්දිලයි. ප්‍රංචි හෝ අනතුරක ඉවක් දත්ත සැණින් මේ වලිකිකිලි පැටවුන් වේගයෙන් සැගවෙනවා. කාමලිජන්දයන්ට යට වූ මනුෂ්‍ය සිතත් නිරතුරුවම සැගවා තිබෙන්නේ. ඔබට සමහරවේට පෙනෙනවා ඇති සිත කාමයන්මයි දුවන්නේ. බොහෝම අකිකරුයි. ධරුම මනසිකාරයට කැමතිම නැහැ. මේ සැගවූ ඊ වූ සිත මතුකරගැනීමට ධම්මවිවය බොජ්කංගය වඩන්න කියල බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකරනවා. ඒ කියන්නේ සිත ධරුම මාර්ගය සඳහා උපකුම්දිලිව සැගවූණ විට සද්ධරුමයක් ගුවණය කරන්න. ධරුම සාකච්ඡාවක යෙදෙන්න. ධරුම පොතක් කියවන්න. තෙරුවන් වන්දනාවක යෙදෙන්න. එවිට යටපත්ව ගිය සිත ධරුම මාර්ගය තුළට ධරුම කෙරෙහි කැමැත්ත තුළට යොමුවේ. ඒ මෝදුවන සිතුවිල්ල තුළින් විරය, ප්‍රිතිය, පස්සද්ධිය, සකස් කරදේ. දැන් ඔබට පුළුවන් සමාධි, උපේක්ෂා ධරුමයන්ට කුමානුකුලට සිත යොමුකරන්න. සිත අකිකරුවන විට ඔබ උපකුම්දිලි වන්න. ධරුම මනසිකාරයක්ම සිත තුළින් මතුකොට ගන්න දැක්වෙන්න. ඇසට ප්‍රිය, පුරුෂුනු දකින ඕනෑම කෙනෙක් ආදරය කරන වලිකිකිලි අම්මාගේ ජීවිතය තුළ සැගවූණ අනතුරක් පිළින් ඔබ තුවණින් මෙනෙහි කරන්න. වලිකිකිලි අම්මා වේගවත්ය කියන්නේ ඇය වේගයෙන් සංස්කාර රස්කරගන්නවාය කියන කාරණයයි. කැම නිමේෂයකම ඇය තුළ රස්වෙන්නේ ලෝහ, ද්වේෂ, මෝහ අකුසලයන්මයි. ඇය සැම නිමේෂයකම අනාගත හවය

සඳහා අප්‍රමාණ අකුසල් ප්‍රමාණයක් රස්කරගන්නවා. ඇය කවදානම් ගැලවෙන්නද? වලිකිකිලි අම්මාගේ පවතම උපන් දරුවා පස්දෙනෙක්. කාමයන් උදෙසා කාමයම රස්කරමින් හවයේ වේදනාත්මකව තිරයේ දුකට සියතින්ම පාර සකස්කර ගන්නවා. මනුෂ්‍යයින් වන අපත් අනාගතයේදීත් වන වදුල්වල සංඛාරය කර වලිකුකුළන්ගේ සූන්දරත්වය දැක සතුවුවේවි. සූන්දර ජායාරූප සිහිවටන ලෙස ගනීවි. අවසානයේදී අපි දෙගොල්ලන්ම එකම තැනයි ඉන්නේ. පෙනෙන සූන්දරත්වය තුළින් ඩු ආශ්‍රාදයම නොව අවබෝධය ලබන්න.

ඡඩ ඔය ර්රේෂ්‍යා කරන්නේ සංස්කාරවලට බව දැනගන්න

ර්රේෂ්‍යාව කියන වචනය සටහන් තබනකාටම එහි තරමක පැටලිලි ස්වභාවයක් තියෙනවා. ඒ පැටලැවීල්ල වගේමයි ර්රේෂ්‍යාව කියන වචනයේ අර්ථය අපව හට ගමනේදී පටලවන්නේ. මෙය කියලා ගන්න දාශ්‍යීයේ දුඩී භාවය නිසාම, ලෝකයා අපව ඉක්මවා යනවාට අපි කැමති තැහැ. හැකියාවෙන්, දැනුමෙන්, රුපයෙන්, වත්පොහොසත්කම්වලින්, ගරු සත්කාරවලින්, එකිනෙකා පරයා යනකාට එතැනු සකස්වෙන්නේ ර්රේෂ්‍යාව කියන ධර්මතාවයයි. සංස්කාර කියන ධර්මතාවයේ අර්ථය නොවැටහෙන්න, නොවැටහෙන්න මත්‍යාෂයා ර්රේෂ්‍යාව දෙසටමයි ගමන් කරන්නේ.

මේ ලෝකයේ එක සූන්දර කාන්තාවක් ජීවත්වනවා, ඇයගේ ගිරිරයේ සූන්දරත්වය, ලාලිත්‍යය, රිද්මය, හැඩය, වර්ණය මේ මොජාතේ අතිශය වමත්කාරණකයි. ඒ රුපය නිසාම ඇය ලෝකයේ ජනප්‍රිය කාන්තාවක්. ඇය මේ රුපයෙන් ලෝකයාව හැඟීම්වලින් අන්දමන්ද කරනවා. ඇය අන්‍යාගමික කාන්තාවක්. ඇයගේ මේ අසිරිමත් රුපය නිසාම ඇයට ර්රේෂ්‍යා කරන අය අප්‍රමාණව ඇති.

එම අසිරිමත් රුපය නිසාම වර්තමානයේ ඇය සතර අපාය දෙසටමයි මාරුගය සකස්කරගන්නේ. එක් හිසුවක් උතුම සමාධියේදී අරමුණුකර බලනවා, ඉහත රුමත් කාන්තාව පෙර ජීවිතයේදී කුමන අයුරේ ජීවිතයක් ගතකරපු කෙනෙක්ද කියලා.

එවිට එම හිසුවට අරමුණුවෙලා තියෙන්නේ වයස අවුරුදු 40 ක පමණ පැහැපත් කාන්තාවක්. ඇය තැකිලි පැහැති රෙදි පටියකින්

බැඳුගත් තනපටයක් සහ ඉනේ සිට පහතට අදින ලද තැකීලි පැහැති රෙදිකඩින් සැරසී ඉදලා තිබෙන්නේ. ඇයගේ ස්වරූපයෙන් හිසුව ඇයට හඳුනාගෙන තිබෙන්නේ දේවදාසියක් ලෙසිනුයි.

ඉන්දියානු සමාජයේ දෙවියන් උදෙසාම කැප වූ, ජීවිතය පුරාකළ කාන්තාවන් සිටියා. ඒ අයගේ මුළු ජීවිතයම ගෙවුණේ තමන් අදහන දෙවියන් වෙනුවෙන්, එම දෙවියන්ට පුරෝෂපාර පැවැත්වීම උදෙසායි. ඇය මුළු ජීවිතය තුළදීම කරන්නේ දෙවියන්ට මලින් සැරසීමට මල් මාලා ගොතන එක. දේව මන්දිර පිරිසිදු කරන කාර්යය. සුවද හමන මුරුගැන්බන් පිසින කාර්යය. සුවද දුමෙන් දේවමන්දිර සුවදවත් කරන කාර්යය. දෙවියන් උදෙසාම ජීවිතය පුරාකරන්නී... ඇය දේවදාසියක්. තමා අදහන ආගමට අනුව දෙවියන්ට මලින් පුරාපැවැත්වීම නිසාම එහි විජාකයක් හැටියට මේ ජීවිතයේදී අබෞද්ධ ප්‍රචාරක වූණත්, සුරුපී උපතක් සකස්කාටගත්තා. මේ ජීවිතයේදී ඇයට නිල් මහනෙල් මලක් වැනි ගරීරයක්, ඇස් දෙකක් ලැබුණේ ඇය ගිය ජීවිතයේදී දෙවියන්ට පුරාකළ මල්වල අසිරියෙන්මයි. එහෙමතම් ඇයගේ රුපයට අභි රෝජ්‍යාකරලා වැඩක් නැහැ. එවා හේතුවෙන් ධර්මයන්. නමුත් එතැන තිබෙන්නේ මිල්යාදාශ්ධීක ජීවිතයක්.

ඇයගේ සුන්දිර ජීවිතය දැකින්කාට අපට පෙනෙන්නේ ඔබ දක්ෂනම් ඔබ පුරා කරන මලකින් මොන තරම් අසිරියක් ලබන්න පුළුවන්ද කියලා. නමුත් මල් පුරා කරමින් දෙවියන්ට සුවදින් පුරෝෂපාරයන් පැවැත්වීමෙන් ලබාගත් අසිරිමත් රුපය නිසාම, එම රුපයේ ආශ්චර්යා නිසාම, ඇය දුන් අකුසල් වැඩින මාර්ගයකමයි ගමන්කරන්නේ. ඉහත කරුණ ඔබට සටහන් කළේ රෝජ්‍යාව කියන කාරණයේ ඇති අරථ විරහිතව ඔබට දැනගත්තයි. ඔබ මය රෝජ්‍යා කරන්නේ අනුන්ගේ කුසල් සංස්කාර ධර්මයන්ටයි. අනුන් පොහොසත්වෙන්නේ, බලවත් වෙන්නේ, රුමත්, උගත් වෙන්නේ ඒ අය පෙර ජීවිතයේ රෙහෙකරගත් කුසල් සංස්කාර ධර්මයන් අනුවමයි. යමෙක් යමෙකුගේ සංස්කාරවලට රෝජ්‍යා කරනවා කියන්නේ ධර්මයට රෝජ්‍යා කරනවාය කියන කාරණයයි. ධර්මයට යමෙක් රෝජ්‍යා කරනවානම් ඔහු තමාගේම හිස කඩ ගලක ගසාගන්නා අයුළාන පුද්ගලයෙක් වෙනවා.

පිංචත් ඔබ කඩ ගලක ඔපුව ගසාගත්තොත් මොකද වෙන්නේ? මූහුණ ලේ පැහැ වෙනවා, දත් එලියට පතිතවා. මූහුණ ඉදිමිලා විකාති වෙනවා. මේ සියල්ල රෝහ්‍යාවේ එලියයි.

වරක් හිසුවක් උතුම් සමාධියේ පසුවෙනකාට රාත්‍රී කාලයේදී, තම ජීවිතයේ පළමුවරට යක්ෂණීයක් දරුණනය වෙනවා. ඇය මිල්‍යාදාශ්ධීක යක්ෂණීයක්. ඇගේ බෙල්ලෙන් උඩ කොටස විතරයි දරුණනය වෙලා තියෙන්නේ. ඇයගේ ස්වරුපය මොනතරම් බියකරුදී තියනවා නම් එම යක්ෂණීයගේ කට දෙපැත්තෙන් එලියට තෙරපු අගල් තුනක පමණ දළ කැබැලි දෙකකුත් ඇයට තිබුණා තියෙනවා. රත්පැහැ ගැන්වුණු පුපුරන මූහුණක් ඇයට තියෙන්නේ. හරියටම තමාගේ හිස තමාම කඩගලක ගසාගත්තා වැනි මූහුණක්. එම බියකරු යක්ෂණීය දකිනකාට, හිසුව එම යක්ෂණීය තුළින් දැකළා තිබෙනනේ ද්වේෂය, රෝහ්‍යාව ජීවිතය කරගත් කාන්තාවක්. පිංචත් ඔබ සිතන්න ඔබ තුළින් රෝහ්‍යාව සකස්වෙනවා නම් ඔබ තුළින් ඔබ යක්ෂයෙක්, යක්ෂණීයක් දකින්න දක්ෂ වෙන්න. මොකද මේ පවුකාර ධර්මයන්මයි මේ යක්ෂණීයට ඒ දුක උරුම කරදුන්නේ. මේ යක්ෂණීයගේ දළ දෙකෙන් කියන්නේ රෝහ්‍යාවේ තියුණුහාවය. යක්ෂණීයගේ ජීවිතයේ අකුසල් බලවත්හාවය නිසාම ඇගේ යක්ෂ ජීවිතයට ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය වැඩිවෙලා. ඒ වැඩිවීම හේතුවෙන්නේ තව තවත් දුක වැඩිවීමටමයි. ඒ නිසා පිංචත් ඔබ රෝහ්‍යා කරන්න එපා. රෝහ්‍යාව තුළින් යක්ෂයෙක් දකින්න.

සමහර ගම්මානවල පිබුසිගා වඩිනකාට මොන තරම් දුප්පත් මනුෂ්‍යයේ ජීවත්වෙනවද කියලා පෙනෙනවා. ඉඩක් සෙවිලි කළ කුඩා වරිවිඩ බිත්ති හතර තුළ පාන්, විස්කේක්තුවකින්, කැද උරුකින්, වේල පිරිමහගන්න කුඩා කිරී දරුවන්, අම්මලා දකිනකාට 'අනේ පුත්, මේ ජීවිතයේදී අනුනට රෝහ්‍යාකරන්න එපා'ය කියලා කියන්න හිසුවට හිතෙනවා. ඒත් බියක් දැනෙනවා, අනේ මේ දරුවන්ට එහෙම කිවොත්, හිසුව කෙරෙහි ද්වේශයක් ඇතිකරගෙන තව අකුසල් රස්කරගනියි කියලා. අනුනට රෝහ්‍යා කරන මනුෂ්‍යයා තැවත මනුෂ්‍ය ජීවිතයක් ලැබුවොත් ඔහු අල්පහොගි සම්පත් ඇති, අල්පේශාකා

දුරටත් ජීවිතයක් ලබන බව ලොවිතුරා බූදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. බලන්න රෝජිතාව තුළ මොනතරම් අවදානමක්ද සැගවිලා නියෙන්නේ. යමෙක් අනුනට රෝජිතා කරන්නේ නම්, ඔහු රෝජිතා කරන්නේ තමාගේම සැපයට බව හොඳින් සිතන්න. ඔබ අවබෝධයෙන්ම රෝජිතාවෙන් මිදෙන්න. එවිට ඔබ උපේස්ජාව තුළට පැමිණේවි. දැන් ඔබට පුව්වන් මෙමතියට සිත යොමුකරන්න. රෝජිතාවත්, මෙමතියත් කියන්නේ එක සිතිවිල්ලක් අතර ඇති පරතරය පමණයි. ඒ තරම් සරල තැනක් ඔබ මගහරිනවා.මේ එක සිතිවිල්ලක පරතරය ඔබට සුගතියේ සිට දුගතියට ඇදිදුම්මට හොඳටම ප්‍රමාණවත් වෙනවා. වර්තමාන අධ්‍යාපන කේෂ්ට්‍රය තුළ ඇති තරගකාරීන්වය නිසා කුඩා වයසේදීම දරුවන් තුළ රෝජිතාවේ බේජයන් ඇතිවෙනවා. ඒ අනාගත සමාජයේ ව්‍යාකුල බව කියන්නා වූ බොහෝම අනතුරුදායක ප්‍රවණතාවයක්.

බූදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා ගිය ජීවිතයේ මහඟ බමුණන්ගෙන් කුසලය, අකුසලය ගැන, කළයුත්ත නොකළයුත්ත ගැන නොඇසීමේ හේතුව නිසාම මේ ජීවිතයේදී අකුරු ගාස්තුයේ අද්‍යාපනයට පැමිණෙනවාය කියලා. පුද්ගලයකු අතින් ඉහත කාරණා සිදුනොවන්නේ මාන්තාය නිසාමයි. එම නිසා නිහතමාතීව උත්සහය කුළින් ඔබ අධ්‍යාපන කටයුතු කළහොත් ඔබට අනුනට රෝජිතා කරන්න අවශ්‍ය වෙන්නේ නැහැ. ඔබට ලැබිය යුත්ත ලැබේවි. තෙරුවන් කෙරෙහි විවිකිව්‍යාවෙන් බැහැරවෙන මොහොත දක්වාම ඔබ තුළ රෝජිතාව සකස්වෙනවා. මොකද ධර්මානුකුලට ලෝකය දකින්න තවම ඔබ ධර්මය කෙරෙහි සැකයෙන් බැහැර නොවී ඇති නිසා.

මෙම සක්කාය දිටියිය තුළිනුයි ලෝකය දකින්න උත්සහ ගන්නේ. මෙතැනදී ඔබට ලැබෙන එලය ලෝහ, ද්වේෂ, මෝහ අකුසලයන්මයි. සද්ධර්මයේ අසමර්ථයන්ගෙන් ලෝකය බැහැරවෙන්න, බැහැරවෙන්න මාරයාගේ ආයිතත්‍යයයි ලෝකයේ පැතිරෙන්නේ. ඒ සද්ධර්මයෙන් බැහැර වූ අනාගත ලෝකයට අවශ්‍ය මාර සමාජය තමයි වර්තමානයේ හරිබරි ගැහෙමින් මේ සකස්වෙන්නේ.

පි.වත් ඔබ සද්ධර්මය තුළින් අනාගතයේ බිජිවෙන මේ විෂම ලෝකය හඳුනා ගන්න. මාරයාගේ විෂම සැලසුම් පරාජය කර ඔබ ලොවිතුරා බුදුරජාණන්ගේ මහා කරුණා ගුණයේ සෙවනට එන්න.

ඔබ විනෝදය ලෙස දැකින්නේ තෘප්ත්ණාවේ ගින්දරයි

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා ‘පිංචත් අනුරුද්ධ, බුදුරජාණන් වහන්සේ දහම දෙසන්නේ ජනතාව විශ්මයට පත්කරන්නවත්, ජනතාව සුරතල් කරන්නවත්, ලාභ සත්කාර ලබන්නවත්, මා ගැන මෙසේ යැයි හඳුනාගැනීමටවත් නොවේ. ශ්‍රාවකයින්ගේ මෙලොව, පරලොව යහපත උදෙසාමයි’ කියලා. බුදුරජාණන්වහන්සේගේ මහා කරුණාව යොමුවන්නේ සත්ත්වයාගේ මෙලොව පරලොව ඉලක්කකොට පමණක්මයි. මේ සා අසිරිමත් රකවරණයක් වූ ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ මහා කරුණා ගුණයේ රකවරණය දරුවෙක් උදෙසා, බ්‍රිඩක්, ස්වාමිපුරුෂයෙක්, තනතුරක්, දේපලක් උදෙසා මගහරිනවා නම් එම අනුවණකමේ විජාකයන් ඔබට අනාගතයේදී අවුරුදු ලක්ෂණනාවක් ගෙවන්නට සිදුවේවි.

පිංචත් ඔබට අයිති නැති දරුවෙක්, බ්‍රිඩක්, ස්වාමිපුරුෂයෙක් උදෙසා ඔබට අයිති සද්ධිරුමයේ රකවරණය අහිමි කරගන්න එපා. මේ කෙටි මනුෂ්‍ය ජ්විතය, අති දීර්ඝ දුකෙන් මිදිම උදෙසාම ප්‍රයෝගනයට ගන්න. බුදුරජාණන් වහන්සේ සාරසංඛ කල්ප ලක්ෂණනාවක් දස පාරමි ධරුම පිරුවේ පිංචත් ඔබ උදෙසාමයි. ඇස් ගලව ගලවා දන් දුන්නේ, මහ සාගරයේ ජලය පරදවා යන තරමට රුධිරය දන්දුන්නේ, මහ පොලොවේ පස් පරදවන තරමට ගරීර මාග දන් දුන්නේ පිංචත් ඔබ උදෙසාමයි. ඩය අවුරුද්දක් දුෂ්කර ක්‍රියා කෙරුවේ ඔබ උදෙසාමයි. නමුත් පිංචත් ඔබට ඇස්, මස්, ලේ දන් දෙන්න අවශ්‍යම නැහැ. රුපය කෙරෙහි ඇති තෘප්ත්ණාව තිසා ඔබ තුළ සකස්වෙන ලෝහ, ද්වේෂ, මෝහ අකුසලයන් පමණක් ඔබ දන් දෙන්න. එවිට අප බොධිසත්වයාණ්

මඟ වෙනුවෙන් දන් දුන් ඇස්, මස්, රුධිරය වෙනුවෙන් ඔබ කාතගුණ දැක්වූවා වෙනවා. ඔබට ලැබුණ මේ උතුම් අවස්ථාවේදී එවන් අසිරිමත් ගාස්තාන් වහන්සේ නමකට ඊයකාරයෙක් නම් වෙන්න එපා.

මාරයා සැශැලි බලා සිටිනවා, ඔබට දරුවාගේ සුරතල් පෙන්වලා, බිරිදිගේ, සැමියාගේ ආදරය පෙන්වලා, මෙවරත් ඔබට බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ඊයකාරයෙක් කරවන්නට.

බැංකුවට ඔබ නිය වුමෙනාත් දේපල රාජසන්තක කරාවි බුදුරජාණන් වහන්සේට ඔබ නිය වුමෙනාත් හටයේ සැපයම මාරසන්තක වෙනවා. දුකින් බැහැරට මගපෙන්වූ ඒ උතුම් ගාස්තාන්වරයාණන් වහන්සේට පිංවත් ඔබ නිරතුරුවම ඔබේ ජීවිතය තුළින් අලෝච්, අද්වේග, අමෝහ සුවඳ කුසුම් ප්‍රජාකරන්න. බුදුරජාණන් වහන්සේ ඒ මල් සුවඳ නිරතුරුවම වර්ණනා කළහ. ‘මේ ලෝකයේ කිසිම මනුෂ්‍යයෙකුට, දෙවියකුට, බ්‍රහ්මයකුට විදින්නට තබා සිතන්නවත් බැරි අප්‍රමාණ වූද්‍යක් කන්දරාවක් සය අවුරුදුක් පුරා මම දුෂ්කර කියා කළ කාලයේදී වින්දා’ කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

මේ හැම දුක්ගැහැටක්ම උන්වහන්සේ කැමැත්තෙන්ම දරාගත්තේ පිංවත් ඔබ මේ මොහාත් ලබන සද්ධිරුමයේ සැනසිල්ල ඔබට ලබාදීමටයි. එවන් අසිරිමත් ගාස්තාන් වහන්සේ නමක් වෙනුවෙන් නිරතුරුවම පිංවත් ඔබ තුළ අලෝච්, අද්වේග, අමෝහ සිතිවිලි ඇතිකරගෙන බුදුරජාණන් වහන්සේගේ රුපකාය සිතෙන් මවාගෙන ඒ පවිතු සිත බුදුරජාණන් වහන්සේට පුරා කරන්න. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ උතුම් ගුණයන්, ඇුනයන්ට නිරතුරුවම ඔබ මනසින් සම්ප වෙන්න. එවිට පිංවත් ඔබ තුළ බුදුරජාණන් වහන්සේ කෙරෙහි අයෝමය විශ්වාසයක් සකස්වේවි.

හිකුෂුවට මතකයි අතිතයේ එක්තරා ද්වසක උදැසන සුදු සරමක් සුදු කමිසයක් බැගයක දමාගෙන උදැසන 5 ව බසයේ නැගලා, කිසිම ඇුතියෙක් හිතවතෙක්ගෙන් තොරව හිකුෂුව පැවිදිවීම සඳහා උපන් තිවසින් පිටවගිය ආකාරය. එදා ප්‍රත්න් මේ මොහාත දක්වා හිකුෂුවට අයෝමය ගක්තිය වුමෙන් බුදුරජාණන් වහන්සේමයි. ස්ථීර

වාසස්ථානයක් නොමැතිව තැන් තැන්වල ආරණ්‍යවල පුදෙකලා කුටිවලට ගිය ගමනේදී සමහර පිංචත්ත්තා හිසුව හැදින්වූවේ ‘අහිගුණෝධක හිසුව’ කියලා. මගේම කණට ඇසිලා තියෙනවා පිංචත්ත්තා එහෙම කියනවා. මා හදුනාගත්තා ඒ කජාකරන්නේ මාරයාය කියලා. බුදුරජාණන්වහන්සේ කෙරෙහි ගුද්ධාව තුළින් ඒ වෙලාවේ හිසුව මාරයාව හදුනාගෙනයි තිබුණේ. මාරයාට අවශ්‍ය වුණේ ‘අහිගුණෝධක හාමුදුරුවේ’ කියන නම පටබැදුලා මා තුළ ලැඤ්පාව සකස්කරලා ආරණ්‍යයක, පන්සලක ස්ථීර නිතු පදිංචිකරුවෙක් කරන්න. උතුම් පැවැද්ද ලැබේමට පෙරාතුවම මාරයාගේ එම අවකාශය මම බලාපාරෙත්තුවුණා. හිසුවට, ස්ථීර නිතුතැනක් නැති ‘අහිගුණෝධක හාමුදුරුවේ’ කියනකාට මට සතුවක් ඇතිවුණා. හිසුව කළේපනාකලේ, සාරීපුත්ත මහෝත්තමයාණන් වහන්සේ, මහා කාශ්‍යප මහෝත්තමයාණන් වහන්සේටත් ස්ථීර, නිතු තැනක් තිබුණේ නැහැ තේද කියලා. ඒ කියන්නේ උත්වහන්සේලාත් ‘අහිගුණෝධක’ ජීවිත ගතකලේ. ඒ උතුම් ජීවිතය මටත් ලැබේම හාග්‍යක්කාටයි හිසුව සැලකුවේ. ඒ ‘අහිගුණෝධක හිසුව’ කියන නාමය හිසුවට ලැබුණු ගොරව නාමයක් ලෙසයි හිසුව මේ මොහොතේත් දකින්නේ. ඒ ගත කළ අහිගුණෝධකහාවයමයි මේ සටහන් ලියන්න අවශ්‍ය අවබෝධය ලබාදුන්නේ. මොකද හිසුවට පැවැදිවෙන්න පෙරාතුව කවදාකවත් බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනාකාට වදාල සුතු පොතක් කියවා තිබුණේ නැහැ. කවදාවත් හාවනා පංතියකට ගිහින් තිබුණේ නැහැ. ජීවිතේ කවදාවත් දහම්පාසලකට ගිහින් තිබුණේ නැහැ. හිසුව ගිහිකාලයේ අධ්‍යාපනය ලැබුවේ ක්‍රිස්තියානි පාසලක. එහි බුදුදහම ඉගැන්වූවේ 7 වැනි ග්‍රේණියෙන් පසුවයි. මෙවැනි පසුබිමක් තුළ ‘අහිගුණෝධක හාමුදුරුවේ’ කියන අර්ථයේම එලයයි මේ හිසුව. අහිගුණෝධක කියන ව්‍යවහාරයේ අර්ථය මෙතැනේදී හිසුව දකින්නේ ‘අතහැරීම’ කියන අර්ථයෙන්. ඔබ අතහැරීය යුත්තේ රුපය කෙරෙහි ඇති තාഴේවා පමණක්මයි. එතැනේදී ඔබට මුළු සද්ධරෘමයේම රකවරණය ලැබෙනවා. සද්ධරෘමයේ රකවරණය ලබාගත් තැනැත්තාට මිනිස්, දෙව්, බණුන් තුන් ලෝකයේම ගරු බුහුමන් ලැබෙනවා. ‘ඔබ සියල්ල අතහරින්න. එවිට ඔබට සියල්ල ලැබෙයි’ කියන අර්ථය හිසුව නිරතරුවම කියන්නේ ඉහත අත්දැකීම නිසාමයි.

හිකුතුවට ඉහත ගක්තිය ලබාදුන්නේ, සහර පිළිබඳ ඇතිකරගත් බිය විසින්මයි. මේ බිය සකස්කරදුන්නේ තෙරුවන් කෙරෙහි ඇතිකරගත් ගුද්ධාවයි.

සමාජය කුළ පිංචතුන්ලා විනෝදවනවිට, සෙල්ලම්කරනවිට හිකුතුවට භරි බයක් දැනෙනවා, ඔබලා පිළිබඳව. විනෝදවෙන්න සෙල්ලම්කරන්න පුළුවන් ලෝකයන් නොවෙයි මේක. ලෝකය නිරතුරුවම ගිනිගන්නවා තාශ්ණාවෙන්. තාශ්ණාවේ ගින්දරයි ඔබ විනෝදය, සෙල්ලම හැරියට දැකින්නේ. නොදුන්නාකම නිසාම ගින්දරත්, විනෝදයත් සෙල්ලමක් කොටගනිදි පිවිවීමට අදාළ සංස්කාරයන් අනාගත විපාකයන් පිළිස සකස්වෙනවා. පරිස්සමෙන් විනෝදවෙන්න. තාශ්ණාව කියන්නේ ගින්දරක්. අනුනගේ විනෝදය, සෙල්ලම ඔබ ගින්දරක් ලෙස දැකිමින් ඒ ගිනි නිවන දිගාවට යොමුවෙන්න.

ඡඛ්‍ය භූමාවගේ සුප්‍රතියන්වයට පත්කරන්න

පිංචත් මහත්මයෙක් හිසුවගෙන් වීමසුවා ‘හාමුදුරුවනේ කුසලය සහ පින කියන්නේ එකම කාරණයක්ද?’ කියලා. මෙය පිංචතුන්ලා නිතර ස්වාමීන් වහන්සේලාගෙන් වීමසන ප්‍රශ්නයක්. සාරිපුත්ත මහෝත්තමයාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, කුසලය කියලා කියන්නේ කාරණා 10 කට කියලා. එම කාරණා දහය තමයි සතුන් මැරිමෙන් වැළකීම, සොරකම් කිරීමෙන් වැළකීම, කාමය වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකීම, බොරුකීමෙන්, පිළුනාවාවා, පරුෂාවාවා, සම්ප්‍රාප්‍රලාප කිමෙන් වැළකීම, අනහිඩ්‍යාව, අව්‍යාපාදය, සම්මාදිවයිය යනු කුසලය කියලා. ඉහත කාරණා 10 ට තමයි සාරිපුත්ත මහෝත්තමයාණන් වහන්සේ කුසලය කියලා කියන්නේ.

කුසල් මූලයන් හැටියට සාරිපුත්ත මහරහතන් වහන්සේ දේශනා කරනවා අලේන්, අද්වේරි, අමෝහය කියලා. මේ කාරණා දහය පිංචත් ඔබට මේ ආකාරයට ගන්නත් පුළුවන්. ඒ කයෙන් සිදුවෙන්නා වූ කුසල් 3 යි, වවනයෙන් සිදුවෙන්නා වූ කුසල් 4 යි, මනසින් සිදුවෙන්නා වූ කුසල් 3 යි කියලා. ඉහත කාරණා 10 ට තමයි කුසල් කියලා කියන්නේ.

එතකොට පින කියලා කියන්නේ කුමකටද? බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා පින යනු යහපත්, සිත්කල්, මන වඩන සැපයට කියන තවත් නමක්ය කියලා. එසේනම් පින කියන්නේ සැපයට කියන්නා වූ තවත් නමක්. දුන් පිංචත් ඔබට කුසලය කියන වවනයේ අර්ථයත්, පින කියන වවනයේ අර්ථයත් හොඳින් පැහැදිලියි. පින කියන කාරණයත්, කුසලය කියන කාරණයත් අර්ථයන් දෙකක්. නමත් මේ

කාරණා දෙක හේතුවේ අනුව එකට සම්බන්ධ වෙනවා. ඒක වෙන්නේ මෙහෙමයි. යමෙක් කුසල් ධර්මයන් ජීවිතය තුළින් වඩිනොකාට, ඔහු තුළ සැපය, ඒ කියන්නේ පින ඇතිවෙනවා. යම් පිංචතෙක් සැපයෙන් ජීවත්වෙනවානම් ඔහු ජීවත්වෙන්නේ කුසල් ධර්මයන් ජීවිතය තුළින් සිදුකරගන්නා නිසාමයි. පිංචත් ඔබ ධර්මානුකූලව සැපයෙන් ජීවත්වෙනවාය යන්නෙන් කියවෙන්නේ ඔබ තුළ කුසලයත්, පිනත් දෙකම තිබෙනවාය කියන කාරණයයි. පිංචත් වචනවල අර්ථයන් පසුපස හඩායුම හැකිතාක් අඩුකර අනිත්‍ය ධර්මය තුළින්ම විතරක සකස්කොටදෙන සිත දෙස බලන්න ද්‍යුම්වෙන්න. එවිට ඔබට පෙනෙන්වී ඔබ පිළිතුර තුළ සිරිමින්ම පිළිතුර සොයන බව.

පිංචත් මනුෂ්‍යයෙක් හිසුවගෙන් වීමසුවා ‘ස්වාමීන් වහන්ස, මනුෂ්‍යයන් විසින් පූජෝපහාර පවත්වන ධාතුන් වහන්සේලා සාද්ධියෙන් වඩින්නේ කොහොමද කියලා. පිංචත් ඔබ ධර්ම රත්නය පිළිබඳව අවල ගුද්ධාවක් ඇතිකර ගැනීමට අවශ්‍ය නම් මෙවැනි කාරණාවන් පිළිබඳව ධර්මානුකූල අර්ථය ද්‍යුනගතයුතු වෙනවා. එසේ තොවුණහොත් මෝහය මුසු, අමුලිකා ගුද්ධාවයි අප තුළ වැඩින්නේ.

ධාතුන් වහන්සේ නමක් කියන්නේ අනිතයේ වැඩසිටි උතුම් ආර්යයන් වහන්සේලාගේ ගරිරයේ කොටසකට. එය දත්ත ධාතුන් වහන්සේ නමක් වෙන්න පුළුවන්, නැතිනම් ගරිරයේ වෙනත් අස්ථී කැබැලේලක් වෙන්නත් පුළුවන්. අස්ථී කැබැලේලක්, දතක් කියලා කියන්නේ සතර මහා ධාතුවෙන් සැදුණු දෙයක්. මේ උතුම් ආර්යයන් වහන්සේලා කියන්නේ, රුපයේ ආධිපත්‍යය පතුරුවාගෙන සිටින සතර මහා ධාතුව තම අවබෝධ ඇුනයෙන් විනිවිද දැක්ක කෙනෙක්. සත්ත්වයා ලෝකයට බැඳ තබන පාඨාදානස්කන්ධයේ මුල්ම එපාදානස්කන්ධය වන රුප එපාදානස්කන්ධය අවබෝධකරගත් තැනැත්තාමයි රුපය කෙරෙහි ඇති තෘප්ණාවෙන් මිදෙන්නේ. රුපය නැමැති සතර මහා ධාතුව අවබෝධකරගත්තා වූ රහතන් වහන්සේ ඒ අවබෝධය ලබාගන්නේ නාමරුප ධර්මයන් උපයෙක් කරගෙනමය. රහතන්වහන්සේ පිරිනිවියන මොහොත් වික්කාණ ධාතුව රහතන් වහන්සේ තුළින්ම පිරිනිවි ගියත්, මෙලාව ඉතිරිවුණා වූ ගරිරය හෙවත් සතර මහා

ධාතුව පූජනීයත්වයට පත්වෙනවා. සතර මහා දාතුව අවබෝධ කරගත් නිසාමයි උත්වහන්සේගේ රුපය පූජනීයත්වයට පත්වෙන්නේ. එම නිසාම දාතුන් වහන්සේලාට පූජෝපහාර දක්වන්න කියන කාරණය බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

මෙ කිසිම දාතුන් වහන්සේනමකට සඳ්ධීමත්හාවයක් ඇතිකරගෙන තැනින් තැනට වැඩිම කරන්න ප්‍රාථමිකමක් නැහැ. දාතුන් වහන්සේනමකට සඳ්ධීමත්හාවයක් ඇතිවීමට නම් දාතුන් වහන්සේ තුළ පාලපාදානස්කන්ධයක් සකස්වෙන්න නම් සංස්කාර හේතුවෙන් සකස්වූණ විශ්වාසය දාතුන්වහන්සේලා තුළ බැසගෙන තිබෙන්න ඕනෑම. ඒ හේතුවෙන්ම නාම රුප ධර්ම සකස්වෙන්න ඕනෑම. ආයතන හය පිහිටන්න ඕනෑම. මෙ කිසිවක් සකස් නොවන දාතුන්වහන්සේ නමක් කෙසේ නම් සඳ්ධීයෙන් වඩින්නද? එය කවදාකවත් ධර්මානුකුලව සිදුවන දෙයක් නොවේ. ඒ අපි අමුලිකා ගුද්ධාව නිසාම ධර්මයේ සැබැඳු අර්ථයෙන් දුරස්ව ලෝකය දිකින නිසාම ඇතිකරගන්න අදහසක්.

නමුත් පිළුවතුන්ලා අපිට නිතර ප්‍රකාශ කරනවා. තම තමන්ගේ පූජනීය ස්ථානවලට දාතුන් වහන්සේලා වැඩියා කියලා. 'ගිය සතියේ දාතුන්වහන්සේලා දෙනමයි වැඩිසිටියේ. අද බලනකොට දාතු කරඩුවේ දාතුන් වහන්සේලා හත්තාමක් වැඩ සිටියා' කියලා. ඒ කියන්නේ දාතුන් වහන්සේලා පස්නමක් වැඩිවෙලා. ඒ කියන්නේ මෙතැනදී සිද්ධවෙන්නේ දාතුන් වහන්සේලා සඳ්ධීයෙන් වැඩිමක් නොමෙයි. සම්බද්ධීක දෙවිවරු විසින් සුදුසු පූජනීය ස්ථානවලට දාතුන් වහන්සේලා රැගෙන යනවා. අතිතයේ වැඩිසිටියා වූ සාරිපුත්ත මහරභතන් වහන්සේගේ පටන් ඒ උතුම් ආර්යයන් වහන්සේලාගේ අවවාද අනුශාසනා ලැබූ, ශිෂ්‍යනාවය ලැබූ නමුත් නිවන් අවබෝධ කරගැනීමට නොහැකි වූ ලක්ෂ ගණනාවක් ශිහි පැවිදි පිළුවතුන්ලා මේ මොහොතේ සිංහ දිව්‍යතලවල මහේෂාක්‍රය දෙවිවරු ලෙස වැඩිසිටිනවා. ඒ දෙවිවරු තමන් සතු දිව්‍යවක්කු තුළින් තමන්ගේ ගුරුවරයාගේ පූජනීය දාතුන් වහන්සේලා වැඩිසිටින්නේ කොහොද යන්න දන්නවා. තම සත්පුරුෂ ගුරුවරයාට ඇති ගෞරවය

නිසාම එම ගුරුවරයාගේ පූජනීය බාතුන් වහන්සේලාට අවශ්‍ය පූජෝපහාරයන් නොලැබෙනවා නම්, එම දුසිල්වතුන් සිටින ස්ථානවල වැඩිසිටිනවානම් දෙවිවරු තම දිව්‍යවක්කු වලින් එය දැකළා සුදුසු පූජනීය ස්ථානවලට, සිල්වතුන් අතරට එම බාතුන් වහන්සේලා රගෙන ගොස් කළනවා. මහේශාකා දෙවිවරු තම අතිත කළුණාණ මිතුයන් වහන්සේලාට දැක්වන ගොරවය තමයි පිංචත් ඔබ 'බාතුන්වහන්සේලා සාද්ධියෙන් වඩිනවා'ය යනුවෙන් දකින්නේ. ඉහත කාරණයෙන්ම පිංචත් ඔබ දැනාගන්න ඕනා, උතුම් බාතුන් වහන්සේලාට පූජෝපහාර දක්වන්න කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකර වදාල කරුණට දෙවිවරු වර්තමානයේත් මොනතරම් ගරුකරනවාද කියන දෙය.

මේ මොහොතේ සම්භාදාක්ඩීක දෙවිවරු උතුම් බාතුන් වහන්සේලාට ගරු සත්කාර කරමින් පිංචත් ඔබලාට දෙන පණිවුඩියක් තිබෙනවා. ඒ උතුම් පණිවුඩිය ඔබට හඳුනාගන්න පුළුවන්කම ලැබෙන්නේ අකාරවතී ග්‍රෑදාව කියන තෙරුවන්ගේ ගුණයන්, ඇුනයන් අර්ථයෙන් දැක ඇතිකරගන්නාවූ ග්‍රෑදාව තුළින්මයි. මෝහය මුසු අමුලිකා ග්‍රෑදාවෙන් නම් නොවයි. පිංචත් දෙවියන් ඔබට කියන පණිවුඩිය තමයි, සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනය ත්වම්වානව පවතින මේ මොහොතේ මහපොලොවට පස්වෙන, ගින්දරට අඟ්‍රවෙන, පිංචත් ඔබගේ මය ගැරිරයේ ඇටකටු, බාතුන් වහන්සේලා බවට පත්කර පූජනීයන්වයට පත්කරගන්න කියන කාරණය. බාතුන් වහන්සේ තුළින් ඔබ දැකිය යුතු අර්ථය ඔතැනයි තිබෙන්නේ. පිංචත් ඔබටත් පුළුවන් මය ගැරිරයේ තිබෙන සැම ඇට කැබැලේලක්ම පූජනීයන්වයට පත්කරගන්න. උතුම් බාතුන් වහන්සේ නමක් බවට පත්කරගන්න. එය කරගතහැක්කේ උතුම් බාතුන්වහන්සේලා වන්දනාකරන ගමන්ම, ඉන් ඔබට ගොස් බාතුන් වහන්සේත් අනිත්‍යය පත්වෙන සතර මහා බාතු කොටසක්ය කියන කාරණය අවබෝධ කරගැනීමට දස් වීමෙන්ය. එම අවබෝධය ලැබේමට නම් පිංචත් ඔබ පළමුවෙන්ම පංචලපාදනස්කන්ධයක් සකස් නොවෙන, රුපයක් පමණක් වන උතුම් බාතුන් වහන්සේලාට සාද්ධියක් ඇතිනොවන බව ධර්මානුකුලට තේරුම්ගත යුතුව ඇත. පිංචත් ඔබත් ධර්මාවබෝධයෙන් සැනසෙන්න. එවිට ආයාසයෙන් තොරවම,

මධ්‍ය ධාතුන් වහන්සේලාත් පුරුණීයන්වයට පත්වේවි. එතෙක් අප් හේමාවයේ මැතියන්ට ලෝකය බියක්මයි දක්වන්නේ. ඒවාට ගරුකරන්නේ ප්‍රේතයන් යැයුයන් පමණක්මය. පිංචත් ඔබ සතර අපායෙන් මිදිමෙන්මයි, තම හේමාවයේ පුරුණීයන්වයට පත්කරගැනීමේ මාර්ගයට අවතීර්ණවෙන්නේ. එම නිසා පිංචත් ඔබ බොහෝම සිහිනුවනීන් යුතුව අමුලිකා ගුද්ධාවෙන්, ආකාරවති ගුද්ධාවෙන් වෙනස කළුයාණමිතු ආගුය තුළින්ම හදුනාගෙන, ශිලයෙන් පරිපූර්ණවෙමින්, නිරතුරුවම අනිතා සංඡාවන් තුළින් ජීවිතය දකිමින් නිවැරදි මාර්ගය තුළම අවබෝධය කරායන්න. ඉක්මන් කෙටි මිට්‍යාවන් පසුපස යන්න නම් එපා.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා මනුෂ්‍යයා අධිමාන්තය නිසාත්, මෝහය නිසාත්, සිහිමුලාවේම නිසාත්, මාර්ගලිලයන් ප්‍රකාශකරනවා කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ සුනක්බත්ත වැනි පැවිදි ඇය පවා බලුවත, හරක් ව්‍ය රකින නිර්වස්තු මිට්‍යාදාය්ධිකයන්ව රහතන්වහන්සේලා හැටියට දැක්කා. අනාගත සමාජය තුළ ගාසන විකානීන් සකස්වීම සඳහා මාර්ගලිල උන්මාදය කියන කාරණය බොහෝම වෙශයෙන් පැවතිරයන්න පුළුවන්. මේය ධර්මතාවක්. ඒ ඇසෙන හඩ ගාසනයේ අර්ථයන් අතුරුදෙන්වීමේ කාලය ලැගාවන බව පිංචත් ඔබට කරන අනතුරු හැගවීමක්. මේ සියල් අහියෝගයන් ධර්මානුකුලව දකිමින් බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකර වදාල ධර්ම මාර්ගය තුළින්ම ගමන්කොට ධර්මය දකින්න. ඔබ අර්ථවත්ව ධර්ම මාර්ගය තුළ ගමන්කිරීමේදී පිංචත් ඔබ තුළින් කුමානුකුලව මමත්වයේ දැඩිභාවය නැතිවී යාවි. මාන්තය ස්‍යාවෙන ප්‍රමාණයට නිහතමානීබව ඔබගේ ජීවිතය තුළ ඇතිවේවි. දැන් ඔබ ලෝකය ඉදිරියේ පුදරුගකයෙක් නොවේ, අවබෝධයෙන්ම එම සිත අනිතාබව දැකිමට හැකි දක්ෂ විරෝධවන්තයෙක්.

අහසට පොලොවට දෙස් දී කුමකට?

වෙළාව පෙරවරු 8.00 ඩී. හිසුව පිණ්ඩාතය වැඩමකරලා පෙරලා කුටියට පැමිණී මොහොත. අහස භෞදෝම් කළුකරලා තිබුණේ. දුන් වහිනවා. එක දිගටම මාස 2 ක් මෙම ප්‍රදේශයේ දුඩ් පැවිල්ල තිබුණේ. ඒත් වැවි ජලයෙන් ගම්චාසින් කුමුරු අස්වද්දලා දුන් අස්වැන්න නෙළන කාලය. කුටියේ කැපකරු මහත්මයාත් මතක් කළා ඉදිරියේ අස්වැන්න නෙළන නිසා දින 10 ක් පමණ කුටියට නොපැමිණෙන බව. ඒත් මේ උදෑසන වහිනකොට හිසුවට සිහිපත්වූණා ඒ අය මොනතරම් මානසික පීඩා විධිනවා ඇතිද කියලා. පසුගිය දිනවල වැසි නැතිව තිබිලා අස්වැන්න නෙළන අවස්ථාවේ වහිනකොට මිට පෙරත් ගොවී මහත්වරුන් බොහෝම වේදනාවෙන් හිසුවට ප්‍රකාශ කර තිබෙනවා ‘භාමුදුරුවනේ අපි බොහෝම පිංකම් කළත්, මහන්සිවෙලා, ගෙය වෙලා ගොවිතැන් කළත් අවසන් මොහොතේදී මෙවැනි බාධක සිද්ධවෙනවා’ කියලා. ඉහත ප්‍රශ්නය හිසුවට යොමුකරපු වෙළාවේ හිසුව එම ගොවියාහට දුන් පිළිතුර මෙහි සටහන් කරනවා. මක්නිසාද, එවැනි ස්වභාවික විපත්වලින් වේදනාවට පත්වෙන පිවත් ඔබට මෙම කරුණු තුවණීන් මෙනෙහි කිරීමට ගක්තියක් ලැබීම පිණිස.

අපි ගොඩාක් කැපවීම් කරලා, බලාපොරොත්තු ඇතිකරගෙන යමක් සිද්ධකරලා, ඒවායේ ප්‍රතිඵලවලින් ලබන සිහින මාලිගා මනසින් ගොඩනගලා, ස්වභාවධර්මය නිසා ඒවා විනාශ වී යනකොට, දුරවල වෙනකොට අප්‍රමාණ වේදනාවට පත්වෙනවා. මානසික රෝගීන් බවට, සියදිවි නසාගන්නන් බවට පත්වෙනවා. ස්වභාවධර්මයේ සැබැං මුහුණුවර ඔබ ඉදිරියේ ස්ථාන්මකවන විට ඔබ රට ඇලීම, ගැටීම හේතුවෙන් ඔබන් ස්වභාවධර්මයේම කොටස්කරුවෙක් බවට

පත්වෙනවා. ස්වභාවධර්මයේ සැබැම ස්වභාවය අනිත්‍යයයි. ඔබ දැක්වෙන්න ඕනෑම අනිත්‍යවන ධර්මතාවයන් සමග ගැටීමට නොය අනිත්‍ය ස්වභාවය අවබෝධකරගැනීමට. මෙවැනි ධර්මයන් සමග ගැටුණු ගොවී මහත්තයෙක් ලොවිතරා බුදුරජාණන් වහන්සේ වැඩ සිටි සමයේ ජීවත්වූණා. ඒ අවාසනාවන්ත ගොවී මහතාට බුදුරජාණන් වහන්සේගේ මහා කරුණා ගුණය නිසා වාසනාව උදාවූණා.

මෙ ගොවී මහතාට බුදුරජාණන් වහන්සේ මූණනොගැසන්න, මෙ මොහොතේත් ඔහු සතර අපායේ කොත්තැනක හෝ දුක්විදින අවාසනාවන්තයෙක් වෙන්න ඉඩ තිබූණා. ඒත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පිරිනැමු භාග්‍යය නිසා මෙ මොහොතේ මාරුගඹලලාභී දෙවියෙක් නැවියට දිව්‍ය සැප විදිනවා ඇති. සමහර විට දිව්‍යතලයකදීම නිවන් අවබෝධකර පිරිනිවියන්නත් ඇති.

ලොවිතරා බුදුසම්දුන් දිවැස් ඇෂානයෙන් දකිනවා, මෙ බමුණාට සෝවාත් එලයට පත්වීමට වාසනාව තිබෙන බව. මේ මේරුදායේක බමුණාට එම ගක්තිය මෝදු කරදීමට බුදුරජාණන් වහන්සේ කුමුර සකස්කිරීමත්, අස්වැන්න තෙළිමත් අතර ගතවන කාලයම උපයෝගීකරගන්නවා. නගුල යොදා කුමුර සාන අවස්ථාවේ, සී සාන අවස්ථාවේ, අස්වැන්න පැසෙන කාලයේ මේ කුමුර මැදින් බුදුරජාණන් වහන්සේ ව්‍යින ගමන් බමුණාගෙන් විමසනවා ‘බමුණ, කුමුර භානවා නේද?’ කියලා. ‘සී සානවා නේද?’ කියලා. රට වැඩි යමක් කතාකරන්නේ නැහැ. බමුණත් එහෙමයි කියලා කෙටියෙන් පිළිතරු දෙනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ මුල ඉදලාම දන්නවා බමුණාට මේ ගොයමේ අස්වැන්න ස්වභාවධර්මය නිසාම නෙලාගතන්න ලැබෙන්නේ නැහැ කියලා. නමත් බමුණා මේ ටික දන්න නැහැ. අස්වැන්න ගැන බලාපොරාත්තු ගොඩනගාගෙන ඔහු වී අටුව පිරෙන විදිහ ගැන සිහින දකිමිනුයි හිටියේ. අස්වැන්න නෙළන දිනයට පෙර දින මහා වැසි කඩා වැටි ගොයම විනාශවී යනවා. එදා බුදුරජාණන්වහන්සේ වෙනදා වගේ කුමුරට වැඩියේ නැහැ. බමුණාගේ නිවසටමයි වැඩියේ. බමුණා දුඩී මානසික පිබිනයකට පත් වී ගෙදර පැදුමේ ඇලවී හඩුමින් සිටියා. වේදනාවෙන් මුසපත් වී සිටි බමුණා

බුදුරජාණන් වහන්සේ දැකලා මොහොතින් පියවි සිහිය ලැබුවා. බමුණා මිථ්‍යාදායීක වුනත් බලාපොරොත්තු කඩවීමේ වේදනාවෙන් බුදු සම්ඳුන්ට වෛද්‍යනා කළේ නැහැ. 'මඟ වහන්සේ වරින්වර මගේ කඩුර මැදින් වැඩියා. මඟ වහන්සේගේ ඇස්වහ කටවහ නිසා මගේ ගොයම විනාශ වුණේ' කියලා. මොකද බොහෝ බොංද්ධ පිංචතුන් අතර සිටිනවා, සිල්වත් ස්වාමීන් වහන්සේනමක් උදේ පාන්දිරන් දැක්කහම, එය අසුඩ දසුනක් ලෙස සලකන පිංචතුන්. මෙවැනි අය සමග බැලුවහම බමුණා මිථ්‍යාදායීක වුවත් අතිතයේ ප්‍රහුණුකළ යහපත් ගුණයන් තිබුණා.

මේ අවස්ථාවේදී අපි ආගාවන් බැඳී සිටින සියලුම සංස්කාරයන්ගේ අනිත්‍යහාවය පැහැදිලි කරදී භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින් බමුණාව සේවාන් එලයේ පිහිටුවනවා. අධික වර්ෂාව නිසා ගොයමේ අස්වැන්ත් විනාශවුණා. අපි හිතමු එතැනු වී බුසල් දෙසියක් තිබුණා කියලා. ඒ වී ප්‍රමාණය මිලකරන් ප්‍රාථමික මෙපමණයි කියලා. නමුත් එම වටිනාකම මගේ කොට නිත්‍යහාවයෙන් අල්ලාගැනීම නිසා බමුණාට අයිතිවුණේ දුක ගෝකයයි. සමහරවිට බුදුරජාණන් වහන්සේ බමුණාගේ ගෙදරට නොවැඩියානම්, බමුණාට ප්‍රප්‍රවේ අමාරුවක් හැඳිලා මැරෙන්තනත් තිබුණා. ඒ සියල්ල වෙන්න තිබුනේ අනිත්‍ය දේ නිත්‍යහාවයෙන් ගැනීම නිසාමයි. වී බුසල් දෙසිය පිළිබඳ තෘප්තාව සකස්කරගන්නාතාක් බමුණාට හිමිවුණේ දුකමයි. ඒ කෙරෙහි ඇති තෘප්තාව අතහැරුණු මොහොතේ බමුණාට සක්විති රජකම්ත් වඩා ග්‍රේෂ්‍ය සේවාන් එලය අවබෝධකරගැනීමට හැකි වුණා. නිත්‍යහාවයෙන් යමක් අල්ලාගතහොත් දුකක්. එයම අවබෝධයෙන් අතහැරියහොත් ලෝකයේ ග්‍රේෂ්‍යම සැපයක් උරුමවෙනවා. ඉහත සිද්ධිය අනුසාරයෙන් පිංචත් ඔබ සිතන්න, පිංචත් ඔබ මහන්සිවෙලා, ගොවිතැන් කරලා, අස්වැන්න තෙලන අවස්ථාව එනකොට එසේත් නැතිනම් වෙනත් ව්‍යාපාර කටයුත්තක්, සුඩ කටයුත්තක් යෙදෙන අවස්ථාවක ඒවාට කාලගුණයෙන්, බාහිර හේතුන්ගෙන් බාධා පැමිණියෙන් ඒවා නිසා පිංචත් ඔබ කරපු පිංකම්වලට, මුණගැසෙන ස්වාමීන් වහන්සේලාට දෙප්‍රාරෝපණය කරන්න එපා. එම අකුසලයෙන් සංසාරයේ මීට වඩා දරුණු බාධක ඔබ ඉදිරියට එන්න ප්‍රාථමික අපේ යමක් විනාශ

වුණානම්, අලාහ වුණා නම් රේට වගකිවයුත්තේ අව්ච, වැස්ස, සුළග නොවේ. ඒවාට බොහෝ සෙසින් හේතුවෙන්නේ අතිතයේ ඔබ විසින්ම කළා වූ අකුසල් සංස්කාරයි. ඒවායේ විපාක ස්වභාවධරමය නරභා ඔබට ලැබෙන විට ඒවා අල්ලාගැනීමට තොගොස්, අතහැර දුම්මට උත්සහ ගන්න.

අතිත හවයන්හිදී වැස්ස වලාහක දෙවියන් ලෙස ඉපදිලා, හිරුකිරණ උපාදානය කරගත් දෙවියන් ලෙස ඉපදිලා පංච කාමයන් විදිම හේතුවෙන් අකලට වැසි වස්සවලා, නියං ඇතිකරලා ලෝකය පිඩාවට පත්කරලා ඔබලා විසින්ම කරගත් අකුසල් ඔබලාට විපාක දෙනවා වෙන්න පුළුවන්. එසේත් නැතිනම් අතිත හවයන්හිදී ගංවතුර ආධාර වංචකරලා, අසරණභාවයට පත්වූ අය පිඩාවට පත්කරලා ඒවායේ විපාකයන් නිසා මේ ජීවිතයේදී මේ විනාශයන් සිදුවෙනවා ඇති. මේවා හේතුවැල ධර්මයන්. වැස්සෙන් විනාශයක් වුණාන් අපි දැකින්නේ බෙංගාල බොක්කේ වායු අවපාතයක්ය කියන කාරණය. නියගයක් ආවොත් කැලැ විනාශ කළාය කියන කාරණය. හැමදාමත් ඔබ සිතන්නේ ඔය විකයි. බෙංගාල බොක්කේ වායු අවපාතය ගැන කොවිවර සිතුවත් එය අවසන් වෙන්නේ නැහැ. බෙංගාල බොක්ක තිබෙනතාක් වායු අවපාතයන් ඇතිවේවි. මේවා හේතුවැල ධර්මයන්. අපි ඒවා ගැන ක්‍රාය කරවි. ගංවතුරට නියගයට ආධාර දේවි. පිංචත් ඔබ සිතන්න දැකුවත්තේ ඕනෑ, වර්තමානයේදී පිංචත් ඔබ මිනිස් ජීවිතයක් ලැබුවත්, අතිත හවයන්හිදී ඔබ වැස්ස වලාහක දෙවියන් ලෙස ඉපිද, වැසි වලාකුඩ් උපාදානය කරගෙන කල්ප ගණන් ජීවත්වූ පිරිසක් බව. අතිතයේ වැසි ඇතිකරපු ඔබ, මේ මොහොතේ වැස්සට ගංවතුරට හේතු හොයනවා. අතිතයේ අපි වලාකුඩ් වලට, හිරුකිරණට අධිගහිත දෙවියන් ලෙස ඉපදිලා, පංචනීවරණයන්ගේ ග්‍රහණයට යටෙවලා, පංචකාම සම්පත් විදිම උදෙසා අකලට වැසි වස්සවලා, ඔබලාගේ ආශ්චර්ය උදෙසා මුළුමානයාව පිඩාවට පත්කරලා සිදුකරගෙන ඇති විපාක තොදුන් අකුසල් කන්දරාව සමග සපදා බලනකාට වර්තමානයේ අපි මේ තරමින්වත් ගංවතුරෙන්, නියගයෙන් බෙර සිටීම ගැන සතුවුවෙන්න ඕනෑ.

බෙංගාල බොක්කේ වායු අවපාතයෙන් එහාට හිතන්න පුළුවන් උතුම් ධර්මයක් බුදුරජාණන් වහන්සේ අපට උරුම කරදී තිබෙනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ එම බමුණාට හේතුවෙන් ධර්මයන් ගලපා දීලා බමුණාට හිතන්න සැලැස්වුවා. විවේකිව. ගොඩක් දේවල් බමුණාට හිතන්න තිබුණේ නැහැ. රට, ජාතිය, ආගම, හඳුනන, ගුහ අපල, කාලගුණවාරතා..... මේවා බැහැර කළා. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ තික්ලේදී රුපකාය දකිනකොටම බමුණාගේ දුක උපදවන සිතුවිලි, වංචල කෙලසේ සිතුවිලි යටපත් වුණා. විවේකි මනසින් බමුණා සිතන්නට ඇති. 'ගොයම ඇතිවුණේ හේතුවක් නිසයි, වැස්ස ඇතිවුණෙන් හේතුවක් නිසයි, මේ දුක ඇතිවුණෙන් හේතුවක් නිසාමයි' කියලා. දුකට හේතුවුණේ අස්වැන්න කෙරෙහි ඇතිකරගත් තාශ්ණාවයි. තාශ්ණාව බැහැරකරලා, දුකෙන් මිදෙනවාය කියන කාරණය මෙනෙහිකරනකොටම, බමුණාට වී බුසල් දෙසිය කෙරහි වටිනාකම අත්හැරෙනකොටම ගිහි පිංචතෙකුට ලබාගත හැකි උතුම් වටිනාකම වන සෝවාන් එලය ලබාගත්තා. ගංවතුරත්, අස්වැන්න විනාශයත් දෙකම මොන තරම් දක්ෂ ආකාරයට මෙම බමුණා තම ජයග්‍රහණය සඳහා උපයෝගීකරගත්තාද? අවසානයේ බලනවිට ගංවතුර ගැලුවෙත්, අස්වැන්න විනාශවුණෙන් බමුණාගේ පිනටමයි.

මිනැම අහියෝගයක් උතුම්ව ධර්මයේ ජයග්‍රහණයක් කරා මෙහෙයවීමේ මාරුගය අපට ඉගැන්වූවේ ලොවිතරා බුදුරජාණන් වහන්සේයි. එම නිසා පිංචත් ඔබන් මිනැම විනාශයක් හේතුවෙන් ධර්මයන් අනුව ගලපා බලන්න. ඔබට මොවායින් සිඩාවක් වුණොත්, ඔබේ පෙර පිනකටයි එය සිද්ධවුණේ කියලා දකින්න දක්ෂවෙන්න. විනාශය කෙරෙහි ඇතිවන ගැටීමෙන් දුක ඇතිකරගන්නවා වෙනුවට අවබෝධයෙන්ම දුකෙන් මිදෙන දිඟාවම යන්න. මොකද අවිව, වැස්ස, සුළග, අවපාත, වායුපිළිබින, භුමිකම්පා, සුනාමි.... මේවා සියල්ල ස්වභාවධර්මයේ ස්වභාවයන්මයි. මේ සියල්ලම සකස්වී ඇත්තේ තිරතුරුවම වෙනස්වන සතර මහා දාතුන්ගෙන්මය. වෙනස්වන දෙයක් අල්ලාගැනීම දුකකි. දුක ඔබට සින්නක්කරව අයිති දෙයක් නොවේ. රුපය කෙරෙහි මෙ ඇතිකරගත්තා වූ තාශ්ණාවේ අඩුවැඩිහාවය මත දුක ඔබ තුළ ඇතිවෙන ධර්මතාවයකි. ඉහත බමුණාට දුක සකස්කළේද, දුකෙන් මිදෙන්නට

උපකාරී වූයේද වී බුසල් දේසිය කෙරෙහි ඇතිකරගත් තෘෂ්ණාව සහ තෘෂ්ණාවෙන් බැහැරවීමයි. මෙතැනදී පිංචත් මබ අවධාරණය කරගතයුත්තේ දුක ඇතිවූයේ බමුණා තුළය, දුකට හේතුව තෘෂ්ණාව ඇතිවූයේද බමුණා තුළය, තෘෂ්ණාව නැතිවූයේද බමුණා තුළය. ඒ සඳහා නෙක්ඩ්මීම සංකල්පය ඇතිවූයේද බමුණා තුළය යන්නයි.

වතුරාරය සත්‍ය ධර්මය නිරතුරුවම, ඔබේම ජ්විතය තුළින් ගලපා බලමින් අවබෝධයට පැමිණෙන්න උත්සහ ගන්න.

ඡඛේ ඔය මහන්සිය හිස් අතින් මැරෙන්නද?

මේ ජ්වන ගමනේදී ඡඛේ ක්‍රියාකාරකම් පැහැදිලිව කොටස් දෙකකට බෙදාගන්න. එකක් ඔබගේ සැපය උදෙසා කරන ක්‍රියාවන්. අනෙක අනුන් උදෙසා කරන ක්‍රියාවන් හැටියට. මෙතැනදී අනුන් උදෙසා කරන ක්‍රියාවන් හැටියට ගැනෙන්නේ රැකියා, ව්‍යාපාර, ගොවිතැන්, පවුල් ජීවිතය සහ සමාජය ජීවිතය සමග බැඳුණු සියලුම වගකීම්. මේ සියලුල අනුන් උදෙසායි ඔබ කරන්නේ කියලා දකින්න.

ඔබ උදෙසා ඔබ සිදුකරගන්නා දේවල් මොනවාද? තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාවෙන්, කරමය කරමල්ල කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ඔබ සිදුකරගන්නා සියලුම කුසල් ධර්මයන් ඔබ උදෙසා සිදුකරගන්නා දේවල් හැටියට දකින්න. මේ වගකීම දෙක නිරතුරුවම පිංචුන්ලා පටලවා ගන්නවා. මේ පටලවාගැනීම නිසාම ජීවිත කාලයම අනුන්ට සේවය කරලා තමා හිස් අතින් මියයනවා.

තමා තමාටටත් අයිති නැතිකොට අනුන් කෙසේ තමාට අයිතිවෙන්නද කියන ධර්මතාවය අවබෝධ කරගැනීමට ඇති ඔබට, මෙලොව පරලොව සැබැම සැපය උදාවත්තුයේ තම වගකීම පටලවා නොගැනීමෙන් පමණක්මය. සත්ත්වයා අප්‍රමාණ දුක් විදින සතර අපායන් අහිබවා, මේ උතුම මනුෂ්‍ය ජීවිතය ඔබ ලැබුවේ පෙර ජීවිතයේ කරන ලද ව්‍යාපාර, ගොවිතැන්, රැකිරක්ෂා නිසා නොවේ. පෙර ජීවිතයේ සිදුකරගත් කුසල් සංස්කාරයන් නිසාමය. එහෙයින් එවන් මහගු අවස්ථාවක් සලසාදීම පිළිබඳව පිංචත් ඔබ කෘතගුණ සැලකියයුත්තේ කුසල් ධර්මයන්ටමය.

‘වෙලාව තිබුණෝත් පන්සල් යනවා’ ‘තිවාඩු තිබුණෝත් සිල් සමාදන් වෙනවා’ ‘වැඩ ඉවරවුණෝත් පිංකමට යනවා’.... වර්තමාන සමාජයේ මෙවැනි වචන භාවිතය ඉතාමත් වැඩියි නේද? එහෙම ප්‍රකාශ කරන පිංවතාගේ කාර්යඛූල ජීවිතයට වර්තමාන සමාජයේ ලොකු වටිනාකමක් ලැබෙනවා. අපිට ඇහෙනවා සමාජයේදී කියනවා ‘අහවලාට දැන් වගකීම් කටයුතු වැඩියි. ඒ නිසා පිංකමට එන්නේ නැහැ. සිල්ගන්න යන්නේ නැහැ. පන්සලට එන්න වේලාවක් නැහැ’ වැනි අදහස් ප්‍රකාශ වෙනවා. මෙවැනි නොවටිනා වටිනාකම් ඔබ ඔබේ කරගත්තොත් වටිනා මනුෂ්‍ය ජීවිතය ඔබෙන් ගිලිහි යන බව ඔබ සිහි තබාගන්න ඕනෑ. මෙවැනි අයට මැරෙන මොහොත් මතකයට එන්නේ රකියාව, ව්‍යාපාරය, ගොවිලිම උපාදානයයි. රට පස්සේ ප්‍රේත ලෝකයේ ඉපදිලා උපාදානය කරගත් තැනම දිගින් දිගට ඉන්න පුළුවන්. හැඳුයි මනුෂ්‍යයෙක් හැටියට නම් නොමෙයි. ප්‍රේතයෙක් හැටියටයි.

පිංවත් ඔබට මේ කාරණය හොඳින් පැහැදිලිවෙන්න, හිසුවක් සමාධියෙන් පසුවන විට දිරිනය වූ ප්‍රේත මහත්මයකුගේ කථා පුවතක් මෙහි සටහන් කරනවා.

මේ මහත්මයා හිටපු දේශපාලනයෙක්. සහජයෙන්ම උරුම බලකාම් ගති ලක්ෂණ මේ මහත්මයාට මනුෂ්‍ය ජීවිතයේදී තිබුණා. මේ මහත්මයා භදිස්සියේ මැරුණාට පස්සේ උපත සකස්වෙන්නේ ප්‍රේත ලෝකයෙයි. ඒ පරදත්ත රුප ජීවී ප්‍රේත ස්වභාවයක්. හොඳ ගක්තිමත් කළ පැහැති ගැරියක්, සුදුපාට සරමක් කැහිපොට ගසා ඇදලා, අත් සහිත සුදු මේස් බැනියමක් සරමට යටකර ඇදලා.... බොහෝම කඩිසර ප්‍රේතයෙක්. මොහු දැන් ප්‍රේත ලෝකයේ සැරිසරනවා. ඔහු හැසිරෙන පුදේශය ගැන කියන්න හිසුව දන්නේ නැහැ. සමහර විට ඔහුගේම මැතිවරණ ආසනයේ වෙන්න පුළුවන්. හැඳුයි මේ ප්‍රේත දේශපාලනයෙක් දුකකින් නොමෙයි ප්‍රේත ජීවිතය තුළ සිරින්නේ. මනුෂ්‍ය ජීවිතයේදී දේශපාලකයෙක් වශයෙන් ජනතා සේවයක් ලෙසින් කළා වූ ‘දන්දීම’ නිසා.

එම යහපත් ක්‍රියාවන් හේතුවෙන් මොහුට ආයුෂ, සැප, බලය වැඩි ප්‍රේත ජීවිතයක් ලැබිලා තියෙන්නේ. මනුෂ්‍ය ජීවිතයේදී තම දේශපාලන භූමිකාව යම් සේ සටන්කාම්ව ගතකළද, එවැනි සටන්කාම්ත්වයකින් 'මමයි වණ්ඩිය' කියන්න වාගේ ස්වභාවයකින් තමයි මොහුට හිසුවට ද්රේශනය වී ඇත්තේ.

මේ කථා ප්‍රච්චතින් පැහැදිලිවෙනවා ඇති පිංකම් කිරීමට, කුසල් දහම් වැඩිමට, ශිලයක් සමාදන්වීමට විවේකයක්, වෙලාවක් නොතිබුණ කාර්යබහුල, අව්‍යෝගී මහත්වරුන් ප්‍රේත ලෝකයේත් ගතකරන කාර්යබහුල ජීවිතයේ ස්වභාවය. මොහු ප්‍රේත ලෝකයේත් වණ්ඩියා වගේ දේශපාලනය කරන්නේ මනුෂ්‍යයන් සමග නෙවෙයි. ප්‍රේත ලෝකයේම සිටින දේශපාලන ප්‍රේතයින් සමගයි. මනුෂ්‍ය ලෝකයේ වගේම ප්‍රේත ලෝකයේද සිටිනවා, දේශපාලනය උපාදානය කරගෙන මැරිලා නිල් පාට, කොලපාට, රතුපාට කමිස ඇදගත් ප්‍රේතයින්. රවුල කොණ්ඩය වවාගත් ප්‍රේතයින්.

මබ අහලා ඇති 'මම මැරුණත් නිල්, කොල, රතු .....' 'මාව කැපුවත් මගේ ලේ නිල්පාටයි, කොල, රතු ..... පාටයි' වැනි දේශපාලනය උපාදානය කරගත් දේශපාලන සාමාජිකයින්. මෙවැනි අය තමයි මරණීන් මතු, දේශපාලන ප්‍රේතයින් වශයෙන් උපත ලබන්නේ. මේ අය සමග තමයි දැන් ඉහත ප්‍රේත දේශපාලනයියා දේශපාලනය කරන්නේ. මොහු දැන් තමාට විරුද්ධ අතික් පාට වල ප්‍රේතයින්ව තමන්ගේ මැතිවරණ බලසීමාවෙන් පන්නනවා ඇති. පහරදෙනවා ඇති, බියගන්වනවා ඇති. දැන් මොහු ගතකරන ප්‍රේත ජීවිතය තුළ අකුසල්මයි රස්වෙන්නේ. ධර්මයක්, හෝදක්, තරකක්, ශිලයක් මොහු දැන්නේ තැහැ. ඒ තිසා දුකෙන් දුකටම ඇදියාම පමණයි සිද්ධවෙන්නේ. මේ කථාව කියවලා පිංවත් මබට සිතුණෙන් රතු ඉර වැශුණත් කමක් නැහැ, වැශුණ් කැපුණත් කමක් නැහැ, තිවාඩු වැශුණත් කමක් නැහැ, ලොක්කා බැත්තනත් කමක් නැහැ, ලබන පාර පැරුණුණත් කමක් නැහැ මම මූල්තැන දෙන්නේ මගේ ධර්ම මාර්ගයටයි' කියලා. පිංකම් කිරීම කුසල් දහම් කිරීම යොදාගන්නේ අංක එකටයි කියලා. කැපෙන වැශුප මිල කරන්න ප්‍රාථමික වූණත් ව්‍යාපාරයේ පාඩුව මිල

කරන්න පුළුවන් වුණත් මේවා කෙරෙහි තෘප්තාවෙන් බැඳීලා සතර අපායට වැටුණෙන් එම දුක ප්‍රමාණය කරන්න බැහැයි කියලා, එය ඔබ ලැබූ භාග්‍යයක්මයි.

තෙරුවන් කෙරෙහිම, ශීලය දානය කෙරෙහිම විශ්වාසය තබන්න. ඔබව සැබැම සැපයට ඕසවා තබන රැකියාව, ව්‍යාපාරය, ගොවිතැන, දේශපාලනය වන්නේ කුසල් දහම් බවම දකින්න.

සමාජයේ ජ්වත්වන කාර්යබහුල පිංචතුන්ලාට පසලොස්වක පොහොය දිනයට පන්සලකට යන්න විවේකයක් නැහැ. තමුත් ඒ පිංචතාට කිවිවොත් රාජකාරී මවිමෙන් මාසයක් ඇමරිකාවට එන්නය කියලා, ඔහු සිය පවුලත් සමගම එහි යන්න හදන්නේ. ඒ නිසා මෙහි තිබෙන්නේ කාර්යබහුල බව තොවයි, කාමල්වත්තන්දයන් කෙරෙහි ඇතිකරගත් දුඩී තෘප්තාවයි. ඔය තෘප්තාව තමයි රේඛා හවයේ උපතට අදාළ උපාදානය සකස්කරදෙන්නේ. මෙතැනදී දුෂ්පත්, පොහොසත් කියලා උපාදානයේ වෙනසක් නැහැ.

හිසුවක් සමාධියෙන් පසුවෙනවිට අරමුණු වෙනවා හිසුව වැඩසිටින කුරියට ආසන්නව තිබෙන කුමුරු යායක්. එම කුමුරුයාය තුළ අමුඩියක් හැඳුගත් උස, සිහින්, වර්ණ සැප බලයෙන් හින ප්‍රේතයින් දෙදෙනෙක් උද්‍ය දෙකක් කර තබාගෙන සිටිනවා. අමුඩිය ගසාගෙන සිටින නිසා මේ ගොවි ප්‍රේතයින් දෙදෙනා මිට පෙර පරම්පරාවේ සිට මියගිය දෙදෙනෙක් විය යුතුයි. සමහරවිට ඇශ්‍රම් පැලදුම් දන් තොදීම නිසා එහි අකුසල් ව්‍යාකය විමටද පුළුවන්. මෙයත් තෘප්තාව නිසා සකස්කරගත් ප්‍රේත ජීවිත දෙකක්. පෙරදී සඳහන් කළ කෝට්පති දේශපාලකයා වගේ තොවයි, දුෂ්පත් ගොවි මහත්වරු දෙදෙනෙක්.

අපිට පෙනෙනවා ගම්මානවල ජ්වත්වන විට මිනිසුන් කාලසටහන් සකස්කරගෙනයි පිංකම් කරන්නේ. හේතු කොටන කාලයට, අස්වැන්න තෙළන කාලයට ඒ පිංචතුන් පිංකම්, පන්සල, දානය, ස්වාමීන් වහන්සේ අමතක කරනවා. තොදන්නකම නිසාම දෙවැනි තැනවයි දමන්නේ. මුල් තැන අදාළ ගොවිතැන් කටයුත්තටයි දන්නේ. කිසිම තර්කයක් තැනදී, එම පිංචතුන් ගොවිතැන, එහි අස්වැන්න නිසයි ජ්වත්වන්නේ

කියන එකට. එයට මූල්‍යෙන දෙන්න ඕනෑම. නැතිනම් මවුනුත් අපිත් බඩිගින්නේ. එහෙත් මෙතැනදී හිකුව සඳහන් කරන්නේ ගොවිතැනට තෙමෙයි දිව්‍ය ලෝකයට යන්න ලැබුණත්, පිංකම් උදෙසා දිනකට, නැතිනම් මාසයකට වැයකරන කාලය අහිමි කරගන්න එපා. මොකද ඒ කෙටි කාලයයි ඔබ, ඔබ වෙනුවෙන් යමක් කරගන්නාවූ කාලය බවට පත්වෙන්නේ. සැබැම සැපය උදෙසා කරගන්නා වූ ආයෝජනය වෙන්නේ. එම නිසා කටයුතු සැලසුම් කරනාකාට කුසල් දහම්වලට මූල්‍යෙන දෙන්න. අනිත් කටයුතු විරෝධයෙන් යුතුව කුසලයට බාධාවක්, අඩුවක් තොවන සේ සිදුකරන්න.

දුකට හේතුවන වී බුසල් සියයක් වෙනුවෙන් ඔබට ලැබිය හැකි උතුම් දිව්‍ය සැපයක් අහිමි කරගන්න එපා. වී බුසල් සියයක් ඔබේ පරලොව සුගතියත් කියන කාරණා දෙකම සාර්ථක කරගන්න උත්සහ ගන්න. එසේ තොවී ඔබත් අංක එක ගොවිතැනට දුන්නොත් අදාළ ගොවී ජ්‍යෙතයින් දෙදෙනා මෙන් (වර්තමානයේ අමුඩ නැති නිසා) කොට කලිසම් ඇදගත් ජ්‍යෙතයින් ලෙස ඉපදීමට අවශ්‍ය උපාදානය, ඔබගේ තෘප්ත්ණාව විසින් ඔබට සකස්කර දෙනු ඇත.

මේ හටයේ ඇති බිජාරු බව නිසාමය බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ 'තම හිස ගිනිගත්තෙක් ඒ ගින්න නිවත්ත වෙහෙසගන්නේ' යමසේදී, මේ හට ගින්න නිවාදුම්ව එවැනි වෙහෙසක් ගන්න' කියලා. එම ගිනි නිවත්ත මාර්ගයට අවතිරණ වෙන්න කියලා. එසේ තොවුණෙන් වැස්සෙයා, නියගයෙන්, සුළුගින් විනාශවෙන අස්වැන්න දෙස බලිම්න පුළුතැවෙමින්ද, අවසානයේ ජ්‍යෙත ලෝකයේදී ඔබගේ ගොවිබීමේ හිමිකරුවා වීමට ඔබට පුළුවන්. එම නිසා පිංචත් ඔබ ව්‍යාපාරයට, ගොවිතැනට, රැකියාවට, ඉඩකඩම්, දු දරුවාට ඇති තෘප්ත්ණාවට වඩා වැඩි කැමුලුත්තක් පිංකම් කෙරෙහි, කුසල් දහම් කෙරෙහි ඇතිකරගන්න. මොකද තෘප්ත්ණාව හේතුවෙනුයි උපාදානය සකස්කර දෙන්නේ. උපාදානයයි ඊළග හටය සකස්කර දෙන්නේ.

ඉහත කාරණය මැනවින් තේරුමිගන්න පුළුවන් සිද්ධියක් පහත සඳහන් කරනවා. අපි නිරතුරුවම පරිව්‍යසමුප්පාද ධර්මයේ අර්ථයන්ට පිටත් ගොස් අපේ ජීවිතය දකිනවා. ඔබ සිතා සිටිනවා ඒ දැක්ම ධර්මය එකගයි කියලා.

හිසුව ධර්ම සාකච්ඡාවක් කරන අවස්ථාවක මැදිවියේ කාන්තාවක් බොහෝම සතුටින් උදම් ඇතුවා ඇය මැරෙන්න බය නැහැ කියලා. 'හාමුදුරුවනේ, මම දුන් වුණත් මැරෙන්න බය නැහැ. මම ඕනෑ තරම් පිංකම් කරලා තිබෙන්නේ' කියලා. නමුත් හිසුව ඇයගේ අදහස් කුළින් දක්කා ඇය මොනතරම් පිංකම් කළා කිවත්, පංවලපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය වබලා නැහැ කියලා. මෙය සමාජයේ පුරුදෙනෙක් තුළ තිබෙන දුර්වලකමක්. තමන් කරන පිංකම් නිසාම පංවලපාදානස්කන්ධයේ නිත්‍යභාවය වැඩිකර ගන්නවා. තමා මැරෙන්න බය නැහැ කියලා කියපු මැදිවියේ පිංචත් කාන්තාවද, තමා කරන පිංකම් ගැන කියමින් තමයි හිසුව ඉදිරියේ උදම් ඇතුවේ. ඇය කිවා 'මම නිතරම දත් දෙනවා, සිල් ආරක්ෂා කරනවා, සමාජ සේවය කරනවා' කියලා. ශීලය ගැන, දානය ගැන තෙරුවන් ගැන ඇය දැනගෙන සිටියත් දැනගත යුතුම දෙය, එනම් දුක සකස් කරන තාප්තාව ගැන ඇය දැනගෙන හිටියේ නැහැ.

තමා මැරෙන්න බය නැහැ, පිංකම් කරලා තිබෙනවා කියපු එම කාන්තාවගෙන් හිසුව ඇසුවා 'ඔබට දරුවන් කි දෙනෙක් සිටිනවාද?' කියලා. ඇය කිවා තරුණ දුවෙක් සහ ප්‍රාත්‍යාග්‍ය සිටිනවාය කියලා. පුතා තවම පාසල් යනවා. ඇයගේ ස්වාම්පුරුෂයා මියගිහින්. ඇය ව්‍යාපාරයක් කරමින් හොඳ ආර්ථික තත්ත්වයකින් ජ්වත්වනවා. තම ව්‍යාපාරය වගේම දරුවන් උදෙසාද ඇය බොහෝම වෙහෙස මහන්සි වෙනවා. දරුවන් දෙදෙනාට ඇය තමාගේ ජ්විතයටත් වඩා ආදරයි. මැරෙන්න බය නැහැ කියපු ඇයගෙන් හිසුව මෙහෙම දෙයක් වීමසුවා.

'මෙතැනුට දුන් මහත්මයෙක් එනවා කියලා හිතන්න. ඒ මහත්මයා සත්‍යභාදී වවන කථාකරන මහත්තයෙක්. ඒ මහත්මයා ඔබට කියනවා මම ඔබට හෙට උදේශ ඇමරිකාවට එක්කරගෙන යනවා. එහිදී මනුෂ්‍යයෙකුට ලැබෙන උපරිම සැපසම්පත් දී මැරෙන කුරාවටම ඔබට රෙක බලා ගන්නවා. හැඳුයි මට එහි රෙගෙන යන්න හැකියාව තිබෙන්නේ ඔබව විතරයි. දරු දෙදෙනා රෙගෙන යැමට මට අවස්ථාවක් නැහැ. ඒ අයව තියලයි යන්න වෙන්නේ. මොහු අවංකවමයි මේ ප්‍රකාශය කරන්නේ'.

හිකුව ඇයගෙන් විමසුවා ඔබ ඔහු සමග හෙට උදේම ඇමරිකාවට යන්න කැමති වෙනවද? කියලා. ඇය ගත් කටටම කිවේ 'මගේ දරුවා දෙන්නා දාලා මම කොහොවත් යන්නේ නැහැ' කියලා. මෙන්න මෙතින තමයි උපාදානය කියන්නේ. ඇය මූලින්ම උදීම් ඇතුළුවා 'මම පිං කරනවා, දන් දෙනවා, සමාජ සේවය කරනවා, සිල් ආරක්ෂා කරනවා. මම ඔහා වෙලාවක මැරෙන්න බය නැහැ' කියලා. නමුත් එවා සියල්ල යටපත් වී තාම්ණාවේ බලවත්හාවය නිසා දරුවන් ගැන උපාදානය ඉස්මතු වුණා. ඉහත සත්‍යවාදී මහත්මයා ඇයට අඛණ්ඩන්නේ ඇමරිකාවේ සුපිරි සැපසම්පත් සහිත ජීවිතයක් ලබාදෙන්න. ඇය එම සැපය අතහැර තමා සැපයක් කරගත්ත දරුවන් උපාදානය කරගත්තා. පිටත් ඔබ සිතන්න ඇය මේ මොහොතේ අසනීපයකින්, අනතුරකින් ස්කෘනික මරණයකට පත්වුනොත් ඇය දැක්වෙයිද අවසන් මොහොතේ තමා කළ පිංකම් සිහියට නගාගෙන සුගතියක උපතකට යන්න. එය එස්නම් පිංකම් අමතක වී දරුවන් ගැන උපාදානය සකස්වෙයිද?

පිටත් ඔබ මේ කාරණය ගැන නොදින් සිහියට ගන්න. මහ පොලොවේ පස්වලට සාපේශව අතට ගත් පස් පිංක ප්‍රමාණයයි නැවතත් සුගතිගාමී ජීවිත ලබන්නේ කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ උපමාවක් සහිතව පෙන්නලා දෙනවා. මෙන්න මේ ප්‍රකාශය තුළ සැගවුණු සත්‍යය ඔබ තුළවීන් මෙනෙහි කළයුතු වෙනවා.

වර්තමාන සමාජයේ බහුතරයක් අප්‍රමාණ පිංකම් කළත්, එම පිටතුන් තම දි දරුවන්, දේපල, යානවාහන, නිලතල කෙරෙහි බැඳිලයි ජීවත්වෙන්නේ. දාජ්ධී මතවාදවල කිමිදේමින් ජීවත්වෙන්නේ. ඔබ සතර අපායන් මිදි තොමැතිනම්, අවම වශයෙන් ශිලයෙන්වත් පරිපූරණ තැතිනම් ඔබ මොනතරම් පිංකම් කර තිබුණත් ඔබ මියයන මොහොත හරිම හයානකයි. තීරණාත්මකයි. සැබැවින්ම මරණයේ හයානක කම ඇත්තේ සුනාම්, ඩුම්කම්පා, මිසයිල ප්‍රහාරයක තොවේ ඉහත සඳහන් ආකාරයේ අනවබෝධයයි හයානක. ඒ සඳහන් කළ කාන්තාව තමා මරණයට බය නැහැ කියලා උදීම් ඇතුළුවත් රේලග ජීවිතයේ දෙවියෙක් මනුෂ්‍යයෙක් වෙනවාය කියලා කිවත් එය කෙසේ

නම් සිදුවෙන්නද? ඇය එසේ සිතාගෙන ඉන්න පුළුවන් නමුත් සූචීක මරණයක් සිදුවුවහොත්, ඇයට තමන් කළ පිංකම් අමතක වී තාශ්ණාව වැඩි අරමුණ වන දරුවන් දෙපල මතකයට ඇවිත් පරදත්තරුපැංච් ප්‍රේතියක් විමලයි සිදුවෙන්නේ. නමුත් ඇය සුගතියකට සිත පිහිටුවාගැනීමට අවශ්‍ය තරම් පි. ජීවිතයෙන් රස්කර තිබෙනවා. නමුත් වැඩි තාශ්ණාව සකස්වෙන්නේ සුගතිය කියන රුපයට නොවේ. දරුවන් දෙපල කියන රුපයටයි. මැරෙන මොහොතේ දිවු සංඡාවක් මතු වී දෙවියෙක් ඇවිත් ඇයට දිවු ලෝකයට එන්නයැයි අඛගැසුවද (ඇමරිකාවට ගොස් උපරිම සැපසම්පත් පිරිනැමීමට කරන ආරාධනය ප්‍රතිසේප කරන්නාක් මෙන්) ඇය අල්ලාගන්නේ දෙවියන් නොව දරු දෙදෙනායි. බලන්න නොදන්නාකම නිසා වන විනාශයක මහත. අපි ‘දන්නවාය’ කියා සිටිමෙන් වන අත්වැරද්ද, අපව කළේ ගණනාවක් ඇද දමනවා. පි.වත් ඔබ ගැන ඔබ අතිශේක්තියෙන් සිතා සිටින්නේ නම් මොහොතක් නිහතමානී වෙන්න. මොකද අතිශේක්තිය කියන්නේ සක්කාය දිවියියේ ලැගම යාතියෙක්.

ඔබට පුළුවන් ඔබ සැබැවින්ම අවංක නම් ස්වයං පරීක්ෂණයක යෙදෙන්න. ඔබ හාවනාවක් කරන වේලාවක, රාත්‍රී නින්දට යන වේලාවක මොහොතකින් මනසින් මියයන්න. ඒ කියන්නේ මැරෙන්න. ඔබ සිතන්නේ මැරෙනවාය කියන කාරණය බොහෝම ලෙහෙසි කටයුත්තක් කියලා. මරණය පහසු කටයුත්තක් වෙන්නේ දිලයෙන් පරිසුරණ කෙනෙකුට විතරයි. ඉන් මොහා මරණය අති ද්‍ර්ජ්කර කාරණයක්. එය සිනහවෙනවා, අඕනවා වගේ සරල, ලෙහෙසි දෙයක් නොවයි. නමුත් ඔබ මෙතැනදී මියයන්නේ මනසින්. ඔබ සැබැවින්ම මියයැමට පෙර මරණයේ ස්වභාවය අත්දැකිය යුතුයි. එම ස්වභාවය දිනපතා සිදුකිරීමෙන් එය ඔබට මරණානුස්ථිති හාවනාවක් බවටද පත්වේ. මනුෂ්‍යයා සැම දෙයක්ම දන්නවා වුවද තමා මැරෙනා බව නොදන්නාකම නිසා, මැරි නැවත ඉපදෙන බව නොසිතනවාය කියන දෙයයි සමාජය දෙස බැලු විට අපට පෙනෙන්නේ. එනිසා වරක් දෙවරක් ඔබ මනසින් මියයන්න. ඔබ අවංකවම සිතන්න තව මොහොතකින් ඔබ මියයාවි කියලා. එවිට ඔබට දැනෙනවා, මතකයට එනවා කුමන රුපයක් කෙරෙහිද ඔබේ තාශ්ණාව බලවත් කියලා.

එය අමුදරුවන්, යානවාහන, දේපල, මතවාද, දෘශ්ධීයක් වේවා එය නිවැරදිව හඳුනාගෙන ඒවායේ අනිත්‍ය තිරතුරුවම විද්‍රෝහනාවට ලක්කරන්න.

ස්ථාවර සාමයක් උදෙසා...

සඳව යන්නට, අගහරු ලෝකයට යන්නට ඒවා අයිතිකරගැනීමට, සූපිරි මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවාගෙන අති නැව්‍ය රොකට් තිප්පාවන, දියුණු යැයි සම්මත ලෝකයාට ඒවාට ගොස් කංකං, මුගුණුවැන්න සිටුවීම පිණිස ගෙම්බන් වදුරන් ඇතිකිරීම පිණිස පර්යේෂණ කරන ලෝකයාට, සඳත් හිරුත් ගුහලෝකත්, මේ නාමරුප ධර්මයන් තුළින් අර්ථවත්කොට පෙන්වා වදාල ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධර්මය කෙසේ නම් හඳුනාගන්නද?

දියුණුවේ නාමයෙන් විනාශය සොයාගෙන යන ලෝකයක්, විනාශයෙන් අනතුරුව සාමය සොයාගෙන යන ලෝකයක් මිනිස් සිතේ සැබැම් 'සාමය' කෙසේ නම් හඳුනාගන්නද?

මිනිස් සිතේ සැබැම් සාමය වන කාමලිජන්ද, ව්‍යාපාද, ඒනම්දේ, උද්දවිජ කුක්ක්විජ, විවික්විජ යන පංච තීවරණ යටපත් වූ, මිදුනා වූ සිතේ ඇතිවන සැබැම් ලෙසින්ම අර්ථවත් 'ලෝක සාමය' කෙසේ නම් හඳුනාගන්නද?

පංචතීවරණයන් බහුල වූ සිත විසින්, අනිත්‍ය වූ ලෝකය ගුහණය කරගැනීමට ඔබව මෙහෙයවන විට, පංච තීවරණ යටපත් වූ සිත පිංචත් ඔබව තුදෙකලාවම, නිවීම උදෙසාම, සැබැම් සාමය දෙසටම යොමු කරයි. පිංචත් ඔබ කොට් ප්‍රකොට් ගණන් මුදල් වියදම් කරගෙන, ලෝක සාමය උදෙසා, ලෝකයේ, රටේ, තගරයේ, ගම්, තීව්‍ය සාමය උදෙසා ත්‍රියාකාරී වන අයෙක් නම්, ඒ කිසිදු වියදමකින් තොරව ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාල වටිනාකම ඉලක්කමෙන් කියා තිමකළ තොහැකි සාමයේ මග පිංචත් ඔබට විවෘත බව සිතන්න.

පංච නීවරණ යටපත්වූ සැබැම සාමයේ සැපය අත්විදින ඔබට ලෝකය දැනෙන්නේ, ලෝකය පෙනෙන්නේ සැබැම සුන්දර තැනක් ලෙසටයි. පිංචත් ඔබ ලෝකයේ සුන්දරත්වය දකින්න මොනතරම් වෙහෙස ගන්නවාද? දෙස් විදෙස් සංචාර, විනෝද ගමන්, වන්දනා ගමන්, ලෝකයේ සුන්දරත්වය සොයාගෙන යන ගමනේදී ඔබ සංචාරකයෙක් බවට පත්වෙනවා. නිකං සංචාරකයෙක් නොවේ. පිංචත් ඔබ අසුන්දර සංචාරකයෙක් බවට පත්වෙනවා. අසුන්දර සංචාරකයෙක් කියලා සටහන් කළේ ඔබ තවමත් සුන්දරත්වය සොයන නිසයි. ඔබ යමක් සොයන්නේ ඔබට එය නොලැබේ ඇති නිසයි. ඔබ තවම සුන්දරත්වයෙන් තාප්තිමත් නොවේ ඇති නිසයි. නිරුතුරුවම පංච නීවරණයන් වැඩෙන මාර්ග ඔස්සේම ලෝකයේ සුන්දරත්වය සොයායන 'අසුන්දර මිතිසුන්' අපි.

අතිත හටගමනේදී ඔබත් මමන් සක්විති රජවෙලා, සක්විති රජගේ ස්ත්‍රීරත්නය වෙලා ඉපදිලා, අවුරුදු 84,000 ක් එම සැප විදළත්, පංචනීවරණ ධරුමයන් නිසාම, සුන්දරත්වයෙන් තාප්තිමත් නොවූ පිරිසක් අපි. සක්විති රජකමෙනුත් තාප්තිමත් නොවූ අපි වර්තමානයේ රුපියල් 20 ක් වියදම්කොට ලොතරයියක් මිලදීගෙන ලෝකයේ සුන්දරත්වය දකින්න සිහින මවනවා. තාප්ත්‍රාවේ දිග පළුල වන කාමවිෂන්දයෙන් විසිරුණා වූ සිත ලෝකය තුළ අයාමේ යන්නට ඔබට බොහෝම කෙටි, අධිවේශී කාපටි මාර්ග පෙන්වනවා. සතර අපාය නැමැති බිභිසුණු අතතුරු මුව අයා බලා සිටියදී ඔබ මේ අධිවේශී මාර්ගයේශීනම්දයෙන් අඩ තින්දට වැටුණු දැසින්ගමන් කරනවා. බියක් දැනෙන්නේ නැහැ. සිත විසිරිලා කාමවිෂන්දයෙන් අයිතිකරගැනීමේ දිගාවටමයි අවධානය යොමුවෙලා තිබෙන්නේ. මගතොට මූණගැසෙන සැම රතු එළියකදීම ඔබට මොහොතක් නැවති යන්න සිත සකස්වෙන්නේ නැහැ. ඒ කෙටි විරාමයේදීත් සිත ව්‍යාපාදයෙන් නලියනවා. මේ යන ගමනේදී ඔබට මග නොමග කියාදෙන සත්පුරුෂයෙක් මූණගැසෙන්න පුළුවන්. ඒ සත්පුරුෂයා දෙසත් ඔබ විවිකිව්‍යාවෙන් බලන්නේ ඔබ තුළ මහා යුද්ධයක්, හඳුනානොගත් යුද්ධයක් විසින් නොමග මග බවට පත්කර කියාදෙන දරුණු සතුරන් පස්දෙනෙක් ඔබ ඔබේ සැබැම මිතුරන් කරගෙන කෙසේ නම් ඔබ

සාමයේ සැබැං අරමුණු ජයග්‍රහණය කරගන්නද? සැබැං සාමයට එරෙහි වූ පංච්‍යීවරණ නැමැති සතුරන් පස්දෙනා ඔබ ඔබේ මිතුරන් කරගෙන කෙසේනම් ඔබ සැබැං සාමය අත්විදින්නද?

පිංචතුනි, ලෝකය සැබැං සුන්දරයි. මේ ඇස සැබැංවම සුන්දරයි. තෘප්ත්‍යාවන් තොරව මේ ඇස දෙස බලදීදී මේ ඇසෙන් දැකින රුපය සැබැං සුන්දරයි. තෘප්ත්‍යාවන් තොරව රුපය දෙස බලදීදී මේ කන සැබැං සුන්දරයි. මේ කන දෙස තෘප්ත්‍යාවන් තොරව බලදීදී මේ කතින් ඇසෙන ගබා හරිම සුන්දරයි. මේ ගබා තෘප්ත්‍යාවන් තොරව අසදී කොට්ඨාම මේ රුපය සුන්දරයි. තෘප්ත්‍යාවන් තොරව රුපය දැකිදී තෘප්ත්‍යාවන් තොරව දැකින රුපය කමටහනක්මයි. ලෝකයේ යථාර්ථය දැකීමට හේතු වූ මෙවලමක්මයි. මේ ඇස කමටහනකට විෂය වූ රුපයක්මයි. මේ ඇස, ඇසෙන් දුටු රුපය. මේ ඇස නිසාමයි ලෝකය දැක්කේ. මේ කන නිසාමයි ලෝකය ඇසුනේ. මේ නාසය, දිව, මනස, කය නිසාමයි ලෝකය දැනුනේ. ලෝකය දැකින, ලෝකය ඇසුනු, ලෝකය දැනුනු නිසාමයි ලෝකයෙන් මිදෙන දිකාවට අපව යොමුවුනේ. ලෝකයේ අනිත්‍ය, දුක්ඛ, අනාත්ම ස්වභාවයම අවබෝධකාට ගැනීමට හැකිවුණාත් එම අවබෝධය කරා යැමට උපකාරී වූ මෙවලම් කෙසේ නම් අසුන්දරයි කියන්නද?

සතර මහා ධාතුවන් සැදුණු, තිරතුරුවම වෙනස්වන, අසුන්දර වූ රුපය අවබෝධයේ සැබැං සුන්දරත්වය දෙසට යොමුකරග න්න. තෘප්ත්‍යාවන් තොරව රුපය දැකින්න. එවිට රුපය සැබැං සුන්දරයි. තෘප්ත්‍යාවන් තොරව ඔබ රුපය දැක්කොත් රුපය කෙරෙහි ඇලීමක්, ගැටීමක්, උපේක්ෂාවක් ඔබ තුළ ඇති නොවේ. රුපය, රුපයේ ස්වභාවයෙන්ම වන අනිත්‍ය ස්වභාවයෙන්ම පවතීවි. ඒ අනිත්‍ය ස්වභාවය නැවත නැවත දැකිමින් ලෝකයේ ඇත්ත දැකිනා, තෘප්ත්‍යාවේ බර බිම කැඳු සැබැං සුන්දර මිනිසෙක් වෙන්න. ඒ සුන්දර මිනිසුන්ට දැන් ලෝකය දුකක් නොව, දුක අවබෝධ කරගැනීමට විෂය වූ කමටහනකි. මෙවලමකි.

පිංචත් ඔබ සැමවිටම රුපය විවෘතව දැකින්න. විකක් නොවේ, භාගයට නෙමෙයි, විවෘතවම රුපයේ රසය, හැඩය, වර්ණය, ස්ථරෝය විදින්න. අසිහියෙන් නොවේ, සිහිමුලාවෙන් නොවේ. රුපයේ ආශ්‍රාදය තුළින්ම ගිහි පිංචතුන්ලා රුපයේ ආදීනවය ප්‍රකට කරගන්න. පිංචත් ඔබ රුපය ඉදිරියේ උපකුමධිලි වන්න. යම් රුපයක් විවෘතව, විනිවිද, විදර්ශනාවෙන් නොදැකින නිසාමයි එම රුපය කෙරෙහි නැවත, නැවත කෙලෙස් සකස්වෙන්නේ. මොනම රුපයක්වත් භාගේට දැකින්න එපා. එය විවෘතව අත්විදාලා එම රුපයේ නිසරුබව, විදිමේ නිසරුබව අවබෝධ කරගන්න. නිසරු රුපය කෙරෙහි, විදිම කෙරෙහි ඔබ ඇතිකරගන්නා තාශ්ණාවේ නිසරු බව වටහාගන්න.

තාශ්ණාවෙන් ගිනිගත් ඇස ප්‍රයාවේ සිසිල් දියෙන් නිවි යනවිට ඇස නිසා සකස්වෙන එස්ස, වේදනා, සංයු, සංඛාර, වික්ෂ්‍යාණ ගිනි නිවි යන විට, ඇස ඔබට තවත් රුපයක් පමණක්ම වනු ඇති. ඇස ඇත. තාශ්ණාව නැත. තාශ්ණාවේ ගිනි නිවුණ ඇස තවත් බාහිර රුපයන් නිසා කෙසේ ගිනිගන්නද? මිනිස් සිතක සැබැම සාමය, ලෝක සාමය ඇත්තේ මෙතැනය.

මේ ගින්න නොනිමෙන තාක්කල් සාමය යනු යුද්ධයට පෙර ඇතිවන නිහඩතාවයක් පමණක් වනු ඇත.

පිංචත් ඔබගේම රුපය තුළින් ධර්මය මතුකොට ගැනීමට හැකියාව තිබියදී ඔබ ඒ හැකියාව, තාශ්ණාව විසින් වසාදමලා, සතර සතිපටියාන ධර්මය පොත්වලින් සොයනවා. පොත් විවෘත කිරීමට පෙරාතුව ඔබේම ගරීරය ඔබට විවෘතකරගන්න. ඔබේ ජීවිතය සරලභාවයට පත්කරගන්න. ඔබ විසින් ගොඩනගාගන්නා කංතිමභාවය තුළ බරත්, ජීවිතයේ සරලභාවය තුළ සැහැල්ලුවත් මුළුන්ම අත්දැකින්න. කංතිම භාවයේ බර යනු කෙලෙස්වල බරම බව දැකින්න. සරලභාවයේ සැහැල්ලුව යනු නික්කේල්දී බවම බව දැකින්න. කෙලෙස් යනු අකුසල්මය. කංතිමභාවයේ බරත්, කෙලෙස්වල බරත් දෙකටම මැදිවී ධර්මයෙන් බැහැරව යන මාර්ගයෙන් බැහැරව යන මාර්ගය ඔබේ ජීවිතයෙන් වසා දමන්න.

අපි මේ යන ගමනේදී ලෝකය තුළදී තරගකාරීව නැඟී සිටීමට, කැපී පෙනීමට සිතුවිලි සමග මහා යුද්ධයක් නොදු නිරතුරුවම කරන්නේ. කුසල් අකුසල් මනසිකාරවලින් සන්නද්ධව යුද භූමිය තුළ ඔබ සටන්වදිනවා නේද? නිත්‍ය වූ ජයක්, පරාජයක් නැති ස්ථිර වූ ලකක් පමණක් ඇති රුපය අයිතිකොට ගැනීමේ යුද්ධය සැබැම සාමයක් ඇතිකරගැනීමේ මාරුගයට ඔබත් එන්න. මේ සැබැම සාමයට එන ඔබට මුළු ලෝකයම අනතුරට ලක්වුවද ඔබ තුළ ඇති සාමයට අනතුරක් නොවනු ඇත. මුළු ලෝකයම විනාශවුවත් ඔබට නොසැලෙන සාමයක් ලබාදුන්නේ ඇමරිකාවත්, රුසියාවත්, විනයවත් නොව ලොවිතුරු පුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධර්මයයි. ලෝකය, ලෝකයා බොහෝම අවදානම් ගමනකයි යන්නේ. ඒ නිසා අනුත්ගේ දැන් අත්හැර පුදුරජාණන් වහන්සේ සරණ කරගෙන පිංවත් ඔබ තුළ සැබැම සාමය ඇතිකරගන්න. ඔබ කාමච්ඡන්දයන් දළිලන මිල්‍යා සමාධියෙන් බැහැරව, සම්මා සමාධියටම පැමිණෙන්න.

අභය! ඔබ පිංවන්ත නැතිද?

අද පසලොස්වක පොහොය දච්සක්. පිණේඩපාතය බෙදන වයෝවය මවිවරු කිහිප දෙනෙක් පැමිණියා වන්දනා කරන්න. මින් එක් අම්මා කෙනෙක් අපි දන්න බොහෝම සත්පුරුෂ ස්වාමීන් වහන්සේ නමකගේ අම්මා කෙනෙක්. මේ අම්මලා දැන් නළලේ තබාගෙන බොහෝම හැඟීම්බරව ප්‍රකාශ කළේ 'අපේ හාමුදුරුවනේ ඔබ වහන්සේලා දැකීමත් මහා පිනක්' ය කියලා. ඒ වෙලාවේ හිසුව එම මැණිවරුන්ට ප්‍රකාශ කළේ 'මැණිවරු සිතනවා නම් මා දැකීම පිනක්ය කියලා, මා කියනවා ඔබලා වැනි මැණිවරු දැකීමත් පිනක්ය කියලා.' මොකද අපිව ලෝකයට බිජිකලේ, හොඳ නරක කියලා දුන්නේ අම්මලා, තාත්ත්වලා නිසා. 'බුද්ධ සරණ ගව්හාම්' කියලා බුදුරජාණන්වහන්සේගේ සරණ මුලින්ම පිහිටෙවිවේ මවිවරු, පියවරු. ඒ නිසා මැණිවරුනි අනුන්ගේ පින ගැන සිතනවා වගේම වඩාත් වටිනවා තමා කටුද කියන කාරණය සිභිපත් කරගැනීම. අපි හැමොම් අතින් ගිලිහෙන කාරණයක් මේක. ඔබේ වටිනාකම ඔබ සිතන්නේ නැහැ. අනුන් මත්තෙමයි යැපෙන්න භදන්නේ. මේ හැම අම්මා කෙනෙක්ම, මේ හැම තාත්තා කෙනෙක්ම අතිත බුද්ධ ගාසනවලදී තම මවිකුසවල්වලින් බිජිකරපු දරුවේ රහතන් වහන්සේලා, අරහත් හිසුණීන් වහන්සේලා වෙලා තිබෙනවා. එවැනි ආශ්වර්යමත් පිනැති දරුවේ බිජිකරපු අම්මලා ව්‍යුතු අවස්ථාවලදීත් ඔබලා සිතුවේ දරුවාගේ ආශ්වර්යය පමණයි.

එම් රහතන්වහන්සේලා සඳුදියෙන් වඩිනකොට 'අනේ මගේ පුතා, දුව' කියලාමයි සාධුකාර දුන්නේ. ඔබට එදාත් සිතුණේ නැහැ එවන් උතුම් දරුවන් බිජිකරපු ඔබ මොනතරම් වාසනාවන්තද, පිංවන්තද කියලා. දරුවන්ව කර මත තබාගෙන බර ඇද්දා මිසක්, බර දරාගත් ඔබගේ ගක්තිය ගැන හැම මොහොතකම ඔබට අමතකවුණා.

මේ මොහොත්ත් ඔබ කරන්නේ එයමයි.

එම නිසා එවැනි උතුම් දුටරු, පුතත්තුවන් ලබන්නට පි. කළ මැණිවරුනී, මධ්‍යී පුතාගේ, දුටගේ ආශ්චර්යයන් දකිනවා වගේම, ඔබට අමතකව ඇති මධ්‍යී පිංචත් බවත් දකින්න. එහෙම නොවුනොත් දරුවන් ලෝකයෙන් එතෙරට යාචි. ඔබලා මෙවරත් අසරණ වේවි.

තම ඇති වර්ගයා තුළ අර්ථවත්ව වීවරයක් දරා ගැනීමට පිනැති දරුවෙක් උපදින්නේ හේතුවෙන් ධර්මයක් නිසාමයි. එම එලය අර්ථවත්ව නෙලාගන්න ඇති සමූහයාම දක්ෂවෙන්න ඕනා. දරුවා කෙරෙහි ඇති ජන්දරාගය වැඩිවෙනකාට, දරුවා වෙනුවෙන් මැරෙන්න, නිරයට යන්න සූදානම් තාත්ත්වා අම්මලා ඉන්නවා. දුරදිග නොබලා, ඉක්මනාට ගන්න තීරණ ඉක්මනින්ම අපව දුකට කැදැවාගෙන යනවා. දරුවා තරම් කාම වස්තුවක් තවත් මේ ලෝකය තුළ නැහැ. සිදුහත් කුමාරයා එදින උපන් ඩුරඹුහුටි, පිනැති රාජුල කුමාරයාගේ ශරීරයටත් ස්ථාපිත නොකර ගිහිගෙදරින් නික්ම ගියේ දරුවා කියන කාම වස්තුවේ අනතුරුදායකබව දන්නා නිසාමයි. බැඳුණෙන්ත් ගැලවෙන්න බැරි බව දන්නා නිසාමයි. එම නිසා දරුවා කියන කාම වස්තුව අපි බොහෝම පරෙස්සමින් පරිහරණය කරන්න ඕනෑ. මොකද එය ගින්දරටත් වඩා අනතුරුදායක නිසා.

දරුවන් කෙරෙහි අපි ඇතිකරගත් ජන්ද රාගය නිසා සසර මොනතරම් අපි සතර අපායන්හි දුක්විදින්න ඇතිද? මනුෂු අම්මාත්, තිරිසන් සත්ත්ව අම්මාත් කියන කාරණයේදී ආදරයේ වෙනසක් නැහැ. බලවත් අකුසල් හේතුවෙන් තම දරුවන් මරා දමන මනුෂු අම්මලා වගේම, තිරිසන් සත්ත්ව අම්මලාත් ඉන්නවා. බුදුරාණන්වහන්සේ දේශනා කරනවා අම්මා කෙනෙක් තම දරුවන් වෙනුවෙන් සංසාරයේ හෙළපු කදුළු මහා සාගරයේ ජලයටත් වඩා වැඩිය කියලා. මේ සා කදුළු සාගරයක් දරුවන් වෙනුවෙන් හෙළලා මේ උතුම් ජ්විතයේදී එම කදුළු සාගරයට තවත් කදුළු බාලැදි හත අටක් එකතුකරලා ඔබ මියගියහොත් එය අවාසනාවක්මයි.

පිංචත් ඔබට පුළුවන්කම තිබෙනවා මේ කදුළු සාගරයම මේ ජ්විතයේදීම සින්දන්න. එය කළහැකිකේ දරුවන් කෙරෙහි තව තව ජන්දරාගය

සකස්කර ගැනීමෙන් තොවේ. දරුවා කියන කාම වස්තුවේ අතිත්‍ය බව, දුක්ඛ, අනාත්ම බව අවබෝධ කරගැනීමෙන්.

පි.වත් මැණියනි, මේ මොහොතේ මා හිකුතුවක්, ඔබ දායිකාවක්. මේ මොහොතේ අපේ හමුවීම එසේ වුවත් අතිත සංසාරයේ කොතෙක් නම් මේ සටහන් ලියන හිකුතුව ඔබට ප්‍රතෙක් වෙලා ඇතිද? ඔබේ සහෝදරයෙක්, ඔබේ ස්වාමිපුරුෂයා වෙලා ඉන්න ඇතිද? ඔබේ මුණුපුරෙක්, ගුරුවරයෙක් වෙලා ඉන්න ඇතිද? ඔබ වැදිරියක් වෙලා, ඒ වැදිරියගේ පැටවා මම වෙලා, මොනතරම් ඔබේ ගරීරයේ මා එල්ලාගෙන අත්තෙන් අත්තට පනින්නට ඇතිද? ඔබ බැලුලියක් වෙලා මම එම බැලුලියගේ පැටවා වෙලා මොන තරම් ඔබ මාව කටින් එල්ලාගෙන තැන් තැන්වල ආරක්ෂාවට සශ්‍රවන්න ඇතිද? ඔබ කිකිලියක් වෙලා මම ඔබේ පැටවා වෙලා ඔබ මොන තරම් නම් පණුවන් ඇතිද ඇතිදා මට කවන්නට ඇතිද? ඔබ එලදෙනෙක් වෙලා මම ඔබගේ වසුපැටවා වෙලා ඔබ මට තණබුරුලුවලින් මොනතරම් කිරී පොවන්නට ඇතිද? ඔබ කිමුලියක් වෙලා, මම ඔබේ කිමුල් පැටවා වෙලා ප්‍රං්ඡ කාලයේදීම ඔබ මාව කී වතාවක් නම් මරාගෙන කන්න ඇතිද? ඔබ ප්‍රේතියක් වෙලා, එම ප්‍රේතියගේ දරුවා මම වෙලා ඔබ මට මොනතරම් සෙම් සොටු කවන්න ඇතිද? සැම අම්මා කෙනෙක්ම තාත්තා කෙනෙක්ම මෙය තම ජීවිතයට ගලපා දැකින්න.

යථාර්ථය මෙය නම් ඔබට සිතෙන්නේ නැතිද දරුවා කියන කාම වස්තුවේ ඇති අනතුරුදායකබව.

අපි දෙගොල්ලේ ගනුදෙනුවක් කරන්නේ. දරුවන් නිසා මවිපියන් දුකට වැටෙනවා. රේලශට දරුවන් දෙමාපියන් වෙලා තම දරුවන් උදෙසා දුකට වැටෙනවා. නිමාවක්, සීමාවක්, විරාමයක් නැවතිමක් නැහැ.

ඔබේත් මගේත් ඇස් වහලා දුක ගලාගෙනයනවා.

අපි සුදානම් අපේම දැසින් ගලාගෙන ගිය කදුළු සාගරය මත කිමිදි කිමිදී අනතුරු අමතක කර ආය්චාදයම සොයන්න.

හිතන්න මධ්‍යසක ඇති අප්පලභාවය. තවත් ගරහාඡ කුටියකට රිංග නොගන්න බවට ඔබ ඔබට සපථ වෙන්න. ජ්වත්ව සිටින දෙමාපියන්ට, දරුවන්ට යුතුකම් නොපිරිහෙලා ඉටුකරමින් නැවත මධ්‍යසක් එපාය කියන දිඟාවම ගමන් කරන්න.

දරුවන්ට දෙමාපියන් කියන්නේන්ත් හොඳ කමටහනක්. දරුවන්ට පුළුවන් මනසින් අනාගතයට යන්න. තමනුත් අනාගතයේදී විවාහවෙනවා, දරුමූණුපුරන් හදනවා, වයසට යනවා. මේ දුක මටත් උරුමයි කියලා. දෙමාපියන්ට පුළුවන් අතිතයට මනසින් යන්න. අපිත් මේ දරුවන්ගේ වයසේ සිටියා දුන් සියල්ල අතිත්‍යවෙලා අපේ දුක, අපේ කදුළ, අපේ ශුමයෙන්මයි දරුවන් ලොකු මහත් වුණේ. අපේ ගක්තිය ස්‍යායවෙලා යනකොට දරුවෝ ඒ ගක්තියෙන් ලොකු මහත් වෙනවා.

ඔබට පුළුවන්නම් එහෙම දකින්න, සංසාරයක් පුරාවට ඔබට අම්මා, තාත්තා වූ සියල්ලන්ටම යුතුකම් ඉටුකළ දරුවෙක් වෙනවා ඔබ.

දුකට කැමති අය දුක දෙසටම ගියාවේ. දුකට අකමැති ඔබට පුළුවන්, මුළු ලෝකයම එකම දිඟාවකට ගියන් ඔබ තතියම ලෝකයේ සැබැම සැපය ඇති දිඟාවට යන්න. මේ යන ගමනෙන්දී මුළු ලෝකයෙන්ම ඔබ කොන්වුවන්, ඔබ බයවෙන්න සැලෙන්න එපා. කවිරු නැතිවුණන් ඔබ ලග ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ සිටිනවාය කියන විශ්වාසය ඇතිකරගන්න. මුළු ලෝකයම අත්හැරලා ඔබ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ගොඩට එන්න. මුළු ලෝකයම ඔබේ කරට අතදාගෙන සිටියන් වැඩික් තැහැ, බුදුරජාණන් වහන්සේ ඔබ ලග නැතිතම්. ඔබ අනාථයන් අතර තවත් අනාථයෙක් පමණයි. අනාථයින් අතර ඔබ සනාථ පුද්ගලයෙක් වෙන්න. අපි හැම වෙලාවේම ලෝකයට බයයි. සමාජයට බයයි. ඒ අපේ අසරණභාවයට හේතුව බුදුරජාණන් වහන්සේ සරණ නොකරගන්නා නිසයි, ධර්මයේ ගක්තිය හඳුනා නොගත් නිසයි.

මේ සටහන් ලියන හිසුව යම් ද්‍රව්‍යක ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ සරණ කරගත්තද, එදා පටන් ලෝකය කියන දෙය තම දොයිතුවකටවත් තැකැවේ තැහැ. ‘බුදුරජාණන්වහන්සේ’ කියන අයෝමය විශ්වාසය හමුවේ ලෝකය කියන්නේ තුළ මායාවක්,

රච්චිමක්, අසරණභාවයක් කියන කාරණයමයි දැනුමේ. හෙටක් කියන කාරණය දැනුමේ නැහැ. රයක්, ද්‍රවාලක් කියන කාරණය දැනුමේ නැහැ. මේ ඉහළට ගන්නා ප්‍රස්ථම පොදු පහළට ගන්නා මොහොතේ මැරදි කියන කාරණයයි දැක්කේ.

මෙවා හේතුව්ල ධර්මයන්. උතුම් ධර්මයේ ආය්චර්යයෙන් ගොඩනැගෙන එලයක්. මේ සහයක්තිමත් ධර්ම මාර්ගයක් තිබෙනකොට ඇයි අපි අසරණවෙන්නේ, ලෝකය බදාගෙන.

උදේශ පංච ශිලය සමාදන්වෙන පිංචත් මහත්මයා, හවසට මගුල්ගෙදර හිහින් අරක්කු බොනවා. අරක්කු බිවේ ඇයි කියලා ඇපුවහම 'යාභ්‍යවෝ' තරහ වෙයි කියලා බිවා' කියනවා. බලන්න මෝහයේ විශාලත්වය. පංචිලයවන් සමාදන් තොටු මිතුරන්ගේ මිතුරුකම උදෙසා, ඔබ වෙනුවෙන්ම සාරස්ංඛ කල්ප ලක්ෂයක් ඇස්, ඉස්, මස්, ලේ දන්දෙමින් කැපකිරීම කළ බුදුරජාණන් වහන්සේට පිටුපානවා. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සරණ අහිමි කරගන්නවා. අනේ ඔබ අසරණයි, බයයි, කැදරයි.

ඔබට වටින්නේ ඔබව දුකින් මූදවාගැනීම උදෙසා ඒ සා කැපකිරීම කළ බුදුරජාණන් වහන්සේද, නැතිනම් මිතුරන්ද?

හිතවතාටත්, යුතියාටත් වඩා පහළ තැනැක ඔබ බුදුරජාණන් වහන්සේව තැබුවහොත්, ඒ මොහොතේම ඔබේ සිත පිහිටන්නේ සතර අපායේයි. මිතුරන් උදෙසා නිරයට වැවෙන අදක්ෂයෙක් වෙන්න එපා. ඔබ සැබැඳ ලෙසින්ම තෙරුවන් සරණයිය පිංචතෙක් නම්, ඔබ තුළ ආත්ම ගක්තියක් සකස්වෙන්න ඕනෑම සමාජය තුළ දුස්සිලභාවය ඉදිරියේ සිල්වත්ව තැගී සිටින්න.

සැම මොහොතකම සිතන්න බුදුරජාණන් වහන්සේ ඔබ දෙස බලා සිටිනවාය කියලා. එවිට පිංචත් ඔබට පුළුවන් මිතුරන් සියයක් ඉදිරියේ වුවත් ඔබේ ශිලයට අනතුරක් වෙනවා නම් එම තැනින් ඉවත්ව යන්න. එවිට යාභ්‍යවෝ ඔබට බැන්නත්, පිංචත් දෙවියන් ඔබට සාමුකාරදේවී. ධර්ම මාර්ගය තුළ ඔබ තව තවත් ගක්තිමත් වේවි. අසරණයන්ගෙන් මිදි සරණක් ලැබූ අය අතරට යන කෙනෙක් වේවි.

සමාජය අනතුරුදායක නම්, ශිල්පද ඔබ මධ්‍යේ සැබෑ මිතුරා බවට පත්කරගන්න. එවිට සිතේ සංසිද්ධිමත් ඇතිවේවි. එම සංසිද්ධාන සිත ඔබ ඉදිරියේ ඇති බියකරු යථාර්ථය තොඳින් ගුහණය කරදේවි. එවිටයි ඔබට පූඩ්වන් ලෝකයට ආදරය කරන සැබෑම ආදරවන්තයෙක් වන්න. ආදරය කියන වචනයට සමාජය ගොඩාක් අර්ථයන් දෙනවා. ලෝකය කියන කාරණය ගනිදීදින්, 'ලෝකය දුක්කය' කියන කාරණය ගනිදීදින් සමාජය ආදරයට දෙන අර්ථකර්ත වැරදි නැහැ. ඒ නිසා ඒවා ලෝකයේ ස්වභාවයේම තිබුණාවේ. ඒවා වෙනස්කරන්න අපි කාටවත් බැහැ. ඒවා දුක්කට අයිති ලෝකයේ ස්වභාවයයි. එම නිසා අනාගතයේදී තව ඕනෑම ට්‍රේමහල් ඉදිවේවි. එක්වැම්ගෙවල් ඉදිවේවි. ජීවිත පූජාවන් සිදුවේවි. සිහිමුලාවන්ට පත්වේවි. මූසාබස්වලට තරුණ තරුණීයන් විකිණේවි. කාමයේ ආදිනවය, තිස්සරණය නොහඳුනන්ගේ ලෝකයේ ආශ්වාදයේ කෙටි වූ දුක් කදුල් සහ සතුවූ කදුල් මහා සාගරයේ දිය පරයා යන තරමට දැස්වලින් වැශිරේවි. දුක්ටත් සැපයටත් එකම කදුල හෙළන මුලාවේ ලෝකය, තව තව සූන්දර අර්ථකලිනයන් ආදරය ගැන සමාජයට සපයාවේ. ඒ අය ආදරවන්තයන්ගේ වීරයන්, වීරවරියන් වේවි. එම වීරයන්, වීරවරියන්ම තම ජීවිතයේ අවසන් කාලයේ, අසරණභාවයෙන්, අනුනගේ ආදරය ඉල්ලා ජ්වත්වේයි. සමාජයේ කොයි තරාතිරමේ සිටියන් මත්තැට තමයි අපි යන්නේ. ආදරයේ නාමයෙන් අඩි බොරුවක්මයි කරන්නේ. ඔබට ආදරය නොකරන ඔබ, අනුනට කෙසේ ආදරය කරන්නද? ඔබ ප්‍රගත් නැති දෙයක් ඔබ කෙසේ නම් අනුනට දෙන්නද? නැති බව නොද්න්නාකම නිසාම, ඇති බව සිතමින් තමනුත්, අනුනුත් දුක්ට වැට්මයි අවසානයේ සිදුවන්නේ.

එවන් දුක්ට ලෝකයකුයි අප ඉදිරියේ තිබෙන්නේ. තමා තමාට ආදරය කරනවා කියන්නේ ආත්මාර්ථකාම්ව තමාගේ ගොඩ ලොකු කරගන්නවා කියන කාරණය නොවේයි. මුලින්ම තමා සුරක්ෂිතභාවයට පත්වෙනවා. කුමක්ද මේ ලෝකයේ තිබෙන සැබෑම සුරක්ෂිතභාවය. තෙරුවන් සරණේ පිහිටලා, ශිල්යක් සමාදන්වීම තරම් සුරක්ෂිතභාවයක් පිංවත් ඔබට හමුවන්නේ නැහැ. මෙතැනදි ගිහි පිංවත්ලා දස කුසල්ම ජීවිතයට එකතුකරගන්න දක්ෂ වෙන්න ඕනෑ. කයෙන්, වචනයෙන්

වන අකුසල් වගේම මනයින් අකුසල් වන ලෝහ, ද්වේශ, මෝහ කියන කාරණා ගැන අවධානයෙන් ඉන්න ඕනෑම.

ලොවිතරා බුදුරාජාණන් වහන්සේ මහා සිහනාද සූත්‍රයේදී දේශනා කරනවා, දුස්සිල්හාවය නිසා අනාගතයේදී මනුෂ්‍යයාගේ ආයුෂ ක්‍රමානුකූලව කෙටි වෙමින් පරමායුෂ වසර 10 ක් වන බව. එදාට මනුෂ්‍යයා තුළ මාග සංඡාවන් මතුවෙලා, මිනිසේක් තවත් මිනිසේක්ව දැකින්නේ මුවෙක් හැටියට කියලා. මේ මාග සංඡාවන් නිසා මිනිසා තියුණු අවි ආයුධවලින් එකිනෙකා මරාගන්නවා කියලා.

ලෝකය යම් ද්වසක මේ කැනට යා යුතුමයි. ඒ නිසාමයි ලෝහ, ද්වේශ, මෝහ කියන කාරණා ලෝකයට අයිති ධර්මතාවයන් වෙන්නේ. ඒවා ලෝකය තුළ තිශිය යුතුයි. ඒවා නැතිකරන්න ඔබට මට බැහැ. මේ විෂම ධර්මතාවය තේරුමිගෙන පිංචත් ඔබ ලෝකයාගේ ලෝහය තුළ ඔබගේ 'අලෝහය' දැකින්න. ලෝකයාගේ ද්වේශය තුළ ඔබගේ මෙත්තිය දැකින්න. ලෝකයාගේ මෝහය තුළ ඔබගේ අමෝහය දැකින්න. වැරදි කරන ලෝකය තුළ 'රිකක් නිවැරදි' කෙනෙක් වෙන්න උත්සහ ගන්න එපා. වඩාත් නිවැරදි කෙනා වෙන්න උත්සහ ගන්න. මෙතැනයි ලොවිතරා ධර්මය තිබෙන්නේ. දුස්සිල්හාවය විසින් යම් ද්වසක මිනිසාගේ ආයුෂ වසර දහයක් දක්වා අල්ප කරනවා වගේම, ශිල්වත්හාවය නිසා නැවත ක්‍රමානුකූලව, ශිලයේ ගක්තියෙන් මනුෂ්‍යයා සකස්වෙමින් අවුරුදු 80,000 ක් පරමායුෂ ඇති මිනිසුන්ගේ ලෝකයක් ක්‍රමානුකූලව බිජිවෙනවා කියලා ඉහත සූත්‍රයේදී බුදුරාජාණන්වහන්සේ දේශනා කරනවා. බලන්න දුස්සිල්හාවයන්, ශිලයන් අතර තිබෙන පරතරය. පිංචත් ඔබ, ආදරයන්, අනාදරයන් අතර තිබෙන පරතරය වශයෙන්ද මෙය දැකින්න පුළුවන්. පරතරය මේ සා විශාල වුවද, මේ යථාර්ථය අවබෝධ කරගැනීම සඳහා ගොඩාක් දේවල් කිරීමට අවශ්‍ය නැහැ. එක සිතිවිල්ලයි වෙනස් කරගත යුත්තේ. රුපය සැපය කියලා ගන්නා වූ මිල්යා සිතුවිල්ල. වේදනාව, සංඡාව, සංස්කාර, විද්‍යුත්සාය සැපය, නිත්‍යය, ආත්මියය කියලා ගන්නා වූ මිල්යා සිතුවිල්ල වෙනස් කරගැනීම පමණයි ඔබ කළ යුත්තේ. පිංචත් ඔබ මේ කාරණා පහව බැඳෙන්නේ තෘප්ත්ණාව නිසාමයි. 'තෘප්ත්ණාව'

කියන එකම කාරණය ගැන තුවණීන් සිතුවත් ඔබට පූජාවත් මාර්ගයක් පාදාගන්න. මෙන්න මේ මාර්ගය පාදාගන්න ශිලය මහෝපකාරී වෙනවා.

ඔබ සමාදන්ව ආරක්ෂාකරන සැම ශිල්පයක් පාසාම ඔබ කැමති දෙයක් ඔබට අතහැරෙනවා. ඔබ ද්‍යුම්වත්න් හින ශිලය විසින් ලබාදුන් දැක්ෂාවය වබාත් අර්ථවත් කරලා අලෝච්, අද්වේෂ, අමෝහ කියන යථාර්ථයන් තුළින් ඔබ රස්කරගත් කුසල් සංස්කාර ආරක්ෂා කරගන්න. ඒ අවස්ථාව පිංචත් ඔබට ලබාදෙන්නේ අතිතා සංයුත්ත ජීවිතය තුළින් දැකීමෙන්. මෙතැනැදි පිංචත් ඔබට සැබැම සාමයත්, සැබැම ආදරයත් ලෝකයාට දැක්වීමට හැකිවේවි. තමන් ආදරය නාමයෙන් කරන්නේ ලෝච, ද්වේෂ, මෝහය තීවු කරගැනීම නම් පිංචත් ඔබ කාට ආදරය කළත් එතැන සකස්වෙන්නේ තෘප්ණාවමයි.

තෘප්ණාවෙන් බැඳුණ දෙය ඔබෙන් ඇත්වෙන විට එතැන සකස්වෙන්නේ ද්වේෂයයි. තමන්ට අයිති නැතිදෙයක් කෙරෙහි තෘප්ණාවෙන් බැඳෙන්නේ මෝහය නිසාමයි. අවසානයේදී ආදරයේ නාමයෙන් ඔබ කරන්නේ අනාදරයයි. එම නිසා පිංචත් ඔබ ලෝකයාට ආදරය කිරීමට පෙර දසකුසල් ධර්මයන් පිංචත් ඔබේ ජීවිතයේ සහකරු, සහකාරීය කරගන්න. පිංචත් ඔබට දැනෙවි සඳුක දිව්‍යතලයක දෙවියෙක් දිව්‍යගනාවක් ඔබ ප්‍රග සිටිනවා වගේ. විසිතුරුහාවයත්, පිවිතුරු භාවයත්, විශ්වාසයත් ඔබට ඇතිවේවි. ඔබට තනිකමක් දැනෙන්නේ නැහැ. බියක් සකස්වෙන්නේ නැහැ. 'මා අසරණය' කියන නැගීමක් ඇතිවෙන්නේ නැහැ. ශිලයේ ගක්තිය නිසාම සමාධීමත් සිතුවිලි ඇතිවේවි. ඒ සමාධීමත් සිතුවිලි ආදරයත් අනාදරයත් අතර වෙනස ඔබට අත්දකීමෙන් පසක් කරදේවි. දස කුසල් ඔබේ ජීවිතයේ සහකරු සහකාරීය කරගැනීමට ඔබ දැක්ෂාවුවහොත් ඔහු ඇය ඔබට පාවති එලනුයේ සුගතිය දෙසටමයි. පිංචත් ඔබ මේ යන ගමනේදී බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකර වදාල ධර්මයම මාර්ගය කරගන්න. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකර වදාල සඛ්‍යාග්‍රුව සුතුය, ආනාපාන සති සුතුය, සතර සතිපට්ඨාන සුතුය තුළ හව නිරෝධයට අවශ්‍ය කරුණු කාරණා අන්තර්ගතව තිබෙනවා. මහාසිහනාද සුතුය,

සප්තසුරුයගමන සූත්‍රය ජීවිතයට එකතුකරගැනීමෙන් අනාගත සංසාර බිය හොඳින් ඔබට ඇතිකරගන්න පුළුවන්. ඉහත සූත්‍ර පහ කියවන්න කියල විශේෂයෙන් සඳහන් කළේ අනෙක් සූත්‍ර වැදගත් නැහැය කියල නොවේ. සැම සම්බුද්ධ වදනක්ම එක භා සමානව වැදගත්. නමුත් කාර්යබහුල ලෝකයේ ඔබට සියලුම සම්බුද්ධ වදන් මේ සූත්‍ර පහ තුළ කැටිවී තිබෙනවාය කියල හිසුවට හිතෙනවා. එය වැරදි නම් සමාවෙන්න. සාරිපුත්ත මහරහතන් වහන්සේට් වැරදුණ තැන් බුදුරජාණන් වහන්සේ නිවැරදි කළා. සාරිපුත්ත මහරහතන් වහන්සේට වැරදුණානම් අපි කවුරුන්ද? එම නිසා අපි, අපි ගැන අධිතක්සේරුවකට එන්න හොඳ නැහැ. සැම විටම නොදන්නා භාවය දැනගැනීමෙන්මයි අපිට දන්නා භාවයට පැමිණිය හැක්කේ. එහෙම වුණෙන් පමණයි දන්නා භාවයට පැමිණ නොදන්නා භාවයෙන් ලෝකය තුළ ජීවත්වෙන්න හැකිවෙන්නේ. මෙන්න මෙතනටයි අපි හැමෝම් එන්න උත්සහ ගන්න ඕනෑම්.

ගෝරතර සස්සරේ
නවත් එක් සහ්යීයක
ඉඩාගාත් ඇවිදු
සංසාර සතුන් හට
නොඇලෙන්න තියාදුන්
අතහරන සතිය දුන්
නිදුකානගේම පුත්
සග මැණික ඔබම විය

කරගන්න මහ කුසල්
බෙදා ලෙවටම දහම
ඡිබේ අවබෝධයෙන්
සැනසිය මහු කැලක්
එමතු නොව දෙවියෝදු
වියින් තුටු වනු දිනිමි

කාරපත් පරපරේ
අපේ කාලේ උපන්
මහකුපත් මහගෙරගේ
චිමත යන වුදු පුතුනි
එක්කේ මරණයය
නොමැතිනම් නිවනමය
කිය කළ සිහ නාද
නව කොහොන් අසන්නද

ඡිබේ දුම් ගැලපුමට
නොතින් පසකුම් එතැයි
කිදු කළ මා ඔබට
ප්‍රතේ මේ මග නොවෙයි
බුදරපත් දහමමය
නිහතමානිව කිවු
ඒ වදන් රාවදෙයි

කොහොන් නො වන පෙනක
මේ මොහාතා වැඩ සිරින
අපේ පිනාටම උපන්
හිමියන් ඔබ ගුණෙන්
දුකීමු අපි බුදු රපත්

ඒ අමා මැණියන්
සහස් දෙකත් අඩික්
ගෙවී වස් ගතවෙතත්
වදුය ඔබ වහි පුතුන්
ලෝ සතට සොනෙහසින්

ISBN 978-955-1118-11-2

A standard linear barcode representing the ISBN number 978-955-1118-11-2.

9 789551 118112

මල රු. 140/-